

” ... pentru tot ce înseamnă viață – Brăila mi-e suficientă. Ea este toată umanitatea ”
Panaït Istrati

EX LIBRIS

Revistă culturală editată de
Biblioteca Județeană **Panaït Istrati** Brăila

Serie nouă, nr.13,
2020 - Brăila

SUMAR

EDITORIAL

Biblioteca - Criză - Adaptare..... 1

de Dragoș Adrian NEAGU

BIBLIOTECA - SPAȚIU PENTRU COMUNITATE

Modernizarea serviciilor de bibliotecă prin
intermediul tehnologiei RFID3

de Corina CIURARU

Servicii de bibliotecă adaptate la starea de
urgență și cea de alertă7

de Teodora SOARE

Hai online la bibliotecă!.....8

de Teodora LUNGU

Biblioteca în pandemie – periplu creativ pentru
bibliotecari.....10

de Ana-Maria FLORICĂ și Florentina NISTOR

Maratonul de povești.....12

de Doinița STANCIU

Nino Nino nu a avut timp să piardă timpul14

de Lică BARBU

RUBRICA VOLUNTARILOR

Portret de voluntar - Oana PIREU 16

Portret de voluntar - Gabriel ION..... 18

Portret de voluntar - Vlad ISTRATE..... 22

BIBLIOFILIE

Psaltirea slavonă.....25

de Ion VOLCU

FILE DE ISTORIE LOCALĂ

Societatea *Carpați*..... 27

de Angela CHIRIAC

Biblioteca Comunală din Brăila.....39

de Ion VOLCU

Gheorghe Munteanu - Murgoci: o personalitate
remarcabilă a Brăilei.....42

de Ștefan AFTODOR

Comunitatea Greacă din Brăila (I).....49

de Carmen BORDEI

Carantina acum 180 de ani.....52

de Cătălin RÎȘNOVEANU

Portul Brăila (I).....55
de Teodora SOARE

PROIECTE

Filiala Neasistată61
de Dragoș Adrian NEAGU

Bibliotecarii se instruiesc prin proiecte
europene.....64

de dr. Claudiu BRĂILEANU și Simona CALU

Proiect *Biblioteca, motorul incluziunii sociale în
comunitate*.....69

de Elisaveta DRĂGHICI

Mobilitate profesională - Franța.....71

de Mara IONAȘCU

Proiect *Fantezii literare*.....74

de Teodora SOARE, Roxana NEAGU

PORTRET DE BIBLIOTECAR

Damian Carmen.....76

Lungu Cătălin.....78

Alecu Ștefăniță.....80

de Teodora SOARE, Roxana NEAGU

LUMEA CĂRȚILOR

Titluri noi în bibliotecă.....82

de Roxana NEAGU

Caii albi din orașul București.....91

de Elisaveta DRĂGHICI

Europeana - Biblioteca Digitală a Europei.....93

de Laura CAPLEA

Autografele lui Fănuș Neagu.....95

de Elisaveta DRĂGHICI

Vânătorii de magie (II).....98

de Oana ROȘU

Personalități care au trecut pragul Sălii de
Lectură.....106

de Monica IONESCU

Biblioteca în statistici.....107

de Dana Ștefania CIUTACU

COLABORATORI EXTERNI

Importanța orientării profesionale.....108

de Lilia GAMARȚA

Lansare volum monografic.....111

de Gabriela TOMESCU

Biblioteca - Criză - Adaptare

Adrian Dragoș Neagu
Director
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Dacă după un parcurs de câțiva ani în care bibliotecile aproape își stabilizaseră funcțiile în raport cu dezvoltarea socială și își adaptaseră serviciile la nevoile utilizatorilor, de la începutul acestui an trăiesc într-o profundă criză identitară. Dintr-odată,

bibliotecile, după o evoluție readaptată perioadei BIBLIONET, intră din nou într-un vârtej amețitor al schimbării, nu-și mai recunosc reperele de ieri, organizarea acestora și serviciile abordate în această perioadă sunt contestate în același timp, din afară, dar și din interior. Această criză identitară datorată transformărilor sociale, urmare a influenței pandemiei COVID-19, influențează profilul bibliotecilor, iar serviciile acestora vor avea caracteristici de totală eterogenitate, trăsături care mai degrabă combină decât exclud.

Astfel, suntem departe de cele trei unități considerate altădată determinante pentru a defini o bibliotecă - *Bibliotheca trio* *significat: Locum, Armarium, Libros* susținea Justus Lipsius¹, acum câteva sute de ani. Probabil putem aborda această criză identitară numai depășind aspectele exterioare, ne semnificative. Biblioteca, scria Sheldon Brook, *reprezintă un concept, nu un loc fizic, o activitate și nu o clădire*².

O abordare a definiției bibliotecii prin trimiterea la un concept sau la o activitate, cum o face Sheldon Brook, nu rezolvă problema, dar propune o direcție de înțelegere mult mai promițătoare. Ea leagă realitatea bibliotecii de o sferă infinit mai largă de înțelesuri. Chiar dacă plasează biblioteca într-o altă categorie, mai reală, de instituții ale cunoașterii, permite acesteia să fie deschisă oricărui orizont de cunoaștere. Serviciile dezvoltate de bibliotecile din Europa și Statele Unite practic lansează biblioteca de astăzi în această direcție a instituției cunoașterii, care pe lângă informația pur teoretică, îmbină și elemente practice, ce caută să dezvolte activitățile așa-zis culturale și creative. Astfel, nivelul de democratizare al bibliotecii o transformă într-o structură a libertății, opusă oricărei forme de totalitarism, oricărei abordări limitate, deschisă oricărui orizont de dezvoltare.

Deoarece ne aflăm într-o perioadă în care suntem sub umbra unei tragedii planetare, cu tulburări economice cu influențe devastatoare și dislocare de populație, bibliotecile publice pot juca un rol cheie în recuperarea vieții noastre. Bibliotecile oferă tuturor oamenilor acces gratuit la instrumentele și cunoștințele de care au nevoie pentru a deschide ușile oportunității și pentru a fi membri productivi ai societății. Pentru a fi în consonanță cu actuala lor misiune, toate bibliotecile trebuie să accepte o serie de schimbări radicale. Pentru a putea deservi publicul în fața acestor provocări fără precedent, bibliotecile vor trebui să-și transpună o parte a serviciilor

¹ Justus Lipsius, *De bibliothecis syntagma*, în: *Opera omnia*, vol. 3, Vesaliae, 1675, p. 1122.

² Brook Sheldon, *Manager sau lider. Noi atribuții*

ale specialiștilor în știința informării, în vol.: *Tendențe contemporane în biblioteconomie și știința informării*. Iași, Editura Shakti, 1996, p. 4.

către spațiul virtual și să exploreze noi căi pentru a servi utilizatorii și mai ales pentru a aduce oamenii împreună, asumându-și astfel o foarte importantă componentă de detensionare socială. Chiar dacă suntem separați fizic, suntem totuși împreună. Scopul bibliotecii este acum să reproducă, cât se poate de bine, experiența unică resimțită de utilizator de a fi într-o bibliotecă, dar stând acasă.

În această perioadă, bibliotecile au fost obligate practic să-și dubleze efortul de a asigura dezvoltarea colecțiilor tradiționale de publicații, concomitent cu producerea de informație pentru utilizatori, cu caracter generalist ori cu destinație foarte precisă, urmare a interviurilor de referință. Aceasta nu se poate face decât prin efortul individual al fiecărui bibliotecar, dar care, cumulat, are ca efect dezvoltarea informațiilor oferite utilizatorilor și conduce la o construcție informațională deosebită, dedicată comunității deservite. Astfel, numai dezvoltarea colecțiilor digitale de tip bibliotecă digitală, asociată catalogului online ori în colecții tematice, alături de furnizarea de informație digitală particularizată, direcționată prin e-mail utilizatorilor, vor deveni practici curente.

Foto biblioteca de sus

În același timp, comunitatea aflată în fața acestor restricții de acces și comunicare cu biblioteca va trebui să se adapteze la aceste tipuri de servicii de virtualizare. O importantă evoluție a acestor adaptări va fi utilizarea serviciilor de restituire și împrumut automate, fără intervenția bibliotecarului. Ca efect al

acestui proces, bibliotecarii vor avea practic mai mult timp pentru crearea de conținut digital și de servicii online de informare, de învățare ori de loisir.

Dar chiar și într-o lume profund digitalizată, bibliotecile ca spațiu fizic joacă un rol cheie în comunitățile noastre. Oricine poate veni înăuntru să învețe, să se informeze, să exploreze sau să stea ore întregi fără niciun fel de cheltuială. Dacă cineva are nevoie de ajutor, îl primește. Și, de asemenea, ajung prin spațiile destinate publicului să relaționeze. Interacțiunea umană, joacă un rol deosebit de important în această criză, chiar dacă distanțarea fizică o influențează, reprezintă o nevoie socială esențială și bibliotecile o furnizează.

Totuși există și abordări rezumate prin incapacitatea unora de a integra schimbarea prin înțelegerea complementarităților necesare în sfera bibliotecilor, ce a impus însă și viziuni simpliste, cu proiecții catastrofice. Sunt opinii potrivit cărora bibliotecile nu-și mai pot remodela identitatea pentru că circuitele comunicării moderne le vor exclude, plasându-le, parazitare, pe trasee laterale, intolerabile pentru comunitate prin inutilitatea manifestării lor. Dar aceste abordări contrazic evoluția de peste 3.000 de ani a bibliotecii care s-a adaptat, în toate sensurile de manifestare și în permanență evoluției istorice și tehnologice a societății.

Să ne imaginăm conservatorul unei biblioteci din secolul al XV-lea care ar fi refuzat cu obstinație să achiziționeze produsele tiparului. Nu numai că biblioteca ar fi devenit un muzeu de manuscrise, dar colecția sa ar fi murit³.

De aceea, este de așteptat ca etapa pe care societatea o traversează în acest moment, să-și definească paradigme specifice, modelele ei de stabilitate relativă, dar la rândul lor vulnerabile într-o nouă etapă a progresului, iar bibliotecile să treacă printr-o nouă criză astfel fiind nevoite să se adapteze continuu.

3 Jean-Pierre Clavel, *L'avenir des bibliothèques ou la bibliothèque de l'avenir*, în *Bulletin des bibliothèques de France*, 34, nr. 2 - 3, 1989, p. 252.

Modernizarea serviciilor de bibliotecă prin intermediul tehnologiei RFID și implicațiile pentru comunitate

Corina CIURARU
Șef serviciu Automatizare
Bibliotecă Județeană Panait Istrati
Brăila
Președinte ANBPR – Filiala Brăila

Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila este una dintre cele mai automatizate biblioteci publice din România. Încă din 1993, automatizarea a devenit o prioritate pentru directorii acestei instituții, în fiecare strategie managerială fiind adăugate elemente importante, cu un singur

scop: realizarea de servicii cât mai performante pentru publicul brăilean.

În vederea securizării colecțiilor de documente, biblioteca brăileană a implementat în 1999 tehnologia bazată pe fir magnetic, însă aceasta, în timp, a fost depășită moral și varianta oferită de RFID (Identificarea prin Radio Frecvență), utilizată deja în toate bibliotecile avansate, este cea mai bună soluție existentă în acest moment.

Decizia trecerii de la firul magnetic la RFID nu a fost ușoară, dar era necesară, pentru că această tehnologie prezintă niște **avantaje** care optimizează considerabil activitatea unei biblioteci. Prezentăm câteva dintre ele:

- Prin intermediul acestei tehnologii se poate realiza securizarea, dar și tranzacționarea documentelor;

- Eticheta RFID poate stoca informații suplimentare despre unitatea bibliografică;

- Modalitate de lucru mai rapidă pentru că se pot tranzacționa mai multe unități bibliografice simultan;

- Timpii de inventariere a publicațiilor se pot reduce foarte mult;

- Securitate sporită a documentelor;

- Realocarea personalului din zonele de tranzacționare către cele care necesită relaționare și prelucrare de informație, prin utilizarea de diverse soluții de tranzacționare automată.

Principiul de funcționare al echipamentelor RFID constă, foarte pe scurt, în comunicarea dintre o antenă/cititor (reader) și o etichetă (tag) atașată, în cazul nostru, la un document care deține un cod unic. În momentul în care documentul se află în apropierea cititorului, undele radio emise în mod constant de antenă, determină activarea etichetei și emiterea unui cod unic de identificare. Principiul de funcționare se bazează pe cuplarea inductivă prin câmp electromagnetic a două dispozitive care operează pe aceeași bandă de frecvență radio.

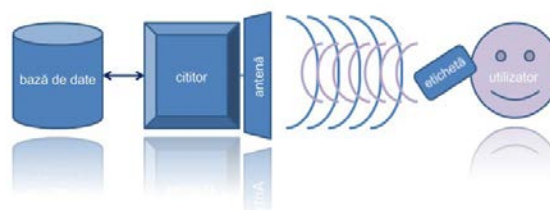

Figura 1 Principiul de funcționare RFID

Echipamentele RFID sunt extrem de bune și dorite de toate bibliotecile pentru beneficiile pe care le aduc, însă presupun și o serie de costuri deloc neglijabile. Pentru a putea obține banii de care am avut nevoie, s-a elaborat un proiect care conține o fundamentare a investiției, echipamentele necesare și, cel mai important lucru, costurile pe care le implică.

Am considerat că este util să prezentăm echipamentele care au fost prevăzute în acest proiect amplu din două motive:

- Utilizatorii noștri trebuie familiarizați cu ele, pentru că o parte le sunt destinate în mod direct;

- Colegii bibliotecari din țară interesați de a implementa tehnologia RFID în bibliotecile lor pot beneficia de un exemplu de bune practici și niște informații de pornire, sperăm noi, utile.

Echipamentele RFID:

- Antene cititoare fixe pentru dotarea tuturor punctelor de împrumut din secțiile bibliotecii;

- Terminale mobile necesare în special pentru operațiunile de inventariere a fondului de carte din secțiile, filialele și depozitele instituției;

- Porți de acces: au rolul de asigura securizarea colecțiilor bibliotecii;

- Stații de auto-împrumut (self-check) cu rolul de a suplini activitatea bibliotecarului. Utilizatorul, prin intermediul acestor stații, poate împrumuta sau returna documente fără să fie asistat de un bibliotecar.

- Stație de descărcare automată (drop-box) care oferă posibilitatea de a returna documente fără a pătrunde în spațiul bibliotecii, la orice oră, independent de programul pentru public al bibliotecii.

Consumabile RFID:

- Etichete RFID utilizate pentru fondul de carte;

- Etichete RFID utilizate pentru documente audio-video;

- Permise de tip card RFID necesare pentru utilizatorii bibliotecii.

Software pentru integrarea tehnologiei RFID cu sistemul dedicat de bibliotecă TinREAD.

Toate acestea au fost evaluate, din

punctul de vedere al costurilor, la 162.782 euro fără TVA, în acest preț fiind incluse și diverse servicii de implementare și mentenanță. S-a apreciat că acest proiect va fi derulat pe durata a 2 ani de zile. În acest moment procesul de implementare este într-o fază avansată.

Așa cum am precizat anterior, scopul acestui proiect a fost asigurarea de servicii cât mai performante pentru publicul brăilean, prin urmare, ne vom axa în descrierea echipamentelor pe beneficiile oferite de acestea utilizatorilor, trecând în plan secund avantajele de care și noi, bibliotecarii, ne bucurăm.

Permisul RFID:

Acest tip de permis este foarte asemănător cu cel simplu, cu cod de bare, singura diferență este că în masa de PVC din care este confecționat cardul există inserată o etichetă (tag) RFID, lucru care îi permite să comunice cu alte dispozitive RFID din dotarea Bibliotecii. Permisul RFID se poate obține solicitând acest lucru la Punctul de informare. Orice permis de tip vechi se poate schimba dacă utilizatorul dorește acest lucru, deținerea unuia de tip RFID fiind chiar recomandată.

Figura 2 Model de permis RFID

Stațiile de auto-împrumut pentru public (self-check):

Sunt în număr de două, amplasate în clădirea veche, în secția de Împrumut de carte pentru adulți și în sediul nou, în holul principal, deservind, deocamdată, doar secția de Împrumut de carte pentru copii sau Ludoteca, așa cum mai este ea cunoscută.

Aceste aparate suplinesc activitatea unui bibliotecar de la pupitrul de tranzacționare din secțiile amintite. Utilizatorul poate executa sigur următoarele operațiuni, pe baza unui cont online:

- Consultarea documentelor pe care le deține în cont;
- Returnarea documentelor împrumutate;
- Încărcarea de documente în contul personal cu scopul de a le consulta la domiciliu.

Figura 3 Stație de auto-împrumut

Tranzacționarea automată are o serie de avantaje, pe lângă faptul că reduce mult timp de așteptare la o eventuală coadă la un pupitrul de împrumut, utilizatorul poate evita contactul direct cu o altă persoană, lucru atât de necesar în contextul prevenirii răspândirii diverșilor viruși, așa cum se întâmplă în prezent cu virusul SARS COV2. Pentru a putea utiliza aceste echipamente trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- Existența unui cont online de utilizator și a unui permis RFID, ambele fiind obținute de la Punctul de informare al Bibliotecii;
- Situație clară a împrumuturilor: fără întârzieri, penalități, interdicții.

Cutia de returnare (drop-box):

Acest aparat este amplasat în perețele exterior al clădirii Bibliotecii, chiar lângă intrarea principală. Prin intermediul lui se pot returna documentele împrumutate din orice secție sau filială a instituției.

Avantajele utilizării:

- Predarea documentelor în orice zi a săptămânii, indiferent de programul pentru public al Bibliotecii;
- Reducerea contactului fizic și a aglomerației din secții;
- Economie de timp și utilizare foarte simplă.

Figura 4 Cutie de returnare automată

Principiul de funcționare:

- Trapa dispozitivului se deblochează cu ajutorul unui permis RFID sau cu un document care deține o etichetă RFID (lumina verde a LED-ului anunță deblocarea trapei);
- După deblocare, utilizatorul ridică trapa și predă documentele unul câte unul, fără a închide trapa după fiecare document;

Servicii de bibliotecă adaptate la starea de urgență și cea de alertă

Pericolele fără precedent determinate de pandemia COVID-19 au dus la schimbări în ceea ce privește siguranța, sănătatea și modul de desfășurare a activităților zilnice. Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila s-a aflat în situația de a identifica și implementa programe noi în perioada în care accesul publicului la serviciile și activitățile curente nu a fost posibil.

Închiderea școlilor, izolarea la domiciliu a copiilor, studenților, angajaților, pensionarilor nu a însemnat renunțarea la informare și relaxare prin lectură, dar a restricționat drastic accesul tuturor la carte.

Un prim pas a fost realizat prin apariția serviciului de scanare a documentelor necesare studiului și cercetării, cu solicitare pe e-mail salalectura.bjpibr@gmail.com, evident cu respectarea Legii privind drepturile de autor.

Totodată biblioteca împreună cu echipa România EduCab a pus la dispoziția celor interesați resurse electronice exclusiv online, atât în limba română, cât și în engleză, destinate copiilor, tinerilor și adulților. De la cărți în format electronic la tururi virtuale ale muzeelor, de la webminarii până la a trage cu ochiul, live, la câteva dintre cele mai cunoscute grădini zoologice din lume pentru a fi informați de acasă: <https://www.bjbraila.ro/informatideacasa>.

O bună parte dintre activitățile desfășurate de biblioteca brăileană s-au mutat în mediul online, continuând de la distanță, în timp ce unele noi au apărut și s-au dezvoltat în concordanță cu feedback-ul primit din partea publicului: concursul pentru copii *File de poveste* și *Moara cu cerneală* la secția Ludotecă; Caligrafie pentru copii și prezentări de carte veche la Biroul Colecții Speciale; Revista Presei, Curiozități - Știați că... și rubrica *Filă cu filă – informare și documentare* la Sala de Lectură; Atelierul pentru copii *Să învățăm să programăm jocuri* <https://atelier.bjbraila.ro/>; rubrica de Logică și Atelierul

creativ *ArtMix* la Mediatecă; *Hai online la bibliotecă* (jocuri, provocări, Rețete și secrete, *Exersăm... plictiseala alungăm*) la secția Împrumut pentru Adulți; expoziții virtuale, recomandări de lectură, *Româna fără profesor*, *Întrebă bibliotecarul* pe pagina web: www.bjbraila.ro la serviciul Automatizare.

Neavând program de lucru cu publicul o perioadă, cărțile împrumutate anterior datei de intrare în starea de urgență au fost prelungite automat, fără penalități.

Pe lângă munca propriu-zisă din spatele ușilor închise (procese de înregistrare a documentelor, de prelucrare a informațiilor, etichetarea cărților), bibliotecarii au lansat un amplu program de activități online: au continuat să culegă și să transmită informațiile reale, pentru publicul care a solicitat acest lucru din cărți și din sursele oficiale, separându-le de ceea ce se poate găsi pe internet, acolo unde au ajuns în multe cazuri date eronate sau incomplete.

Odată cu redeschiderea bibliotecii pentru public activitățile vor fi regândite, o bună parte dintre cele care au fost inițiate în perioada situațiilor speciale urmând să se desfășoare online în continuare. Răspunsul primit din partea publicului, respectiv comunitatea brăileană, va determina alegerea și implementarea de către bibliotecă a acelor servicii și proiecte care aduc cel mai ridicat beneficiu oamenilor din oraș.

Teodora SOARE
Redactor

Hai online la bibliotecă!

Teodora LUNGU
Bibliotecar
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Distanțarea socială, impusă de pandemia care a marcat începutul anului 2020, a permis Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila să își dovedească încă o dată capacitatea de adaptare și spiritul inovator.

Pentru că biblioteca deservește comunitatea, cu

respectarea măsurilor de siguranță, atât pentru personal, cât și pentru utilizatori, a fost implementat serviciul de returnare a documentelor, fără asistență din partea bibliotecarilor, disponibil 24/24 ore, 7/7 zile. **Cutia de Returnare** a documentelor a fost instalată la intrarea în bibliotecă, accesul fiind posibil prin apropierea permisului de bibliotecă sau a cărților împrumutate de partea superioară a fantei, pentru deblocarea acesteia. Cărțile returnate astfel au fost descărcate din contul utilizatorilor. Sănătatea tuturor este extrem de importantă, mai ales în această perioadă, motiv pentru care volumele restituite astfel au fost depozitate 10 zile într-un spațiu special de carantină și abia după acea perioadă s-au reîntors în circuitul de împrumut.

Accesul liber la raft a fost restricționat, dar cititorii au avut posibilitatea de a împrumuta cărți pe baza serviciului **Rezervă online, Împrumută offline**. Special conceput pentru a deservi în continuare scopului suprem al instituției, acest serviciu permite utilizatorilor să solicite documentele din colecția bibliotecii prin intermediul mesageriei online de tip **Întrebă bibliotecarul!** pe pagina web (www.bjbraila.ro) sau pe pagina de Facebook a instituției, alături de datele de identificare ale persoanei care dorea anumite documente. Dacă

titlurile necesare erau disponibile, bibliotecarul secției stabilea apoi cu solicitantul ora la care acesta își putea lua cărțile, de la bibliotecă, prezentând permisul vizat. Fiecare utilizator a putut lua acasă maxim 5 titluri de la secțiile Împrumut pentru Adulți, Ludotecă, Mediatecă și Centrul Multicultural.

Ținând cont de numărul solicitărilor din prima jumătate a lunii mai (271 de documente din partea a 96 de utilizatori), considerăm inițiativa **Rezervă online, Împrumută offline** un real succes. Mai mult decât statisticile, feedback-ul solicitanților redă utilitatea acestei noi metode de împrumut.

#haionlinelabibliotecă

Într-un astfel de context, serviciile de informare și folosirea bibliotecii de la distanță au fost posibile și datorită activității din mediul online. Sub hashtag-ul **#haionlinelabibliotecă** am lansat publicului invitația de a păstra legătura cu noi într-un mod inedit. Pagina de Facebook a Secției de Împrumut pentru Adulți a devenit locul de întâlnire a celor care doresc să își valorifice timpul liber într-un mod plăcut, relaxant și care au înțeles că distanțarea este doar fizică, socializarea, informarea și preocupările culturale fiind acum accesibile în varianta online. Ținând cont de preocupările publicului nostru și încercând să îi satisfacem cerințele, am conceput rubricile, astfel încât toate zonele de interes ale utilizatorilor să fie atinse.

Creativitate, cultură generală, spirit de observație – sunt cuvintele care definesc rubrica *Exersăm... plictiseala alungăm*. Prin intermediul acestei rubrici am invitat utilizatorii să răspundă provocărilor noastre. Exercițiile de recunoaștere au avut un mare succes, de aceea le-am propus prietenilor virtuali să identifice: scriitori celebri din fotografii de colecție,

autorii unor cărți, personalități și domeniile în care au activat, cetățeni de onoare ai Brăilei, locuri și străzi ale orașului de altădată, perechea potrivită din fiecare cuplu celebru din istoria și literatura universală sau expresii românești pe baza unor imagini. În cadrul acestei rubrici am inclus și jocuri tip ștafetă precum: *Camioanele*, *Unchiul cu alfabetul* și *O familie de la A la Z*. Acestea presupun ca fiecare participant să țină cont de răspunsurile predecesorilor săi. Ne-am bucurat să vedem legătura virtuală care s-a creat între utilizatori și spiritul de echipă manifestat de aceștia în încercările lor de a răspunde provocărilor noastre. Buna dispoziție, implicarea și socializarea care defineau fiecare atelier desfășurat în cadrul bibliotecii, se regăsesc acum în activitățile din mediul online.

Este binecunoscut faptul că mâncarea a reprezentat întotdeauna un prilej de socializare și cunoaștere. Cultura și tradițiile unei națiuni pot fi definite, printre altele, și din această perspectivă. Rubrica *Rețete și secrete* își propune să abordeze domeniul gastronomic prin intermediul a două dimensiuni: caracterul informativ al postărilor îmbinat cu posibilitatea publicului de a împărtăși experiențe și secrete. Rețetele propuse de noi, selectate din cărțile de specialitate aflate în colecția bibliotecii, sunt însoțite de informații cu privire la originea sau istoria anumitor produse alimentare, astfel încât să putem contribui la îmbogățirea cunoștințelor despre arta culinară românească și să oferim publicului o imagine complexă și verosimilă a acesteia. Bucătăria românească de astăzi este rezultatul tuturor influențelor resimțite de-a lungul vremii, pe care le-a integrat sau, de cele mai multe ori, le-a reinterpretat într-o manieră originală. Acest fapt este confirmat de numeroasele mărturisiri ale prietenilor noștri virtuali care au fost foarte generoși în această privință.

Dacă accesul fizic într-o bibliotecă a fost restricționat, ne-am gândit că ar fi momentul oportun să invităm comunitatea într-o călătorie virtuală. *Biblioteca - oglinda civilizațiilor* este rubrica ce i-a purtat pe

cititorii noștri într-o incursiune istorică al cărei obiectiv a fost explorarea evoluției bibliotecilor de-a lungul vremii. Forma primelor cărți, modul de organizare al colecțiilor, arhitectura bibliotecilor ori rolul pe care acestea îl aveau în societate sunt doar câteva dintre aspectele abordate în cadrul acestei rubrici. Cei care ne-au însoțit au avut ocazia de a descoperi îndeaproape particularitățile bibliotecilor din Antichitate până în contemporaneitate.

Biblioteca Admont, Austria

Magia Florilor este o altă rubrică ce dorește să aducă în atenția publicului un simbol al frumuseții, al speranței și al sentimentelor, florile.

Societatea se află într-o permanentă schimbare, de aceea adaptarea la noile cerințe și nevoi reprezintă unul dintre obiectivele principale ale Bibliotecii Județene *Panaite Istrati* Brăila. Munca bibliotecarilor este concepută și organizată astfel încât să se alinieze preocupărilor societății brăilene și să rezoneze cu principiile acesteia. Activitatea din mediul online a evidențiat cât de puternică este legătura dintre bibliotecă și comunitatea sa, dat fiind faptul că aceasta din urmă s-a implicat activ și nu a ezitat să își exprime aprecierile față de eforturile noastre de a rămâne conectați, indiferent de situație. Explorarea spațiului virtual a însemnat pentru noi un pas important în dezvoltare și a deschis o nouă cale pe care pășim cu încredere și dorința de a crea lucruri minunate și de a ne adapta permanent.

Biblioteca în pandemie – periplu creativ pentru bibliotecari

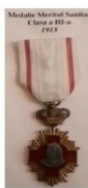
Totul a început cu un avertisment despre un virus periculos, cu răspândire rapidă și un număr îngrijorător de decese. În scurt timp, acesta s-a transformat într-o pandemie ce ne-a schimbat viața și mediul în care trăiam, acesta devenind unul cu multe restricții, îngrădiri și reguli.

Dacă dorim să continuăm a trăi pe această planetă, este nevoie de o schimbare de atitudine. (Albert Einstein)

Adaptarea oamenilor, reorganizarea serviciilor precum și dezvoltarea unor algoritmi noi de lucru au salvat firmele și instituțiile dintr-o cădere, ce părea iminentă la debutul pandemiei.

În această perioadă, Biblioteca Județeană Panait Istrati s-a aliniat acestui nou sistem și s-a reinventat în mediul virtual, devenind un adevărat periplu creativ pentru bibliotecari, iar cărțile sursă de inspirație.

În acest context, încă din luna martie 2020, Centrul Multicultural a început să aducă în atenția publicului imagini și informații despre cele mai valoroase documente din fondul bibliotecii: cărți în limbi străine și enciclopedii, exemplare din fondul de carte veche și câteva detalii legate de restaurarea și conservarea volumelor, medalii însoțite de povestea provenienței lor și de simbolistica acestora.

Biblioteca deține în Colecțiile speciale un bogat fond documentar, care poate fi valorificat online pentru utilizatori. În acest scop, au fost selectate cele mai vechi cărți de patrimoniu, medalistică din perioada

regală a României, manuscrise vechi, cărți poștale sau ziare și reviste brăilene, din perioada 1880 - 1940.

Fiind secție destinată împrumutului de carte în limbi străine, Centrul Multicultural a subliniat în expozițiile virtuale realizate, importanța cunoașterii unei limbi de circulație internațională. Au fost prezentate celor interesați ghidul de conversație, manuale pentru studierea limbilor străine, cărți care vizau civilizația și cultura diverselor popoare.

Efortul de a alege în mod constant limba corectă la momentul potrivit oferă o *gimnastică mentală* persoanelor care vorbesc mai multe limbi străine, ceea ce le dezvoltă concentrarea, atenția, le crește performanța școlară și îi ajută la înțelegerea culturilor și oamenilor din alte zone ale lumii. Învățarea unei limbi străine presupune memorarea cuvintelor și a regulilor gramaticale, ajutând astfel la întărirea memoriei. Studiile arată că bilingvii sunt mai buni la memorarea numerelor, a numelor și a direcțiilor.

În paralel, au fost inițiate, în același univers online exemplificări, experimente, sugestii și aplicații practice, pornind de la informațiile regăsite în cărțile structurate

pe domenii de activitate care au drept scop creșterea interesului pentru cunoaștere și studiu.

Astfel, săptămânal, școlarii au putut călători prin lumea literelor la *Atelierul de caligrafie*. Dar, să vedem mai întâi ce reprezintă caligrafia și care sunt beneficiile pe care aceasta le aduce copiilor. Cuvântul *caligrafie* vine din limba greacă, de la cuvântul *kalligraphia*, unde *kalli* înseamnă *frumos*, iar *gráphia* înseamnă *scris*. Așadar, caligrafia reprezintă *scrisul frumos*.

Până în momentul când s-au impus restricțiile, au fost parcurse semnele grafice, foarte importante atunci când vine vorba de caligrafie.

Astăzi însă, scrisul la tastatură a înlocuit din ce în ce mai mult scrisul de mână. Din cauza erei digitale în care trăim, stiloul a fost neglijat, mulți preferând să folosească telefonul pentru a scrie orice tip de mesaj.

Atelierul de caligrafie online se adresează în mare parte copiilor, scopul fiind ca ei să se bucure de toate beneficiile scrisului de mână: dezvoltarea limbajului, îmbunătățirea memoriei, stimularea creativității, îmbunătățirea abilităților motorii (mișcările mâinilor, concentrarea, contactul vizual – toate se împletesc armonios atunci când scrii de mână), precum și efectul de calmare și relaxare.

Planul propus include exersarea online a câte unei litere pe săptămână și explicația semnelor grafice din care sunt compuse literele, pentru a reuși scrierea lor caligrafică. Un scris corect de mână implică: litere formate clar și plasate pe linie, precum și spațiere corectă între acestea. În finalul fiecărui filmuleț, le este reamintit copiilor că pentru a avea o postură sănătoasă, trebuie să aibă o poziție corectă de scris, care presupune ca spatele să fie drept, însă puțin înclinat în față, coatele să fie pe masă, tălpile pe podea, iar mâna opozantă pe foaia de scris.

Cu ajutorul unor scurte filmulețe, bibliotecarii au explicat și exemplificat

diferite tehnici artistice precum *Origami* - tradiția japoneză care dă viață hârtiei.

Unele dintre cele mai importante contribuții ale acestei arte în dezvoltarea copilului au loc la nivel emoțional - acțiunile repetate sistematic, tehnicile de împăturire a hârtiei, respectarea instrucțiunilor, acuratețea pe care trebuie să o urmărească fiind esențiale pentru dezvoltarea atenției, concentrării, încrederii în sine și a răbdării.

Nici planul cognitiv nu este neglijat în timpul activităților de origami. Copilul învață noțiuni matematice, capătă logică în gândire, concomitent cu dezvoltarea spiritului artistic și creativ.

În plan fizic, origami contribuie la dezvoltarea abilităților motrice esențiale, dezvoltarea coordonării mână-ochi și a flexibilității degetelor și mâinilor.

Împrumutul cărților a fost prioritar chiar și în perioada pandemiei. Iubitorii de lectură au putut consulta, iar apoi împrumuta volumele preferate prin serviciul *Rezervă online, Împrumută offline*.

Prin toate aceste acțiuni, biblioteca s-a transformat într-un spațiu virtual ce și-a păstrat legătura cu publicul său de toate vârstele și preocupările, demonstrând că: *Toți acei ce au acces la o bibliotecă, la cărți, sunt niște inși mai buni decât alții, mai fortificați, iar durerile îi ating mai puțin și nefericirile trec mai repede.* (Mircea Eliade)

Ana-Maria FLORICĂ, *Conservator*
Florentina NISTOR, *Bibliotecar*

Maratonul de povești

În această perioadă de pandemie, bibliotecile au fost obligate să-și reinventeze atât activitățile, cât și relația cu utilizatorii lor. Serviciile de bibliotecă destinate copiilor au fost acum mai mult ca niciodată importante pentru copii și pentru familiile acestora. De aceea, bibliotecile și-au redirecționat activitatea în spațiul virtual, contribuind la dezvoltarea serviciilor online și pentru cei mici.

1 Iunie din acest an a fost cu totul diferit, mai emoționant, special și unic pentru că... situația a fost unică. Copiii care iubesc poveștile ne-au adus mai aproape, pe noi, bibliotecarii, primind astfel, de ziua lor, cele mai frumoase momente virtuale.

70 de povești pentru copii

Astfel, 70 de bibliotecari din 24 de județe ale României și din Republica Moldova au sărbătorit această zi, citindu-le celor mici și celor mari, 70 dintre cele mai frumoase povești ale lumii, din tot atâtea cărți fabuloase, scrise de autori celebri într-un *Maraton de lectură* în direct, timp de 8 ore. Evenimentul a fost transmis live pe pagina de facebook **70 de povești**, luni, 1 iunie 2020, în intervalul orar 10.00 – 18.00. Au fost aproximativ 21.000 de vizualizări, cuprinzând 41.000 de minute de vizionare, cu un impact de peste 35.000 de persoane, în cele 8 ore de transmisie în direct. Așadar, bibliotecarii, consecvenți și păstrători ai tradițiilor, în cea mai frumoasă zi din an când sărbătorim copilăria, au arătat farmecul

poveștilor citite împreună și au fost mai aproape de toți cei care iubesc copiii și poveștile.

Ziua Internațională a Copilului a fost un prilej în plus pentru ca părinții și bunicii, sprijiniți de bibliotecari, să petreacă mai mult timp împreună cu copiii și să le ofere dragostea și afecțiunea de care aceștia au nevoie. Prin mijloacele și metodele folosite pentru organizarea unui astfel de eveniment, bibliotecarii au arătat, încă o dată, că țin pasul cu noul și cu ultimele descoperiri ale tehnicii și științei - acest eveniment reprezentând un element inedit pentru mulți dintre ei.

Deși a fost dedicată celor mici, ziua de 1 Iunie ne-a făcut pe fiecare dintre noi, adulții, să ne simțim din nou copii, să uităm de griji și să redescoperim bucuria din lectura basmelor și poveștilor copilăriei.

Nu uitați că biblioteca vă așteaptă în fiecare zi cu *povești pentru copii de toate vârstele!*

Câteva păreri ale celor care ne-au urmărit:

Raluca Furcoiu - *Minunate povești! Le ascultăm cu drag! Felicitări și mulțumim pentru acest frumos cadou!*

Raxon Bay - *Sunt adult, însă cu fiecare poveste dau timpul înapoi și cred că o să ajung la vârsta de un an cât de curând.*

Parvanescu Dana - *Mulțumim doamnelor implicate care ne-au dăruit povești minunate! Mulțumim pentru ideea care a prins contur, într-o formă chiar frumoasă!*

Radu Butnariu - *Suflete nobile, copilul din mine vă mulțumește pentru șansa de a-mi retrăi copilăria, cu toate superbele ei visuri!*

Opinii ale bibliotecarilor participanți:

Este un eveniment unic în țară. Niciodată nu s-a mai sărbătorit copilăria la rang înalt, așa cum o fac bibliotecarii. Copiii sunt aniversați cu adevărat! La mulți ani! - Mihaela Gudană
A fost un moment tare emoționant, o experiență nouă pentru mine și mă bucur că am făcut parte din acest proiect și această echipă minunată! A fost într-adevăr o activitate stimulată, frumoasă, iar inițiativa a fost una specială! Mă bucur că am putut duce la capăt acest maraton! - Magdalena Pătran

Mulțumesc mult de tot! A fost o experiență unică, primul live din viața mea, cu multe, multe emoții. Acesta a fost darul meu pentru toți copiii de toate vârstele! Mulțumesc organizatorilor că mi-au dat șansa să fiu în acest proiect minunat! Mulțumesc echipei tehnice pentru ajutor! Să avem o zi de poveste și să ne bucurăm împreună de această experiență minunată! - Cateluța Barbu

Cred că oricât de mult am exersa și oricât de obișnuși am fi să fim în față, cititul este despre emoție și sens. Să dai sens prin ce citești și să transmiți bucuria lecturii. Multă emoție și extraordinar de multă bucurie! Și bucuria vine din actul dăruirii. Mulțumesc că m-ați primit în mijlocul dumneavoastră! Înălțător! Chapeau bas tuturor! - Adriana Bârcean

Minunată «Pagină de Poveste» au scris astăzi, 1 iunie 2020, bibliotecarii

din biblioteci publice din România și Republica Moldova. Va rămâne peste timp, cea mai frumoasă poveste scrisă vreodată în Istoria Bibliotecilor, până acum. - Nicoleta Grigorescu

Proiectul s-a desfășurat cu susținerea Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), Biblioteca Națională a României, Editura *Cartea Copiilor*, Editura *Signatura* și toate editurile prietene.

Echipe de proiect:

Melania Luana Butnariu – Biblioteca Județeană *George Barițiu* Brașov;
 Claudia Șerbănuță – ANBPR;
 Margareta Tătăruș – Școala Gimnazială *Ion Basgan* Focșani;
 Mariana Lucia Marian - Biblioteca Județeană *I. S. Bădescu* Sălaj;
 Maria Truța - Biblioteca Județeană *Alexandru D. Xenopol* Arad;
 Doinița Mihaela Stanciu - Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila;
 Maria Olaru - Biblioteca Județeană *Duiliu Zamfirescu* Vrancea;
 Vlăduț Andreescu - Biblioteca Județeană *Ion Heliade Rădulescu* Dâmbovița.

Ne vedem la ediția viitoare!
#MaratonulDePovesti

Doinița Mihaela STANCIU
 Bibliotecar

1 Iunie 2020
MARATONUL DE POVEȘTI
 ÎN CIFRE:
ROMÂNIA
 50 BIBLIOTECI PUBLICE, ȘCOLARE ȘI COMUNITARE

- Biblioteca Metropolitană București
- 11 Biblioteci Județene
- 7 Biblioteci Municipale și Orașenești
- 27 Biblioteci Comunale
- 1 Biblioteca Școlară
- 3 Biblioteci Comunitare – Citim Împreună România, Ce le citim copiilor și Biblioteca de acasă

REPUBLICA MOLDOVA
 5 BIBLIOTECI PUBLICE

- Biblioteca Națională pentru Copii
- Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” și Filiala Adam Mickiewicz
- Filiala Târgoviște
- Biblioteca pentru Copii S. Tomai - Raionul Leova

CĂRȚI ȘI POVEȘTI CITITE
 70 CE CĂRȚI ȘI POVEȘTI CITITE

- 22 autori din literatura română
- 48 autori din literatura universală

LIVE FACEBOOK

- 21.000 de vizualizări
- 41.000 de minute de vizionare
- 40.000 de persoane, impact
- 9 ore de transmisie în direct

ECHEPI DE PROIECT:

- Melania Butnariu - Biblioteca Județeană Brașov
- Claudia Șerbănuță - ANBPR
- Margareta Tătăruș - Școala „J. Basgan” Focșani
- Mariana Lucia Marian - Biblioteca Județeană Sălaj
- Maria Truța - Biblioteca Județeană Arad
- Mihaela Stanciu - Biblioteca Județeană Brăila
- Maria Olaru - Biblioteca Județeană Vrancea
- Vlăduț Andreescu - Biblioteca Județeană Dâmbovița

Partenerii Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România:
 BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI, EDITURA CARTEA COPILOR, EDITURA SIGNATURA

Nino Nino nu a avut timp să piardă timpul

În toată această perioadă de restricții sanitare, proiectul *Zâmbetul unește*, inițiat de Asociația Culturală *Leviathan* în colaborare cu Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, Secția de Împrumut pentru copii. Ludotecă, nu a încetat să funcționeze. A fost bogat în activități, ba chiar aș putea spune, mai multe s-au petrecut în acest timp decât în condiții de normalitate. Pentru copiii de la grupul artistic *Nino Nino* din cadrul acestui proiect, timpul nu a rămas blocat în casă.

S-au găsit mereu provocări trimise de mine, dar și inspirate de activitatea de la secția destinată celor mici a bibliotecii, menite să-i atragă pe copii la diverse activități artistice și educative.

Pentru a veni în ajutorul trimiterii mesajelor audio și video, Cristina Bratu, membră *Nino Nino*, a organizat un grup pe WhatsApp și din acel moment s-a pornit iureșul creațiilor artistice. Folosindu-mă de tehnica modernă, le-am distribuit în toată lumea creațiile literare, desenele pe temă recomandată, fotografii cu activitățile de acasă, cântecele interpretate admirabil, pe care le-am montat în videoclipuri, comunicări de voie bună și mai ales, mesajele cu *Totul va fi bine*.

În perioada sărbătorilor pascale am primit multe fotografii, care mai de care mai originale. Cu Ilaria Turea și cu sora ei, Giada Turea, care găteau cozonaci sau vopseau ouă, cu Ema Popîrlan realizând colaje și aranjamente minunate pentru Paști, dar și multe cântece cu mesaje festive primite de la Nira Guedenon, Marina Karina Zaharia, Cristina Eutalia Mincu. Nu vă mai spun nimic despre desene!

Cele mai drăguțe fotografii au fost acelea cu animăluțele de acasă ale membrilor trupei, în urma recomandării mele de a se poza cu acestea, în diferite ipostaze pentru a le evidenția și pe ele. În acest fel, am învățat fără să vreau numele prietenilor lor: Pufi, Teo, Pistruiata, Norocel, Nero.

Poate nu a fost zi în care grupul artistic *Nino Nino* să nu se implice, fie numai și în joacă, în activități multiple pentru a ieși din monotonia izolării de acasă. În afară de comunicările privind stimulările mele artistice, aproape zilnic purtam discuții și despre activitatea lor școlară, dar și despre sănătate, viață și copilărie.

Una dintre cele mai mari provocări artistice a fost și este realizarea unei emisiuni la un post de radio online, *Radio Vocativ*, care emite de la Roma, sub conducerea unui bun prieten de-al meu, Valeriu Dj. Barbu, din Galați. Dat fiind faptul că eu colaborasem cu ani în urmă la acest post de radio cu o emisiune de umor, mi-a venit ideea să realizez împreună cu fetițele de la *Nino Nino*, o emisiune cu copii și pentru copii denumind-o, cum altfel decât *Zâmbetul unește*.

Mare le-a fost bucuria fetițelor când au înțeles că se vor face auzite de întreaga planetă și cu înregistrările pe care le mai aveam cu grupul prin arhiva audio. Pe 4 aprilie 2020, am dat startul la prima ediție în eter.

Apoi au urmat emisiuni tematice despre prietenie, carte, mame, natură, pe toate reușind să le cuprindem prin cântece, texte și scenete umoristice scrise de mine. Eu am trimis online către membrii trupei textele și ideile, iar apoi primeam interpretările fetițelor prin înregistrări audio. Ba chiar, avem și o rubrică de publicitate, care are mult succes, realizată prin parodiarea reclamelor din media.

În mai toate edițiile emisiunii avem permanent și invitați care răspund cu drag la provocările noastre. Prin părerile lor despre copilărie, despre *Nino Nino* și despre povești, fac emisiunea mai colorată, deosebită, inedită.

Nu au stat mult pe gânduri și au răspuns invitațiilor în emisiune: Mihaela Doinița Stanciu, bibliotecară la secția pentru copii din cadrul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila, o neobosită *agitoare* în educația copiilor; Liliana Toma, profesor, scriitor, un om care iubește mult copiii și mereu are ceva de spus despre ei; Virgil Matei, jurnalist, scriitor, o personalitate culturală brăileană cunoscută; Tudorița Tarniță, jurnalist, poet, scriitor, care a picurat în emisiune o lacrimă de bucurie pentru copii; Armanda Filipine, jurnalist, poet, scriitor, care a venit în emisiune cu tolba plină cu povești, dar și invitați din alte zone ale țării - Pușa Roth și Costin Tuchilă, jurnaliști, scriitori, redactori și directori ai revistei *Leviathan*, Rudy Roth, managerul Asociației Culturale *Leviathan*, cât și copiii, Ramina Măxineanu din București și Andreea Bianca Hanu din Ploiești.

Până la data la care scriu aceste rânduri am ajuns la 11 ediții realizate, fără a mai pune la socoteală și reluările în care am mai adăugat ceva noutăți cu cântece și schițe umoristice, cât și cu noi invitați.

Ediția emisiunii din 29 mai 2020 a fost una specială, fiind ziua în care *Nino Nino* a sărbătorit un an de la înființare, dar și apropierea datei de 1 Iunie, Ziua Copilului.

Și pentru că tot am amintit de aniversarea unui an de activitate, în toată această perioadă de desfășurare a proiectului ne-am străduit să ducem la îndeplinire toate punctele propuse și astfel am reușit să constituim un grup de copii talentați, majoritatea fetițe, pe care l-am denumit *Nino Nino*, inițiind diverse activități artistice împreună cu Biblioteca Județeană *Panait Istrati* și cu Asociația Culturală *Leviathan*, care au fost consemnate public în videoclipuri și în articole publicate la unele reviste. Printre realizările din acest an enumerăm: organizarea și desfășurarea cu succes a unor activități în perioada sărbătorilor de iarnă, a unor concursuri de desene cu premii, donarea unor cărți și îmbrățișări brăilenilor pe străzile orașului, participarea cu multe speranțe la preselecția unui concurs de televiziune, joaca jurnalistică cu aparatul de filmat pe străzile Brăilei punând întrebări locuitorilor despre orașul lor și întrebări de cultură generală. Nu în ultimul rând, am constituit un manuscris cu creații literare ale membrilor *Nino Nino* în vederea publicării unei cărți ilustrate cu desene ale acelorași membri.

În speranța că se poate și mai mult, și mai bine, cu *Zâmbetul* de pe chipul copiilor, continuăm să credem în acest vis numit *Nino Nino*. Doresc să le mulțumesc tuturor celor care ne ajută, iar aici includ și mulțumiri pentru părinți, dar mai ales pentru copiii: Ema Popîrlan, Ilaria Turea, Giada Turea, Briana-Maria Băjenaru, Cristina-Eutalia Mincu, Cristina Dragomir, Marina-Karina-Christine Zaharia, Miruna-Gabriela Matei, Andreea-Rocsana Scară, Roxana-Maria Codreanu, Roxana-Ioana Dan, Cristina Bratu, Giulia Orășanu, Nira Guedenon și Carolina-Geanina Dragu.

Lică BARBU

Coordonator proiectul Zâmbetul unește

Portret de voluntar

Nume și prenume: Oana Pireu

Studii: Facultatea de Medicină Dentară din cadrul UMF Iași Gr. T. Popa, promoția 2009

Ocupația: Medic stomatolog

Familie: Doi copii - o fată de 11 ani și un băiat de 6 ani.

Ce vă doreați să deveniți când erați copil?

O vreme mi-am dorit să devin jurnalist, pentru că îmi plăcea foarte mult să citesc și să vorbesc cu oamenii, să le *culeg* poveștile. Apoi mi-am dorit să devin învățătoare, ulterior m-am îndreptat spre Medicină.

Ce v-a determinat să vă îndreptați către studiile urmate?

Mi s-a părut fascinant cât de mult contează sănătatea dentară atât în contextul sănătății generale a organismului uman, cât și în interacțiunile dintre oameni.

Unde ați lucrat după terminarea studiilor?

După terminarea facultății m-am întors în orașul natal, la Brăila. Lucrez ca medic stomatolog din anul 2010.

Care a fost traseul profesional urmat?

Am început să lucrez în cadrul cabinetului individual, iar în anul 2014 am urmat specialitatea de *Protetică Dentară*. În perioada 2017 - 2018 am practicat stomatologia în Marea Britanie. Din anul 2019 lucrez în cadrul unui cabinet stomatologic, conceput ca un spațiu în care atât copiii, cât și părinții să vină cu plăcere la dentist.

Ce vă place cel mai mult la ocupația/meseria dumneavoastră?

Îmi place să le readuc oamenilor zâmbetul pe buze. De exemplu, îmi place să

văd că doamne care nu se îngrijeau înainte de începerea tratamentului stomatologic, pentru că se simțeau rușinate de lipsa dinților, încep să se coafeze sau să se aranjeze după ce își recapătă bucuria de a zâmbi. Îmi place să mă sune mame să îmi spună că nu îi mai doare măseleța pe copiii tratați sau că le-a plăcut la *Zâna Măseleță*.

Descrieți în câteva cuvinte proiectul pe care îl desfășurați la bibliotecă.

La Clubul de vacanță din cadrul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila am realizat în anul 2015 un atelier, gratuit, de o săptămână, intitulat *Povești cu Zâna Măseleță*, destinat copiilor care astfel au învățat care sunt prietenii și dușmanii dințișorilor și cum trebuie realizat un periaj corect pentru a preveni apariția cariilor. Fiecare informație a fost însoțită și de jocuri interactive, discuții și demonstrații astfel încât cei mici să fie familiarizați cu ceea ce presupune igiena dentară. Prin joc, cei mici au înțeles în ce mod o carie pătrunde în dinte și cum afectează structura acestuia. În plus, copiii au conștientizat ce anume se petrece în interiorul dintelui atunci când apare senzația de durere și că imediat ce apare un astfel de semnal trebuie să meargă de urgență la medicul stomatolog.

În anul 2018 am continuat colaborarea cu Claudiu Brăileanu în cadrul proiectului *Fabrica de Povești: Proiect inter-generațional*, finanțat prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene. Astfel am realizat mai multe ateliere gratuite de educație privind igiena orală destinate copiilor și adulților – *Povești cu Zâna Măseluță pentru copii și părinți*. Pentru a-i familiariza pe cei mici cu un cabinet dentar și pentru a le risipi teama de medicul dentist și de aparatura specifică, am desfășurat una dintre activitățile proiectului chiar în cabinetul stomatologic unde lucrez. Copiii au fost extrem de încântați de ceea ce au văzut, am făcut mulaje pentru proprii dinți și le-am povestit ce se întâmplă într-un astfel de loc.

Ce înseamnă pentru dumneavoastră a fi stomatolog?

Conform unei glume devenită celebră, medicul stomatolog nu trebuie să uite că *la capătul fiecărui dinte se află un om* - fiecare cu istoricul său medical, cu dorințele, fricile și așteptările sale. Există de multe ori o fobie de stomatolog - întotdeauna îmi doresc să îmi tratez pacienții în așa fel încât să vină fără frică la tratament. Am primit de multe ori de-a lungul anilor de practică remarcă: *Doamna Doctor, mi-a fost atât de frică să vin la stomatolog, dar după ședința de astăzi voi veni mai relaxat data viitoare la cabinet* - atunci simt că am făcut ceva bine.

Este o meserie care vă oferă satisfacții?

Este o meserie extrem de solicitantă, dar și satisfacțiile sunt pe măsură.

Care a fost momentul definitoriu care v-a marcat în carieră?

Momentul definitoriu a fost perioada în care am lucrat ca medic stomatolog în Marea Britanie, unde am învățat foarte

multe protocoale de lucru și am văzut cum funcționează sistemul medical într-un stat occidental. Mi-am dorit să revin în orașul natal și să implementez lucrurile învățate într-un cabinet modern, unde pun accentul atât pe tratamentul adulților, cât și pe tratamentul copiilor cu metode inovative, lipsite de durere, unde părinții se simt relaxați atunci când își aduc la tratament stomatologic micii poznași.

Care este momentul cel mai frumos din activitatea de stomatolog care vă vine acum în minte?

Îmi amintesc cu drag de mulți pacienți. Copiii îmi sunt dragi și mă bucur când se reîntorc în cabinet fără frică, să ne jucăm din nou împreună cu *Albinuța* și *Bondărelul* - cum le spun că se numesc piesele de la scaunul stomatologic.

M-a impresionat în mod special o pacientă din Marea Britanie, era vorba despre o persoană care avusese fobie de stomatolog. Această doamnă a venit foarte emoționată la clinica unde lucram când a aflat că mă voi întoarce în România, pentru a-mi spune că îi pare foarte rău că plec și că am fost primul stomatolog la care nu i-a fost frică să vină la tratament.

Ce înseamnă cartea pentru dumneavoastră?

Îmi place foarte mult să citesc. De obicei citesc literatură de specialitate.

Ce faceți pentru a promova cartea și lectura?

Exemplul propriu consider că este cel mai eficient.

Pasiuni: Îmi plac florile și doresc să cultiv o mică grădină cu cele care îmi sunt dragi în mod special.

Citat preferat: *Nu trebuie să îți speli toți dinții - ci doar pe cei pe care vrei să îi păstrezi.*

Portret de voluntar

Nume și prenume: Ion Gabriel Florinel

Studii: Student anul III

Profesie/Carieră în domeniul de activitate: Consilier al primarului pe probleme culturale, artistice, educaționale și sportive dedicate tinerilor din municipiul Brăila - Primăria Municipiului Brăila; Lucrător de tineret în cadrul Ministerului Tineretului și Sportului din România, Promotor pentru democrație europeană în cadrul Biroului de Legătură al Parlamentului European în România; Președinte Fondator *Gala de Excelență a Comunității Brăilene*; Senator în cadrul Senatului Universității *Ovidius* din Constanța; Președinte A.S.C.O.R. România Filiala Constanța; Financial Manager Asociația *Tineri Europeni* România (Young Europeans Romania); Membru și trainer *Group of the European Youth for Change*; Coordonator Atelier la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila.

Ce înseamnă pentru dumneavoastră a fi voluntar?

De-a lungul timpului am descoperit că voluntariatul e un mod de viață, e un cadru în care te dezvolți personal, profesional și educațional, un cadru în care îți formezi personalitatea, te maturizezi, te responsabilizezi și te minunezi de lucrurile pe care le faci împreună cu echipa, deoarece în voluntariat nu există EU sau TU, ci doar NOI. Am ales să rămân în țară și să mă întorc acasă, la Brăila, deoarece îmi doresc să îi ajutăm pe tinerii de aici să își clădească un viitor mai bun și acest lucru e posibil doar prin reuniunea noastră ca și comunitate de tineri, după motto-ul: *Fii schimbarea pe care o vrei în lume!*

De când faceți voluntariat și care sunt domeniile în care ați activat în acest sens?

M-am implicat încă de mic în toate proiectele și activitățile școlare, dar legal, voluntariat fac de la 14 ani, când mi-am dat seama de impactul pe care îl pot aduce alături de alți tineri dacă ne implicăm să facem un bine.

Prima acțiune de voluntariat a fost sprijinirea unor copii defavorizați pe care i-am ajutat la temele primite la școală pentru ziua următoare, un proiect la care am participat o lună alături de alți tineri dornici să ajute comunitatea. De atunci până acum am încercat să mă implic în tot ceea ce am considerat că e benefic atât pentru mine, ca să pot disemina și altora, dar și pentru comunitate și tineri, prin toate evenimentele/cursurile și proiectele demarate. Domeniul principal a fost cel de tineret, dar putem include și persoanele defavorizate, activități umanitare, donații, activități de ecologizare, activități recreative,

cursuri și stagii de practică, activități sportive, dezbateri, festivaluri etc.

Ce v-a determinat să faceți voluntariat?

Trăiesc și eu printre/ Fac parte din comunitatea tinerilor care renunță la Brăila spunând aceleași cuvinte care mă dor de fiecare dată: *Brăila e moartă, plecăm toți/ Brăila e needucată și nu avem ce face în acest oraș/ Brăila e un oraș neprielnic dezvoltării tinerilor* etc. Eu cred în comunitatea noastră de tineri și de aceea am ales să mă implic, am ales să revin acasă, în țară și să schimb ceva în bine și aceste concepții. Am văzut și am reușit să demonstrez alături de tinerii *super eroi* ai Brăilei cum îmi place să îi numesc, că orașul merită mai mult, putem schimba totul în bine, avem valori/personalități/tineri excepționali/proiecte/cultură/educație și totul pentru un mediu prielnic dezvoltării tinerilor, dar trebuie să ne și implicăm. Tinerii pot schimba lumea dacă li se oferă șansa. Consider că cea mai mare problemă a comunității noastre stă în faptul că nu ne implicăm și stăm să criticăm.

Acum pun întrebarea dacă societatea are nevoie de tineri? Sau și tinerii au nevoie de societate? Un lucru pe care îl știu și îl observ e acela că tinerii au nevoie de modele reale, demne de urmat, nu de modele corupte, needucate. Numai așa ei pot să genereze o schimbare.

Putem crește prin modul în care vom face din orașul nostru un loc în care tinerii vor avea sprijin și vor fi dornici să se reîntoarcă sau să rămână în oraș pentru a aduce o schimbare benefică.

Nu e nimic mai valoros decât atunci când acționezi prin propriile mijloace, aduci un impact pozitiv și vezi cum acțiunile tale se extind tot mai mult și tot mai multe persoane cred în tine și în proiectul tău.

Ce vă motivează în activitatea de voluntariat?

Exact cum spuneam, cel mai mult

sunt motivat de dorința de a ajuta tinerii din România și din Brăila mai ales. Atunci când vezi că alături de alții de vârsta ta reușești să faci atâtea lucruri frumoase, chiar dacă adulții nu au încredere sau avem parte de uși închise, e momentul să te încarci cu energia pozitivă generată de familia aceasta de tineri inimoși care își doresc binele pentru generația din care fac parte.

Cum ați ajuns la Biblioteca Județeană Brăila și de ce ați ales biblioteca pentru activitatea dumneavoastră?

În anul 2015, în luna iulie, am venit alături de un bun prieten la Biblioteca Județeană, unde am participat la un atelier din cadrul Clubului de vacanță. Scopul vizitei noastre era să devenim voluntari pentru două săptămâni în cadrul acestui atelier, coordonat de doamna Valentina Chiriac, pe care am întâlnit-o tot atunci pentru prima oară. Mărturisesc că după acea zi, am avut oportunitatea nu doar să descopăr o nouă șansă pentru a mă implica, ci și oameni minunați cu care am crescut până acum, oameni care ne-au ajutat pe mine și pe ceilalți tineri din Brăila, adevărate modele de viață și educație, cărora le mulțumesc din suflet pe această cale. Din acea zi și până astăzi, Biblioteca Județeană *Panaït Istrati* a devenit pentru cei peste 800 de tineri din cadrul Forumului Tinerilor din România Filiala Brăila, o casă unde ne reunim ca o familie și ne întâlnim totodată modelele din comunitate.

Care este categoria de vârstă cu care ați ales să lucrați? De ce?

Categoria de vârstă cu care am ales să lucrez a fost în principal concentrată pe tinerii între 14 - 25 ani, dar lucrez cu oamenii în general, asta îmi place să fac. Chiar dacă am lucrat și cu copii până în 14 ani sau cu adulți de peste 35 de ani, tot cu categoria 14 - 25 rezonez cel mai bine.

Descrieți în câteva cuvinte proiectul pe care îl desfășurați la bibliotecă.

Proiectul care există deja de trei ani,

în cadrul Clubului de vacanță al Bibliotecii Județene *Panait Istrati* din Brăila se numește *Empower YOUth* - Atelier de dezvoltare personală. Acesta are loc în fiecare vară, are ca durată 1 - 2 săptămâni, timp în care tinerii pot participa în mod gratuit la cursuri de dezvoltare personală și profesională, unde avem invitați din domenii de referință. Am reușit să extind acest *incubator* de dezvoltare personală pe parcurs cu ajutorul tinerilor pe care i-am adunat în jurul nostru, iar în fiecare an reușim să aducem în prim-plan ceea ce își doresc tinerii.

Emoțională, Internship și oportunități pentru tineri, C.V. (Cum completez și ce trebuie să fac ca facultatea/angajatorul să fie impresionați), Interviu de admitere/angajare, Gândire Critică și Creativă, Managementul timpului și organizarea personală, Scriere de proiecte etc.

În cadrul Bibliotecii, desfășurăm și alte proiecte pe tot parcursul anului, cum ar fi: concursuri, cursuri, conferințe, dedicate tinerilor în special.

Atelierul conține mai multe cursuri la care avem trainerii și oameni din domeniul respectiv, iar fiecare curs are o anumită durată. Tinerii se pot înscrie la oricare dintre cursurile disponibile, cu mențiunea că trebuie să fie prezenți obligatoriu. Dintre expunerile din anii anteriori amintesc: Leadership, Public Speaking, Managementul Proiectului, Start-up și accesare de fonduri europene, Educație financiară, Inteligență

Aveți satisfacții în urma voluntariatului?

Întotdeauna am avut și vă spun de ce. Recunosc, au existat momente în care am zis că nu mai fac nimic, mă simțeam singur sau fără speranță, mai ales când nu ni se dădea nicio șansă la început. Vreau să vă mărturisesc că mereu motivația mi-a fost dată de cei tineri și de tot ceea ce am făcut împreună. Atunci când am realizat că **imPOSIBILUL**

e de fapt POSIBIL, când ești alături de cei mai frumoși tineri, am zis că nu mă voi opri niciodată. Satisfacțiile cele mai mari pe care le poate avea un om în urma voluntariatului sunt bucuria împlinirii unui vis/proiect/activitate, emoția pe care o are atunci când totul a ieșit mai bine decât se aștepta, iar cel mai neprețuit lucru e încrederea și iubirea pe care o primește și o dăruiește atât în echipa din care face parte, cât și alături de oamenii pe care i-a avut aproape la construirea ideii sau proiectului său. Ce poate fi mai frumos decât fericirea oamenilor pe care îi ajuți din bunătate, fără niciun interes? Acolo se vede adevărata dăruire.

Intenționați să continuați astfel de acțiuni? Aveți și alte proiecte în plan?

Cu siguranță, am în vedere realizarea a cât mai multor proiecte, atât pentru perioada actuală, când ne sunt limitate anumite drepturi, dar și pentru atunci când se vor liniști lucrurile. Nu vă dau prea multe detalii aici, trebuie să fie surpriză, dar în principiu, parteneriat public privat pentru crearea de noi locuri de muncă (internship) pentru tineri, prin care să prindă experiență sau de ce nu, să se orienteze spre o carieră, evenimente de dezbatere, teatru, cursuri, festivaluri etc.

Sfătuiți și alte persoane să facă voluntariat? De ce?

Cum spuneam, doar împreună putem schimba totul în bine, iar *imposibilul* e doar un cuvânt care se poate schimba în *posibil* atunci când ne dorim acest lucru. Da, fiți voluntari, prin voluntariat ajungeți să fiți *buni la toate*, spun asta fiindcă vă veți descoperi total atunci când veți încerca totul. În voluntariat poți fi bun la social-media, la organizare, la training, la discursuri sau pur și simplu, la a interacționa cu lumea, sau dacă vrei mai multă responsabilitate, poți face tot, atunci când realizezi că echipa este alături de tine și ești ajutat!

Caracterizați-vă în câteva cuvinte. Ce vă pasionează?

Consider că sunt o persoană implicată, dornică să îi ajute pe alții și să facă o schimbare în bine. Tocmai de aceea încerc să fiu mereu informat, la curent cu tot ceea ce consider de interes pentru mine și pentru proiectele în care sunt implicat. Sunt energic, de încredere, optimist, punctual și niciodată obosit.

Sunt pasionat de dansuri, prefer să citesc, să fiu și antreprenor, atunci când am ceva timp pentru mine. Îmi place să descopăr lucruri noi, să călătoresc (singur, dar și cu prietenii) și să investesc cât mai mult în mine pentru a putea să mă dezvolt din punct de vedere personal și profesional.

Există o persoană/o personalitate/un citat care vă inspiră, vă motivează în viață?

O persoană care mă inspiră în viață e greu de numit. De ce spun asta? Consider că familia e cea care mă inspiră, iar puterea mamei, a mamelor în general e ceea ce motivează cel mai mult. Atunci când vezi cum mamele noastre luptă toată viața pentru binele nostru, cum să nu luptăm și noi să facem tot ceea ce putem pentru a ne mulțumi părinții și bunicii, care trăiesc prin noi și pentru noi.

Dacă e să aleg o singură persoană care mă motivează și prin care mă descopăr pe mine, ar fi Vlad Istrate. Spun asta deoarece mi-am asumat atâtea pentru el și împreună am reușit să dezvoltăm multe lucruri, dar cea mai mare satisfacție e că mă văd pe mine în el, ceea ce înseamnă că prin voluntariat am câștigat nu numai ceea ce am spus în cele de mai sus, ci și ceva pentru toată viața și anume un frate pe care îl doream de mult timp.

If you conquer yourself, then you conquer the world! - Paulo Coelho

Portret de voluntar

Nume și prenume: Istrate Vlad
Alexandru

Studii: Clasa a XII-a

Profesie/Carieră în domeniul de activitate: Ambasador al Dialogului Structurat cu TINERII din România - județul Brăila (Forumul Tinerilor din România); Promotor pentru democrație europeană (Biroul de Legătură al Parlamentului European în România); Membru *Group of the European Youth for Change*; Coordonator Atelier la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* din Brăila.

Ce înseamnă pentru dumneavoastră a fi voluntar?

Pentru mine, decizia de a deveni voluntar a fost una dintre cele mai benefice de până acum. Experiența mea în voluntariat, chiar dacă e mică (aproape trei ani, dar plini), mi-a dovedit că voluntariatul e acel lucru care te formează, te face să devii un om mai bun, să te descoperi și să îți depășești limitele de care poate nici nu știai. Ajungi să cunoști oameni noi, să îți îmbunătățești personalitatea și să crești pe toate planurile. Voluntariatul îți lărgeste orizontul cunoașterii asupra lumii și a vieții.

De când faceți voluntariat și care sunt domeniile în care ați activat în acest sens?

Am avut oportunitatea să mă implic în voluntariat încă de acum trei ani, când l-am cunoscut pe Gabriel Ion, care m-a îndrumat spre această cale și am realizat cât de mult am nevoie de experiența aceasta, care mă ajută să mă dezvolt în viață. Am luat parte la activități dedicate tinerilor, strângere de fonduri, concursuri liceale/interșcolare, ateliere de

dezvoltare personală pentru tineri, stagii de practică, activități sportive și activități pentru persoanele defavorizate.

Ce v-a determinat să faceți voluntariat?

Mereu mi-am dorit să fac ceva util și să fiu important pentru cei din jurul meu, deoarece de obicei nu ne dăm seama de situația din jurul nostru. Prin voluntariat descoperim toate punctele vulnerabile ale comunității noastre. În orice domeniu ne-am decide să facem voluntariat, vom afla ce se întâmplă cu adevărat, astfel că am ales să mă implic pentru a rezolva problemele comunității din care fac parte. Am văzut pe parcurs că este posibil și prin voluntariat să mă descopăr mai bine pe mine, ceea ce m-a impulsionat și mai tare să îi ajut și pe ceilalți să se redescopere.

Ce vă motivează în activitatea de voluntariat?

La început, poate unii vin la voluntariat pentru diplomă și experiență, dar pe parcurs toți ne dăm seama că în fiecare echipă din care facem parte, ne integrăm și devenim o familie. Realizând acest tip de activitate am descoperit că sunt motivat de relațiile dintre oamenii ce se pot transforma în prieteni buni, pe viață. Recunosc că ceea ce m-a impulsionat cel mai mult pe mine, dar și pe restul voluntarilor, pe lângă satisfacția de a ajuta lumea și de a fi mândru de mine și de cei cu care am reușit să schimbăm ceva, a fost însăși motivația lui Gabriel Ion, care nu s-a lăsat deloc bătut și a dus la bun sfârșit ceea ce și-a propus. Într-o echipă luptăm cu toții până la capăt. Despre asta este voluntariatul.

Cum ați ajuns la Biblioteca Județeană Brăila și de ce ați ales biblioteca pentru activitatea dumneavoastră?

Am ajuns la bibliotecă participând la evenimentele Forumului Tinerilor din România Filiala Brăila, iar mai apoi devenind voluntar al echipei am venit mult mai des aici. Astfel că pentru mine și mulți tineri, biblioteca a devenit a doua noastră casă unde ne putem întâlni, putem socializa și învăța unii de la alții, putem identifica idei noi pe care să le aplicăm în comunitate și ne putem aduce astfel aportul în cadrul acesteia.

Care este categoria de vârstă cu care ați ales să lucrați? De ce?

Categoria de vârstă cu care am ales să lucrez este cea a tinerilor între 14 și 25 de ani, deoarece fac parte din această generație și îmi doresc să construim împreună un viitor mai bun pentru noi.

Descrieți în câteva cuvinte proiectul pe care îl desfășurați la bibliotecă.

În ultimii trei ani am participat alături de Gabi la proiectul *Empower YOUth* - Atelier de dezvoltare personală desfășurat pentru 1 – 2 săptămâni, la Clubul de vacanță

al Bibliotecii Județene *Panaite Istrati* Brăila. Cursurile gratuite oferite tinerilor de invitații noștri din diverse domenii de referință sunt extrem de importante și au luat amploare de la un an la altul, încurajați fiind și de rezultatele obținute, dar și de aprecierile venite din partea celor care ne susțin în acest demers.

Tinerii se pot înscrie la cursuri, trebuie să fie prezenți, să interacționeze cu trainerii și să nu plece fără să nu fi pus toate întrebările și până nu și-au clarificat nelămuririle. Succesul cred eu stă și în faptul că sunt numeroase activități între care aceștia pot decide: Leadership, Public Speaking, Managementul Proiectului, Start-up și accesare fonduri europene, Educație financiară, Inteligență Emoțională, Internship și oportunități pentru tineri, C.V (Cum completez și ce trebuie să fac ca facultatea/angajatorul să fie impresionat), Interviu de admitere/angajare, Gândire Critică și Creativă, Managementul timpului și organizarea personală, Scriere de proiecte etc.

Aveți satisfacții în urma voluntariatului?

Cea mai importantă satisfacție a voluntariatului este aceea că tu contezi. Contezi pentru cei mai puțin norocoși, iar mulțumirea oamenilor pe care îi ajuți sau a oamenilor cu care lucrezi, pe care îi întâlnești, este cel mai mare dar. Astfel că devenind voluntar vei fi mereu important pentru cei pe care îi ajuți, iar din acest lucru câștigă toată lumea: tu te dezvolți, alții iau exemplul de la tine și cei pe care îi ajuți primesc ajutorul de care au mare nevoie.

Intenționați să continuați astfel de acțiuni? Aveți și alte proiecte în plan?

Alături de tinerii brăileni, ne dorim să continuăm acțiunile pe care le-am avut mereu, precum strângere de fonduri, concursuri interliceale, cursuri etc. Ne dorim să facem festivaluri, concerte, să oferim diverse oportunități de muncă și să realizăm alte

proiecte care vor face din comunitatea noastră un mediu prielnic tinerilor.

Sfătuiți și alte persoane să facă voluntariat? De ce?

Tinerii trebuie să fie voluntari, dacă doresc să se descopere pe sine, să își întrecă limitele, să se dezvolte personal și profesional. Dacă vrei să devii important pentru oamenii din jurul tău, prin ceea ce faci, devino voluntar, iar meritele și beneficiile nu vor lipsi.

Caracterizați-vă în câteva cuvinte. Ce vă pasionează?

Consider că sunt o persoană implicată și dornică să ajute lumea.

Îmi place muzica și sunt pasionat de călătorii.

Există o persoană/o personalitate/ un citat care vă inspiră, vă motivează în viață?

Un om care mă inspiră și cu siguranță va fi un model pentru mine toată viața este Gabriel Ion, prietenul și fratele meu, fără de care nu puteam să ajung unde sunt acum. De ce spun că am descoperit totul în voluntariat? Pentru că acolo mi-am dat seama de fapt cum să lucrez cu oamenii. Poate cel mai important lucru a fost că am reușit să consolidez relațiile dintre persoanele cu care am interacționat, începând cu legătura dintre mine și Gabi.

Scopul scuză mijloacele. – Niccolò Machiavelli

Psaltirea slavonă, 1646, Moscova

Ion VOLCU
Șef birou
Colecții Speciale. Depozit legal.
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Fascinația cărților vechi este uimitoare pentru noi. Ele ne transmit prin conținutul lor, a legăturii, a ornamentelor artistice și a însemnărilor manuscrite admirații și emoții care ne fac să ne gândim la epoca respectivă, la cei care au trudit la acele cărți. Răsfoim filele îngălbenite,

fragile, cu pete de ceară și urme de uzură, care ne indică cât de folosite au fost în viața creștinilor și suntem conștienți că ele creează un Univers aparte și nemuritor pentru urmașii noștri, comori neprețuite. Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila s-a îmbogățit la finele anului 2019 cu o carte veche străină, foarte rară și valoroasă, susceptibilă de a fi expertizată și clasată conform Legii Patrimoniului 182/2001 în categoria *Tezaur*.

Lucrarea pe care o prezentăm în acest articol este o *Psaltire*, publicată în limba slavă veche, la Moscova, în anul 1646. Tipărită la *Peciatnâi Dvor*, pe o hârtie filigranată, în format in-quadro, oglinda paginii de titlu are dimensiunile de 16 x 11 cm. Imprimată cu litere negre și roșii, cu 19 rânduri, pe o singură coloană, cartea este una foarte

rară în spațiul românesc. *Psaltirea* a văzut lumina tiparului în timpul domniei Țarului Rusiei și a marelui cneaz, Alexei Mihail, cu binecuvântarea Patriarhului Moscovei și a Rusiei, kyr Iosif. La finalul cărții există un colofon de unde aflăm detalii despre tipărirea cărții și conținutul ei. Se menționează data de 20 octombrie 1646 pentru începutul tipării *Sfintei Psaltiri*, în amintirea marelui mucenic Artemie și a părintelui nostru Nicolae, făcător de minuni. S-a terminat tipărirea acestei cărți în același an, în luna decembrie.

Lucrarea are și o valoare artistică deosebită, conținând diverse ornamente tipografice. Multe file au frontispicii cu motivul pomul vieții, cu semipalmete cu motive fitomorfe, frunze de acant stilizate și flori de bujor.

Unele frontispicii le întâlnim o singură dată în carte, altele se tot repetă la începutul unor capitole.

După *Predoslovie* avem o xilogravură pe toată pagina, cu tipar negru pe fond alb, reprezentându-l pe împăratul David stând

pe tron. Gravura este încadrată într-o poartă chenar flancată pe margini de două coloane cu motive florale, având deasupra o semi-boltă.

Inițialele ornate sunt variate, unele de dimensiuni mari cu motive florale, altele de dimensiuni medii și stilizate.

Inițialele ornate sunt la începutul capitolelor, subcapitolelor sau la aliniatele semnificative din *Psaltire*.

Ornamentica din carte este executată conform iconografiei bizantine, dar meșterii tipografi au îmbinat în frontispicii și inițiale ornate unele elemente baroce sau de factură renașcentistă.

FILE DE ISTORIE LOCALĂ

SOCIETATEA CARPAȚII

Documente de arhivă în colecțiile Bibliotecii Județene *Panaît Istrati* Brăila

Angela CHIRIAC
Șef serviciu Dezvoltarea Colecțiilor și
Catalogarea Documentelor
Biblioteca Județeană Panaît Istrati
Brăila

Societatea Carpații¹ a luat ființă din inițiativa tinerilor studenți transilvăneni Gheorghe Secășianu și Gheorghe Ocășianu, sprijiniți de istoricul bănățean Vasile Maniu², de ziaristul brașovean Alexandru Ciurcu, directorul ziarului *L'Independance Roumaine*, de negustorii George Bedițeanu și I. Mihalache Vrânceanu și era susținută în secret de C.A. Rosetti³, ministrul Afacerilor Interne la acea vreme.

Societatea *Carpații* s-a constituit, simbolic, la 24 ianuarie 1882⁴, la aniversarea Unirii Principatelor sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza, cu deviza *Noi prin noi*, și milita, între altele, pentru unirea Transilvaniei, Banatului și Bucovinei cu România. A susținut ajutorarea românilor din Transilvania și a desfășurat o intensă activitate de combatere a politicii de deznaționalizare a popoarelor nemaghiare din Ungaria.

Primul comitet de conducere l-a avut ca președinte de onoare pe Vasile Maniu, președinte activ -

Gheorghe Secășianu și secretar - I. Droc Bănciulescu. Membri ai societății erau, între mulți alții, Mihai Eminescu⁵, Ioan Slavici, D.A. Laurian, N. Densușianu ș.a.

La 14 septembrie 1885, guvernul Brătianu a fost nevoit să ordone expulzarea unora dintre fondatori, șase *carpațini* care au redactat și difuzat un manifest, un înflăcărat apel către românii din Transilvania: Nicolae Ciurcu, Alexandru Ciurcu, Gheorghe Ocășianu, I. Droc Bănciulescu și I. Corneanu.

Deși greu lovită prin expulzarea inițiatorilor și a conducătorilor săi, Societatea *Carpații* și-a continuat activitatea într-o formă mai redusă, în deceniile următoare programul ei național rămânând

1 Societatea s-a numit la înființare *Iridenta română*. Guvernul I.C. Brătianu, nu a fost de acord cu titulatura atribuită societății, fapt ce i-a determinat pe inițiatori să-i schimbe, după foarte scurt timp, numele în *Carpații*.

2 Vasile Maniu (1824 - 1901) - istoric, publicist, scriitor, om politic, revoluționar pașoptist, membru titular al Academiei Române.

3 Constantin A. Rosetti (1818 - 1885) - om politic și publicist român, unul dintre conducătorii Revoluției Române de la 1848 din Țara Românească și ai luptei pentru Unirea Principatelor Române.

4 Adunarea de constituire a societății a avut loc la sala *Orfeu* din București și a fost condusă de Vasile Maniu.

5 O serie de studii și articole apărute în ultimii ani, semnate de istorici, scriitori, ziariști, se referă la legătura și apartenența lui Mihai Eminescu la Societatea *Carpații* și împrejurările în care el a murit.

același. Ca președinte al *Carpaților*, după plecarea lui Secășianu, a fost ales profesorul C.C. Dobrescu⁶. În 1899, societatea avea în fruntea ei pe negustorul Ioan Țețu și pe profesorul I. Baboianu-Droc, care la 20 martie au organizat în sala *Liedertafel*⁷ din București o mare serată patriotică, al cărei program a fost deschis cu *Deșteaptă-te, române!*

În 1914, societatea *Carpații* își va uni eforturile și sacrificiile cu celelalte societăți patriotice care aveau să militeze pentru intrarea României în Războiul pentru întregire.

SOCIETATEA CARPAȚII - SECȚIUNEA II BRĂILA

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* deține documente care consemnează activitatea Societății *Carpații* - Secțiunea II Brăila, în perioada 1882 – 1894: procese-verbale ale adunărilor generale, rapoarte, dări de seamă, chitanțe, corespondență și acte justificative încheiate la lichidarea societății, din anul 1900. Lucrarea de față nu prezintă activitatea secției locale a Societății *Carpații* între anii 1894 și 1900, biblioteca brăileană neavând în colecții documente din această perioadă.

Constituirea secțiunii de la Brăila a societății

Societatea *Carpații* a cunoscut o dezvoltare rapidă, constituindu-și filiale în multe orașe din România: Brăila, Craiova, Galați, Ploiești⁸.

Brăilenii Ion R. Goga și Ion F. Burduloi⁹, înscriși în Societatea *Carpații* de la București, au recrutat membri dintre românii de peste munți, stabiliți la Brăila. La 22 iulie 1882, s-a constituit secțiunea locală, Ion R. Goga fiind delegat de la centru să se ocupe de organizarea ei. La 15 octombrie 1883, la Salonul *Dacia*¹⁰, a fost ales un comitet provizoriu, compus din: Ioan Corneliu Tacit¹¹, președinte; Ion R. Goga, vicepreședinte; D.C. Panțu, casier; Membri: George Avesalom, I. Gămulea, C. Cioran, I. Burduloi, R. Pârvulescu; Secretari: Em. Silviano, Gr. Blebea.

Vasile Maniu, invitat la adunarea generală extraordinară din 30 decembrie 1883, este ales președinte de onoare al secțiunii. Discursul său de mulțumire este unul mobilizator, îi îndeamnă pe *carpatini să nu-și lepede limba și națiunea, ci a lucra sus și tare, a face toate jertfele, a păstra moravurile și obiceiurile străbunilor pentru ca să fie demn de numele ce-l poartă*, cu atât mai mult cu cât la acea vreme *românismul a început să decadă, nemaivând brațe și inimi călduroase să-l îmbrățișeze*.

Comitetul definitiv al Societății *Carpații*, secțiunea Brăila, a fost ales prin scrutin secret la 17 aprilie 1884, cu următoarea componență: Ioan Corneliu Tacit - *președintele Comitetului definitiv*; N.V.

6 La Adunarea Generală extraordinară ținută la Brăila, în 22 februarie 1887, a fost invitat președintele C.C. Dobrescu, cu scopul de a discuta despre unele modificări necesare în statutul societății.

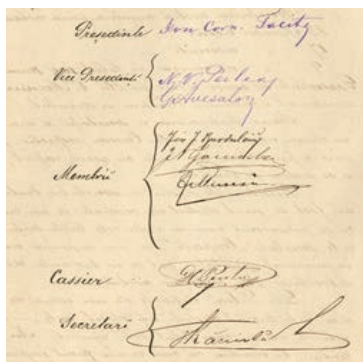
7 Sala *Liedertafel* fusese construită în 1900, lângă strada *Eduard Quinet*, colț cu strada *Academiei*, de o societate germană. Aici aveau loc spectacole de teatru în limba germană sau română, serate muzicale și expoziții. După 1945 s-a numit *Libertatea*. A fost demolată pentru construirea aripii noi a Facultății de Arhitectură.

8 Activitatea de început a Societății *Carpații* la Brăila este consemnată în Raportul citit în ședința Adunării Generale din 26 martie 1885 (fila 84): *Prima secțiune constituită în provincie, după instituirea societății la Bucureștii, a fost cea din Ploiești și a doua este a noastră*.

9 Conform Raportului de activitate al Secțiunii locale, aceștia au fost înscriși în Organizația de la București de istoricul D. Z. Furnică, care i-a întâlnit la Brăila, unde venise cu *oarecare afaceri*.

10 Este vorba despre una dintre sălile Hotelului *Dacia* (strada *Domniară* nr. 3. v. mai jos - Proces-verbal la sfințirea stindardului...)

11 Ioan Corneliu Tacit - profesor de istorie și limba germană, director al Gimnaziului din Brăila (viitorul Liceu *Nicolae Bălcescu*), președinte al Societății *Carpații* și partizan înflăcărat al Unirii Transilvaniei cu România. Originar din Căciulata, comit. Brașov. Mort în aprilie 1886.

Perlea - vicepreședinte; George Avesalom - vicepreședinte; Dimitrie C. Panțu - Casier¹²; Membri: I. Burduloiu, I. Mureșianu, I. Gămulea, I. Găitan; Secretari: Alexe Căciulă, C.C. Popoviciu, I. Popescu.

Ioan Corneliu Tacit a condus secțiunea Brăila până la moartea sa, în anul 1886. Următorii președinți au fost Atanasie Popescu¹³ (1886 - 1891) și Gheorghe Erimia (1891 - 1894).

Alegerile pentru comitetul de conducere au avut loc anual până în 1891, după care, în urma modificării Statutului, se țineau o dată la 3 ani.

Activitatea societății

Cea mai puternică secție a Societății *Carpații*, cea de la Brăila¹⁴, s-a manifestat prin activități menite să atingă scopul propus la înființare: cultivarea sentimentului național, conservarea datinilor naționale românești, acordarea de ajutoare tinerilor români merituoși, ajutorarea comunităților românești din Transilvania.

Sărbătorirea zilei de 3/15 mai

În lunile aprilie-mai 1883, activitatea Societății s-a intensificat în toată țara.

Semnificative pentru țelurile Societății au fost manifestațiile din mai 1883, închinete Revoluției de la 1848, la a 35-a aniversare, organizate la București, Brăila și în alte orașe.

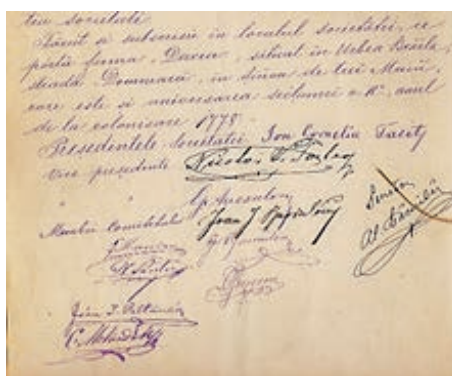
La adunarea festivă de la Brăila, invitat de onoare a fost Ieremia Verza¹⁵. Au fost rostite discursuri înflăcărate, încheiate cu exprimarea speranțelor de unire a Transilvaniei cu România și cu hotărârea de a fi sărbătorită anual ziua de 3/15 mai.

În Brașov, Blaj și Sibiu, manifestările se încheiau în acordurile cântecului revoluționar *Deșteaptă-te, române!*, iar la București, Ploiești și Brăila era intonat cântecul *La arme!* - după cum erau realitățile politice de o parte și de alta a Carpaților.

În anul următor, la 3/15 mai 1884, odată cu sărbătorirea evenimentului *cu solemnitate, în*

amintirea Tribunalului Români de la 1848, care pe câmpul libertății, în Transilvania, ca și în România, au proclamat drepturile omului, s-a sfințit și stindardul, la clubul societății. Drapelul secției era un dar al lui D.C. Panțu, și el român transilvănean, stabilit la Brăila. Ca și în anul precedent, s-au ținut cuvântări, care exprimau

¹² George Avesalom, funcționar, și Dimitrie C. Panțu, comerciant, au ocupat funcțiile de vicepreședinte, respectiv casier, în toată perioada de activitate a secțiunii Brăila și au fost depozitarii averii societății, fiind și cei care s-au ocupat de lichidarea acesteia în anul 1900.

¹³ Atanasie Popescu (1848 - 1938) - profesor de limba română și limba latină, director al Liceului *Nicolae Bălcescu*. La inițiativa sa iau ființă Biblioteca și Muzeul Brăilei, instituții consacrate prin decret regal, semnat de Carol I la 23 august 1881; a fost pentru multă vreme bibliotecar al bibliotecii publice. A fost fondator și conducător al unor societăți culturale brăilene: Liga Culturală, Societatea *Carpații*, *Ateneul Brăilei* etc.

¹⁴ Cf. Constantin C. Giurescu, *Istoricul orașului Brăila*. București, Editura Științifică, 1968. p. 249.

¹⁵ În zona Brașovului s-au afirmat câțiva reprezentanți ai intelectualității rurale cum ar fi Alexi Verza, frații Radu și Victor Popea din Satulung. Ieremia Verza era fratele lui Alexi Verza, autorul seriei de articole anti austro-ungare *Strigăt de durere din Transilvania*, publicate în ziarul *România liberă*, și omul de legătură al grupului de la Brașov cu D.A. Laurian și C.A. Rosetti.

dezideratul: *unirea tuturor românilor*. Drapelul a fost dus apoi în Parcul Monument, iar seara a avut loc un banchet, urmat de jocuri și cântece naționale.

*Procesul verbal
de constatarea sacrării Stindardului Societății «Carpații»¹⁶*

Astăzi, joi, în 3/15 Mai, anul una mia opt sute optzeci și patru, la ora 11½ a.m., s-a inaugurat constituirea definitivă a societății «Carpații», secțiunea a II-a Brăila și s-a sfințit Stindardul secțiunii, reprezentând pe o parte «Munții Carpați și Soarele» cu deviza «Români din patru unghiuri, uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri», iar pe cealaltă parte pe «Divul Nerva Traian», având împrejur toate țările locuite de Românii din «Dacia», confecționat de pictorul român Matache Orășeanu, de pe Portretul publicat în textul conferinței ținute la Ateneu de către Dl. Nicolae Ionescu, profesor al Universității din Iași și donat acestei secțiuni de D-nii D.C. Panțu și Tănase Răsvan, comercianți și membri în societate. Sfințirea s-a oficiat cu ceremonia distinsă de preoții Marin Guzeanu, conducător al serviciului divin, Ștefan Bârzănescu și Mihail Bârzănescu, parohi la Biserica Sf. Apostoli Petru și Pavel din Brăila și de Diaconul Ion Meroșianu, ajutați de corul vocal dirijat de Dl. Daniil Grigorescu, membru de onoare al secțiunii.

Pentru ca acest document să rămână în deplină credință la posteritate, se va subscrie de întregul comitet, de membrii societății și de alte persoane din publicul asistent, care vor binevoi a subsemna împreună.

Acest document se va investi cu sigiliul societății și se va păstra în arhivă, continuând cel mai mare activ de valoare pentru societate.

Făcut și subscris în localul societății, ce poartă firma «Dacia», situat în Urbea Brăila, strada Domniară, în ziua de 3 Mai, care este și aniversarea secțiunii a II-a, anul de la colonizare 1778.

Președintele Societății, Ion Corneliu Tacit.

Vicepreședinți: Nicolae V. Perlea, G. Avesalon

Membrii Societății...

Secretar: Al. Căciulă

Simpatizanți din Brăila și din țară au trimis scrisori de felicitare și de susținere:

3 mai 1884

Domnule Președinte,

Românul a simțit și a lucrat totdeauna pentru Lege, Limbă și moșie.

Jurăm că vom fi pururi la postul nostru.

SS (I. Barbun, Moroianu, Boantă)

Brăila, 3 Mai 1884

Domnule Președinte!

Mulțumindu-vă de amintirea ce ne faceți în numele sexului nostru, ținem a Vă asigura că, pe cât ne vor permite slabele noastre puteri, ne vom sili a ne face totdeauna datorii.

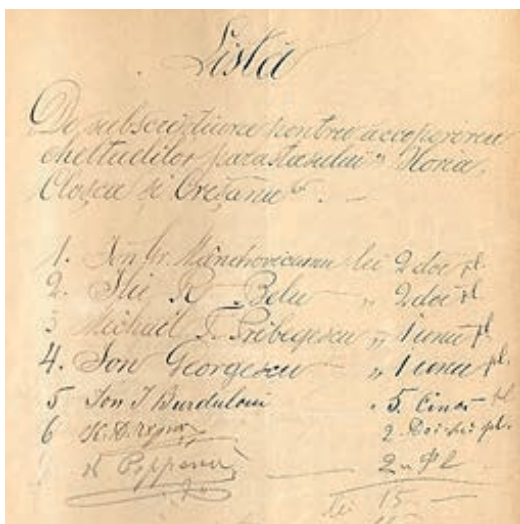
Sub semnătura reprezentantelor celor 7 provincii ale Transilvaniei.

SS indescifrabil

¹⁶ Doi ani mai târziu, în raportul prezentat în Adunarea Generală din 30 martie 1886 pentru anul 1885/1886, se menționează că drapelul secțiunii Brăila a fost prezentat în oraș și la Gară, cu ocazia primirii studenților români la Congresul din septembrie 1885, printre care *erau și trei din expulzați* (referire la cei șase transilvăneni, membri ai societății, expulzați din țară de Guvernul Brătianu, din cauza difuzării unei proclamații iredentiste). De asemenea a fost prezentat la 19 aprilie 1894, la protestul organizat la Brăila după procesul Memorandului. v. pag. urm.

Adunările festive din ziua de 3/15 mai au devenit un eveniment tradițional, rapoartele de activitate consemnează în fiecare an *banchetul* dedicat sărbătoririi revoluției de la 1848.

Comemorarea centenarului martiriului lui Horea, Cloșca și Crișan

La 21 octombrie 1884 a fost comemorat martiriul lui Horea și Cloșca¹⁷, conducători ai Răscoalei țărănești din anul 1784 din Transilvania, *masacrați de maghiari fiindcă luptau pentru libertatea Românilor din provinciile subjugate*. Pentru pregătirea celebrării a fost ales un comitet care, *prin înțelegere cu alte persoane distinse din localitate, să aranjeze cele necesare*.

În ziua de 18 februarie 1885, societatea a organizat un parastas pentru Horea, Cloșca și Crișan, cu sprijinul comunității locale. Lista celor care au contribuit la acoperirea cheltuielilor pentru pomenire a fost publicată în jurnalele din localitate.

Școala de jocuri naționale. Corul societății

Activitatea de început a Societății *Carpații* la Brăila este consemnată în Raportul citit în ședința Adunării Generale din 26 martie 1885:

Precum membrii societății centrale în Capitala României și-au început activitatea lor prin întruniri și conveniri, în care s-au manifestat cu succes frumusețea admirabilă a jocurilor și a costumelor noastre naționale, tot astfel și noi, aici în Brăila, am început activitatea noastră ca secțiune, prin introducerea jocurilor și cântărilor naționale, care văzute și practicate, redeșteaptă în noi simțul național și ne animează prin relațiunile noastre intime către ideea Unității – Naționale.

Societatea a închiriat, începând cu 12 decembrie 1883, unul dintre Saloanele Hotelului *Dacia*, locul unde, sub îndrumarea lui A.L. Bobescu¹⁸, au avut loc pregătirile, *școala*, pentru jocurile naționale.

Un factor important și care ne-a facilitat trecerea înainte, a fost ivirea fenomenală în mijlocul nostru, tocmai la timp, a inteligentului artist, Român de peste Carpați, A.L. Bobescu, care, precum știm cu toții, a aruncat în societatea noastră scânteia din care s-a aprins focul dorințelor noastre. D-l Bobescu, în special, a dotat societatea noastră cu frumoasele jocuri naționale, ca: Românul, Româna, Hora Bucovinei și Mureșianca, jocuri care de câte ori au fost jucate de către membrii societății le-a atras admirațiunea din partea tuturor oamenilor de bine.

La 10 noiembrie 1883, Comitetul provizoriu a început pregătirea pentru înființarea unui cor național, format din tineri aleși din rândul membrilor. Daniil Grigorescu, care era și conducătorul

¹⁷ Horea și Cloșca au fost executați la 28 februarie 1785, pe platoul *La furci*, lângă Alba Iulia, prin frângerea cu roata. Crișan s-a sinucis în închisoare la 13 februarie 1785. Răscoala iobagilor din Transilvania, condusă de Horea, Cloșca și Crișan, a izbucnit pe 2 noiembrie 1784, în satul Curechiu, Hunedoara și s-a încheiat la sfârșitul lui decembrie 1784, când Horea și Cloșca au fost capturați de autorități.

¹⁸ Membru de onoare al Societății *Carpații* - Secțiunea II Brăila.

corului bisericesc și se angajase să se ocupe de formarea și pregătirea grupului vocal fără a fi plătit, a renunțat la această însărcinare din cauza unor probleme personale. Acest proiect a fost abandonat, *întrucât alt specialist nu s-ar găsit, decât remunerat și adus din altă parte cu speze, ceea ce mijloacele pecuniare nu ne-au permis a face.*

Strângere de fonduri în scop caritabil

Membrii societății se întruneau frecvent la serate pentru susținerea muzicii și a jocurilor naționale, dând *dovadă mai mult că societatea română locală își iubește ce e al său și caută treptat să se scuture de unele lucruri străine care nu i se potrivesc deloc sau prea puțin*¹⁹.

La fiecare început de an se țineau *conveniri*, petreceri caritabile, organizate în scopul înființării unui *fond de ajutorare*.

*Independent de foloasele materiale ce poate trage societatea din asemenea conveniri, ea câștigă încă mai mult pe partea morală; și când lucrul va fi condus cu stăruință și mai presus de toate cu prudență, se poate ajunge ca asemenea conveniri să fie invidiate de toată societatea și să fie singurele frecventate de lumea bună*²⁰.

Tot cu scop caritabil era organizat Balul Societății cu ocazia Anului Nou, care prilejuia promovarea valorilor culturale românești și cultivarea sentimentului național prin jocuri, cântece, datini.

Invitații la petrecerea de Revelion, anul 1884:

Societatea «Carpații» din Brăila

Invitațiune

În urma deciziei luate de Adunarea Generală la 26 Decembrie '84, D-nii Membri ai acestei societăți sunt rugați a se subscrie pe acesta, pentru a lua parte la sărbătorirea încetării anului 1884 și întâmpinarea anului nou 1885, în Salonul «Dacia», în seara zilei de 31 Decembrie curent, de la ora 9.

Taxa pentru acoperirea spezelor este 2 lei de persoană, plătită la subscriere. Familiile plătesc aceeași taxă.

Membrii pot introduce și alte familii sau persoane, amici de-ai societății, care vor plăti taxa fixată.

Programul se va anunța sâmbătă seara cu ocazia întrunirii pentru probele de jocuri.

Doamnă,

Vă rugăm să binevoiți a participa la sărbătorirea încetării anului 1884 și întâmpinarea anului nou 1885, care se va face de către membrii acestei societăți, în Salonul «Dacia», luni seara la 31 Decembrie curent, de la ora 9 înainte.

Fondul Societății. Venituri și cheltuieli

Seratele, repetițiile pentru dansuri, reuniunile, adunările generale ale Societății aveau loc în salonul *Dacia*, local închiriat. Nu o dată, în luările de cuvânt, membri ai societății susțineau

¹⁹ Raportul pentru anul 1886 - 1887, din 17 aprilie 1887.

²⁰ Ibidem.

Domnilor! Suntem puțini, dar în măsura în care se înmulțesc persecuțiile neamului nostru, vom crește. Căci e lucru foarte natural ca uraganului care ne amenință cu pieirea, să punem de timpuriu stavilă. Timpul în care ne-am întrunit pentru prima oară era critic, acum e mai critic. Și cu timpul a devenit și mai vitreg. În consecință trebuie să ne oțelim, ca să putem înfrunta tendințele inamicilor noștri, care ne amenință cu stingere.

Acum suntem chemați pentru a ne apăra limba și cu ea, naționalitatea.

Iată, pe scurt, programul în marginile căruia trebuie să lucrăm ca buni români.

Fiți bineveniți!

Trăiască România liberă și independentă și întinză-se brațele ei protectoare asupra tuturor Românilor asupriți!

Însă în Raportul prezentat la 28 aprilie 1889, președintele Tacit își arăta dezamăgirea cauzată de îndepărtarea de țelul pentru care societatea a fost creată, de faptul că societatea nu progresa, nu-și atingea scopul din vina unor membri care nu duceau la îndeplinire datoriile ce le reveneau:

Când acum 6 ani s-a pus piatra fundamentală a acestei societăți, câtă animațiune și câtă expansiune de sentimente nu mișcau inimile celor ce erau de față! Câte dorințe și câte speranțe nu încălzeau atunci piepturile noastre! Se părea în acele frumoase momente că un an va face cât un secol. Și astăzi, ce deziluziune! În loc de a ne găsi mai mari și mai tari fie moralmente, fie materialmente, suntem aproape ca la început. Și sorginea acestui rău nu este, după noi, decât nepăsarea unora și reaua voință a altora dintre membrii acestei societăți.

Dacă am sta să judecăm serios cum ne aflăm noi astăzi ca societate, ar trebui să ne considerăm dezorganizată.

O limpezire a situației însă este necesară, căci așa, pe dibuite nu mai putem merge. Decât o mie de vrăbii pe gard, mai bine mai puține pe masă. Decât sute și mii de membri răi pe hârtie, mai bine câteva zecimi buni și exacti în totul.

Să ne strângem, dar, rândurile, cei ce vor prosperarea acestei instituțiuni și să mergem fără șovăire înainte, prin bună și frățească înțelegere.

Într-un discurs asemănător, ținut în data de 26 martie 1885, președintele I.C. Tacit cerea membrilor societății să fie mai activi:

Din cele ce preced, puteți vedea D-lor societari că moralul societății noastre în această localitate este destul de bine stabilit; nu stăm însă tot atât de bine cu partea sentimentală și cu cea materială. Sentimentul național nu e de ajuns exprimat la noi numai prin mișcări ca cele ce au avut loc până acum, el trebuie manifestat în mod eclatant, prin acte de patriotism, fără de care nu se poate atinge scopul ce se urmărește.

Poezia și jocul sunt la o națiune numai niște mijloace de animațiune, dar pentru realizarea patriotismului să pretinde curaj, desinteresare și sacrificiu de tot felul - lucruri pe care trebuie să ne deprindem a le face în viitor.

Materialmente vorbind, n-am mers și nu mergem bine deloc, pentru că suntem foarte dificili chiar la depunerea regulată a micilor cotizațiuni impuse de statute.

De acum înainte D-lor, și față cu evenimentele ce se desfășoară peste Carpați, ni se deschide drumul activității noastre, și deci, ne permitem a vă zice, împreună cu marele patriot și poet Andrei Mureșianu, deșteptați-vă, uniți-vă și lucrați într-un cuget și ca unul singur pentru realizarea justelor noastre aspirațiuni; căci desbinarea noastră e pieirea noastră.

Acțiuni caritabile

Societatea *Carpații* s-a implicat activ în ajutorarea elevilor și studenților fără posibilități financiare și în sprijinirea comunității românești din Transilvania. Baniile proveneau, în mare parte, din donații.

Așa cum am arătat, erau derulate evenimente pentru strângere de fonduri cu scop caritabil, reprezentații artistice, însă și în rândurile societărilor se aflau filantropi. Adunarea generală din 23 septembrie 1884 a hotărât ca banii donați de doi membri ai societății, I.P. Sasu și N.I. Drugescu, să meargă într-un fond destinat ajutorării școlărilor fără mijloace materiale, *în scopul de a se instrui, de a se lumina*. Dl. Sasu s-a angajat să depună anual în acest fond suma de 1.000 lei pentru cumpărarea de îmbrăcăminte și cărți pentru elevii nevoiași.

Comitetul societății a numit o comisie care, în înțelegere cu donatorii, avea să stabilească în mod definitiv destinația și denumirea fondului.

În 1886 Societatea a contribuit la înființarea *Societății pentru ajutorul școlărilor săraci* din orașul și județul Brăila:

Nu știm dacă au mai rămas vreunii din membrii societății Carpații, care din cauze independente de voința lor, să nu se fi înscris ca membru și în acea societate. Tot ce știm pozitiv este că înființarea societății școlărilor săraci, datorită inițiativei regretatului Scarlat Trăsnea²², s-a făcut în mare majoritate prin membrii societății Carpații și ai unei alte societăți mai mici (Cultura mutuală) și că acei care s-au înscris între cei dintâi membri fondatori sunt toți membri ai Carpaților²³.

În alt document²⁴ este menționat *actul de binefacere săvârșit de această Societate prin concursul ce a dat trupei teatrale «Vlădicescu» în zilele de 2 și 8 iunie 1885, cu care ocazie s-au îmbrăcat complet 15 copii săraci de prin școlile locale, banii fiind strânși din vânzarea biletelor și donații*.

Alte acțiuni filantropice: Studenții Pavel Arseni din Galați și G. Moroianu din Brașov au primit ajutor pe toată durata studiilor, până în anul 1889; Sprijin au primit și Ion Odor, Liviu Dogaru, Bucur Papuc, Liviu Pandrea - elevi ai Gimnaziului Român din Brașov²⁵; Au fost susținuți financiar jurnaliștii români de peste Carpați care au fost *condamnați la amendă zdrobitoare pentru că au susținut cauza românilor*; Doamna Catinca Tacit a beneficiat de ajutor lunar de la moartea lui I.C. Tacit (de a cărui înmormântare s-a ocupat tot Societatea); Numeroase acte de binefacere pentru persoane aflate în nevoie și care solicitau sprijin.

Domnule casier,

Te rog, fi bun, și dă D-lui Ioan Saftu, student din Transilvania, No 10, zece lei noi din cassa Societății, având necesitate pentru egzistență, până își va găsi ocupațiune.

Brăila, 20 mai 1884

*Ioan Corn. Tacit
Președinte*

²² Om politic, a fost prefect al județelor Muscel și Argeș (1883 - 1885).

²³ Ibidem.

²⁴ Raportul pentru anul 1885 - 1886, din 30 martie 1886.

²⁵ În anul 1850, la inițiativa protopopului Ioan Popazu, a omului politic și istoricului George Barițiu, a cărturarului Iosif Barac și a locuitorilor români din Brașov, cu ajutorul material al Bisericii *Sf. Nicolae* și *Sf. Adormire* din Cetate, au început cursurile Gimnaziului Mic Român de Religie Ortodoxă Orientală, în Casa Băcanului. La 17 septembrie 1851 (de sărbătoarea Sf. Sofii), episcopul Andrei Șaguna a pus piatra fundamentală a clădirii școlii, la a cărei edificare au contribuit toți cei care doreau, cu ardoare, învățământ românesc. Din anul 1922, gimnaziul va purta numele ctitorului său. Gimnaziul românesc *Andrei Șaguna* (azi Colegiul Național *Andrei Șaguna*) a dat țării 47 de membri ai Academiei Române (foști elevi și profesori) și 5 membri ai Academiei de Științe Tehnice din România.

Domnule Panțu,

Începând anul școlar 1887-88 și cu ajutorul lui D-zeu și protejarea D-voastră, trecând în clasa a III-a seminarea, am necesitate de cărțile ce se prevăd în programul școlar pentru sus-numita clasă, care sunt următoarele:

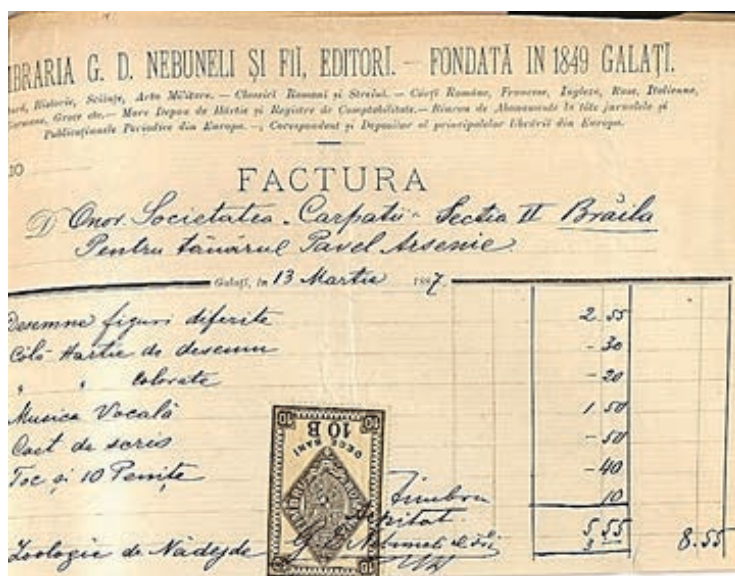
- 1) Istoria bisericească;
- 2) Medicina populară scrisă;
- 3) Medicina populară tipărită de Dr. C. D. Severeanu;
- 4) Morala Evanghelică de M. N. Pacu;
- 5) Morala creștină;
- 6) Istoria modernă;
- 7) Geografia;
- 8) Botanica;
- 9) L. Latină;
- 10) Autorul Cornelius Nepos;
- 11) Stilistica;
- 12) Atlas de Istorie Modernă;
- 13) Dicționar Latino-Român;
- 14) Buchetul Muzical

Și 15) câteva lucruri necesare ca: penițe, hârtie, cerneală, tuș.

Noi am necesitat încă de o pereche de ghete, căci pe care le am de înainte de Paști mi s-au ... [cerneală ștersă].

Cu respect foarte mult, vă rog D-le pentru împlinirea acestei cereri, căci de pe la 8 ale acestei luni, se începe cursul regulat.

Primiți, vă rog, cererea respectuosului și protejatului D-voastră,
P[avel]. Arsenie,
Clasa a III-a Seminarea Galați

[10 octombrie 1887]

Domnule Președinte,

Subsemnatul, de profesie învâțător din Transilvania, fiind lipsit de spezele deplasa (!) drumului până la familia mea în București, cu respect vă rog a mă înlesni cu o mică sumă convenabilă pentru scopul de mai sus.

Al D-voastră cu stimă,

Semnat indescifrabil

Am primit de la D-nul Casier D. C. Panțu suma de 20 de lei.

1887 11/11. S.i.

Respectabile D-le Președinte,

Umilitul subscris, fiu a[l] unei vădane, din urbea Brașov, Transilvania, am fost în serviciu la Domnul Gustav Rietz²⁶, Capitala București și tot de o dată ca membru al Soc. Carpatine din București și după circumstanțele familiale am fost chemat acasă unde am fost nevoit a sta mai lung timp, după cum probez prin anexatul certificat, purtările mele în curs de trei ani a[u] fost destul excelente. Înturnându-mă înapoi și voiam a ocupa iarăși acest post, m-am găsit înlocuit prin un altul. Acum sânt trei luni de când mă aflu în Brăila, nu numai că am spusat micul capital ce-l avusesem, dar mi-am amanetat până și hainele, nu mi-a mai rămas nimic, [...], că nici o ocupațiune n-am putut găsi. Mi-a mai rămas o mica speranță, că Domnia Voastră veți avea părinteasca bună voință a lua în considerare cele sus citate și îmi veți oferi un mic ajutor din fondul Soc. Carpatine sau din partea Domnilor membri.

Brăila, 17 Decembrie 1887

Cu stimă,

V. Gamulea

Cererea e soluționată favorabil, domnul în cauză primind 20 de lei pentru a se deplasa la București.

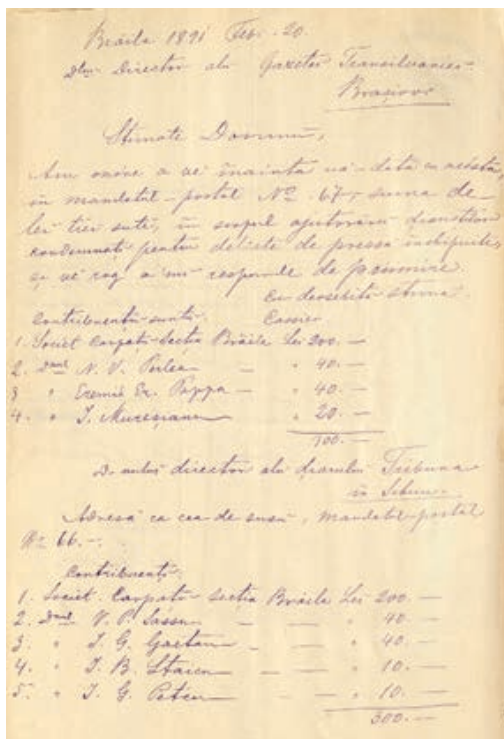
Adunarea generală din 19 octombrie 1885 încuviințează înaintarea sumei de 200 lei expulzațiilor români aflați la Paris.

Chestiunea expulziunii celor 6 Români din România Liberă, din cuibul speranțelor noastre prezente și viitoare, a fost și este pentru toți Românii cu sentimente Naționale, o lovitură care a lăsat o rană profundă, al cărei balsam vindecător va fi numai lupta noastră continuă și unită, spre a dovedi tiranilor că puterea lor e temporară și că dreptatea caută să triumfeze. Voință și unire, caractere neconvertibile, curaj și inimi patriotice, iată ce ne lipsește!

Dacă am avea voință, Societatea «Carpații», ar deveni colosală, atât prin numărul membrilor, cât și prin mărimea fondului.

Nu e voință, nu e unire, nu sunt caractere, nu e curaj, nici inimi patriotice, căci dacă noi am însuși aceste calități, n-am sta indiferenți la angajamentele și obligațiunile ce ne-am luat ca membri în această importantă Societate, în care așa precum am stat și stăm, nu putem atinge scopul ce-l urmărim.

26 Gustav Rietz a înființat în 1850 în București, pe strada Carol nr. 60, depozitul de delicatose, conserve, vinuri, spirtoase precum și depozitul central al drojdiilor comprimate din fabrica d-lui D. Marinescu-Bragadiru. Totul era organizat sub brandul *La Steagul Alb*, drogherie și băcănie.

Scrisoare de înaintare a banilor pentru ajutorarea jurnaliștilor condamnați pentru delikte de presă închipuite, de la Gazeta Transilvaniei Brașov și Tribuna Sibiu

Ajutor în bani primesc și jurnaliștii de la *Gazeta Transilvaniei* din Brașov și *Tribuna* din Sibiu, condamnați pentru delikte de presă închipuite.

În 1894, conducătorii mișcării memorandiste²⁷, lideri ai Partidului Național Român din Transilvania, au fost arestați și condamnați la închisoare. Procesul Memorandului a avut un larg răsunet în țară și străinătate. În ziua de 19 aprilie, același an, secția locală a Ligii Culturale, comitetul studenților brăileni și ziarul local *Lupta Națională* au convocat o întrunire de protest, la care au participat și membri ai societății *Carpații*, veniți cu steagul îndoliat. Adunarea, cu un public numeros, a fost condusă de Vasile P. Sassu, și el transilvănean. Acțiunea a continuat cu o mare manifestație, în acordurile marșului *Deșteaptă-te, române!* și s-a încheiat în fața Liceului *Nicolae Bălcescu* cu o horă²⁸.

(Continuarea în numărul următor al revistei)

Bibliografie

1. Djuvara, Alexandru G. *Cuvântare rostită la banchetul dat de Societatea Carpații și Liga Culturală*. Braïla, Întăia Tipo-Lithografie Pericles M. Pestemalgioglu, 1892.
2. Dogaru, Bogdan C. *Renașterea Societății Carpații - Secția din Iași (1884)*, în: *Oglinda literară*, nr. 144 (dec. 2013), p. 9.701.
3. Giurescu, Constantin C. *Istoricul orașului Brăila*. București, Editura Științifică, 1968.
4. Hangiu, I. *Dicționarul presei literare românești (1790 - 2000)*. Ediția a 3-a. București, Editura Institutului Cultural Român, 2004. 922 p.
5. Netea, Vasile. *Spre unitatea statală a poporului român: Legături politice și culturale între anii 1859 - 1918*. București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979. 608 p.
6. Pavel, Teodor. *Mișcarea românilor pentru unitate națională și diplomația Puterilor Centrale*. Vol. 1: 1878 - 1895; Vol. 2: 1894 - 1914. Timișoara, Facla, 1979.

²⁷ Document întocmit în 1892 de fruntașii Partidului Național Român din Transilvania (Dionisie Roman, Iuliu Coroianu, Gheorghe Pop de Băsești, Ioan Rațiu, Vasile Lucaciu, Septimiu Albini ș.a.) prin care se denunța politica de aspirare națională promovată de guvernul de la Budapesta.

²⁸ Constantin C. Giurescu, *op. cit.*, p. 239.

Biblioteca Comunală din Brăila reflectată în documente de arhivă (1921 - 1928)

După Primul Război Mondial, Brăila, ca și restul țării, trece prin mari transformări. Ocupația germană a Brăilei din 1916 - 1918 a avut un impact major în privința funcționării Bibliotecii, care a fost în mare parte devastată de trupele bulgare, colecțiile fiind mutate în altă locație, în acest proces fiind pierdute și deteriorate o parte dintre publicații.

Informațiile despre funcționarea Bibliotecii în perioada amintită sunt puține, doar o parte dintre documentele păstrate din arhivele Primăriei au ajuns astăzi la Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Brăila, arhiva Bibliotecii din perioada amintită fiind pierdută. Din aceste documente am încercat să reconstituim în parte dezvoltarea instituției și problemele cu care s-a confruntat.

După preluarea Bibliotecii în 1909 de către Primărie, aceasta devine serviciu în cadrul instituției, funcționând cu un maxim de 3 angajați. Administrarea se făcea de către un comitet.

În 23 ianuarie 1921, directorul Liceului *Nicolae Bălcescu* trimite o adresă¹ Primăriei, prin care roagă primarul să dispună delegarea unui reprezentant din Comisiunea Interimară care să participe la întrunirea Comitetului Școlii ce va discuta chestiuni privind administrarea Bibliotecii Comunale, încredințată liceului încă din iunie 1919.

Biblioteca primea fonduri anuale din bugetul Primăriei Brăila pentru întreținere, cumpărarea de cărți și plata custodelui. De exemplu, în 19 decembrie 1921, directorul liceului solicita o finanțare de 17.000 de lei, o sumă foarte mică dacă ne raportăm la puterea de cumpărare și costul vieții din acea perioadă². Cea mai mare sumă din acest buget solicitat erau restanțe ale Primăriei din exercițiul financiar 1920 - 1921. Din această sumă, 5.000 de lei erau direcționați pentru întreținerea bibliotecii,

câte 10.000 de lei pentru cumpărarea de cărți noi pe anul 1920 - 1921, restul de 2.000 de lei fiind pentru salariul custodelui pe anul în curs și pentru cel următor (1922).

În 20 martie 1926, consiliul profesoral al Liceului *Nicolae Bălcescu* a desemnat 3 delegați³ în Comitetul de Administrație a Bibliotecii și Muzeului Comunal și anume: Liviu Macedonescu, Grigore Arghir și Nicolae Stănescu. Pe 23 ianuarie 1928, Conferința profesorală a Liceului îl înlocuiește pe Grigore Arghir cu prof. D. I. Dogaru, ceilalți doi membri aleși în 1926 fiind reconfirmați⁴.

Un delegat, în persoana profesorului Badiu Vizireanu, a fost desemnat de Școala Normală de băieți *Sf. O. Iosif* din Brăila. Acesta este înlocuit⁵ pe 26 ianuarie 1928 cu profesorul Vasile Băncilă.

Din partea Consiliului Comunal al Primăriei îl regăsim pentru o anumită perioadă pe consilierul Ioan Eftimie⁶.

În perioada 1921 - 1928, Biblioteca și-a sporit colecțiile de cărți și periodice, prin achiziția anuală cu fondurile acordate de Primărie, dar s-au primit și câteva donații de la diverse edituri, instituții și persoane fizice.

În mai 1923, s-au achiziționat cărți în valoare de 5.000 lei (7 volume din *Filosofia românească* și 10 volume din *Doi ani de muncă*) de la Centrala Caselor Naționale pentru învățători și îndemnuri bune din București⁷.

Pentru anul 1923, biblioteca a primit din partea Primăriei Brăila un buget⁸ de 29.000 de lei.

De exemplu, bibliotecarul C. Gușailă nu și-a primit salariul în anul 1923 pe 9 luni de zile, astfel că pentru rezolvarea acestei situații

3 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 7/1925, fila 30.

4 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 36/1928, fila 7.

5 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 36/1928, fila 6.

6 Ibidem, fila 49. Acesta este desemnat delegat în Consiliul Bibliotecii pe 1 ianuarie 1928.

7 A.N.S.J.B. *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 13/1923, fila 9.

8 A.N.S.J.B. *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 14/1923, fila 2.

1 Arhivele Naționale. Serviciul Județean Brăila. *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 3/1921, fila 4. (în continuare pentru Arhive se va cita A.N.S.J.B.)

2 Ibidem, fila 15.

intervine cu o adresă la Primărie directorul Liceului *Nicolae Bălcescu*, Vasile Goraș, prin care solicita să se facă plata salariului bibliotecarului pe lunile ianuarie-septembrie⁹.

Bugetul alocat Bibliotecii era de regulă strict pentru plata salariilor celor 2-3 angajați și cheltuieli cu întreținerea imobilului. Pentru funcționare, biblioteca avea nevoie și de diverse materiale (registre, fișe, etichete, hârtie, carton, stilouri, cerneală), pentru care nu se alocau bani. Pe 19 decembrie 1928, Anton Bubulac face o adresă¹⁰ către Primărie, în care solicită să se prevadă în noul buget pe anul 1929 câte 500 de lei lunar pentru cheltuieli de cancelarie și birouri (necesare pentru diverse materiale cu înregistrarea cărților noi, etichetare, refacerea fișelor). Se solicită și o sumă de 5.000 lei anual pentru cumpărarea de materiale necesare întreținerii curățeniei bibliotecii.

Procedura prin care cărțile ce necesitau recondiționare și legare era înaintată de Bibliotecă Primăriei spre aprobare, care se și ocupa cu publicarea anunțului pentru licitație. Primăria anunța legarea unui număr anumit de cărți (de ex. 1.000) și putea participa orice firmă de legătorie care respecta criteriile din anunț. Licitația se ținea prin deschiderea ofertelor scrise depuse în plicuri sigilate de către terți și însoțită de o garanție de 5 % din valoarea ofertei, în numerar sau efecte de stat la cursul zilei¹¹. Nu se primeau supraoferte. În anunțul de licitație erau trecute clar caracteristicile tehnice pentru legarea cărților. Materialele folosite erau în funcție de specificul cărții și puteau fi din cânepă, doc sau carton. Fiecare volum legat urma să conțină pe cotor două etichete color, una în partea de sus pe care se imprima cu litere aurite autorul, titlul cărții, volumul, anul și o altă etichetă în partea de jos a cotorului cu textul *Biblioteca Comunală Brăila*. Foile erau cusute între ele doar cu ață albă, evitându-se alt sistem de coasere. Concurenții care au depus oferte trebuiau să aducă în ziua licitației probe de materiale pe care urma să le întrebuițeze și

9 A.N.S.J.B. *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 7/1925, fila 3.

10 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 36/1928, fila 112.

11 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 36/1928, fila 62. Este licitațiunea Primăriei cu nr. 12.773 din 5 noiembrie 1928 prin care se scoteau la legare 1.000 de cărți din Biblioteca Comunală.

câte un volum legat total în condițiile de mai sus. Cei interesați de licitație erau îndemnați să viziteze biblioteca comunală anterior, pentru a se documenta exact asupra legăturii necesare cărților. Licitația se ținea conform articolelor 72 - 83 din Legea contabilității în vigoare din 1928.

Biblioteca avea în luna ianuarie 1928 doar trei angajați, Atanasie Popescu pe postul de bibliotecar, Anton Bubulac, custode, și Ștefan Ianacu aprod. Începând cu luna aprilie nu-l mai regăsim pe Atanasie Popescu pe statul de plată, încetându-i delegarea pe care i-o acordase Primăria pentru reorganizarea Bibliotecii. Pentru următoarele luni, biblioteca a funcționat doar cu doi angajați, postul de bibliotecar fiind vacant până în luna decembrie când este ocupat de Arthur Ballaud. Retribuirea personalului era diferențiată în funcție de postul deținut. Mai jos vom reda un tabel cu plata salariilor¹² pe luna ianuarie și decembrie 1928.

Nume și prenume	Denumirea postului	Ian-dec 1928
Atanasie Popescu	Bibliotecar	7.580
Anton Bubulac	Custode	7.460
Ștefan Ianacu	Aprod	3.042

O discuție de modificare a regulamentului Bibliotecii din anul 1910 este inițiată de Primărie la propunerea lui Atanasie Popescu. Proiectul este discutat cu diverse personalități culturale brăilene, dar și cu oameni politici, consilieri în Consiliul Comunal. Atanasie Popescu, fostul director al Liceului *Nicolae Bălcescu*, dar membru în Comisiunea Interimară întocmește un memoriu¹³ adresat Primăriei în care-și expune părerile privind modificările preconizate. Acesta propunea creșterea numărului membrilor Comitetului Administrativ în proporție cu numărul școlilor secundare din oraș, păstrându-se neatins principiile de eligibilitate și stabilitate admise de la înființarea acestei instituții. Comitetul trebuia să rămână unul pur cultural, ferit de orice ingerință politică, îngrădit doar de sarcinile și responsabilitățile morale și materiale impuse de regulamentul Bibliotecii, sub auspiciile și controlul autorității comunale. Propunerile

12 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 36/1928, filele 7, 28, 51, 55.

13 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 7/1925, filele 11 - 12.

profesorului Atanasie Popescu au fost în prealabil discutate și aprobate la consfăturile pe care le-a avut cu primarul orașului, cu consilierii comunali: Radu Portocală, Ioane Alexe și C. Petrovici și cu domnul profesor secundar Badiu Vizireanu, absent fiind doar V. Goraș.

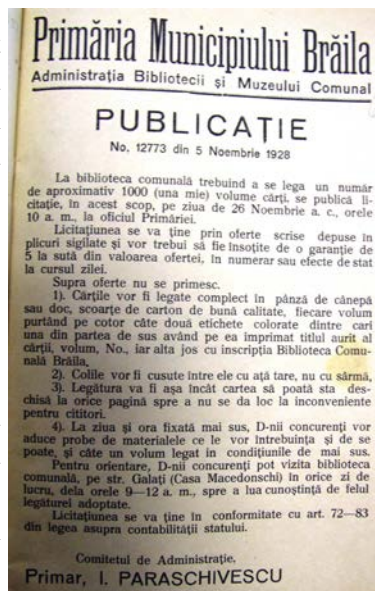
Proiectul de regulament a fost aprobat de Comisiunea Interimară a Comunei prin decizia nr. 23 din ședința de pe 21 decembrie 1925 și înaintat Ministrului de Interne pentru sancțiune legală¹⁴. Noul regulament de bibliotecă este avizat¹⁵ de Ministerul de Interne în data de 1 noiembrie 1926.

Pe 5 noiembrie, Primăria îl numește pe Anton Bubulac să preia administrarea Bibliotecii Comunale care funcționa în clădirile Teatrului Comunal *Dumitru Ionescu*¹⁶. Acesta verifică personal inventarul Bibliotecii, constatând anumite lipsuri din publicațiile înregistrate. Biblioteca avea la 1927 - 18 dulapuri cu cărți, după memoriul înaintat Primăriei de Anton Bubulac. De lipsa a 6 volume este acuzat fostul bibliotecar, profesorul Gușăilă. Aceste lipsuri erau: *Morale pratique*, de Barrau T. H.; două volume din *Chestiunea Dunării*, autor N. Cogălniceanu, 1882; *Legea Comunală* din 1864; *Discursul Mitropolitului Moldovei în Senatul României* din 1893; două volume din *Raportul Societății România Jună de la Viena* din 1881; *Ecloga Aiud* din 1833. Totodată se constată 13 volume în plus, neînregistrate în registrul inventar. Raportul¹⁷ este înaintat Primăriei Brăila pe 25 iunie 1927, pentru a dispune cele necesare.

Biblioteca funcționa¹⁸ în anul 1927, pentru public, atât la sala de lectură, cât și la

împrumutul de carte, zilnic, între orele 09.00 – 12.00, 16.00 – 18.00.

Un registru¹⁹ cu cititorii bibliotecii din anul 1922 care au împrumutat cărți ne prezintă o stare detaliată despre numărul brăilenilor înregistrați, etnia acestora, preferința pentru anumiți autori și care era nivelul de lectură. Registrul are rubrici exclusiv în limba germană și era folosit de diverse firme pentru înregistrarea produselor. Probabil că în lipsa unor registre speciale pentru bibliotecă, custodele a folosit pentru înregistrarea cititorilor registre din perioada de ocupație germană a Brăilei, 1916-1918. Pe fila din stânga registrului erau trecute detalii despre numele și prenumele cititorului, lista cu cărți împrumutate, autor, titlu, data de împrumut și retur, semnătura custodelui. Pe fila din dreapta erau trecute adresa

cititorului și continuarea listei cu cărți. Conform înregistrărilor din 1922, biblioteca a avut 297 de cititori, dintre care majoritatea erau bărbați, femeile reprezentând un procent mai mic. Este dificil de aflat naționalitatea cititorilor doar după numele și prenumele acestora, fapt ce ar lăsa loc unor speculații. Putem doar menționa că o mare parte dintre aceștia au nume specific evreiești, germane, grecești, franceze, italiene și apoi românești. Prin urmare, o mare parte dintre cititorii bibliotecii erau membrii unor comunități etnice din Brăila, orașul fiind renumit ca un mozaic etnic încă după eliberarea lui de sub dominația otomană din 1828. Tematica cărților este de o mare varietate, predominând literatura românească, apoi cea universală și apoi cartea de specialitate.

Cu toate lipsurile de după război, cu dese schimbări de sediu și mutarea de colecții, Biblioteca a reușit să funcționeze continuu, să-și crească fondul de publicații de carte, ziare și reviste, să cumpere anual cărți noi, așteptate de cititori, și să devină o instituție de cultură importantă în comunitate.

Ion VOLCU
Șef birou Colecții Speciale

14 Buculei Toader; Procopie Octavian. *Biblioteca Județeană Panait Istrati între 1881 - 1981*, Brăila, 1982, p. 52 - 53.

15 A.N.S.J.B. *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 7/1925, fila 44.

16 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 4/1926, filele 2, 6.

17 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 8/1927, fila 11.

18 *Fond Primăria orașului Brăila*, dosar 8/1927, fila 6.

19 Arhiva Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila. Registrul cititorilor pe anul 1922.

Gheorghe Munteanu-Murgoci: o personalitate remarcabilă a Brăilei

Eu sunt coborâtor din Bisoca și rădăcinile neamului meu sunt înfipte adânc în satele din jur. Sunt neam de mocani păstori care au trecut Carpații înainte cu câteva sute de ani. Tatăl meu, cioban, a plecat din Bisoca cu turma de oi, în căutare de pășune în bălțile Brăilei. Eu sunt născut pe drum, într-o căruță, având coviltir cerul cu stele și călăuză Steaua Polară. De aceea îmi place drumeția.¹

Mărturia lui Murgoci despre locul nașterii sale, în plină natură, de care se va îndrăgosti iremediabil, deschide calea incertitudinii în ceea ce privește locul în care a venit pe lume, cei mai mulți autori urmându-l pe inginerul Gh. T. Marinescu, cel care susținea că *de fapt, Murgoci nu era născut în Brăila, ci, peste drum, în Dobrogea, la Măcin. Era fiu de mocani săraci așezați în Măcin, după ce bătuseră multă vreme, cu oile, drumul între Carpați și Balta Brăilei²*. Nu vom insista asupra opiniilor referitoare la nașterea lui Murgoci pentru că am mai abordat recent această chestiune și o vom prezenta exhaustiv în lucrarea biografică dedicată lui Murgoci și aflată sub tipar. Vom reține însă că această opinie a fost atât de convingătoare, încât profesorul Toader Buculei efectiv nu-l consemnează pe marele savant în lucrarea consacrată *Brăileni de seamă în spiritualitatea românească³*.

În articolul de față ne vom prezenta argumentele pentru care susținem că Murgoci este pe deplin *un fiu al Brăilei* și vom urmări să identificăm momentele relevante în care

activitatea savantului s-a identificat cu istoria Brăilei. Astfel, în dezacord cu opinia aproape quasigenerală, îl consider pe Gheorghe Munteanu-Murgoci o personalitate a Brăilei din două temeinice motive: mai întâi, actul de naștere al geologului este înregistrat în Brăila, acolo unde era și stabilit domiciliul părinților, din care citim fără echivoc că Gheorghe Murgoci s-a născut *la ora 4 pp, în orașul Brăila, la casa părinților săi din strada Raionului, culoarea roșie, fu al lui Radu Murgociu, de 28 de ani și Anei Eustina R. Murgoci, de 23 de ani⁴*; apoi, între anii 1884 - 1891/1892 Murgoci a urmat cursurile Gimnaziului/Liceului Real, cunoscut ca prestigiosul Liceu *Nicolae Bălcescu*, care a dat culturii române și universale figuri remarcabile în decursul istoriei. Acestea nu sunt însă singurele legături ale lui Murgoci cu Brăila, căci eruditul geolog a păstrat continuu contactul cu orașul adolescenței sale și a revenit constant în Brăila, uneori la rudele sale, ultima dată în februarie 1925, cu puțin timp înainte de a muri.

Oricum, faptul că actul nașterii marelui geolog român este înregistrat în Brăila, ne sugerează că familia a locuit în oraș sau în apropiere, căci activitățile lui Radu Murgoci, de mocan, dar și de apicultor, îl duceau prin Vădeni sau prin Balta Brăilei. Familia Murgoci s-a stabilit în Măcin, însă întrebarea care se pune este aceea a momentului mutării în Dobrogea. Merită investigată data stabilirii familiei Murgoci în Măcin, dar ținând cont că tatăl său, Radu Murgoci, a luptat în Războiul de Independență, având gradul de sergent

1 Octavian Moșescu, *Oaspeți de altă dată*, Vitralii, II, Editura Litera, București, 1972, p.30.

2 Ing. Gh. Marinescu, *Aspecte geologice ale pământului brăilean - contribuțiile profesorului Gh. Murgoci*, în *Analele Brăilei*, An X, (1938), nr. 2, p. 11.

3 A se vedea Toader Buculei, *Brăileni de seamă în spiritualitatea românească*, Editura Proilavia, Brăila, 2012, *passim*.

4 SJAN, Brăila, Colecția Stare Civilă oraș Brăila, Registru Născuți, nr 77/1872, f. 17, act 828. Copie după actul de naștere se regăsește și în articolul semnat de Constantin Murgoci, *Itinerar fotografic în viața și opera lui Gheorghe Munteanu-Murgoci*, în revista *Țara Bârsei*, Brașov, serie nouă, anul XI - XII (XXII - XXIII), 2012 - 2013, p. 223.

moment cheie al evoluției lui Murgoci, în ultimii ani de liceu, atunci când s-a impus ca unul dintre liderii generației sale. Pare curios că Murgoci, atât de pătruns de istoria românilor de la sud de Dunăre, nu a lăsat nimic despre relația sa cu un excelent profesor de origine aromână care a predat la Gimnaziul (Liceul) Real din Brăila, Ioan Guliotti, și care i-a fost profesor tocmai de fizică și științe ale naturii între 1884 - 1890¹¹. Situația mai puțin onorabilă la învățătură a elevului Gheorghe Munteanu, din primii trei ani de studiu la Gimnaziul Real, este un indiciu al *tăcerii* geologului de mai târziu.

Deși a trecut cu brio de examenele generale din iunie 1891, Murgoci nu a putut susține examenul de bacalaureat în vara anului 1891, pentru că nu fusese adoptată legea prin care absolvenților Liceului Real li se conferea dreptul să se prezinte la examenele de bacalaureat. Astfel, Murgoci a fost unul dintre *primii absolvenți ai acestui liceu care au rămas pe drumuri*¹², fapt ce a generat presiunea elevilor, părinților, dar și a profesorilor Liceului Real asupra ministrului Instrucțiunii Publice, Petru Poni. Însă abia în sesiunea din 1891 - 1892, corpurile legiuitoare, la propunerea guvernului, au adoptat legea care permitea absolvenților Liceului Real din Brăila *să se prezinte la examenul de bacalaureat, conferindu-li-se aceleași drepturi ca bacalaureaților clasici, cu singura deosebire că bacalaureații reali nu se pot înscrie la facultățile de teologie, litere și drept*¹³. De reținut că această restricție l-a influențat pe Murgoci și în perioada studiilor de doctorat, căci a fost nevoit să se mute de la Viena la München pentru a-și finaliza studiile doctorale.

Evoluția sa foarte bună din ultimii ani ai Liceului Real a fost confirmată de examenul

de bacalaureat, unde s-a clasat al II-lea și care i-a permis să se înscrie la Universitatea din București la secțiile de Matematică și Științe fizico-chimice, în anul 1892. După ce a absolvit studiile, s-a consacrat ca om de știință prin susținerea tezei de doctorat la Universitatea din München (1900). Gheorghe Munteanu-Murgoci s-a afirmat ca unul dintre cei mai mari geologi ai României. Mai mult, studiile și lucrările sale, peste 200, publicate între 1896 - 1925, l-au impus pe Gheorghe Munteanu-Murgoci ca unul dintre cei mari specialiști, nu doar la nivel național, ci și internațional în domenii conexe precum geologia, pedologia, agrogeologia etc.

În aceste coordonate trebuie să privim legăturile lui Murgoci cu Brăila, după absolvirea liceului. Primul moment de referință al întoarcerii sale în Brăila îl consemnăm în decembrie 1902, atunci când Murgoci a participat la ceremonia comemorativă organizată de conducerea Liceului *Bălcescu*, dedicată împlinirii a 50 de ani de la moartea lui Nicolae Bălcescu. De reținut că Murgoci nu s-a mulțumit doar să participe la ceremonie, ci a susținut și o dizertație științifică foștilor săi profesori și elevilor din acel moment al liceului, intitulată *Schițe geologice din jurul Brăilei*.¹⁴ Cu siguranță, întâlnirea lui Murgoci cu foștii săi profesori a fost una sentimentală și memorabilă. Strâns legat de acest eveniment petrecut la Liceul *Nicolae Bălcescu* este și articolul intitulat *Vedere geologică în jurul Brăilei*, publicat în anul 1902 de Murgoci în *Convorbiri Literare*¹⁵. Referitor la geologia

14 Gheorghe Munteanu-Murgoci a tratat regiunea Brăilei și în alte studii ale sale precum G. M. Murgoci, L. Mrazec, *Les lacs salés de la Roumanie*. Gèneve, Archives des sciences de la Bibliotheque Universelle. XI. 1901; G. M., Murgoci, *Plaine roumaine et la balta du Danube*, Congresul Internațional al Petrolului, 1907, pp. 229 - 240; G. M. Murgoci, *Revizuirea structurii morfologiei Bărăganului*, Raportul Institutului Geologic pe 1915, pp. 83 - 87, București, 1924.

15 Despre geologia Brăilei Murgoci a scris într-un studiu mai amplu, publicat în anul 1922 în Buletinul Societății Regale Române de Geografie, intitulat *Studii de geografie fizică în Dobrogea de Nord*. Cf. Ing. Gh. Marinescu,

11 *Ibidem*, p. 32.

12 Apud Toader Buculei, Mircea Stratan, *Monografia Colegiului Național «Nicolae Bălcescu»*, Brăila, p. 39; A se vedea și Athanasie Popescu, *Istoricul Liceului «Nicolae Bălcescu» din Brăila*, în *Analele Brăilei*, An III (1931), nr. 1, p. 15 - 16.

13 *Ibidem*.

din jurul Brăilei, Murgoci respingea existența unui pod construit de romani în dreptul orașului Brăila, *ruinele podului antic* de care s-ar fi lovit vasul francez *Taurus*, în 1863, acestea fiind de fapt niște stânci, prelungire a Munților Măcin¹⁶. Iată ce scria Murgoci despre acest așa-zis pod: *Trebuie să amintesc aici accidentele ce de mult sunt cunoscute pe fundul Dunărei la Brăila în dreptul vadului Budurului. Aici Dunărea formează vârtejuri periculoase, iar la apele mici undele se rostogolesc spumegoase indicând obstacole serioase în drumul lor. Legenda populară, acreditată chiar de unii scriitorii (Ing. Budeanu, Maior Drăghicescu, Casseli etc.) povestește de urmele picioarelor unui pod; eu împreună cu alți geologi înclinăm să admitem existența unor stânci ca acelea a Blasovei sau a Pietrei-fetei, care ar fi indicat evident prelungirea straturilor dobrogene sub câmpie, după cum emisese Peters pentru dealul Bugeac că s-ar continua pe sub dealul Țiglina lângă Galați¹⁷.*

În aprilie 1906, Murgoci programase la Brăila chiar o *șezătoare* la care trebuia să participe și Nicolae Iorga¹⁸, iar în anul 1911 a organizat o excursie pe valea Prahovei, după ce a venit de la Brăila, unde se aflase cu treburi¹⁹. Să mai adăugăm că Murgoci a colaborat la *Sămănătorul*, după 1906, cu un alt brăilean, coleg de-al său la Liceul Real

Aspecte geologice ale pământului brăilean – contribuțiile profesorului Gh. Murgoci, în *Analele Brăilei*, An X (1938), nr. 2, p. 11.

¹⁶ A se vedea discuția despre *Podul Uriașilor* de la Brăila la Marian Gheorghe, *Podul uriașilor de la Brăila*, în ziarul *Obiectiv-Voce* Brăilei, articol din 19 august 2019.

¹⁷ Apud Ing. Gh. Marinescu, *Aspecte geologice ale pământului brăilean - contribuțiile profesorului Gh. Murgoci*, în *Analele Brăilei*, An X (1938), nr. 2, p. 12.

¹⁸ Șezătoarea a fost însă anulată spre părerea de rău a lui Murgoci, care-i scria lui Iorga *nu-mi explic de ce întrunirea nu poate avea loc*, așteptând însă scrisoarea cu explicația din partea directorului Liceului *Nicolae Bălcescu*, Brăila. *Scrisori către N. Iorga*, vol. II (1902 – 1912), Ediție îngrijită de Barbu Theodorescu, Editura Minerva, 1979, p. 204.

¹⁹ *Anuarul Societății Turiștilor din România*, vol. IX, 1911, p. 5.

din Brăila, Constantin Sandu-Aldea²⁰, cu care împărtășea dragostea pentru lumea rurală și preocuparea pentru îmbunătățirea stării țărănimii.

Conferințele de la Brăila erau organizate în colaborare cu Liceul *Nicolae Bălcescu*, Murgoci având o legătură strânsă cu directorul Atanasie Popescu, cel care i-a insuflat dragostea și interesul pentru românii de la sud de Dunăre. Iată ce mărturisea Murgoci în anul 1911: *Domnilor, de mic copil am fost atras către ramura de neam aromânesc, ce odată se întindea de la marginile Constantinopolului până la Dunăre și Adriatică. Nu atât din studiul geografiei, ci prin studiul limbii am căpătat interesul și dragostea pentru aromâni. Venerabilul meu profesor de limba română de la Liceul din Brăila, Athanasie Popescu, ne-a făcut câteva lecții despre dialectul macedonean (s.n.) și mi-aduc aminte și acum un proverb aromânesc, care acum, mai mult ca oriunde este semnificativ: limba tradze iu doare dintile (limba trage unde doare dintele)²¹. Tocmai de aceea, ajuns la Universitate în anul 1892, Murgoci s-a apropiat de mai mulți tineri macedoneni veniți să studieze la Școala Normală Superioară din București, iar cu Pericle Papahagi a legat o strânsă prietenie. De altfel, datorită *devotatului meu amic Pericle Papahagi, am putut împreună cu alți 28 de tovarăși să cutreierăm o bună parte din Macedonia²²*, în anul 1911, călătorie descrisă de Murgoci astfel: *Un vis a fost călătoria noastră. Ca un vis s-a desfășurat și numai amintirea unui prea frumos vis va rămâne, căci sunt absolut sigur că de acum încolo o călătorie ca aceasta nu se va putea face. Timp de zece zile am vizitat în condițiile cele**

²⁰ Constantin Sandu-Aldea era cu doi ani mai mic decât Murgoci, absolvind Liceul Real în anul 1892. Toader Buculei, Mircea Stratan, *op.cit.*, p. 274.

²¹ Raluca Tomi, *UN GEOLOG PASIONAT DE BALCANI ȘI MODERNIZAREA SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI: GHEORGHE MUNTEANU MURGOCI (1872 - 1925), Studii și materiale de istorie modernă*, vol. XXVII, 2014, Anexa 3, p. 131.

²² *Ibidem*.

mai comode și plăcute centrele românești, din vilaetul Scopjei, al Monastirului și al Salonicului. Zece zile zi de zi am petrecut cu frații noștri bucuroși și fericiți că ne vedeau; ei nu se mai săturau «de vidzut», după expresia lor, și noi nu ne mai săturam de admirat noblețea și tăria lor de caracter și greutățile de trai ce duc în acele locuri²³. Într-adevăr, Murgoci și-a continuat implicarea în susținerea românilor de la sud de Dunăre, mai ales în timpul războaielor balcanice, din 1912 - 1913, prin publicarea a numeroase articole în care atrăgea atenția asupra ororilor la care erau supuși aceștia pe parcursul confruntărilor din Balcani. Mai mult, în condițiile implicării României în al doilea război balcanic (1913), și datorită protecției regale, geologul brăilean a organizat o expediție în Balcanii centrali (*pe câmpul de operații din Bulgaria*), ajungând până la Plevna și mai departe la Cervenibreg, întâlnindu-se cu diverși ofițeri și soldați, între ei și unii soldați brăileni (în gara din Teliș), despre care Murgoci spunea că îi cunoștea personal și cu care s-a întreținut²⁴. Murgoci a iubit atât de mult teritoriul de la sud de Dunăre, încât a fost primul savant care a realizat o lucrare despre Cadrilater, intitulată *Țara Nouă* și, de asemenea, a fost printre primele personalități române care au ridicat o casă în Balcic, loc atât de iubit de regina Maria. De altfel, Murgoci mărturisea, într-un periplu de la Constanța la Balcic, celor care-l însoțeau: *Vedeți, dragii mei, acolo în golful de argint (s.n.), aș dori să am o cabană cât de mică. Simt că am nevoie de odihnă... dacă nu ar fi prea târziu*²⁵. De altfel, Murgoci a ridicat în Balcic o casă cu pridvor în linii de templu grec, cu vederea spre mare²⁶.

Murgoci a revenit la Brăila și în anii 1914 - 1915, de această dată în legătură cu o altă activitate de pionierat pentru societatea românească, înființarea Asociației Cercetașii

României. Astfel, prima comunicare privind cercetășia în România a fost făcută de Gheorghe Munteanu-Murgoci, în anul 1913, într-o ședință a Asociației Sportive. Geologul brăilean întâlnise în călătoriile sale prin Anglia o patrulă de Boy Scouts²⁷. Inițial nu a acordat importanță patrulei de Boy Scouts, însă, atunci când a observat pregătirea tinerilor britanici, a fost câștigat pe deplin de această idee și a propus astfel ca și în România să fie organizată o astfel de asociație, Murgoci sugerând numele de *Pandurii României*²⁸, cu care prințul Carol nu a fost de acord, mult mai potrivită fiind considerată denumirea de *Cercetașii României*. Oricum, implicarea lui Murgoci în conducerea Asociației *Cercetașii României* a influențat în mod direct și dezvoltarea mișcării la Brăila. Astfel, organizarea Cercetășiei la Brăila a avut loc în data de 22 noiembrie 1914, sub conducerea directă a lui Gheorghe Munteanu-Murgoci, ședința de constituire a Legiunii *Vlad Țepeș* desfășurându-se la Teatrul Regal în prezența a nu mai puțin de 600 de liceeni²⁹, dar și a profesorilor de la Liceul *Nicolae Bălcescu*³⁰. Practic, Murgoci s-a întors la liceul său de suflet pentru a organiza una dintre cele mai puternice asociații de cercetași din România. Legiunea avea un comitet de patronaj, condus de directorul liceului Atanasie Popescu. Totuși, nu toți elevii de la liceul *Nicolae Bălcescu* erau încântați de această nouă formă de organizare a tineretului pregătit pentru îndoctrinare națională. Iată ce relatea Ion Băncilă, fratele cunoscutului filosof Vasile Băncilă, amândoi incluși în Legiunea *Vlad Țepeș*: *Cam pe vremea aceea <1914> intrase în școală să se organizeze cercetășia... Poate pentru că venea să strice armonia vieții noastre extrașcolare, poate pentru*

23 *Ibidem*.

24 *Ibidem*, Anexa 4, p. 39.

25 Octavian Moșescu, *Oaspeți de altă dată*, Vitralii, II, Editura Litera, București, 1972, p. 30.

26 Balcica Măciucă, *Balcic*, București, Editura Universală, 2001, p. 34.

27 Gheorghe Munteanu-Murgoci, *Din începuturile cercetășiei în România*, în *Cercetașul*, I, 8 Februarie 1915, p. 4.

28 V. Tebeică, *Istoricul cercetășiei*, în *Cercetașul. Revista Cercetașilor României*, an 1930, nr. 2, p. 10.

29 Gheorghe Pătrașcu, *Istoria presei brăilene*, ed. a II-a, sub tipar, p. 326.

30 Toader Buculei, Mircea Stratan, *op. cit.*, p. 135.

că vedeam în ea o infiltrație a unui spirit contrar, am manifestat de la început o hotărâtă rezistență. Domnul Corbu, profesorul nostru de gimnastică, personaj impozant, cu ținută elegantă, voce gravă și barbă patriarhală, ne pune pe două rânduri în sala de gimnastică și ne dădea tonul să cântăm «imnul cercetăției», care era de o proastă traducere a originalului american și care începea cu vorbele **Hai sări din pat, Alarma sună**³¹.

După momentul constituirii, din noiembrie 1914, a urmat depunerea jurământului de către Legiunea de cercetași **Vlad Țepeș** din Brăila, în data de 24 ianuarie 1915. Acest eveniment a rămas în istoria Cercetășiei din România căci a fost păstrat în cel mai vechi film de arhivă conservat în România despre depunerea jurământului de cercetași. La Brăila, organizarea evenimentului a avut loc în Piața Sf. Arhangheli (Piața Traian, de azi), iar evenimentul i-a avut în prim-plan pe prințul moștenitor Carol și pe Gheorghe Munteanu-Murgoci.

**Ceremonia de depunere a jurământului
Legiunii Vlad Țepeș Brăila (1915)**

De reținut că Legiunea **Vlad Țepeș**, condusă de profesorul de educație fizică Radu S. Corbu, de la Liceul *Nicolae Bălcescu*, era una dintre cele mai importante din România. Legiunea își desfășura activitățile în Parcul Monument, dar și în Lacu Sărat. Oricum, Murgoci a revenit la Brăila în vara anului 1915. Pentru o mai bună instruire a tinerilor, în perioada 4 - 14 august 1915, sub conducerea principelui Carol și a lui Gheorghe Munteanu-Murgoci, a fost organizată o excursie în

Dobrogea, la care au participat 200 de cercetași din România, câte o patrulă din toate legiunile din țară, însoțiți de 30 de instructori. Impozanta delegație a sosit la Brăila în dimineața zilei de 4 august, iar traseul excursiei a fost: Brăila-Măcin-Galați-Isaccea-Tulcea, obiectivul fiind nordul Dobrogei și Delta Dunării³². Această expediție, ca și întregul proiect al cercetășiei, avea drept scop realizarea unei pregătiri preliminare a tinerilor pentru serviciul militar, pregătire care se impunea cu stringență în condițiile în care autoritățile române acționau în vederea participării la războiul de întregirea națională.

După decizia adoptată de Consiliul de Coroană de la Cotroceni (14/27 august 1916), care a însemnat intrarea României în război de partea Antantei, prințul moștenitor Carol a renunțat la conducerea Asociației *Cercetașii României*, nu înainte însă de a emite declarația prin care îi anunța pe cercetași că *las însă în capul vostru pe cei mai neobosiți călători ai mei, pe domnii Gh. D. Mugur și Gh. Murgoci, care au muncit fără preget pentru propășirea voastră. Ei vor continua cu aceeași râvnă și dragoste munca începută cu atâta succes. Au deplina mea încredere și ordon fiecărui Cercetaș să asculte de poruncile și de sfaturile lor*³³. Evoluția războiului și situația teribil de grea prin care a trecut România în perioada 1916 - 1918, l-au ținut departe pe Gheorghe Munteanu-Murgoci de Brăila. Totuși, datorită rudelor sale din orașul nostru, a putut să-și ajute alte rude, **din Dârstele Bravoșului, mai exact pe preotul Ioan Broșu, pe care l-a încurajat să părăsească Transilvania și să se refugieze în Moldova. În timpul retragerii, preotul Ioan Broșu povestește că Cu chiu cu vai am sosit cu mare greu la Brăila de unde trenul acesta nu mai continua drumul mai departe, așa că furăm siliți a căuta găzduire la o rudenie a vărului nostru dr. G. Murgoci. Și așa am găzduit o noapte la această rubedenie a noastră. De aici, preotul a reușit să prindem un tren care să ne ducă la Vaslui, după cum**

31 Ion Băncilă, *Arc peste timpuri (1901 - 1999)*, Editura Istros, Brăila, 2000, p. 52, susținea, în mod eronat, că Cercetășia era o organizație americană.

32 Alexandru D. Madgearu, *Note din războiul de reîntregire a neamului*, Editura Militară, București, 2017, p. 10 - 11.

33 *Cercetașul*, august 1916, p. 208.

ne povătuise vărul nostru dr. G. Murgoci³⁴.

Să reținem că în perioada 1916 - 1918, dar și în anii următori, care din anumite puncte de vedere au însemnat apogeul vieții savantului și patriotului brăilean, Murgoci s-a aflat mai puțin în contact cu Brăila, mai ales că a fost multă vreme în străinătate. Grav afectat de boală, simțindu-și sfârșitul aproape, deși nu avea 53 de ani împliniți, Gheorghe Munteanu-Murgoci s-a întors la Brăila, pentru a aduce pomenire părinților săi, dar și pentru a ține o cuvântare despre moarte, ultima conferință cu public din viața sa, mai exact în Sala Teatrului Comunal³⁵. În acest context, în data de 14 februarie 1925, Murgoci s-a întâlnit la Brăila cu Gala Galaction, care a redat într-un articol publicat în *Analele Brăilei* respectivul moment și din care prezentăm un pasaj, căci este cu atât mai prețios cu cât ne gândim că este din ultimele momente ale vieții sale, Murgoci stingându-se în data de 5 martie 1925. Iată ce consemna Gala Galaction: *L-am găsit (pe Murgoci, n.n.) în gazdă la niște neamuri. Era de fel brăilean, copil din popor, și venise în orașul copilăriei cu gândul cucernic să ridice o cruce la căpătâiul părinților adormiți, și să le facă o slujbă de pomenire (s.n.). Cea dintâi vorbă a lui a fost să mă întrebe dacă pot să iau parte la parastasul de a doua zi. (...) Îl regăseam în seara aceea - în casa micilor negustori, rudele sale - aproape același Murgoci de odinioară... Se simțea bine în acea lume simplă și neconvențională din care pornise. Era fericit că avusese puterea să pună la cale pomenirea de a doua zi. Urcându-ne în trăsură, ca să mergem la sala Casei Comunale, Murgoci îmi arăta prăvălia modestă ținută de gazdele lui: - Nu mă supără nimic... Dorm aici admirabil... Murgoci adăugă cu o neglijență simpatică și cuceritoare: Am dormit și la Buckingham...*³⁶.

34 Mircea Gheorghe-Abrudan, *Părintele Ioan Broși din Dârstele Brașovului în văltoarea marelui război: un capitol al suferinței clerului ardelean pentru idealul întregirii neamului*, în *Misiunea*, An V (2018), nr. 1(5), p. 20.

35 Gala Galaction, *Figuri reprezentative brăilene*. Profesorul Gh. Murgoci - *Amintiri de la cea din urmă conferință a sa ținută la Brăila*, în *Analele Brăilei*, An X, (1938), nr. 2, p. 8 - 10.

36 *Ibidem*.

Murgoci și familia sa

În fine, vom încheia acest articol tot cu prezentarea unei relatări referitoare la Murgoci.

După ce soția lui Gheorghe Munteanu-Murgoci, Agnes Kelly Murgoci, a murit în spital, în urma

teribilului accident de mașină din Isle of Wight, în 7 mai 1929 (la ceva mai bine de 4 ani după moartea soțului ei), cei doi copii ai lor, Helen, care era deja în acel an doctor, și Radu, student la Universitatea din Cambridge, s-au întâlnit pe puntea unui vapor care naviga din Anglia spre Belgia cu sociologul Virgil I. Bărbat, care i-a recunoscut pe tineri după numele Murgoci scris pe bagajele lor. Întâmplarea făcea ca Virgil I. Bărbat era ca și Murgoci absolvent al liceului *Nicolae Bălcescu* din Brăila și, chiar mai mult, cei doi au avut o relație de prietenie. **Sociologul notează că cei doi tineri erau foarte triști pentru pierderea părinților lor și se aflau într-o călătorie de adio în România, pentru a-și lua rămas bun de la rudele lor de aici și de a vizita pentru ultima dată locuri dragi precum cele din București și Brăila**³⁷. Iată ce nota reputatul sociolog de la Cluj: *Aici am dori numai, amintindu-ne simpatica persoană a profesorului Murgoci, brăilean ca și mine, om care reușise, prin munca lui numai, să-și asigure, pornind de jos, o situație demnă de invidiat, printre specialiștii din țară și din străinătate...*³⁸ Din păcate, trecerea nemiloasă a timpului a făcut ca în mod nedrept Brăila să uite de această remarcabilă personalitate, a cărei activitate laborioasă o vom prezenta într-o lucrare biografică.

Prof. dr. Ștefan AFTODOR,
Președinte Filiala Brăila a Societății de Științe din România

37 Virgil I. Bărbat, *Note - Copiii noștri*, în *Revista de Sociologie*, nr. 1. 1931, p. 55 - 56.

38 *Ibidem*, p. 56.

Comunitatea Greacă din Brăila (I)

Carmen BORDEI
Bibliotecar
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Brăila, creuzetul unui formidabil amestec de nații primește și din partea grecilor aportul la viața socială, economică, culturală și nu numai.

Istoria legăturilor dintre greci și români este una îndelungată. Prezența unor puternice comunități proto-grecești pe actualul teritoriu al României

este atestată începând cu secolul al VII-lea î.Hr. pe țărmul vestic al Mării Negre, odată cu începutul mării colonizări grecești, care s-a extins pe coastele întregii Mediterane. Ionienii din Milet au înființat la Marea Neagră colonia Istros, denumită mai târziu Histria. După aproximativ un secol, dorienii din Heracleea Pontica au înființat orașul Calatis, iar milesienii s-au așezat pe spațiul orașului Constanța de astăzi, întemeind cetatea Tomisului.

Grecii veniți în țara noastră doreau confirmare, astfel că în 1860 se produce o recunoaștere oficială, printr-un decret al domnitorului Alexandru Ioan Cuza, fără a avea personalitate juridică. Abia în anul 1900, concomitent cu semnarea Tratatului Comercial Greco-Român, intră în vigoare un protocol anexă prin care toate comunitățile elene din Regatul României primeau recunoașterea juridică deplină.

Consecințele acestor transformări succesive se vor regăsi în toate domeniile de activitate ale **Comunității Grecești** și la Brăila.

Componenta culturală a fost una reprezentativă. Între anii 1830 - 1850, școlile grecești rivalizau cu cele românești, cele grecești au variat ca număr și după 1838 s-a ajuns chiar la cifra 12. Activitatea școlară este completată

de cea culturală prin tipografii și organe de presă proprii. Tipografiile *Monferrato* (1848), succursală a tipografiei cu același nume din Galați, *Unirea* (1863) și *Triangul* (1858) - tipografia cu cele mai multe lucrări scrise în grecește la Brăila, erau recunoscute în epocă. În privința publicațiilor putem menționa ziarul *Mercur* (1848), *Mercuriu* (1880), *Vocea libertății* (1884), *Silogs* (1873), *Elin* (1888) etc.

În ceea ce privește spectacolele de teatru, cele mai multe reprezentații teatrale în limba greacă la Brăila s-au desfășurat la Clubul Comercial al domnului Rally sau *Sala Rally* (azi, Teatrul *Maria Filotti*). De asemenea activitatea teatrală era completată și de turneele diferitelor trupe grecești (ex. Societatea *Orfeus*, Trupa *Panellinion*, Trupa *Tavularis* etc). Tabloul vieții culturale este întregit și de existența multor asociații culturale, filantropice și profesionale (ex. Asociația filologică din Brăila, Asociația elenă a filomuzei din Brăila, Asociația filarmonică din Brăila etc).

Susținerea culturii în oraș a fost posibilă grație eforturilor unei importante părți a negustorilor și industriașilor ce activau la Brăila. Aceștia au făcut faima comunității și a orașului, menționându-i aici pe P. Rubinis, M. Verinis, M. Baltaridis, Ghiorghios Botzaris, Nicolaos Anastiotis, frații Diamantidis, Nicolaos Katelis, Alexandros Pavlidis, Ioannis Lichiardopoulos.

Grecii rămân o prezență activă la Brăila, chiar dacă relațiile diplomatice româno-elene se rup de două ori (1891 - 1895 și 1906 - 1911), comunitatea greacă din oraș nefiind afectată vizibil. Solidaritatea dintre România și Grecia nu este influențată nici de criza balcanică (1912 - 1913), iar sfârșitul Primului Război Mondial duce doar la scăderea numărului de greci din totalul populației orașului față de secolul trecut. Ca dovadă a celor afirmate, putem menționa faptul că între anii 1913 - 1940 existau la Brăila nouă reprezentanțe consulare, Grecia fiind singurul stat balcanic prezent la Brăila. Consulul Greciei, M. Sachelaridis, devine chiar primul decan al *Corpului Consular* (1933).

Oricum implicarea în viața Brăilei este în continuare maximă. **Comunitatea Greacă** subvenționează o școală primară de fete și una de băieți, un dispensar, **Biserica Buna Vestire**, un centru cultural, cinematografe. Schimbările petrecute în societatea românească după 1944, noua legislație restrictivă, interzicerea dreptului de proprietate privată, obligativitatea de opțiune între cetățenia română și cea din țara de origine, au determinat pe foarte mulți din comunitățile etnice din Brăila, în special pe greci, să-și părăsească locurile în care s-au evidențiat atât de mult (ultimul val în 1949). Realitățile politice din Grecia, greutățile economice din această țară au permis cu timpul ca un alt val de emigranți să sosească în orașul nostru, cei mai mulți dintre ei naturalizându-se.

Brăila a avut și primari cu origini grecești precum: Panaiotis Rubins, Hristodul Sullioti și Radu Portocală. De asemenea, la Brăila, au trăit și activat o serie de personalități cu origini grecești: Ștefan și Constantin Hepites, Iannis Xenakis, Panait Istrati, Hariclea Darelée, Jean Moscopol, Dumitru Panaitescu-Perpessicius, Nicu Alifantis ca să amintim doar câțiva dintre ei. Semn al trecerii lor prin Brăila, stau de asemenea o serie de clădiri deosebite care se găsesc pe lista Patrimoniului Cultural Național al României. Iată câteva exemple:

Casa Embiricos - strada *Belvedere* nr. 1, o capodoperă a noului spirit din arhitectura locală, construită în 1912, a fost concepută de arhitectul Lazăr I. Predinger și destinată ca sediu al agenției de vapoare *M. Embiricos & Co.*, dar și ca locuință pentru armatorul **Menelaos**. În imobil se găsesc câteva elemente

de valoare artistică inegalabilă: vitraliul policrom intitulat *Hermes* (zeul comerțului), feronieria de excepție a luminatorului și ușile cu mari suprafețe de geam cristal (actualmente Centrul Cultural *Nicăpetre*).

Casa Popeea - imobil situat pe strada *C. A. Rosetti* (în cartierul *elen* de atunci) a fost construită în jurul anului 1900. Grecul **Dimitri Cosmetto** decide să o reconstruiască, casa luând tot ce era mai frumos din arhitectura secolului XIX, într-un veritabil stil eclectic, care a rămas un adevărat reper estetic pentru identitatea comunitară a Brăilei (actualmente în curs de renovare – destinația *Boutique-Hotel*).

Casa Suliotis – situată pe strada *D. Bolintineanu* nr. 16, a fost construită în 1900, aparținând lui **Cristache Suliottis**, împodobită cu o scară de marmură de Carra fiind printre cele mai frumoase ale orașului (actualmente corpul B al Colegiului Economic *Ion Ghica*).

Din punctul de vedere al numărului lor, dacă la 1837 se regăseau în statisticile oficiale 360 capi de familie de origine greacă în Brăila, la 1841 numărul acestora va crește la 435. La începutul secolului XX, numărul grecilor prezenți la Brăila atinge cifra de 5.000, devenind cea mai mare colonie străină din România. În urma recensământului din decembrie 1930 s-a constatat existența a 4.733 de greci. O comparație făcută cu celelalte comunități din oraș plasează comunitatea elenă pe locul secund, după cea a evreilor. La ultimul recensământ al populației, cel din 2011, în județul Brăila existau 182 de greci, declarați populație stabilă.

Numeroasele evenimente amintite fac dovada realei legături ce există între comunitățile greacă și română și a implicării **Comunității Elene** din Brăila. Menționăm că această comunitate este deservită de **Biserica Greacă** cu hramul *Buna Vestire*, care a fost ridicată în anii 1862 - 1872 cu sprijinul financiar al comunității grecilor din orașul nostru. Aceasta are dimensiuni foarte mari, 43,40 m lungime și 21,50 m lățime, fiind ridicată după planurile arhitectului Avraam Ioanidis din Prusa. Biserica are vitralii valoroase și păstrează picturi murale realizate în 1890 de Gheorghe

Tattarescu. Lăcașul de cult este construit într-un stil arhitectural mixt cu elemente gotice, elene antice și renașcentiste. Din 1 iulie 2015, printr-un ordin emis de Ministerul Culturii din România, **Biserica Buna Vestire** din Brăila, este recunoscută ca **Biserica Greacă** și trece de la monument istoric de grupa B, de importanță locală, la grupa A, de importanță națională și universală. Biserica este păstorită în prezent de Pr. Nicolescu Veselu Filip și Pr. Sima Doru.

Pe strada *Rubinelor* nr. 2, cu o arhitectură specific elenă, funcționează Școala gimnazială nr. 5. Școala a fost înființată pe data de 12 octombrie 1902 de către Comunitatea Elenă și a aparținut acesteia până în 1950 sub numele de *Școala de băieți greacă*. După o serie de transformări, la 6 decembrie 2010, devine **Școala cu clasele I-VIII Nikos Kazantzakis**, dată la care de atunci se sărbătorește Ziua Școlii.

De organizarea și îndrumarea grecilor din oraș se ocupă **Comunitatea Greacă din Brăila**, care s-a înființat legal la 15 mai 1863. Comunitatea își dirijează activitatea de la sediul din *Calea Călărășilor* nr. 3, Brăila; Telefon: 0239 611 965; greeksbraila@gmail.com; Președinte: Adrian Mavrochefalos.

De asemenea în plan cultural grecii sunt îndrumați de către **Asociația Culturală Filo-Elenă Eleftheria** - președinte Constantin Haraga, cu propriul ansamblu *Pandora*.

Multiplele legături create de-a lungul anilor atât din punct de vedere cultural, sportiv, economic, cât și administrativ au dus la coexistența etnică de astăzi printr-o seamă de simpozioane, conferințe și alte manifestări

culturale și nu numai pe care le vom trece în revistă în ordine cronologică, începând cu 1990 (fără a avea pretenția exhaustivității).

Pe data de 25 mai 1992, sosește la Brăila domnul Vasili Vassilatos (economist), în urma unei solicitări trimise de Comunitatea Elenă, prin care se arată continuitatea acestei comunități pe teritoriul României și având ca scop susținerea României în fața Comunității Europene. În luna iunie a aceluiași an, Brăila primește vizita unui grup de 100 de oameni de afaceri în frunte cu Efhia Pilarinu, guvernator al Băncii de Dezvoltare Industrială și care, reuniți în sala de protocol a Teatrului *Maria Filotti*, participă la Simpozionul *Posibilități de investire a capitalului elen la Brăila* și vizitează **Biserica Buna Vestire, Comunitatea Elenă** și cimitirul *Sf. Constantin*.

La sediul BRD a avut loc pe 21 aprilie 1993 o întrevedere româno-elenă, partea greacă fiind condusă de domnul Z. Patrikios, iar în perioada imediat următoare (5 - 10 mai) o delegație brăileană participă la Târgul de primăvară de la Salonic, ambele întrevederi făcându-se în numele unui interes pentru Zona Liberă, ceea ce continuă în același an și pe data de 7 iunie, când Camera de Comerț și Industrie Brăila organizează o întâlnire cu oameni de afaceri din Pireu încântați de această perspectivă.

Eveniment constant în viața culturală a Brăilei, *Festivalul Minorităților Naționale*, ținut în anul 1995 la 1 iunie sub deviza *Suntem ai acestui pământ românesc*, include participarea din partea Comunității Elene a elevei Ana-Maria Mușat (Școala cu clasele I - VIII nr. 28) cu un minirecital format dintr-o poezie și un cântec în limba greacă. Două luni mai târziu, între 3 - 16 august, are loc Colocviul-simpozion *Limba elenă – mijloc fundamental pentru păstrarea și exprimarea identității etnice a cetățenilor români de origine elenă* la care a participat și Hristos Alexandros, ambasadorul Republicii Elene la București. În cadrul acestui simpozion au avut loc expuneri pe grupe de cadre didactice, aplicații metodologice practice și lecții-pilot, menite să vină în ajutorul alcătuirii unui manual pentru clasele I – IV, în ediție bilingvă.

(Continuarea în numărul următor al revistei)

Carantina acum 180 de ani

Vremurile pe care le trăim ne acutizează sensibilitatea pentru anumite subiecte și momente istorice, unele condiții contemporane făcându-ne mai receptivi la episoade similare din trecut. Pandemia prin care trecem și perioada de izolare a cărei amintire ne este încă foarte proaspătă ne-au atras atenția asupra măsurilor luate de autorități, în urmă cu două secole și pe care populația Brăilei trebuia să le respecte.

În mai multe numere ale ziarului *Mercur* - primul ziar apărut la Brăila - din anul 1840, aflăm condițiile pe care le presupunea în vremea aceea impunerea carantinei. Profitând de vizita oficială pe care șeful statului, *Prea Înnălțatul Domn[...] Aleksandru Ghica[...] cu suita sa*, o face în oraș – descrisă în numerele 50, 51 cu supliment și 52 – redactorul ziarului, profesorul Ioan Penescu, va publica în decursul numerelor ulterioare, în foileton, *Regulamentul Carantinelor Împărăției Otomane statornicit de Comisia Sanitară sub prezidenția lui Leibib Efendi, și de deputațiile streine întru derivatei mării. Publicat în Constandinopol în 27 Maiu 1840*. Informațiile următoare au fost extrase din primul volum al ediției anastatice și transliterate a ziarului *Mercur*, publicată anul trecut la Editura *Proilavia* a Bibliotecii Județene *Panait Istrati* din Brăila¹.

Încă de la primul articol, *Regulamentul* introduce obligativitatea *patentei sanitare*, un document pe care *or ce corabie va ajunge la Constantinopol sau în or ce alt port al Împărăției Otomane [...] o va arăta căpitaniei de port ce este însărcinată a o cerceta*². Se instituie astfel nu doar un... *pașaport medical*, cum probabil că l-am numi astăzi, ci și un organism de control cu sarcina verificării

documentului, rol ce revine căpitanilor portuare.

Patentele, citim mai departe, vor fi de trei feluri: a) *curată*, b) *bănuitoare* și c) *molopsită*. *Patenta curată* era emisă la 30 de zile de la ultimul atac de ciumă și conferea libertate deplină pasagerilor, echipajului și mărfii corabiei care o prezenta. *Patenta bănuitoare* era emisă la 15 zile după *cel din urmă atac de ciumă*. Corabia care era în posesia ei avea obligația de a sta 15 zile în carantină, în cazul în care era încărcată, sau 10 zile, dacă era goală. În fine, *patente molipsite* erau *toate acele patente luate la 15 zile după cel mai din tăiu atac de ciumă*³ și atrăgea după sine obligația corăbiilor încărcate de a sta 20 de zile în carantină sau 15 zile dacă sosiseră în port fără marfă. Corăbiile care intrau în port fără nicio patentă erau considerate a proprii molipsite și tratate ca atare. Observăm precauția deosebită de care dădeau dovadă turcii acum 180 de ani: în timp ce *patenta curată* se dădea pentru 30 de zile de la ultimul atac de ciumă asupra ultimului port din care a plecat corabia, *patenta molipsită* se elibera la 15 zile după *cel dintăiu* atac al molimei.

Regulamentul descrie concret pașii pe care o corabie intrată în port trebuia să-i urmeze. Astfel, odată intrată într-unul dintre porturile Împărăției, aceasta trebuia să ancoreze într-un loc sigur și avea obligația să-și trimită căpitanul la căpitania portului pentru a prezenta *patenta sanitară* și lista echipajului și a răspunde *cu credință* la întrebările legate de starea sanitară a ambarcațiunii, *precum și comunicațiile ce au putut să aibă în vremea voiajului*⁴. Vedem aici interesul pe care otomanii îl arătau nu numai eventualelor focare de infecție prin care ambarcațiunile ar fi trecut, ci și lista persoanelor cu care membrii

1 *Mercur: Jurnal Comerțial al Portului Brăilei*, 1839 - 1840, vol. 1. Brăila: Proilavia, 2019;

2 *ibidem* p. 411;

3 *ibidem* p. 413;

4 *ibidem*;

echipajului ar fi putut intra în contact, riscând astfel o infectare sau transmitere a bolii.

Mai departe, aflăm că, în cazul în care corabia avea patentă bănuitoare sau molipsită, aceasta era păzită de către gardieni trimiși de căpitania portuară. *Căpitanul de Port îi va da pe loc gvardieni pe care Căpitanul Corăbii va fi dator să îi primiească*⁵. Totodată, corăbiile cu patentă bănuitoare care voiau să desbarce marfa lor și să se pui în liberă practică erau obligate să arate atestatul la Căpitania portului în care doreau să descarce, acesta fiind singurul caz în care era obligatorie prezentarea lui *afară de această urmare specială, arătarea atestatului nu va putea nici odată să fie pretenderisită de Ampoiții zisei Administrație*⁶. În cazul navelor susceptibile a fi contagioase, **R e g u l a m e n t u l** distingea între cele cu încărcătură la bord și cele fără. În cazul celor din urmă, care beneficiau cum am văzut de o carantină mai scurtă, termenul de izolare începea să curgă *din zioa în care vor lua întrânsele un gvardian*. Tot goale erau considerate și ambarcațiunile a căror încărcătură nu putea fi purtătoare a bolii, *ori ce corabie[...] încărcată cu cereali sau cu or ce alt fel de marfă ce nu va fi sucetibilă*⁷. Cele 15 zile de carantină pentru aceste ambarcațiuni începeau din ziua sosirii în portul de descărcare dar nu

*se vor putea pune în slobodă practică decât după întreagăi debărcare și ciuruire*⁸. În aceste condiții, puteau fi carantinate în toate porturile Împărăției Otomane care aveau autorități sanitare.

O atenție deosebită o acordau otomanii corăbiilor care ajungeau la Constantinopol. *Or ce căpitan ajungând la Constantinopol prin strâmtorile Dardanelilor s'au Mării Negre este îndatorat d'arăta Amploițiilor ziselor strâmtori patenta Sanitară*⁹. Aceasta nu atrăgea și necesitatea de-a ancora sau

lăsa pe cineva la bord în lipsa gardianului dacă nava era în *stare bănuitoare*. Există însă obligația luării la bord a unui gardian chiar de la intrarea în strâmtori, atât din nord cât și din sud, pentru toate ambarcațiunile cu patentă de suspiciune.

Dacă, pe parcursul drumului de la intrarea în strâmtori și până la Constantinopol, corăbiile nu își terminau carantina, odată ajunse în oraș, *vor priimi asemenea*

*un gvardian ce va păzi împreună cu acela ce la luat dela strâmtoare, până la sfârșitul carantinilor*¹⁰. Căpitanii care refuzau să se conformeze erau sancționați cu dublarea perioadei de carantină sau o pedeapsă cuvenită pusă de autorități.

5 *ibidem.*;

6 *ibidem.*;

7 *ibidem.* p. 417;

8 *ibidem.*;

9 *ibidem.* p. 419;

10 *ibidem.* p. 421;

Regulamentul stabilea și normele în cadrul cărora vor interacționa medicii și personalul auxiliar cu corăbiile care ajungeau în porturi. *Iiu este cu totul oprit amploiaților Sanitari d'a intra, subt vreun cuvânt, în corăbiile ce vor avea patentă curată, nici la Constantinopol nici măcar în alte porturi sau locuri a le Împărății Otomane*¹¹. Obligația funcționarului sanitar al portului era de a se duce lângă corabie, unde căpitanul trebuia să-i arate patenta sanitară. La rândul lui, medicului îi era interzis să intre în corăbii, chiar și când acestea aveau persoane suferinde care necesitau îngrijire. Pentru a fi investigat, bolnavul trebuia dus *într'o parte a corăbiei în depărtare d'o distanță cuvenită*¹² și ulterior mutat în lazaret, dacă era cazul.

Corăbiile cu patentă bănuitoare sau molipsită care nu voiau să stea în carantină odată ajunse într-un port, puteau refuza izolarea cu condiția de a părăsi portul imediat după descărcarea mărfii și/sau pasagerilor. Odată ajunse pe țarm, atât bunurile, cât și oamenii intrau în lazaret, în condiții de carantină. Dacă însă, la bordul navelor *sau descoperit boala ciumii nu va putea să plece mai nainte d'a se curăți*¹³. Toate corăbiile aflate în carantină aveau obligația de-a aborda

o bandulieră galbenă la catargul din mijloc și alta, mai mică, la barcă, pentru a semnala căpitaniei *starea lor cea sanitară*.

Pasagerii de pe corăbiile suspecte erau carantinați în lazaret. Maximum 3 pasageri, aleși de căpitan, puteau sta în carantină la bordul corabiei, conformându-se regulilor instituite cu această ocazie. Persoanele care urmau să intre în lazaret erau debarcate odată cu marfa, iar timpul li se număra din momentul *ajungerii într'acest așezământ*. Acesta era de 15 zile pentru patenta molipsită și de 10 zile pentru cea bănuitoare.

Regulamentul instituia și obligativitatea unui *buletin de sănătate (teschere)*¹⁴ emis de autoritatea sanitară din locul îmbarcării. Buletinele tuturor pasagerilor erau strânse de către căpitan și prezentate, împreună cu patenta corabiei, căpitaniei portului-destinație. Pasagerii care nu aveau astfel de buletine și nicio altă modalitate de a-și demonstra starea de sănătate erau considerați molipsiți. *Pentru ori ce călcare sau împotrivire ce se va dovedi, vinovatul se va da în mâinile autorității, unde va fi judecat și hotărât la o pedeapsă ce va merita*¹⁵.

După cum se poate observa, există numeroase puncte comune atunci când vine vorba de măsurile luate de autoritățile statale de acum 180 de ani și cele contemporane, în ciuda distanței în timp, a agentului patogen diferit și a progresului științei medicale, unele aspecte fiind inerente condiției umane.

Cătălin RÎȘNOVEANU
Bibliotecar

11 *ibidem*. p. 427;

12 *ibidem*.;

13 *ibidem*. p. 429;

14 *ibidem*. p. 445;

15 *ibidem*.

O altfel de istorie - Portul Brăila văzut de istorici, scriitori și jurnaliști (I)

Teodora SOARE

Redactor

Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila

teodora_soare@bjbraila.ro

Portul Brăila a trecut prin transformări spectaculoase de-a lungul anilor. Din cele mai vechi timpuri aici, la Brăila, ajungeau nave, mai mari sau mai mici, cu mărfuri diverse, iar portul avea propria viață și reguli stricte de funcționare. Cum arăta portul și care era pulsul vieții aflăm din câteva publicații de specialitate, dar și din ziarele vremii care consemnau atât problemele cu care se confruntau breslele muncitorilor din port, cât și momentul de constituire a sindicatului acestora. Informațiile amănunțite despre oamenii și locurile în care aceștia trăiau zugrăvesc în culori vii viața orașului și mai ales oferă date importante despre volumul și diversitatea mărfurilor care tranzitau portul brăilean în acea perioadă.

Cuvinte cheie: Brăila, port, istorie, muncitori, nave, comerț, mărfuri, cereale.

În perioada în care portul Brăila era tranzitat și găzduia nave ce veneau din toate colțurile lumii, aici trăiau și munceau o multitudine de comercianți de naționalități diferite ceea ce a dus în final la dezvoltarea multiculturală a orașului. Importanța micuțului port apare în documentele vechi, iar cifrele stau mărturie pentru mărfurile care intrau și ieșeau din oraș. Datele statistice sunt grăitoare, iar volumul produselor care treceau prin mâinile muncitorilor din port întrec cu mult imaginația, mai ales în contextul zilelor actuale. Proveniența articolelor este iarăși un indicator extrem de important de urmărit și asta pentru că dezvăluie necesitățile oamenilor din

acele timpuri, demonstrând totodată relațiile comerciale și bogăția Brăilei, renumele său fiind dat la acea vreme în principal de cereale.

În lucrarea *Istoricul orașului Brăila din cele mai vechi timpuri până astăzi*, Constantin C. Giurescu oferă mărturii ale unor străini despre însemnătatea portului Brăila, dar și despre ceea ce se vindea aici. *Tot soiul de mărfuri, de la țesături fine și scumpe, răsăritene și apusene, până la fructe sudice, mirodenii și coloniale, de la săbii și junghere din oțel de Damasc până la marochinuri și cordovanuri din extremitatea cealaltă, de apus, a Mediteranei, adică din Maroc și Spania. Privilegiul de comerț acordat Brașovenilor de către Mircea cel Bătrîn, în 1413, ca și confirmările urmașilor săi, în secolul al XV-lea, la care trebuie să adăugăm privilegiile similare date de Alexandru cel Bun și urmașii lui negustorilor din Liov în același secol, citează, între mărfurile venite «de peste mare», camelotul sau țesăturile din păr de cămilă, bumbacul, blănille de miel, adică, zicem noi, pielicelele de Astrahan, tebenca și hazdeea, două stoffe prețioase orientale, în țesătura cărora intra mătasea, șofranul, întrebuințat drept condiment și colorant, băcanul, iarăși colorant, piperul, vinul grecesc, numit uneori marmazie, deci vin de Malvazia, din Pelopones, tămâia necesară slujbelor bisericești și o serie de alte produse, notează autorul.*

Tot din această lucrare aflăm și care erau mărfurile exportate în acea perioadă: *În schimbul mărfurilor aduse, corăbiile încărcau la Brăila cereale... Se căuta în special grâul și orzul, mai puțin ovăzul, secara și meiul, dar și animalele și sarea erau solicitate de străini - Se făcea negoț cu oi... Aveau căutare caii... Se vindea apoi sare gemă adusă de la ocnele din regiunea deluroasă a Prahovei și Săcuienilor...*

Memoria unui oraș

Dezvoltarea portului a dus la apariția unor noi direcții în economia locală. A apărut ideea realizării unui șantier naval care să se ocupe de vasele ce veneau și aveau nevoie de reparații, pe de o parte, în timp ce construirea și lansarea unor corăbii necesare transportului de mărfuri și călători devenea stringentă.

Mărturii extrem de importante despre orașul și portul brăilean găsim la Maria Stoica în lucrarea *Brăila. Memoria orașului – Imaginea unui oraș românesc din secolul al XIX-lea*. Autoarea spune că *legături economice, prin portul Brăila, cu țări din afara Imperiului Otoman au existat și înainte de anul 1829. Portul și-a păstrat importanța în timpul administrației otomane (1538 – 1829), menținând legăturile comerciale tradiționale, doar că majoritatea produselor exportate ajungeau la Istanbul. Negustorii brașoveni au continuat să facă schimburi comerciale în acest port, vânzându-și produsele meșteșugărești și cumpărând pește și «băcălii» orientale. Preotul armean Hugas Ingigian, care a vizitat Țara Românească pe la 1800, notează că grâul acestei țări se strângea la Brăila, unde mai înainte veneau cu corăbiile negustori turci și cumpărau cât voiau, acum însă «vin și corăbii europene ca să cumpere grâne».*

Din lucrare reținem că în 1835 a apărut prima inițiativă de înființare a unui șantier naval: *Corăbierul grec Gheorghe Conduri, împuternicit de Maghiștrul «protomaistor al dresului corăbiilor» a primit aprobarea Sfatului Administrativ al Țării Românești pentru locul de la malul Dunării, cunoscut sub numele Ostrovul mare (numit într-un document din 1859, Ostrovul Surinul), situat în aval de oraș, în dreptul Carantinei, unde i s-a permis să-și amplaseze atelierul și cele două clădiri necesare: locuința lucrătorilor și magazia pentru materiale. Activitatea*

principală a atelierului consta în călăfătuirea vaselor, prima corabie lucrată în acest șantier a fost lansată la apă în august 1838.

În 1857 a apărut un alt atelier de reparații pentru corăbii în amonte de Vadul Budurului, iar în 1879 frații Toti au închiriat un teren la Vadul Budurului pentru atelierul lor de construit șleपुरi. Încă din 1869 s-a solicitat mutarea șantierului în aval, pe

locul cuprins între pichetul spre Ghecet și gară, în apropierea cherestegiilor, deoarece împiedica patrularea pe frontieră și supravegherea acesteia, precizează Maria Stoica.

Totodată din această lucrare descoperim că încă din anul 1880, *analizii ai vieții economice românești anticipau decăderea Brăilei, cauzată de concurența porturilor dobrogene – Sulina, care la începutul secolului al XX-lea avea să atragă majoritatea mărfurilor transportate pe apă datorită prețului scăzut al operațiunilor de încărcare sau descărcare cu elevatoarele, și Constanța, spre care se îndreptau mărfurile transportate pe uscat, după realizarea joncțiunii Mărășești – Buzău – Cernavodă. În aceste condiții Brăila avea să rămână «nu un port, nu un oraș, ci un orășel». «Anuarul României» din anul 1885 situa portul Brăila pe locul trei ca importanță, după Constanța și Galați.*

În volumul *Amintiri din cel mai frumos port de la Dunăre*, Valeriu Avramescu

subliniază că până la înființarea Serviciului Maritim Român (S.M.R.) în 1895, transporturile de călători, mărfuri și poștă spre Constantinopol și Levant erau realizate numai de către companiile de navigație străine, dar care aveau agenții și sucursale în Brăila. *Din acest an, când vapoarele «Medeea» la 14 august și «Meteor» la 16 august, aparținând S.M.R., inaugureau linia de transport călători, mărfuri (coletărie) și poștă Brăila – Constantinopol, putem afirma intrarea într-o mică concurență cu vapoarele aparținând vechilor și renumitelor companii străine de navigație. Din anul 1896, odată cu achiziționarea de către S.M.R. a vapoarelor Ignatia Flora, devenită Principesa Maria s-au înființat cursele regulate între Brăila, Constanța și Constantinopol, deservite ulterior și de vapoarele «România», «Regele Carol», «Dacia» și «Împăratul Traian», ultimele două prelungind linia maritimă până la Pireu și Alexandria. Mai târziu, în perioada interbelică va funcționa o nouă linie Constanța – Haifa – Yafa.*

Brăila – apendice al portului

O istorie a portului brăilean este descrisă în volumul al II-lea al cărții lui Ioan Munteanu *Stradele Brăilei*. Se vorbește despre construcția cheiului/pereului actual, cu numeroasele lui dane, lucrări demarate în 1886, dar care au fost realizate în cea mai mare parte între anii 1897 – 1899. Dezvoltarea comerțului a reconfigurat zona din port, iar ideile originale ale lui Anghel Saligny au fost implementate cu succes.

Rămâne, ca și necunoscută, existența docurilor, despre care brăilenii cei mai școliți afirmă cu mândrie că Anghel Saligny, cel care avea să construiască podul de la Cernavodă, a folosit în construcția lor, pentru prima dată în lume, betonul armat. Este vorba, de fapt, de silozurile de lângă Bazinul docurilor, construite între anii 1887 – 1891, declarate monumente istorice, la fel ca și magaziile, câte mai sunt, incluse în centrul istoric al Brăilei. Au fost utilizate în câteva filmări, Cinematografia arătându-se doritoare să

le cumpere, menționează Ioan Munteanu în lucrarea sa.

Tot aici regăsim informații legate de primul proiect de construire a docurilor în 1883: *Construcția lor a început în 1886 și s-a terminat în 1891 (când s-a făcut inaugurarea și darea lor în folosință), șef al serviciului construirii docurilor din Brăila și din Galați fiind ing. Anghel Saligny iar șefi de șantier, ing. Iarca și Sion. La executarea lor au participat firme olandeze, germane, franceze și române.*

Freemătul vieții din portul brăilean atinge noi cote, odată cu apariția primelor semne de nemulțumire din partea muncitorilor, culminând cu grevele acestora.

Lupta muncitorimii brăilene pentru condiții mai bune este menționată de autorul lucrării mai sus citate încă din 1868, odată cu greva ciurarilor și culminând cu greva din anul 1910, condusă de Ștefan Gheorgiu, Ștefan Grigoriu și Panait Istrati, pentru înlăturarea carnetelor de muncă și a vâtafilor, la care au participat, prin ralierea altor lucrători din Brăila, circa 10.000 de muncitori.

Măreția portului Brăila este descrisă de autorul lucrării atunci când vorbește despre traficul din orașul dunărean. *La Brăila, mai mult ca în orice port românesc, se trăise cu fața la Dunăre, care-ți oferea un spectacol măreț prin corăbiile sau vasele care ancorau odinioară, aducându-i prosperitatea: în 1888, excedentul traficului comercial prin Brăila ajunsese la 37 milioane lei aur, iar în 1911 la 105 milioane, zilnic aproape 50 de vase, în medie, intrând și ieșind din port, adaugă Ioan Munteanu.*

Activitatea portului și-a pus amprenta asupra întregului oraș. Dunărea a fost o cale sigură și convenabilă pentru relațiile economice cu popoarele din vestul, centrul și estul Europei. Europeanizarea portului brăilean a început, potrivit profesorului Ioan Munteanu, în 1883. S-au construit docurile cuprinzând un întreg complex de cheiuri și dane, silozuri și magazii, rezervoare de petrol, căi ferate și șosele, precum și un bazin de iernat pentru vase. Lucrările se vor finaliza în perioada 1891 – 1900, când au loc concomitent și lucrările de amenajare a portului Constanța, spune Ioan Munteanu în lucrarea *Portul Brăila – Mărire și decădere*.

Potrivit acestuia, orașul a fost un *apendice al portului: Viața lui, prosperitatea lui a fost în funcțiune de viața portului. Erau epoci când în port soseau zilnic 100 – 800 vagoane de cereale și în obor, mii de care de cereale. Erau luni, în august și septembrie, când se încărcau cotidian, 70 – 80 cargoboturi. Atunci, portul și orașul înotau în aur. Brăila a trăit în vremea aceea epoca ei de aur, cele mai frecvente monede în circulație fiind pe atunci napoleonul și lira. Au fost vremuri de poveste, din care n-au mai rămas decât mărturiile unor octogenari/nonagenari și multe monumente istorice.*

În 1909 la una dintre tipografiile brăilene apare o lucrare care reunea toate legile și regulamentele maritime și de navigare existente la acea vreme. Lucrarea intitulată

Cod Comercial Maritim și Navigațiune – cuprinzând toate legile și regulamentele cu referire la comerțul maritim și la navigațiune. Întocmită după textele oficiale la care s'a introdus toate modificările. La finele volumului un index general alfabetic cuprinzând toată materia, era semnată de Lt. Comandor Angelo Mih. Theodorescu de la Căpitania Portului Brăila.

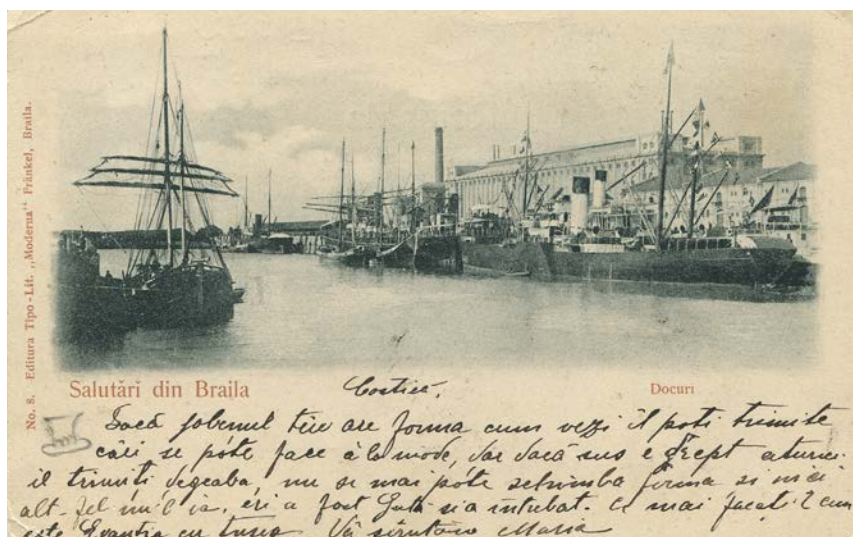
Prin publicarea acestei colecțiuni am avut ca scop a reuni într'un singur volum toate legile și regulamentele ce au o referire la comerțul maritim, la navigațiune și la organizarea marinei comerciale naționale, susține în prefața lucrării autorul.

Muncitorii din port

Istoricul Mișcărilor Muncitorești din Portul Brăila, - partea I cuprinzând descrierea de acum 50 de ani, până la 1 ianuarie 1930, a lui Victor Mihăescu, șef de serviciu – șeful Comisariatului de Poliție al Portului Brăila, apare în 1930, la Dunărea Institut de Arte Grafice.

Chiar de la început autorul descrie *muncitorii de port*, extrem de numeroși, al căror număr deși varia, în funcție de anotimp, ajungea și chiar trecea de zece mii. Potrivit acestuia, majoritatea celor ce lucrau în Portul Brăila erau străini, ajunși pe meleagurile noastre din diverse colțuri ale țării, rămași *de pe timpuri când Brăila forma o Raia turcească.*

Lucrarea cuprinde și o descriere amănunțită a principalelor grupe de muncitori din port, precum și a mediului lor de viață, oferind în același timp și crâmpie din viața social-economică a Brăilei vechi. Potrivit datelor de atunci turcii erau cei mai căutați pentru munca din port, românii fiind destul de puțini ca număr pentru că se ocupau mai mult de agricultura locală. Interesantă este însă

împărțirea pe zone și cartiere a celor care lucrau în port, identificată de autor.

Primii și cei mai numeroși, conform datelor colectate de Victor Mihăescu, erau turcii cari ocupau întregul cartier dintre Grădina publică, moara Lichiardopol și malul Dunărei, cunoscut până în ziua de astăzi sub denumirea de Cetățue. Tot aici în Cetățue, dar pe cartiere separate, mai locuiau Kiurcii, un fel de Turci Georgieni, apoi Persienii și, în număr mai mic, Arabii, având fie-care categorie vătafi lor, precum și Armenii în număr cam de vre'o cinci sute, deasemeni cu vătafi și stivatorii lor, fiind întrebuințați mai mult la descărcatul cărbunilor din vapoare, atât în Docuri cât și în restul portului. După Turci veneau Grecii, cari însă ocupau mahalaua cuprinsă între strada Călărași și malul Dunărei numită Karakiu. În al treilea rând urmau Rușii și Lipovenii cari populau mahalaua Comorofca și satele Pisc și Lipovenesc. Apoi veneau Bulgarii; aceștia locuiau pe la marginea orașului, amestecați cu populația românească. În urmă erau Dobrogenii de toate națiile. Se aciuiaseră cu vătafi lor tot prin mahalale, contopindu-se cu populația băștinașă. Evreii chiar aveau poștele lor separate în număr de patru, a câte șapte oameni fie-care, lucrând direct cu Casele comerciale, fără vătafi. Românii nu treceau de două mii. Numărul lor era scăzut pentru că se ocupau mai mult cu agricultura și nu puteau face față concurenței streinilor, în special a turcilor, cari fiind mai rezistenți și mai supuși, ca atare erau mai căutați la muncă.

Muncitorii care manipulau cerealele erau împărțiți în două grupe – cei care se ocupau de apă și cei care se ocupau de uscat. Plata primită de aceștia era diferită. Astfel, casa comercială plătea 7 lei pe zi de om, magazionerului, acesta reținea pentru sine 20 de bani de om, și da vătafului 6,80 lei, care la rândul său plătea după gust; unora le da suma întreagă, iar la cei mai mulți nu da de cât 6 sau 5,50 lei pe zi. Din cauza acestui fel de plată se produceau dese nemulțumiri. Vătaful de turci, primea și el tot dela magazioner câte 6 lei de om, din care și oprea o parte pentru el, cu toate că vătafi erau plătiți la fel cu muncitorii.

Muncitorii de uscat primeau 7 lei, iar vagonarilor li se da tot câte 7 lei, însă la un vagon de zece mii kilograme. Remunerația a crescut cu un leu la vagon pentru acești muncitori odată cu finalizarea lucrărilor la chei și instalarea pontoanelor în 1908.

Portul în presa vremii

Publicația săptămânală *Dunărea* din 11 iulie 1883 cuprinde un tabel cu mersul vapoarelor pe Dunăre, valabil din 19 februarie 1883 până la noi modificări de unde putem vedea care erau cursele ce se făceau în acea perioadă pe Dunăre, precum și zilele în care acestea aveau loc.

Ziarul *Adevărul brăilenilor* din 10 august 1915 publica în paginile sale informații de la Administrația Pescăriilor Statului. Sub adresa nr. 5.344 din 7 august 1915 se aducea la cunoștința negustorilor ambulanți că începând cu data de 15 august nu vor mai putea vinde pește în oraș decât în anumite condiții: autorizare de la biroul pescăriilor, autorizație pentru comerț de la Primărie, declarație completată după model și depunerea unei garanții în numerar pentru respectarea obligațiilor pe care și le asumau. Garanția va fi de 200 lei pentru negustorii cari vând în gheretele situate în halile din oraș, de 50 – 100 lei pentru cei cari vând în gherete pe la periferia orașului; și 10 - 20 lei pentru cei cari fac negoțul în mod ambulant

prin oraș; cuantumul garanției se va stabili după cantitățile și speciile ce vor să cumpere zilnic. Cei ambulanți vor forma grupe de câte 5 – 10 inși, depunând fie care garanția de 10 – 20 lei; fie care vânzător va purta la haină o tăbliță cu numărul de ordine la care a fost înscris în registrul ce se va înființa de birou, în acest scop, și va avea asupra-i, în tot timpul un carnet în care șeful biroului va trece prețurile cu care are drept să vândă, se arată în publicațiunea semnată de administratorul C. Dumitrescu și contabilul F. Amărăscu.

Navigația Fluvială Română

Se aduce la cunoștința Publicului că eu începere de la deschiderea navigației și până la 31 Martie 1913, cursele vapoarelor de pasageri ale Navigației Fluviale Române pe liniile Galați-Brăila-Brăila-Sulina și Măcin-Brăila se vor face după următorul itinerar.

LINIA GALAȚI-BRAILA
în toate zilele

Galați plecare 8 dim.; 11 a. m. 1⁴⁵ p. m.; și 4³⁰ p. m.
Brăila plecare 9³⁰ dim.; 12³⁰ a. m.; 3¹⁵ p. m.; și 6 p. m.

LINIA BRAILA-SULINA

Duminică, Marți, Joi.		Luni, Mercuri, Vineri	
Brăila plecare	6 ⁴⁵ dimineata	Sulina plecare	4 dimineata
Galați sosire	7 ³⁵ "	Tulcea sosire	7 ⁰⁰ "
" plecare	8 "	" plecare	8 "
Isaccea sosire	9 ⁵⁵ "	Isaccea sosire	9 ²⁵ "
" plecare	10 "	" plecare	9 ⁰⁰ "
Tulcea sosire	11 ²⁰ "	Galați sosire	12 ziua "
" plecare	11 ³⁵ "	" plecare	1 p. m.
Sulina sosire	2 ³⁰ p. m.	Brăila sosire	2 "

LINIA MACIN-BRAILA

Măcin plecare 8 dim. și 3 p. m.
Brăila 9³⁵ 6⁰⁵

In ziua de 5/18 ale fiecărei luni vaporul nu face curse pe această linie.

DIRECȚIUNEA

Galați Ianuarie 1913

În ziarul *Avântul* din 23 februarie 1925 apare menționată Uniunea Șlepurilor în care se constituiseră armatorii brăileni, în total 400.000 de chile. Mai mult, potrivit articolului din ziarul menționat, Banca Elleno-Română își anunțase intenția la acea dată de a veni în ajutorul celor ce aveau nevoie de bani și punea la dispoziția celor interesați șase milioane de lei, iar dobânda solicitată armatorilor ar fi fost de 6 % pe an.

Ziarul *Cetatea* din 10 aprilie 1932 publica în paginile sale un articol care atrăgea atenția asupra nemulțumirilor marinarilor din port, asta pentru că potrivit publicației nu

se respectau dispozițiile legii de organizare a marinei comerciale. Totul pornea de la brevetele care trebuiau acordate marinarilor, potrivit regulamentului aflat în vigoare la acea dată: brevetul era acordat cetățenilor români, cari au făcut serviciul militar la marină, numai în urma unui examen teoretic și practic deus la Constanța pentru vasele de mare și la Galați pentru vasele de Dunăre. Numai că la Căpitanie apăruse atunci un certificat de postulant în baza căruia solicitantul are dreptul să fie luat în «considerare» la repartizarea locurilor vacante. Articolul semnala tocmai problemele apărute după ce pe posturile respective fuseseră angajați oameni fără brevet și străini, în detrimentul celor din zonă.

Ziarul *Cuvântul* din data de 13 februarie 1941 menționa faptul că pe 12 februarie 1941 remorcherul *Daniei* a spart gheața formată pe Dunăre în zona portului. Efectele sale au fost considerabile *ghiața de la Ghizdăvești s'a rupt pe o mare întindere. Ghiața din bălțile Brăila de a semeni s'a rupt. Pe canalul Măcinului navigația este liberă. Se crede că în cursul săptămânei viitoare Dunărea va deveni nav'gabilă și între Brăila și Galați.*

Pe 15 iunie 1941, tot aici a apărut anunțul potrivit căruia la 1 iulie era programat un examen pentru două posturi de piloți clasa III, salariile fiind de 5.000 de lei pe lună.

Tot *Cuvântul* din data de 25 septembrie 1943 consemnează într-un articol că sub îndrumarea comandoului Ștefan Dumitrescu, căpitanul portului Brăila, Comisia muncii din port a intervenit la Ministerul Muncii și a obținut aprobarea unui ajutor lunar din contribuția patronilor și angajaților pentru muncitorii bătrâni din port.

Sursă foto imagini portul vechi: *Brăila în cărți poștale ilustrate (1896 - 1948): album foto-documentar*, Ion Volcu, Ștefania Botez, editura Proilavia, Brăila, 2011.

(continuare în numărul următor al revistei)

PROIECTE

Filiala Neasistată

O modalitate modernă de acces la colecții selective de publicații

În perioada actuală de dezvoltare socială, definită prin societatea bazată pe cunoaștere, bibliotecile nu au numai un rol strategic fixat prin legea de funcționare, ci trebuie să aibă un rol activ. Societatea actuală se definește prin producerea și diseminarea de informații la un nivel *industrial*. Dacă ne raportăm la secolul XIX și o bună parte a secolului XX, la o societate pur industrială, iată că de această dată factorul determinant al creșterii sociale este informația. Deja putem să vedem efectele acesteia prin raportarea la nivelul de acces la informație. Este din ce în ce mai vizibil fenomenul de *information divide*.

Acest fenomen conduce la o redefinire a rolului bibliotecii în contextul gestionării unui volum din ce în ce mai mare de informații, din domenii extrem de diferite, raportat la cererea utilizatorilor. Bibliotecile se află în fața unei nevoi din ce în ce mai mari de informații, problema este aceea de a putea să gestionăm această diversitate printr-o alocare a personalului de specialitate cvasi-constantă. În vederea diseminării informației, aceasta trebuie prelucrată biblioteconomic pentru a fi gestionată eficient, dar nevoia crescută de informație specifică conduce nu numai la identificarea informației propriu-zise, fiind nevoie de cele mai multe ori de colectare și structurare a informației din mai multe surse. Acest lucru transformă bibliotecarul dintr-un simplu distribuitor de informație în creator de cunoștințe, concomitent cu activitățile din ce în ce mai diverse pe care biblioteca și, implicit, bibliotecarii le realizează cu comunitatea, ceea ce transformă radical profesia. Noile activități presupun calificări foarte diverse din partea personalului de

specialitate și nu numai. Hobby-urile și aptitudinile vocaționale încep să influențeze din ce în ce mai mult meseria de bibliotecar.

Un element extrem de important în dezvoltarea bazelor de date, a informațiilor nou create, urmare a studierii nevoilor utilizatorilor ori a programelor vocaționale ori de învățare, este timpul. Pentru a putea realiza toate aceste noi sarcini, în condițiile în care cele mai multe biblioteci trebuie să se bazeze pe același număr de personal, ori mai rău personalul poate să mai scadă, este necesară o abordare *industrială* a sarcinilor repetitive ce nu necesită în mod direct prezența bibliotecarului.

Poate două activități pot fi definite imediat ca fiind repetitive, fără un aport intelectual deosebit, dar cu mare importanță în activitatea curentă a bibliotecii: împrumut de publicații și inventarierea acestora. În ultimii douăzeci de ani toate bibliotecile au încercat rezolvarea acestor probleme care sunt consumatoare de timp, iar inventarierea chiar pot conduce la sistarea serviciului de împrumut public. Consider că introducerea aplicării codului de bare pe publicații și gestionarea acestora prin Sisteme Integrate de Bibliotecă (SIB) a fost prima intervenție majoră care a condus la scăderea timpului necesar împrumutului sau inventarierii. Discutând despre eficiență, gestionarea contului de utilizator în format electronic a condus la eliminarea unui volum foarte mare de tipizate specifice și a timpului necesar: identificării fișei personale, a integrării acesteia ulterior împrumutului în setul alocat datei returnării și prelungirea împrumutului publicației la solicitarea utilizatorului - toate acestea se fac practic prin SIB. În ceea ce

privește activitatea de inventariere, aceasta s-a redus de cel puțin șase ori din punctul de vedere al timpului, reflectându-se în timpul în care colecția de publicații nu este accesibilă utilizatorului.

În toată această perioadă a fost încercată și automatizarea completă a procesului împrumutului de publicații. Chiar dacă SIB-urile au fost ușor de adaptat, prin extinderea cataloagelor online și particularizarea accesului prin integrarea conturilor utilizatorilor, astfel încât să poată fi integrat sistemul de validare al împrumutului, de prelungire a publicațiilor, de rezervare și comunicare cu bibliotecarul, împrumutul efectiv prin module de auto-împrumut nu s-a dovedit unul fiabil din punctul de vedere al securității publicațiilor. Sistemele vechi de securitate a publicațiilor, bazate pe un fir realizat dintr-un aliaj special și plasat în carte, starea de magnetizare a acestuia trebuia asociată cu codul de bare al publicației prin intermediul unui echipament special, dar care prin această asociere a două elemente distincte se dovedea nefiabil.

Dezvoltarea actuală a sistemelor de securitate din biblioteci își are fundamentul într-o serie de standarde industriale, a căror fiabilitate o confirmă utilizarea în gestionarea de volume mari de obiecte stocate în magazine. Sistemele RFID și RFID UHF au revoluționat în primul rând două activități importante din biblioteci: inventarierea publicațiilor și identificarea la raft a unei publicații în depozit. Spre exemplu, sistemele moderne de inventariere pot scana cu până la cinci sute de etichete radio pe secundă, iar datele culese și deduplicate integrate într-o bază de date oferă rezultatul inventarierii. Durata inventarierii unei colecții de câteva sute de mii de volume/obiecte se reduce la câteva zile. Identificarea unei publicații/obiect în depozit este simplă, utilizând un dispozitiv special în care se introduce codul specific al etichetei radio, sistemul este capabil să identifice volumul chiar dacă acesta nu se află în locul prestabilit pe raft, ci într-o zonă adiacentă.

Capabilitățile etichetelor radio oferă realizarea rapidă a operațiunilor de inventariere, dar în același timp integrarea într-un singur dispozitiv atât al unei etichete de securitate, cât și a unui identificator unic, conduc la fiabilizarea procedurii de auto-împrumut de publicații.

În dorința de a câștiga timp pentru activități cu publicul și de eficientizarea diseminării informației, atât în regim tradițional, cât și online, Biblioteca Județeană *Panaït Istrati* și-a dedicat ultimii trei ani integrării tehnologiei RFID UHF pentru o gestionare facilă și eficientă a colecțiilor, aceasta presupunând atât inventarierea colecțiilor, cât și automatizarea împrumutului de publicații.

O abordare completă a sistemului este reprezentată de așa numita **Filială neasistată**, care aduce într-un sistem integrat un sistem automat de împrumut, alături de un sistem automat de returnare a publicațiilor. Aceste filiale neasistate gestionează un număr limitat de publicații, numărul acestora fiind determinat de dimensiunea sistemului de împrumut coroborat cu dimensiunile fizice ale volumului propus spre împrumut. Acest lucru practic determină și modul de ofertare a colecției în raport cu amplasarea acesteia, respectiv bibliografie școlară, dacă este plasată într-o școală, cursuri universitare, dacă este plasată într-o facultate. Sistemul de distribuție și returnare de publicații este conectat online cu SIB-ul bibliotecii care utilizează aceste sisteme, în mod evident publicațiile pot fi împrumutate numai de către utilizatorii bibliotecii respective. Un alt element foarte important este că aceste sisteme pot funcționa 24 de ore din 24, 7 zile din 7, cu simpla condiție de a permite accesul la aceste echipamente în intervalul de timp determinat.

În anul 2018 a fost aplicat spre finanțare europeană, prin Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime 2014 – 2020, proiectul *Sistem modern și*

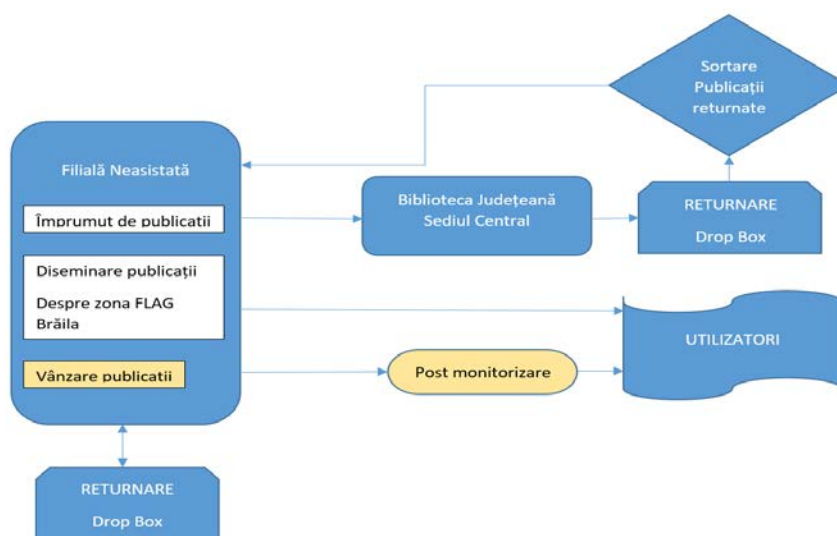
inovativ constituit dintr-un spațiu modern de valorificare a identității locale în zona pescărească Brăila, prin intermediul căruia se urmărește conștientizarea și educarea întregii comunități brăilene în vederea conservării identității locale și a promovării potențialului zonei de pescuit prin diseminarea selectivă a informațiilor pe suport de hârtie, alături de promovarea lecturii în zonele verzi majore ale municipiului Brăila. Derularea acestui proiect va contribui în egală măsură la activitățile de promovare a zonei FLAG Brăila către turiștii care vizitează orașul, prin amplasarea acestora în Parcul Monument și pe faleza Dunării. Obiectivele specifice ale măsurii de finanțare sunt: informarea comunității brăilene despre tradițiile și cultura spațiului Dunării din apropierea Brăilei, promovarea de variante de petrecere a timpului liber, lectura unor publicații din colecțiile Bibliotecii Județene translate mai aproape de utilizatori; revitalizarea turismului cultural specific spațiului brăilean, prin crearea de trasee tematice în municipiu; îmbunătățirea calității vieții comunității prin accesul liber la informație și crearea de alternative de petrecere a timpului liber în strânsă legătură cu arealul geografic unde trăiesc; facilitarea accesului gratuit la lectură și informație, cu relevarea unor elemente de patrimoniu local, moștenirea istorică și socială locală, tradiții, activități și personalități locale; posibilitatea oferirii de informații către turiștii care doresc să descopere Brăila.

După terminarea perioadei de monitorizare post proiect de 5 ani, intenționăm să introducem și o componentă de vânzare de publicații și de materiale promoționale.

Valoarea obținută pentru finanțare prin proiect este de 364.944,76 lei, finanțarea din partea POPAM fiind de 100%.

În cadrul acestui buget, în afară de sistemul de auto-împrumut și auto-returnare (drop-box), este prevăzută achiziționarea a 600 de volume pentru dotarea cu publicații a filialelor, etichetele RFID UHF necesare, a unei serii de publicații pentru promovarea Brăilei și a zonei FLAG, a două chioșcuri demontabile 2,5 x 2,5 x 3 m pentru amplasarea sistemelor în parcuri și echipamente necesare administrării celor două sisteme automate.

Modul de funcționare poate fi sintetizat astfel:

Echipe de proiect, formată integral din personal al bibliotecii, are următoarea structură: manager de proiect, responsabil tehnic, inginer sistem/grafician, tehnoredactor, editor, corector, evaluare serviciu impact, responsabil financiar, responsabil achiziții publice, consilier juridic, responsabil comunicare și asistent manager.

Chioșcurile realizate astfel încât să permită montarea sistemului în parc au posibilitatea de a fi dezamblate pentru un transport facil. De asemenea acestea oferă posibilitatea de a încărca prin prize USB dispozitive mobile de comunicare.

În acest moment proiectul se află în plină derulare, data de finalizare fiind luna decembrie 2020.

Dragoș Adrian NEAGU
Director

Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila

Bibliotecarii se instruiesc prin proiecte europene

În perioada 26.01 - 02.02.2020, un grup format din șase bibliotecari din Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila și cinci voluntari ai instituției au participat la o sesiune de instruire în lucrul cu persoane dezavantajate (seniori, persoane private de libertate din Penitenciarul Brăila, reprezentanți ai minorităților etnice reprezentative la nivelul județului, copii cu C.E.S. – cerințe educative speciale). Mobilitatea a avut ca scop participarea la o sesiune de instruire cu tema *Innovative and Inclusive Library* prevăzute în Proiectul ERASMUS+ cu titlul: *Biblioteca, motorul incluziunii sociale în comunitate*, identificat cu nr. 2019-1-RO01-KA104-061765. Managerul proiectului este dr. Eduard Claudiu Brăileanu, șef serviciu Relații cu publicul, Biblioteca Județeană *Panait Istrati*, Brăila.

În cadrul deplasării în Antalya (Turcia), reprezentanții organizației gazdă, BvB Training Center Antalya, au asigurat toate condițiile organizatorice și de instruire pentru a ne simți confortabil și a dobândi cele mai noi informații din domeniul nostru de interes.

În prima zi de curs, grupul nostru a fost primit la sediul Bibliotecii Universitare Akdeniz, programul începând cu un tur ghidat al instituției. Am avut astfel ocazia de a cunoaște serviciile și organizarea unei astfel de biblioteci. Ne-au fost prezentate serviciile și activitățile derulate cu grupuri defavorizate: persoane cu deficiențe de vedere (cabinetul destinat acestei categorii este dotat cu aparatură specifică, de la transcriere audio a unor documente scrise, până la copiator cu toate comenzile tactile necesare), persoane private de libertate (activități de bibliotecă în instituții penitenciare), persoane cu deficiențe fizice, imigranți (în Turcia se află aproximativ 5.000.000 de imigranți).

În timpul sesiunilor de lucru, gazdele ne-au oferit informații legate de regiunea Antalya, de bibliotecile din Turcia, de specificul și activitățile acestor instituții. Sistemul turc de biblioteci este foarte asemănător celui din România. Există Biblioteca Națională (1) – la noi, acest statut este revendicat și de Biblioteca Academiei, biblioteci publice (1.137), universitare (552) și școlare (27.280). Ar trebui adăugate, de asemenea, bibliotecile specializate, dar pe care gazdele noastre le-au omis în prezentare. Interesant este că serviciile de bibliotecă din Turcia sunt furnizate și de 59 de biblioteci mobile în 763 de zone fără acces la bibliotecă. Numărul membrilor înscriși la bibliotecă este de 1.025.846 din care 479.207 sunt copii.

Biblioteca gazdă, deși de rang universitar, are statut de bibliotecă publică și este frecventată zilnic de peste 4.000 de persoane. Deservește peste 17.000 de studenți din culturi și țări diferite, ce studiază

la cele 20 de facultăți din cadrul Universității Akdeniz, funcționează 24 ore pe zi, 7 zile pe săptămână. Pentru cei de aici, accesul tuturor persoanelor, fără discriminare, la baza de date și la resursele bibliotecilor este esențial.

Discuțiile, schimburile de idei și de bune practici în ceea ce privește activitățile de bibliotecă destinate persoanelor imigrante au ocupat o întreagă după-amiază, timpul trecând pe neobservate pentru toți cei implicați. În Turcia, mai mult ca în România, datorită și numărului mare de imigranți în Țara Semilunii, bibliotecile sunt văzute ca vectori de integrare a acestora în societatea locală. În biblioteci, cei veniți din alte zone participă la cursuri de limbă, cultură și civilizație turcă, cursuri de instruire pentru rezolvarea unor probleme practice (de exemplu, obținerea cetățeniei, asigurarea medicală, obținerea unei slujbe), diferențe culturale între majoritari și minoritari.

Ziua a doua (marți, 28.01.2020) a fost dedicată Bibliotecii publice a Regiunii Antalya Tekelioglu, instituție aflată în subordinea Ministerului Culturii și Turismului din Turcia. Aici am putut afla lucruri deosebit de interesante despre activitățile pentru persoanele dezavantajate și ne-am putut chiar întâlni cu un grup de voluntari ai bibliotecii, persoane din categoria celor trecute de 60 de ani. Am împărtășit impresii, am văzut ce putem învăța unii de la alții și am încins chiar

o horă, gazdele noastre dorind să învețe un dans tradițional românesc.

În ceea ce privește organizarea instituției care ne-a primit, cei 25 de angajați (doar 8 sunt absolvenți de studii în biblioteconomie) și voluntari organizează zeci de activități anual (programe culturale, conferințe, concursuri, dezbateri, spectacole de teatru și film etc.), nefiind diferențe notabile între cele două culturi în ceea ce privește tipurile de activități dezvoltate pentru public. Cititorii pot împrumuta câte 3 documente, timp de 15 zile, cu o singură perioadă de prelungire.

În Turcia există obiceiul ca persoane cu posibilități materiale să doneze cărți sau să asigure logistică în spații culturale, acestea purtându-le ulterior numele în semn de respect și recunoștință. Spre exemplu, atelierul de artă Münevver Ören (deschis cititorilor în 2019, cu contribuția familiei Ören), este secțiunea în care se desfășoară numeroase activități artistice (teatru, dramă, pictură pe lemn) pentru utilizatorii de toate vârstele.

Biblioteca este accesibilă publicului 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână.

Deosebit de animate au fost mai ales discuțiile despre activitățile derulate cu persoanele vârstnice (60+) și incluziunea socială a acestora prin intermediul activităților culturale. În Antalya, persoanele vârstnice (60+) care au absolvit o facultate, pot participa la cursuri universitare de *wellbeing* și *refresh* pentru menținerea unei vieți active.

Cursurile se concentrează pe adoptarea unui stil de viață sănătos. De asemenea, bibliotecile dezvoltă activități în colaborare cu specialiști (psihologi, terapeuți), conferințe pe teme de sănătate (Alzheimer, sănătate mentală), sprijin pentru familiile persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate, teatru, dramă creativă (piese interpretate de un grup de 10 – 20 de persoane vârstnice în prezența propriilor familii). Activitățile derulate sunt susținute din donații.

La Biblioteca publică Tekelioglu am avut ocazia să participăm la o demonstrație de *storytelling* în cadrul *Atelierului de lucru Münevver Ören*, prin metoda japoneză *Kamishibai*.

Ziua a treia a sesiunii de instruire a fost dedicată prezentării unor noțiuni generale despre legătura dintre relațiile interumane și cultura organizațională în bibliotecile publice, prin prisma transformărilor prin care trec acestea, pentru a deveni centre comunitare cu rol de facilitatori în incluziunea socială a persoanelor defavorizate.

Cultura organizațională se referă la valorile, credințele, principiile, tradițiile, modurile de operare și mediul intern de lucru al unei instituții și oferă principalul mod de interpretare a realității organizaționale și de orientare a comportamentului organizațional.

Biblioteca este o instituție care există de secole și și-a format cultura proprie, care nu e statică. Ea este un spațiu în care profesioniștii, specialiștii, voluntarii urmăresc obiective comune principalul fiind acela de a face informația accesibilă celui care îi accesează serviciile. Bibliotecarii sunt actorii cheie care contribuie la crearea culturii bibliotecilor și ei au principii, reguli și direcții de lucru, în timp ce sunt orientați de etica profesională. Cooperarea dintre membrii acesteia reprezintă un element vital pentru o cultură organizațională sănătoasă. Bibliotecarul zilelor noastre este de fapt un specialist cu carisma unui lucrător de relații publice bun. Relațiile publice gravitează în jurul ideii de *image*. O cultură organizațională bună va

prezenta o imagine bună pentru bibliotecă ca și o organizație unde nevoia publicului de informare și informația efectivă se întâlnesc.

Joi, 31.01.2020, am desfășurat activități la Biblioteca Dogan Hizlan, prima instituție de acest tip interactivă din Antalya.

Înființată în anul 2012, primind numele unui critic literar, biblioteca are peste 20.000 de membri înregistrați în prezent, peste 30.000 de vizitatori și peste 50.000 de cărți. Mai mult de 80% dintre cărți provin din donații de la nivelul întregii țări. Pentru standardele de bibliotecă din întreaga lume, aceasta este o instituție de mici dimensiuni, dar este surprinzător numărul mare de vizitatori raportat la numărul de cărți existente. Spre comparație, Secția pentru Copii a Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila are 70.000 de cărți.

Ne-a impresionat spațiul special amenajat pentru cei care vor să lucreze în aer liber, accentuând ideea că biblioteca trebuie să fie un loc convivial, unde cei care vin trebuie să se simtă confortabil și în largul lor.

Biblioteca Dogan Hizlan are actualmente și 5 voluntare din categoria persoanelor de 65+, înscrise la universitate pentru perioada de internship. Acestea sprijină activitatea de identificare a cărților la raft, socializează pe aspecte ce țin de diferențele intergeneraționale, citesc cărți copiilor și participă în special la activități ce implică manifestări artistice (desen, pictură, dans).

Una dintre activitățile care ar putea fi preluate și în instituția noastră este *Scrisori către mama*. În anul 2019, pe 23 aprilie, de Ziua Copilului, a avut loc în Bibliotecă o activitate prin care copiii au învățat să scrie scrisori adresate mamelor. Municipality a colectat scrisorile și le-a expediat destinatarilor. În anul 2020 municipalitatea intenționează repetarea activității pentru ziua tatălui.

La inițiativa autorităților locale, biblioteca desfășoară, în colaborare cu specialiști, grupuri de teatru și pantomimă, care ulterior sunt prezentate și persoanelor private de libertate. În urma listelor cu cărți întocmite în penitenciar li se pot pune la dispoziție volumele solicitate timp de 3 luni. La activitățile comune cu biblioteca participă doar persoane care nu sunt condamnate pentru terorism. Sunt organizate activități de storytelling pentru copiii femeilor condamnate. Se desfășoară activități de alfabetizare în penitenciare coordonate de bibliotecari. Există programe de învățare a limbii engleze. Sunt sprijiniți pentru deprinderea unei meserii care să îi ajute după eliberare la reintegrarea în viața socială.

Încet-încet am ajuns la penultima zi de curs, a cincea, desfășurată la Biblioteca publică Tekelioglu și dedicată studiului unor modele interactive și a activităților culturale derulate cu și pentru copiii cu dizabilități.

În vreme ce multe țări sunt preocupate de problematica minorilor cu cerințe speciale de educație, fiecare țară abordează și tratează

populația cu nevoi speciale în mod diferit.

Serviciile și Regulamentele Educaționale Speciale ale Turciei (SESRT) stabilesc standardele în educație pentru copiii cu nevoi speciale: dificultăți vizuale și de auz, deficiențe ortopedice, dizabilitate intelectuală, autism, deficiențe comportamentale și emoționale.

Deficiențele de vorbire și cele de limbaj nu sunt asociate nevoilor speciale de către SESRT. În urma studiilor recente, se arată faptul că lecturarea materialelor literare poate compensa abilitățile limitate de limbaj la copiii cu risc de dezvoltare a dificultăților de limbaj. Copiii cu CES sunt integrați atât în școli speciale publice, cât și în învățământul de masă în grădinițe și școli, în funcție de gradul dizabilității. În prezent, 66.941 de elevi sunt incluși în școli ca parte a unui sistem de educație incluzivă și sunt încurajați să devină părți integrante din societate. Pentru a veni în sprijinul acestora, bibliotecile publice își extind serviciile acordate. Sunt produse audio-book-uri, iar din donațiile oferite de diverse persoane cu posibilități financiare se întocmesc pachete cu cărți și prin proiectul *Acasă* se livrează cărți în 20 de provincii – pilot pentru cei nedeplasabili, care nu pot utiliza serviciile de bibliotecă, clasice.

Voluntarii alături de bibliotecari participă la activități desfășurate la grădinițe unde îi învață pe copiii tipici cum să se comporte cu colegii lor cu dizabilități pentru a facilita integrarea acestora. De asemenea, părinții copiilor tipici sunt învățați cum să empatizeze cu părinții copiilor cu dizabilități. Voluntarii le citesc povești copiilor în *Săptămâna cărții pentru copii* (a treia săptămână din noiembrie). Tot în această săptămână, un scriitor și-a citit poveștile, iar voluntarii au tradus în limbajul semnelor pentru copiii cu deficiențe de auz. Elevilor cu nevoi speciale din Școala specială publică li se asigură în cadrul bibliotecii spațiul și materialele necesare pentru a realiza produse hand-made. Acolo unde biblioteca nu are specialiști cu abilități necesare derulării

activităților și nici voluntarii nu au aceste competențe, se contractează serviciile unor specialiști (psihologi) care să deruleze activitățile respective. Acestea se desfășoară la inițiativa bibliotecii sau a diverșilor voluntari.

Ultima zi a fost dedicată evaluărilor, făcându-se o analiză comparativă a bibliotecilor vizitate din perspectiva modalității de acordare a serviciilor, tipurilor de servicii puse la dispoziția beneficiarilor, categoriilor de beneficiari cărora li s-a adresat și dotarea bibliotecilor, precum și eventuale aspecte de îmbunătățit.

S-a insistat pe asemănări, dar și diferențele dintre fiecare bibliotecă și celelalte, în funcție de avantajele oferite de amplasarea geografică, apropierea de comunitate, grupul țintă căruia i se adresează proiectul. S-a subliniat utilitatea bibliotecii în desfășurarea unor activități ai căror beneficiari sunt familiile și oportunitatea derulării unor activități comune cu aceștia. Totodată, a fost adus în discuție faptul că bibliotecile au cunoscut o schimbare radicală de la clasicul împrumut de carte până la devenirea unui actor de bază cu rol activ în apropierea de comunitate.

Una dintre concluziile desprinse a fost aceea că implicarea bibliotecii în activități cu impact la nivelul comunității va conduce inevitabil la creșterea șanselor ca persoanele implicate să beneficieze de servicii de calitate oferite de bibliotecă, care să corespundă nevoilor culturale ale acestora.

Activitatea a fost susținută de directorul Bibliotecii Tekelioglu. Acesta a adresat mulțumirile sale privind participarea delegației române la acest proiect și a menționat faptul că la momentul aflării despre derularea proiectului a insistat să fie gazda lucrărilor acestuia.

Bilanțul activității a vizat observarea reușitelor proiectului. S-a urmărit identificarea impactului acestuia în rândul participanților și efectul pe care activitățile desfășurate și rezultatele lor îl au asupra copiilor, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, persoanelor minoritare, persoanelor private de libertate, practicienilor, organizațiilor și sistemelor.

Cu ocazia acestei întâlniri au fost enumerate eventuale planuri de diseminare și de multiplicare a rezultatelor ce pot conduce la maximizarea efectului activităților în curs de dezvoltare, astfel încât acestea vor avea un impact asupra participanților și partenerilor imediați în perioada ulterioară proiectului.

Zilnic a avut loc o ședință de evaluare de 30 de minute, pentru a sedimenta informațiile acumulate.

În concluzie, vizita de șase zile în Antalya a constituit pentru grupul de bibliotecari și de voluntari ai Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila o experiență deosebit de utilă în plan profesional, creându-se punți între două culturi atât de diferite și totuși, atât de... asemănătoare în multe aspecte. S-au realizat contacte umane, s-au făcut planuri pentru viitoare colaborări și s-au dezvoltat noi direcții de dezvoltare profesională, prin proiecte.

dr. Eduard Claudiu BRĂILEANU
Manager de proiect
Simona CALU - *Voluntar în proiect*

Proiect *Biblioteca, motorul incluziunii sociale în comunitate*

Activități destinate persoanelor private de libertate

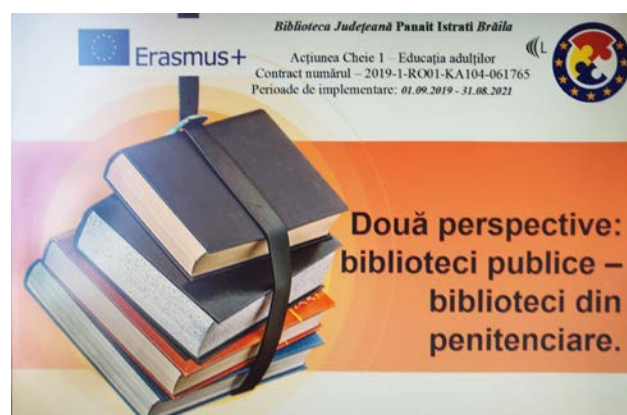
Elisaveta DRĂGHICI
Bibliotecar
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Participarea în cadrul unui proiect de mobilitate prin programul Erasmus+ se traduce într-un beneficiu al adulților în planul îmbunătățirii experienței profesionale, a abilităților de lucru cu publicul și în realizarea schimburilor culturale.

Dacă ar fi să aprofundăm argumentele pentru care o persoană ar fi motivată să participe la proiectele Erasmus+, am face trimitere la site-ul oficial (<https://www.erasmusplus.ro/proiecte-de-mobilitate>), în care acestea sunt prezentate la subtitlul *De ce mobilitate?* Argumentele sunt în directă legătură cu beneficiile aduse: se obține dezvoltarea personală, profesională și socială deoarece se dezvoltă unele competențe (cunoștințe, abilități, atitudini) într-un context internațional (aceste competențe fiind recunoscute); are loc îmbunătățirea procesului de predare, formare și învățare a profesioniștilor din domeniile educație, formare și tineret; participanții realizează învățarea sau aprofundarea diferitelor limbi străine (creșterea competențelor lingvistice); se produce conștientizarea importanței și înțelegerea culturii țărilor în care se desfășoară mobilitatea, cunoașterea țărilor, dezvoltând astfel sentimentul de apartenență la valorile europene și implicarea activă în comunitate; se obține dezvoltarea capacității organizaționale în contextul cooperării

europene și internaționale; se creează legături între educația formală, învățarea nonformală și formarea profesională și se obțin sinergii în câmpul muncii și antreprenoriat.

Aceste beneficii au decurs din participarea unui grup de bibliotecari și voluntari în cadrul proiectului european *Biblioteca, motorul incluziunii sociale în comunitate*, finanțat prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene, nr. proiect: 2019-1-RO01-KA104-061765, managerul acestuia fiind dr. Eduard Claudiu Brăileanu, șef serviciu Relații cu Publicul în cadrul Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila. Echipa instruită în cadrul mobilității, ce a avut loc în Antalya – Turcia, în perioada 26 ianuarie – 2 februarie 2020, a fost formată din unsprezece persoane (bibliotecari și voluntari).

Componenta de activitate în care sunt implicată și eu în acest proiect se adresează categoriei sociale - persoane private de libertate, pentru care, în urma formării unei echipe, urmează a se desfășura o serie de activități specifice, de integrare în societate. Împreună cu Simona Calu, specialist cu experiență profesională în mediul penitenciar, am beneficiat de instruirea în cadrul mobilității

ce a avut ca obiectiv pentru noi învățarea din experiența turcă în ceea ce privește derularea de activități de bibliotecă pentru diferite categorii de persoane (vârstnici, copii cu cerințe educaționale speciale, persoane private de libertate), organizate de bibliotecari, centrul nostru de interes fiind activitățile destinate minorilor sau adulților ce au săvârșit infracțiuni și care ispășesc o pedeapsă.

După revenirea în Brăila, acest bagaj de cunoștințe și experiențe a fost transmis mai departe altor persoane care lucrează în mediul penitenciar, precum și celor care au fost interesate să cunoască specificul activităților de reintegrare. Astfel că, am pregătit o sesiune de instruire, derulată în perioada 17 - 25 februarie a.c. la care au participat treisprezece persoane (zece specialiști din sistemul penitenciar - asistenți sociali, educatori, comisari și trei voluntari), realizând o familiarizare cu obiectivele proiectului, tipurile de activități derulate în alte țări, cunoașterea abilităților necesare, precum și structurarea unui set de activități ce ar urma să se desfășoare în cele două structuri penitenciare din județul Brăila: Centrul de Detenție Brăila - Tichilești și Penitenciarul Brăila.

Temele ce au făcut obiectul instruirii au fost: *Experiențe brăilene ERASMUS+*: proiectul *Biblioteca, motorul incluziunii sociale* - Prezentarea activității a trei biblioteci din Antalya; *Două perspective: biblioteci publice - biblioteci din penitenciare. Activități de bibliotecă destinate persoanelor din penitenciare: exemple din Turcia și România (Brăila) și Acțiuni de bibliotecă în*

spațiul penitenciar (activități ce se vor derula în perioada martie 2020 - februarie 2021, respectiv activități de educație non-formală, activități de dezvoltare a creativității și activități de lectură).

În urma celor trei sesiuni de instruire cu cele două grupe de participanți au fost identificate activități care vor fi organizate în cele două instituții (Centrul de Detenție Brăila – Tichilești și Penitenciarul Brăila) la care vor participa persoanele private de libertate: *Încă un pas* (atelier de dezvoltare personală), *Atelier de dezvoltare personală prin exprimare literară*, *Aforismele vieții* (atelier pentru dezvoltarea abilităților creative), *Ce am mai citit luna aceasta?* (proiect de educație prin lectură).

Prin aceste ateliere, utilizând mijloace specifice bibliotecii – cartea, lectura, scrisul, aforismul completate prin discuții, dialog și/sau dezbateri, dar și prin mijloace specifice educației non-formale: jocuri de socio-animatie, obținem o analiză introspectivă asupra propriei persoane, a rolului în societate, o raportare a experienței proprii la valorile dezirabile în societate, astfel încât, revenirea la viața de dinaintea privării de libertate să se realizeze într-un mod adecvat, fără prejudicii personale ori sociale (reintegrare).

Un moment nefericit mondial (pandemia cauzată de infecția cu virusul SARS - CoV-2) a forțat impunerea suspendării activităților din proiect. Sperăm că în foarte scurt timp vom putea relua activitățile planificate și derula atelierele propuse în cele două instituții partenere.

Mobilitate profesională în cadrul proiectului *Împotriva analfabetismului din penitenciare prin favorizarea accesului la cultură a persoanelor private de libertate* – Franța

Mara Lorina IONAȘCU
Restaurator
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Deplasarea a avut ca scop realizarea schimburilor de experiență dintre profesioniștii din sectorul educație prevăzute în Proiectul ERASMUS+ cu titlul: *Agir contre l'illettrisme en milieu pénitentiaire en favorisant l'accès à la culture (Împotriva analfabetismului*

din penitenciare prin favorizarea accesului la cultură a persoanelor private de libertate) coordonat de Federation des oeuvres laiques d'Indre-et-Loire Franța ce își propune să contribuie la educarea deținuților din trei state partenere (Franța, Portugalia, România).

Conform agendei de lucru, în prima zi activitățile s-au desfășurat la sediul organizației *Ligue de l'enseignement d'Indre-et-Loire*, care a avut sarcina de coordonare din această perioadă. Limba folosită a fost franceza.

Au fost susținute activități de prezentare a specificului organizației, a evenimentelor desfășurate în societatea civilă și în mediul penitenciar și s-a desfășurat o prezentare a ceea ce reprezintă activitățile educaționale, de școlarizare și culturale în sistemul penitenciar francez. Pentru a contextualiza aspectele multifacetate ale analfabetismului funcțional, au fost invitați o serie de vorbitori cheie, cu expertiză în diverse domenii de activitate, care au susținut scurte prezentări.

Prin acest proiect persoanele

condamnate sunt încurajate spre autocunoaștere, autodezvăluire, creșterea stimei de sine și descoperirea resurselor personale, necesare adoptării unor comportamente acceptate la nivel social.

Este de menționat faptul că în anul 1986, între Ministerul Justiției și Ministerul Culturii din Franța a fost încheiat un parteneriat cu privire la desfășurarea de activități în comun care să conducă la reinserția deținuților în societate.

Activitățile de evaluare, analiză, atenuare și prevenire a analfabetismului funcțional și efectele acestui fenomen în mediul carceral și ceea ce este legat de acest domeniu sunt desfășurate doar de parteneri externi ai sistemului penitenciar francez reprezentați de organizații non-profit și entități de acest fel, penitenciarele neavând angajați proprii care să se ocupe de aceste tipuri de programe.

Un element de noutate a fost modificarea acestui parteneriat în anul 2009, prin introducerea la art. 29 a unei prevederi referitoare la consultarea deținuților cu privire la programele care se derulează pentru și cu aceștia. Din statisticile efectuate a rezultat faptul că 35% dintre deținuții custodiați pe teritoriul Franței aveau probleme legate de lecturare și 10,9% erau analfabeți.

A doua zi, a fost prevăzută în program o vizită la Centrul de Arest din Tours, înființat în anul 1936 și reabilitat ulterior. Centrul custodiază minori, arestați preventiv și persoane condamnate la pedepse mici, de maxim 3 ani. Centrul este situat în localitate, pe o stradă din zona centrală, învecinată cu diferite alte imobile particulare. Accesul în interior este realizat de un funcționar

operativ, iar după efectuarea identificării și a depunerii obiectelor care nu sunt permise (genți, bagaje, telefoane mobile) se permite intrarea spre sectorul de deținere, însoțiți de către un reprezentant al instituției. După trecerea de sectorul vizită, urmează accesul efectiv în zona destinată detenției. Aceasta este amenajată pe trei nivele: parter și 2 etaje. Fiecare dintre acestea arată din exterior asemănător. Întregul bloc de detenție are forma literei U și permite vizualizarea de la parter a zonelor de la etajul 1 și de la etajul 2 și invers.

Blocul de detenție are amenajate camere pentru persoanele nou încarcerate, care urmează a efectua perioada inițială de carantină până la repartitia pe unul dintre etajele clădirii, aceste camere fiind la parter, în dreapta zonei de acces. La etaj este amenajată o zonă cu camere de cazare pentru persoanele minore depuse în penitenciar. Camerele sunt prevăzute pentru una sau 2 persoane, la momentul vizitei fiind cazați 4 minori în cele 8 camere.

La etajul următor, sunt amenajate spațiile pentru efectuarea activităților educaționale cu persoanele minore, reprezentate prin săli pentru discuții individuale, o sală de clasă, sală de sport și alte asemenea incinte. În zona demisol sunt amenajate 5 săli mari, de aproximativ 80 mp fiecare, folosite astfel: una pentru derularea cursurilor de calificare profesională și 4 pentru ateliere de practică și de producție.

Camerele de deținere sunt standard, amenajate pentru 2 persoane având dotările necesare: chiuvetă, WC, duș, paturi și dulapuri.

Ni s-a permis vizitarea unei singure camere, deținuții fiind la activitățile din penitenciar. În interior sunt 2 paturi suprapuse cu saltea din burete și pernă, puse la dispoziție de administrație, lenjeria folosită fiind a persoanelor condamnate.

Nu au amenajate posturi de pază în perimetrul locului de deținere (pe care nu l-am putut observa), ci doar sisteme de

supraveghere video. Acest fapt este speculat de persoane din exterior care aruncă peste gard pachete sau acestea sunt introduse în spațiul penitenciarului cu drone.

Curțile de plimbare sunt amenajate pe o latură a penitenciarului, sunt de mici dimensiuni, delimitate prin gard metalic, de jur împrejur fiind acoperite cu plasă metalică.

Aici le este permisă plimbarea deținuților pe diferite intervale orare de maxim 1 oră și 30 minute, pe diferite serii, organizate de administrație.

Problemele cu care se confruntă personalul de supraveghere sunt: existența telefoanelor mobile (fuseseră descoperite aproximativ 90 de astfel de dispozitive până la data respectivă), consumul și traficul de substanțe cu efect psihotrop.

Delegația a vizitat ulterior biblioteca din interiorul spațiului de deținere, s-a discutat cu bibliotecarul responsabil, voluntarul ce desfășoară activități în cadrul bibliotecii, cât și cu o persoană privată de libertate, detașată pentru a lucra în spațiul bibliotecii.

Astfel, s-a constatat faptul că: fondul de carte cuprinde un număr suficient de mare și variat de volume, menit să răspundă diversității culturale a deținuților. Acesta se constituie prin cumpărare din subvenții sau venituri proprii, transfer între instituții, sponsorizări și donații. Persoanele private de libertate, membrii familiei sau aparținătorii acestora pot contribui prin donații la constituirea fondului de carte. Modul de gestionare și utilizare a cărților se face potrivit dispozițiilor legale, aplicabile bibliotecilor publice.

În aceeași zi, delegația a fost invitată la un dialog cu persoanele private de libertate în cadrul unei săli de activitate. S-a discutat cu un grup constituit din 7 deținuți de naționalitate georgiană, lituaniană, columbiană și franceză despre activitățile educative/culturale care se desfășoară aici și la care pot participa și despre rolul acestora în reintegrarea socială. Astfel, aceștia beneficiază de educație intelectuală, ce urmărește formarea capacităților cognitive,

afective și psihomotorii prin intermediul unor conținuturi științifice, de educație estetică, ce contribuie la formarea personalitatii umane din punctul de vedere al frumosului estetic, social și natural, de educație fizică, ce urmărește dezvoltarea armonioasă și normală a organismului, întărirea sănătății și cultivarea unor calități fizice, formarea și dezvoltarea deprinderilor igienico-sanitare, a priceperilor și deprinderilor motrice, dar și de educație profesională, fapt ce implică transformarea personalității individului, determinată de influențele și acțiunile ce urmăresc o anumită activitate profesională, alături de educația pentru carieră, ce are în vedere formarea personalității din punct de vedere profesional, prin intermediul atelierelor ocupaționale.

A treia zi a evenimentului a fost dedicată prezentării sistemelor penitenciare din România, Franța și Portugalia - asemănări și deosebiri. Sarcina a fost îndeplinită în cadrul grupelor de lucru specifice fiecărei țări. Astfel, s-au susținut dezbateri pentru identificarea plusurilor și a minusurilor fiecărui sistem.

Obiectivul major a fost acela de a contura o radiografie a sistemului penitenciar românesc și nu numai. O astfel de imagine poate contribui la sesizarea aspectelor ce necesită abordări și intervenții și care asigură un progres organizațional sănătos.

În urma acestor comparații, ținând cont și de recomandările efectuate, au rezultat date despre mediul carceral românesc, francez și portughez care, ulterior, au fost transpuse în concluzii.

Contribuția acestui exercițiu constă în deschiderea orizonturilor de abordare a problemelor mediului penitenciar, printr-o raportare la tendințele europene.

Întâlnirea de lucru și-a propus să analizeze conceptul de externalizare a serviciilor, aplicat atât în Franța, cât și în Portugalia, din punctul de vedere al evoluției sale, dar și din punctul de vedere al stimulentei, plusurilor și minusurilor aferente acestui concept. Pe de altă parte, s-a urmărit a se surprinde dacă acesta ar putea fi implementat în sistemul public de prestări servicii din România.

În cea de-a doua parte a zilei, s-a discutat cu educatorii ce desfășoară activități în mediul carceral despre metodele utilizate în actul predării. Cursurile predate de educatori sunt organizate pe nivele elementare. Acestea nu depind de programa școlară națională, ea fiind adaptată la nivelul de școlarizare al populației carcerale. Sistemul de notare implică probe atât colective, cât și individuale.

Agenda zilei a constat în oferirea de către fiecare membru în proiect a unui feedback privind activitățile derulate în zilele anterioare, precum și propuneri în ceea ce privește eficientizarea următoarelor mobilități de personal.

Una dintre concluziile desprinse a fost aceea că implicarea tuturor din societatea civilă va conduce inevitabil la creșterea șanselor de reintegrare socială a persoanelor condamnate, după punerea acestora în libertate.

Bilanțul activității a vizat observarea reușitelor proiectului. S-a urmărit identificarea impactului acestuia în rândul participanților și efectul pe care activitățile desfășurate în proiect și rezultatele lor îl au asupra persoanelor private de libertate, organizațiilor și sistemelor implicate.

Proiect național de scriere creativă *Fantezii literare*

Biblioteca Județeană *Panaït Istrati* Brăila și-a propus, la începutul acestui an, desfășurarea primei ediții a **Proiectului național de scriere creativă *Fantezii literare***. Acesta presupune colaborarea între bibliotecile publice din țară pentru identificarea și valorificarea potențialului creator în domeniul prozei al elevilor cu vârste cuprinse între 13 și 19 ani. Totodată scopul acestui demers este acela de a intensifica activitățile de scriere creativă în cadrul bibliotecilor publice și de a dezvolta abilitățile bibliotecarilor în coordonarea acestui tip de ateliere.

Proiectul cuprinde două etape, prima constând în încheierea unor parteneriate cu celelalte biblioteci publice interesate. Pe durata semestrului II al anului școlar, urmau să fie organizate Ateliere de scriere creativă, coordonate de bibliotecari, la nivelul fiecărei instituții participante.

Fiecare bibliotecă participantă la proiect trebuia să selecteze maxim 5 texte, pe care apoi să le trimită Bibliotecii Județene *Panaït Istrati* Brăila în vederea participării la cea de-a doua etapă a proiectului – Concursul național de proză scurtă *Fantezii literare*.

Proiectul Național de Scriere Creativă *Fantezii literare* continuă, dar având în vedere situația actuală provocată de pandemia mondială, ne vedem nevoiți să schimbăm perioada de desfășurare a fiecărei etape.

Astfel, până pe 4 decembrie 2020, așteptăm cele 5 texte pentru concurs de la fiecare dintre bibliotecile participante. În perioada ianuarie – februarie 2021 textele vor fi jurizate, iar în luna martie 2021 vor fi

anunțați câștigătorii, urmând să se realizeze o antologie și să se organizeze festivitatea de premiere. Datele vor fi anunțate ulterior.

Vor fi acordate două mențiuni și premiile III, II, I, în funcție de punctajul obținut de fiecare text în parte. Câștigătorii vor primi premiul la sediul bibliotecilor partenere. Lucrările vor fi evaluate de un juriu de specialitate, iar cele care vor acumula cele mai multe puncte vor fi premiate. În ordinea punctajului obținut, textele vor fi publicate într-o antologie realizată la editura *Proilavia* a Bibliotecii Județene *Panaït Istrati* Brăila, volumul urmând să fie distribuit bibliotecilor partenere și autorilor textelor literare.

În proiect sunt înscrise alături de Biblioteca Județeană *Panaït Istrati* Brăila: Biblioteca Județeană *George Barițiu* Brașov, Biblioteca Județeană *Octavian Goga* Cluj, Biblioteca Bucovinei *I. G. Sbierea* Suceava, Biblioteca Județeană *Alexandru Odobescu* Călărași, Biblioteca Județeană *Ștefan Bănulescu* Ialomița, Biblioteca Județeană *V. A. Urechia* Galați, Biblioteca Județeană *G. T. Kirileanu* Neamț, Biblioteca Județeană *Paul Iorgovici* Caraș-Severin și Biblioteca Județeană *Alexandru D. Xenopol* Arad.

Pentru că unii parteneri nu au reușit până la instaurarea stării de urgență să organizeze întâlniri în cadrul Atelierelor de scriere creativă, ne-am gândit că ar fi bine să realizăm împreună un suport de curs online – filmări pe diferite teme, cursuri scrise – pe care să le folosim cu toții din toamnă, atunci când poate vom reuși să avem grupe de participanți. Acestea pot fi realizate individual sau cu ajutorul colaboratorilor.

Nu știm cum vor evolua lucrurile și dacă vom putea până la finalul anului să organizăm Ateliere față în față, așa că un astfel de ajutor online este binevenit. Pe **Grupul public de Facebook – Fantezii literare: proiect de scriere creativă în bibliotecile publice** se pot posta materialele scrise, filmate sau fotografiate, astfel încât participanții să aibă acces la ele, oricând.

Coordonatorii proiectului sunt Teodora Soare și Roxana Neagu de la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila.

Ateliere de scriere creativă la biblioteca brăileană

La Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, începând cu luna ianuarie 2020, au fost organizate șapte întâlniri în cadrul Atelierului de scriere creativă, unde au fost discutate și exersate tehnici de redactare a textelor literare. Astfel, s-au abordat teme precum: regulile prozei scurte, firul narativ în proza scurtă, momentele subiectului cu accent pe intrigă, diferite tipuri de scriere (proză realistă, proză fantasy), descrierea literară, teme literare, conflictul, construcția dialogului, tipuri de narațiune, personajele în proză scurtă. Fiecare element de teorie literară a fost exemplificat cu fragmente din opere ale diversilor scriitori consacrați, români sau străini, urmând ca apoi participanții să exerseze, realizând propriile texte, prin jocuri de compoziție literară.

Instalarea stării de urgență ne-a obligat să suspendăm întâlnirile clasice, activitatea mutându-se în mediul online. Scrierea creativă a continuat și în această variantă, o parte dintre participanții la atelier finalizându-

și deja textele pentru concurs, alții fiind în curs de redactare a poveștilor.

Textele au fost corectate pe măsura scrierii lor, iar adolescenții înscriși la această activitate au primit permanent din partea coordonatorilor sfaturi și sprijin.

Regulamentul proiectului:

Bibliotecarii coordonatori ai atelierelor din partea fiecărei biblioteci participante au obligația să îndrume elevii în realizarea de texte literare, proză scurtă, cu tematică la alegere.

Cele 1 – 5 texte literare, fără tematică impusă, trimise de fiecare bibliotecă participantă pentru concurs trebuie să aibă următoarele caracteristici: Să fie redactate în format electronic, cu extensia doc; Textele trebuie să aibă între 2 și 10 pagini, format A4; Să fie scrise cu Times New Roman - 12, la 1,15 distanță între rânduri, fără spații între paragrafe; Textele trebuie să fie corectate și să fie scrise cu diacritice și semnate cu nume și prenume autor, vârstă, localitatea de domiciliu. Poveștile pot fi ilustrate cu desene/picturi cu mențiunea că în acest caz trebuie ca fiecare desen/pictură să aibă nume și prenume autor, vârstă, localitatea de domiciliu și să fie expediate separat de textul trimis. Imaginile trebuie să fie scanate la dimensiunea de 300 dpi, minim 210x297 mm. Fiecare elev poate participa la concurs cu un singur text.

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila va organiza o întâlnire profesională între coordonatorii activităților din proiect, scopul acesteia fiind schimbul de experiență, discuții privind viitoare posibile colaborări, feedback pentru proiect, stabilirea punctelor forte și a celor slabe. În funcție de evoluția pandemiei organizatorii vor decide dacă întâlnirea va fi una virtuală sau în varianta clasică, așa cum a fost propusă inițial în proiect.

Roxana NEAGU, Teodora SOARE
Coordonatori proiect

PORTRET DE BIBLIOTECAR

Profil**Nume și prenume:** Damian Carmen**Studii:** Facultatea de Administrație Publică, Universitatea Spiru Haret, București**Ocupație:** Bibliotecar, Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila, Serviciul Relații cu Publicul – Sala de Lectură**Familie:** Căsătorită, un copil.

Pasionată în copilărie de universul școlii, Carmen Damian și-a imaginat că ar putea fi o învățătoare pe placul celor mici. Înainte de Revoluție însă, planul său s-a schimbat, concurența acerbă de la secția de Pedagogie din Brăila a determinat-o să se îndrepte spre Liceul Nicolae Iorga, pe vremea aceea cu profil industrial.

La un an de la finalizarea liceului am primit repartiție la Șantierul Naval, ca funcționar administrativ, într-o secție de aprovizionare. Îmi plăcea munca mea pentru că trebuia să scriu totul de mână și mereu am avut o pasiune pentru acest lucru. Am lucrat cu toate categoriile de oameni și am învățat foarte mult acolo – despre slujbă, despre ceea ce înseamnă o echipă și o instituție, își amintește Carmen Damian.

Deși a muncit într-un colectiv amabil, dornic să îi ajute pe începători, totuși colega noastră și-a dat seama că ar fi fost dificil să se dezvolte din punct de vedere profesional, motiv pentru care după un an, a ales să se îndrepte către ceva cu totul nou.

Începând cu primăvara anului 1990, s-a angajat pe un post de bibliotecar debutant la Filiala Lacu Sărat a Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila, unde a rămas 3 ani de zile. Practic, în sezonul estival, Carmen Damian era bibliotecar în stațiune, iar în perioada iernii lucra la Evidența Publicațiilor în cadrul bibliotecii, unde lipea etichete cu cota cărții pe coperta documentelor și aplica ștampila instituției. Astfel, a luat contact cu foarte multe titluri noi în acea perioadă, mai ales de beletristică, citind foarte mult: *Atunci piața literară românească a fost invadată de publicații cu o prezentare deosebită, atractivă pentru cititorii noștri. Literatura beletristică era extrem de căutată. La Lacu Sărat am citit foarte mult.*

Aici am intrat pe un nou segment de activitate, am întâlnit oameni noi și am interacționat într-un alt mod cu aceștia, descoperind cartea alături de ei.

Filiala din Lacu Sărat, situată în centrul stațiunii, era extrem de apreciată de turiștii veniți la tratament, care puteau împrumuta cărți pe perioada sejurului, dar și de angajații unităților de acolo. Lunea era ziua cea mai așteptată de iubitorii cărților, fiind momentul în care noile apariții ajungeau la Filială: *În*

fiecare zi de luni mergeam la sediul central de unde luam noutățile. Apoi plecam cu tramvaiul, ducând sacoșa plină de cărți acolo. Îmi amintesc că cititorii așteptau deja la ușă deschiderea bibliotecii. A fost o perioadă frumoasă.

În 1994, Carmen Damian a predat gestiunea unei colege și apoi a început să lucreze la secția Împrumut pentru Copii, atât la sediul din Piața Poligon, cât și la cel de pe Calea Călărășilor, dar și pentru o perioadă de timp la Biroul pentru Înscrieri. În anii de după Revoluție, elevii primeau aceleași liste cu lecturi obligatorii și suplimentare, iar solicitările la această secție erau numeroase. *Mi-a plăcut să lucrez cu copiii, probabil pentru că eram destul de tânără și mă simțeam mai apropiată de vârstă cu ei. Cei mici citeau foarte mult pe atunci. Vara era atât de aglomerat, încât doar cei mai harnici dintre ei reușeau să își obțină cărțile dorite. Învățam și noi odată cu ei pentru că trebuia să identificăm materialele solicitate. Făceam fișe pe titluri și astfel cunoșteam detalii despre fondul de carte, povestește colega noastră.*

După ce a lucrat ca bibliotecar o bună perioadă de timp, Carmen Damian a urmat cursurile de biblioteconomie, în cadrul cărora a învățat cu adevărat ce înseamnă lucrul cu cartea și informațiile bibliografice. La practica pe care o realizase până atunci în bibliotecă s-a adăugat

teoria de specialitate. Singurul regret al colegei noastre este că această meserie nu este foarte cunoscută și nici apreciată pe deplin, așa cum sunt alte profesii care au legătură directă cu cartea.

Începând cu anul 2000, Carmen Damian a devenit bibliotecar la Depozitul General al Sălii de Lectură. Deși inițial munca aici s-a dovedit un pic mai grea, dat fiind faptul că depozitul deținea cărți, periodice vechi și noi, dar și documentele de la Colecții Speciale, colega noastră s-a obișnuit în timp cu specificul activității, cu numeroasele solicitări și cu oamenii pe care încerca să-i ajute de fiecare dată.

Munca la Sala de Lectură nu viza doar identificarea documentelor de interes pentru utilizatori, ci și multiplicarea unor titluri și a informațiilor din programul Lex Expert, pentru cei care aveau nevoie în vederea angajării sau pentru susținerea diverselor examene.

Din 2013, odată cu mutarea tuturor secțiilor bibliotecii în *Piața Poligon*, nr. 4, Carmen Damian a rămas bibliotecar la Sala de Lectură. *Acum nu mai este la fel de aglomerat ca în anii trecuți. Trebuie să ne adaptăm la tehnica nouă. Sursele de informare nu mai sunt cele tradiționale. Noi vom continua să ținem pasul cu vremurile actuale. Cu toate acestea le recomand copiilor și adulților să se informeze din cărți, mai mult decât de pe internet. Pe cei care ne trec pragul îi îndrumăm ori de câte ori au nevoie, încercând să îi facem pe ei să înțeleagă cum să caute o publicație, să intre astfel în contact direct cu cartea*, spune bibliotecara, adăugând că socializarea cu utilizatorii a rămas la fel de importantă și după toți anii petrecuți în instituție.

An de an la bibliotecă vin noi generații de copii, iar colega noastră ține permanent legătura cu cei mici prin intermediul activităților desfășurate – Atelierul de teatru și cel destinat curiozităților și învățării multiplelor discipline: *Îmi plac atelierelor pentru copii, învățăm împreună. Sunt o altă generație, au altă viziune, nu este greșit modul în care văd ei lucrurile, ba chiar aș putea spune că noi, adulții, avem multe de învățat de la ei. Indiferent de tipul de activitate, punem în centru cartea și facem lucruri care să ne bucure.*

Atelierul de teatru s-a dezvoltat de la un an la altul, ajutat fiind de voluntari și de aprecierile venite din partea copiilor și a părinților. Pe lângă punerea în scenă a poveștii, atelierul înseamnă și discutarea pe baza acesteia, contactul cu textul literar și morala desprinsă din piesa respectivă, pentru ca cei mici să plece cu ideea că au înțeles ceea ce au văzut.

A fi bibliotecar pentru Carmen Damian înseamnă satisfacția de a-i revedea peste timp și de a-i recunoaște pe cei care, copii fiind, frecventau Secția destinată lor. Ajunși la maturitate, cu profesii diferite, din toate domeniile de activitate, aceștia nu și-au abandonat pasiunea pentru cărți și continuă să fie utilizatori fideli ai bibliotecii.

Bibliotecarul are o misiune dificilă uneori, aceea de a lucra cu omul, pe care trebuie să îl asculte, să îl înțeleagă și să se facă înțeles la rândul lui: *Probabil că în timp am deprins această răbdare, mai ales cu cei vârstnici, care necesită o atenție specială. Mă gândesc dacă aș fi eu în locul lor sau cineva apropiat mie cum aș percepe din acea postură o persoană care trebuie să mă ajute, și astfel îi pot înțelege mai bine.*

Cariera profesională a lui Carmen Damian a fost conturată de sprijinul primit necondiționat din partea unui bibliotecar cu vechime, un om desăvârșit, cu drag de carte, Aurel Furtună, de la care a învățat foarte mult.

De la fosta directoare, Rodica Drăghici, colega noastră a deprins abilitatea de a fi un bun profesionist, dedicat meseriei, pentru care niciun obstacol nu este de netrecut. *Cartea este unicat și ea nu are cum să lipsească din Depozitul General, pentru că ea nu se împrumută. După aceste cuvinte mă ghidez și astăzi, atunci când caut un document pe rafturile depozitului. Țin foarte mult la modul de așezare a cărților, aș putea spune chiar că este un defect profesional să așez cartea la marginea polițelor*, completează Carmen Damian.

Cartea este considerată de cei mai mulți dintre noi un templu al misterelor care ascunde între paginile sale, pe lângă informații, înțelepciune. *Cartea dezvoltă imaginația, vocabularul, înveți să discerni binele de rău, înțelegi greșelile făcute de alții, putând evita astfel să cazi în aceleași capcane. Nu în ultimul rând, indiferent de cartea citită, rămâi cu niște cunoștințe*, a conchis Carmen Damian.

Pasiuni: Lectura, plimbarea în aer liber, care mă relaxează. Îmi plac foarte mult animalele și de multe ori urmăresc documentare despre acestea. Uneori mă gândesc că mi-ar fi plăcut să fiu ghid, să călătoresc și să le explic oamenilor ceea ce văd, într-o manieră atractivă.

Citat preferat: *Cărțile: glasuri eterne în spațiu.* – Alexandru Vlahuță

Profil**Nume și prenume:** Lungu Cătălin**Studii:** Universitatea *Dunărea de Jos* – Galați, Facultatea de Mecanică, Institutul de subingineri**Ocupația:** Bibliotecar, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, Serviciul Dezvoltarea Colecțiilor și Catalogarea Documentelor**Familie:** Căsătorit, un copil.

Deși o parte din copilărie și-a petrecut-o în zona dealurilor Moldovei, totuși sufletul lui a rămas atașat de zona Bărăganului. Spațiile largi și înfrățite cu orizontul l-au fascinat de mic. Am încercat să aflăm ce visa să ajungă în viață, atunci când era copil: *Îmi pare rău, poate vă dezamăgesc, dar nu am fost un băiat vizionar ci, mai degrabă unul care a trăit clipa. Facultățile puteau să mai aștepte. Maidanul, nu, spune simplu, cu nostalgie, Cătălin Lungu. Când, inevitabil, a venit vremea deciziilor, a ales să se îndrepte către o facultate cu profil tehnic, deși din școala generală avea înclinație spre partea filologică: Era un așa de mare, mare entuziasm în generația noastră pentru a duce comunismul pe cele mai înalte culmi, încât nu m-am putut sustrage acestui curent. Cu toate că eu am vrut să slăvesc marile realizări în felul meu, am fost privit ca un ciudat. În clasa I, după o vizită la Combinatul de Celuloză și Hârtie, când ni s-a cerut să scriem o compunere despre această experiență profundă de viață, m-am ridicat în picioare și am întrebat dacă o pot face în versuri. Am fost privit cu milă și cu surprindere, lucru care m-a făcut să-mi înăbuș pornirile poetice. Pentru vreo douăzeci de ani...*

În timpul celor patru ani de facultate a lucrat la același Combinat de Celuloză și Hârtie, la secția Mecanică fină. De această dată, inspirația nu a mai avut niciun motiv să își manifeste prezența.

După finalizarea studiilor a încercat

să își schimbe specializarea, fiind student un semestru la Universitatea *Dimitrie Cantemir*, Secția de Management în turism. Cursurile se desfășurau la Sinaia, unde de fapt avea și intenția de a rămâne să profeseze. Din păcate, secția s-a desființat prematur și Cătălin a devenit, din anul 1992, angajat al Bibliotecii Județene *Panait Istrati*: *După terminarea facultății am descins exact pe aceste locuri, în Piața Poligon nr. 4. A fost primul meu loc de muncă cu largi perspective. Mai lucrasem în timpul studiilor, dar în afară de un spirit de camaraderie asemănător negrilor de pe plantații, nu am putut obține nimic altceva de la acele locuri de muncă.*

Primii ani au fost petrecuți în cadrul Biroului de Evidență și Catalogare, pentru ca apoi să preia activitatea de Completare a Colecțiilor bibliotecii, post pe care îl ocupă și în prezent. Această lungă perioadă a fost întreruptă de

un interval de câțiva ani în care a lucrat în cadrul Secției de Împrumut pentru Adulți. Timpul petrecut aici a fost considerat de colegul nostru unul foarte interesant din punctul de vedere al interacțiunii cu publicul cititor. Contactul cu oamenii i-a adus o serie de satisfacții, în special atunci când reușea să ofere informațiile care nu se aflau așa de ușor la îndemâna utilizatorilor.

După întoarcerea la Serviciul de Dezvoltarea Colecțiilor și Catalogarea Documentelor, un moment de referință a fost anul 2001: *În acel an am primit premiul pentru cel mai frumos «Ghid de bibliotecă».* Acum lucrurile s-au mai banalizat, toată lumea poate tipări fel de fel de ghiduri, dar atunci era ceva nou. *În acele momente mi-am dat seama că,*

dacă vrei să evoluezi, trebuie să te ridici, să te scuturi de praf și să te apuci de treabă. Era însă destul de greu, mai ales că trăiam în țara lui «Să ni se dea!»

Când l-am rugat să spună câteva cuvinte despre activitatea de bibliotecar, Cătălin Lungu ne-a răspuns: *Este un loc de muncă unde în fiecare zi află ceva nou. Mi-a plăcut întotdeauna să fiu responsabil în ceea ce fac. Și să nu acționez după principiul «Lasă că merge și așa...» Unde am putut îmbunătăți ceva, am făcut-o pentru că am simțit că sunt dator să fac acel lucru. Fără niciun fel de alte așteptări. Ca o concluzie, este un loc unde poți avea satisfacții, dar trebuie să ai răbdare și să fii pe fază. Altfel s-ar putea să le pierzi...*

Colegul nostru este prima persoană care ia contact cu noile volume ce intră în colecții. Ținând cont de preferințele cititorilor, de specificul zonei, de autorii braileni și, nu în ultimul rând, de valoarea intrinsecă a cărților, achiziția s-a făcut cu gândul nu doar la prezent, ci și la viitor. L-am întrebat ce înseamnă cartea pentru el: *Din punctul meu de vedere, lectura are farmec doar atunci când ții o carte în mână. Mirosul cernelii, patina vremii, personalitatea fiecărei cărți în parte sunt lucruri unice. Lucruri delicate, nu reci și impersonale. Încerc să contribui cât mai profesionist la aducerea în fața publicului cititor a acelor lucrări care să fie de cât mai mult folos, care să zidească. Fie că vorbim de loisir, informare, studiu sau orice alt fel de lectură.*

Dacă stai de vorbă cu Cătălin Lungu, descoperi cu ușurință că pe lângă lectură, mai are două mari pasiuni: scrisul și limba germană. Darul de povestitor nu și-l poate explica. Poate doar prin faptul că jumătate este moldovean. Iar afinitatea pentru limba germană și-a descoperit-o timpuriu, în perioada grădiniței.

O parte dintre povestirile scrise de Cătălin sunt, firesc, despre frumusețile subtile ale Bărăganului: *Povestiri din vremea dropiei, Fugara și Serious?*

Prima lui carte, *Un canguraș prin oraș*, însoțită de o grafică atrăgătoare, a apărut la o editură din București, care a răspuns surprinzător de repede la propunerea de publicare.

Celelalte cărți: *Zefira, ZooAlfabet în rime, Pescărușul Tomis, Norișor* (cărți dedicate celor mici), *Fluturi pe asfalt, Când din rădăcini cresc aripi, Nicodim sau căderile spre cer* (destinate cititorilor adulți), alături de cele trei menționate mai sus, au apărut, în regim propriu, la editura *Proilavia*, a bibliotecii brailene.

Cum a început această aventură? Iată ce răspuns am primit: *După prima carte a fost greu să mă opresc din scris. Era ca un șuvoi care curgea fără să i te poți opune. La fiecare nouă apariție eram nerăbdător ca un copil să primesc cartea de la tipar. Cu fiecare volum în parte oferi câte un pic din sufletul tău. Rămâi apoi cu senzație de gol după efortul depus, dar și de împlinire datorată bucuriei pe care o reprezintă nașterea unei noi cărți. După o vreme, însă, a trebuit să iau o pauză, pentru ca fântâna să se umple din nou...*

Surprinzător sau nu, pe piața cărții nu toate lucrurile sunt frumoase. Primim confirmarea că fără o editură puternică în spate este greu să te faci remarcant: *Când trimiți un manuscris la o editură, din start ai mari șanse să nu se uite nimeni pe el. Apoi, poți primi răspunsuri de genul – lumea nu citește versuri, poeziile pentru copii sunt prea lungi, preferăm să traducem cărți de peste hotare, nu avem bani să plătim un grafician, nu avem posibilitățile să vă susținem etc.*

Revenind la limba germană, colegul nostru a colaborat de-a lungul anilor cu mai multe case de traduceri din țară pentru care a tradus diverse scrieri, începând de la cărți pentru copii, continuând cu texte medicale, economice și juridice. Însă cea mai mare parte a proiectelor au fost de natură tehnică, fiind avantajat de faptul că are studiile de specialitate care îl ajută să înțeleagă procesele tehnologice și modul de funcționare a diverselor echipamente și utilaje.

Citatul preferat: *Așază-l pe Dumnezeu pe primul loc în viața ta și toate celelalte se vor așeza singure la locul lor. (Vietile sfinților)*

PORTRET DE ANALIST PROGRAMATOR

Profil

Nume și prenume: Alecu Ștefăniță

Studii: Universitatea Dunărea de Jos Galați – Facultatea de Inginerie și Agronomie Brăila, Master Inginerie și Agronomie

Ocupația: Analist programator, Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila, Serviciul Automatizarea și Dezvoltarea Activităților. Digitizare.

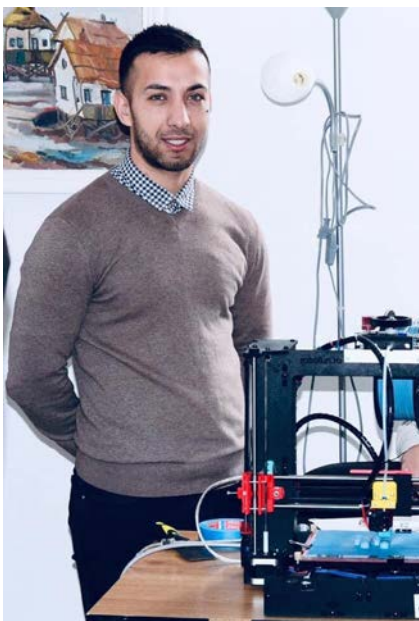
Pasionat încă din copilărie de tehnologie, avându-l ca model pe bunicul său, Ștefăniță Alecu a urmat un liceu și o facultate cu profil tehnic. Primii pași în electrotehnică i-a făcut la Palatul Copiilor din Brăila, unde a descoperit că dragostea pentru științele tehnice îi poate asigura un drum în viață. A înțeles încă din școală importanța unei meserii care îi garantează un viitor sigur pe piața muncii, atunci când profesorul Ștefan Adrian, în clasa a X-a, i-a întărit ideea că pentru a reuși trebuie să devină serios și să aprofundeze desenul tehnic pentru care avea încă de atunci înclinație.

Facultatea i-a deschis noi orizonturi, iar internship-ul de la Brașov, la o firmă care produce rulmenți, în perioada 2014 – 2015, a fost una dintre cele mai bune practici în acest domeniu de activitate, mai ales că studiile teoretice nu sunt suficiente pentru a pregăti un student, viitor angajat.

A fost o experiență foarte bună. M-a ajutat să combin teoria cu practica și am învățat cu adevărat meserie. La Schaeffler România, la Departamentul Mecanic, am descoperit cum se lucrează cu CNC-ul, cu planșele, cum să montez și să programez diferiți senzori pe CNC-uri și mașini de rectificat, cum ar fi cei de

temperatură, de vibrație și de presiune. Așa am aflat ce înseamnă să lucrezi într-o echipă, la o companie mare, unde totul este bine organizat și fiecare știe ce are de făcut, povestește colegul nostru.

După terminarea facultății, în 2016, primul loc de muncă a fost ca inginer mecanic pe utilaj tehnologic, la o firmă din Brăila ce avea ca profil de activitate mixturile asfaltice. Din cauza condițiilor improprie de muncă, după numai 4 luni de zile, Ștefăniță Alecu a ales să își schimbe job-ul. Apariția unui post vacant de analist programator la Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila a fost o oportunitate pe care a dorit să o fructifice. Astfel, în urma concursului a ajuns să lucreze

la Makerspace, un loc aflat la începuturile sale în acea perioadă. Spațiul este conceput special pentru ca utilizatorii de vârste mici, copii și adolescenți, să aibă acces la informare și instruire prin intermediul noilor tehnologii, instituția brăileană aliniindu-se astfel la cele mai moderne viziuni globale, în ceea ce privește inovația digitală și Tehnologia Informației și Comunicațiilor în bibliotecile publice. În cadrul Makerspace-ului bibliotecii copiii aplică

și dezvoltă principiile de lucru care au la bază conceptul STEAM (Științe, Tehnologie, Inginerie, Artă și Matematică).

Pentru mine acest job înseamnă foarte mult. Am permanent ocazia să lucrez cu echipamente noi, să realizez proiecte la care nici nu visam și să ajut astfel comunitatea. Nu eram familiarizat cu toate aparatele de lucru, dar le-am descoperit pe rând. Primul contact, după obținerea slujbei, a fost cu cutting plotter-ul și apoi am trecut la CNC, cu care eram deja

obișnuit după experiența de la Brașov, își amintește analistul programator.

Apariția imprimantelor 3D a reprezentat o altă etapă în dezvoltarea noului serviciu de bibliotecă, iar colegul nostru a învățat rapid să lucreze cu ele și să realizeze diverse tipuri de roți, piulițe, semne de carte, ecusoane, brelocuri și, în ultima perioadă, chiar viziere.

Imediat după ce Ștefăniță Alecu a intrat în echipa bibliotecii, s-a implicat în realizarea activităților din cadrul Clubului de electronică, coordonat de voluntarul instituției, Anghelache Țarălungă. La scurt timp după aceea, a fost înființat Clubul de robotică coordonat de voluntarii - profesor Petru Dumitrache și Octavian Silviu Gheorghe (în prezent angajat al bibliotecii).

Clubul de robotică a fost ceva nou pentru mine. M-am adaptat treptat, însă mi-am dorit să mă implic în acest proiect, văzându-l ca pe o oportunitate atât pentru mine, cât și pentru copii, de a ne dezvolta creativitatea și de a ne implica în competiții de profil. În 2018 echipa Clubului de robotică s-a înscris pentru prima dată la concurs, obținând și primul premiu, lucru care ne-a impulsionat pe toți să continuăm și să aspirăm la mai mult.

De la statutul de inginer tehnic, Ștefăniță a reușit treptat să se integreze într-o echipă formată în mare parte din copii și adolescenți și să colaboreze cu aceștia pentru realizarea proiectelor propuse: *Îmi place să lucrez cu copiii. Este un pic mai dificil cu cei mici, însă cu adolescenții îmi este destul de ușor. Cei mici nu înțeleg bine tehnologia, nu cunosc foarte multe în domeniu, de aceea și limita de vârstă impusă pentru participanți a fost ridicată la 12 ani. Pe o parte dintre membrii echipei Helix – Sebi Roșioru, Elis Chesaru, Mihnea Iordache – îi cunosc încă de când activau în Clubul de electrotehnică, fiind mult mai mici. Între timp abilitățile pe care le-au dezvoltat au făcut ca aceștia să ajungă la echipa de Robotică.*

De-a lungul timpului, Ștefăniță Alecu a realizat mai multe prezentări ale spațiului de lucru, cu diverse ocazii, pentru elevi, profesori sau vizitatori ai instituției: *Satisfacția vine din bucuria de a-i vedea pe copii că știu și pot folosi ceea ce au învățat aici. De asemenea, o împlinire o reprezintă și faptul că oamenii vin*

să vadă ceea ce facem noi la Makerspace, unii elevi vin la prezentări, la demonstrații, alții să își țină aici orele de practică. Feedback-ul primit din partea tuturor celor care trec pe la noi este extrem de important și cum acesta este pozitiv, mă face să realizez că munca mea este apreciată.

Slujba din cadrul bibliotecii brăilene i-a oferit colegului nostru posibilitatea dezvoltării profesionale, prin participarea la diverse proiecte organizate de ANBPR – *Focus on 3D Printing. New Techs learning activities in libraries*, Ștefăniță prezentând la București, Cluj și la noi acasă, activitatea de la Makerspace, în cadrul unui schimb de bune practici.

Unul dintre cele mai frumoase momente, l-a reprezentat proiectul din Londra – Erasmus+ Autodesk AutoCAD Computer Aided Design, de formare profesională pe desene 3D, AutoCAD, organizat de UAL Short Courses London, desfășurat în perioada 10 – 12 decembrie 2018: *A fost pentru prima dată când am ajuns acolo. Am văzut în cadrul universității unde s-au realizat cursurile alte tipuri de predare, diverse ustensile de lucru, noi modalități de a realiza proiecte 2D și 3D, a explicat analistul programator.*

Ca orice profesionist care își dorește să reușească să ducă la bun sfârșit proiecte mari, Ștefăniță Alecu intenționează să realizeze cu ajutorul laserului un ceas mecanic mare, chiar dacă știe că o schiță pentru realizarea acestui vis este extrem de greu de elaborat. *Îmi plac ceasurile. De fapt mecanismele de acest tip mă fascinează. Ar fi un lucru interesant de făcut. Îmi trebuie și ceva material pentru realizarea acestui proiect și este ceva mai complicat, dar nimic nu este imposibil, a conchis colegul nostru.*

Pasiuni: Activitățile sportive și recreative, fotbalul în special.

Citat preferat: *Important este să nu te oprești niciodată din a-ți pune întrebări.* – Albert Einstein

Rubrica realizată de: **Teodora SOARE**
Roxana NEAGU

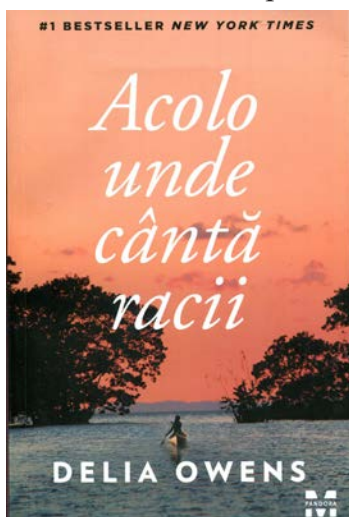
Titluri noi în bibliotecă

ACOLO UNDE CÂNTĂ RACII, DELIA OWENS, Editura Pandora M, București, 2019

Delia Owens s-a născut în anul 1949, în Georgia, Statele Unite ale Americii și este zoolog de profesie. De-a lungul vieții a publicat numeroase studii de specialitate, iar la vârsta de 70 de ani și-a făcut debutul în lumea literară cu romanul *Acolo unde cântă racii*, devenit în scurt timp bestseller New York Times.

Cartea este de o sensibilitate aparte, dragostea pentru natură a autoarei răzbătând din fiecare rând în parte. Acțiunea se petrece *acolo unde cântă racii*, adică într-un loc îndepărtat, mlăștinos, departe de civilizație. În mijlocul apelor, printre păsări și pești, trăiește Kya, o copilă pe care oamenii o consideră sălbatică, dar care dovedește pe parcursul cărții o inteligență sclipitoare. Părăsită de mamă și de frați, fata trăiește o bună perioadă alături de tatăl său agresiv. Dorința ei de a fi lângă cei dragi o determină să tânjească după puținul timp oferit de părintele său și să se poarte cu maturitate la o vârstă la care ceilalți copii sunt de regulă răsfățați, temându-se să nu fie iarăși părăsită. Capabilă de multă iubire, însă extrem de inocentă, fata devine victima prejudecăților celor considerați civilizați, iar atunci când Chase Andrews este găsit mort, lumea bănuiește imediat că acesta a fost ucis de Kya.

Structurată pe două planuri, trecut și prezent, cartea ne prezintă evoluția Fetei Mlaștinii, care a fost nevoită să supraviețuiască singură în mijlocul naturii, ajutată de mult prea puține persoane, ajungând în final o tânără de o frumusețe fascinantă ce îi atrage atenția mai întâi lui Tate, cel ce i-a alungat singură-

tatea, și apoi lui Chase, cel mai râvnit băiat al orașului din apropiere. Ambii își pun amprenta asupra vieții personajului feminin, amândoi îi dau lecții ce îi vor marca destinul Kyei, ce pare a fi dominat de un blestem – acela al părăsirii.

Romanul împletește într-un mod remarcabil o poveste a devenirii cu descrierile magnifice de natură și cu o anchetă detectivistică ce oferă cărții suspansul cu care autoarea își ține cititorii tensionați în poveste. De asemenea, limbajul utilizat este unul special, metaforele atribuite mlaștinii coexistând într-un mod armonios cu termenii extrem de simpli, stângaci chiar pe alocuri, care transpun cititorul în vremurile și în lumea prezentată de scriitoare.

Acolo unde cântă racii va fi ecranizată în regia lui Reese Witherspoon care s-a declarat îndrăgostită de această carte: *N-am cuvinte să spun cât de mult mi-a plăcut acest roman! Mi-aș fi dorit să nu se termine niciodată!*

STRĂINUL, STEPHEN KING, Editura Nemira, București, 2019

Stephen King s-a născut în 1947, în Portland, Maine. În ciuda copilăriei grele, acesta a fost permanent atras de literatură și cinematografie, începând de la o vârstă fragedă să își transpună propriile experiențe în povestiri, pe care apoi le-a publicat în reviste literare.

Începând cu momentul în care concernul editorial Doubleday i-a acordat credit publicând romanul *Carrie*, Stephen King devine un nume în literatura lumii, scriind peste șaiszeci de romane și două sute de povestiri, doborând toate recordurile de vânzări și primind numeroase premii, printre care și prestigioasa Medalie pentru Contribuții Deosebite în Domeniul Literaturii Americane oferită de National Book Foundation.

Romanul *Străinul* este un thriller polițist cu tentă supranaturală, o carte încărcată de suspans și mister ce își ține cititorul captiv în poveste de la prima până la ultima pagină. Detectivul Ralph Anderson din orașelul Flint City,

o persoană realistă, care urmărește întocmai probele descoperite, anchetează moartea extrem de violentă a unui puști de 11 ani. Suspectul principal este Terry Maitland, profesor de engleză și antrenorul echipei de baseball a copiilor din Liga Mică, un bărbat apreciat și respectat în comunitatea în care trăiește.

Cititorul este intrigat de faptul că suspectul pare să fi fost în același timp în două locuri, existând dovezi clare în acest sens, ceea ce încurcă ancheta poliției ce părea inițial a fi una simplă. Antrenorul este arestat în mod public, imaginea acestuia și a familiei sale fiind pentru totdeauna afectată, însă, în ciuda faptului că el pare o persoană decentă, totul poate fi doar o mască bine așezată.

Convingerile detectivului încep să se clatine atunci când supranaturalul pătrunde treptat în paginile romanului, pe măsură ce se află că o legendă străveche ar putea sta la baza crimelor înfăptuite.

Lăsând orgoliile deoparte, Anderson, procurorul, avocatul apărării și un alt detectiv retras din activitate pornesc pe urmele indiciilor descoperite, în speranța că vor rezolva cazul și vor reda liniștea oamenilor.

În ultimele pagini ale cărții tensiunea atinge cote maxime, vânătoarea criminalului luând întorsături neașteptate.

Sunt multe umbre de supranatural în romanul lui King, dar cele mai tulburătoare, cele care te vor împiedica să lași cartea din mână sunt dovezile că natura umană este monstruoasă - USA Today.

Romanul a fost ecranizat într-un serial produs de HBO, avându-l ca protagonist pe actorul Ben Mendelson.

FIICELE PAZNICULUI, JEAN E.

PENDZIWOL, Editura RAO, București, 2019

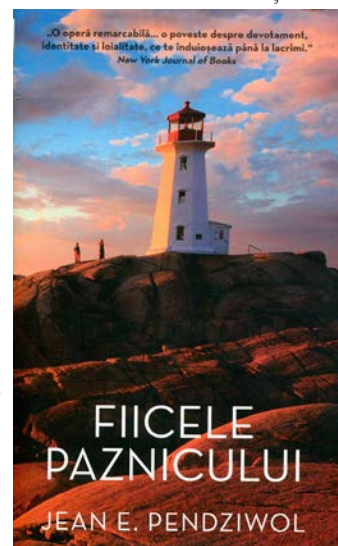
Jean E. Pendziwol este autoarea mai multor cărți pentru adulți și pentru copii. Trăiește în Canada, lângă Lacul Superior, iar scrierile sale sunt inspirate din istoria, cultura și geografia zonei. Cele mai cunoscute romane ale sale sunt *Fiicele paznicului* și *Me and you and the Read Canoe (Eu și tu și o canoe roșie)*.

Romanul *Fiicele paznicului* prezintă, din dublă perspectivă, povestea de viață a două surori gemene, Elizabeth și Emily, care au trăit pe insula Porphyry de pe Lacul Superior în prima parte a secolului XX, atunci când tatăl acestora era paznic al farului ce veghea zona și dirija navele ce treceau pe acolo.

Morgan, o tânără aflată în plasament, este pedepsită pentru că a realizat un graffiti pe zidul unui azil de bătrâni, fiind obligată astfel să curețe desenul, făcând muncă în folosul comunității. Atrasă de sunetele viorii fetei, Elizabeth, aflată acum la o venerabilă vârstă și aproape oarbă, se apropie de tânără, bănuind între ele o legătură ce avea să fie confirmată de jurnalele paznicului de la far și de amintirile bătrânei.

Citindu-i jurnalele cu voce tare, fata descoperă viața de pe insulă, departe de războaiele sau de marea criză care au schimbat lumea. Elizabeth și Emily sunt nedespărțite, iar problema de sănătate a celei din urmă întărește relația dintre ele. Evenimentele surprinse duc spre momentul care va schimba total existența celor două fete și care va face ca destinele lui Elizabeth și Morgan să fie unite pentru totdeauna prin dragostea pe care acestea au purtat-o aceluiași bărbat, în timpuri diferite.

Povestea curge lent, cu pendulări între trecut și prezent, și

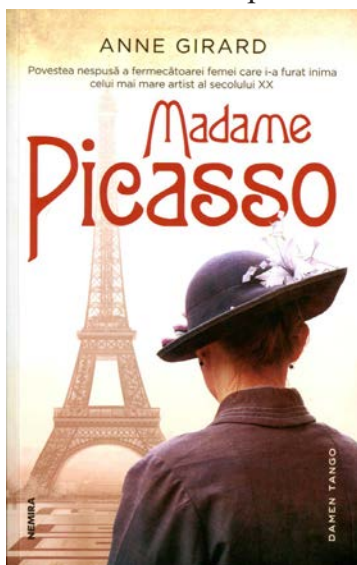

cu promisiunea dezvăluirii unor secrete, care țin cititorul în paginile cărții. Dramatismul situațiilor, romantismul unei povești ce te poartă în alte vremuri, melancolia ce răzbate din rândurile cărții stau la baza unei istorisiri complexe despre dragoste și trădare, devotament, identitate și loialitate, care impresionează profund.

MADAME PICASSO, ANNE GIRARD,

Editura *Nemira*, București, 2019

Anne Girard (Diane Haeger – nume real) a publicat 15 romane, o bună parte dintre acestea având în prim-plan personalități istorice. După apariția romanului de debut *Courtesan* (1993) s-a documentat temeinic în călătoriile întreprinse, mergând chiar și în Provence pentru a se întâlni cu ultimii prieteni în viață ai lui Pablo Picasso. Cărțile publicate de Anne Girard sunt extrem de apreciate datorită subiectelor alese, fiind traduse în mai multe țări.

Din *Madame Picasso* aflăm povestea de dragoste, imaginată de Anne Girard, dintre Pablo Picasso și o tânără poloneză. Eva Gouel este o fată dornică de a-și face propriul drum în viață, departe de părinții pentru care împlinirea deplină

consta într-o căsătorie aranjată. Plecând din orașelul Vincennes, cu un chimono galben și câteva fire de tutun cusute în tivul acestuia, fără a le spune părinților nimic, Eva fuge de trecutul său, plină de speranțe și vise. Are ocazia să participe la una dintre cele mai importante expoziții de artă din Paris, unde expuneau artiștii vremii. Acolo îl cunoaște întâmplător pe Pablo Picasso, un artist aflat în plină ascensiune.

Tânăra reușește să își găsească de muncă, cu ajutorul prietenei Sylvette, la faimosul *Moulin Rouge*, pătrunzând într-o lume plină de culoare, strălucire, unde îl reîntâlnește pe

Pablo Picasso, un bărbat de care se simte atrasă într-un mod pe care nu reușește să și-l explice. Artistul este și el fermecat de Eva și cei doi încep o relație complicată care se transformă într-o veritabilă poveste de dragoste, prima din viața lui Pablo Picasso. Iubirea dintre cei doi este dezvăluită mai târziu prietenilor de către Picasso, pe care aceștia îl vedeau nedespărțit de Fernand. Eva este acceptată în cele din urmă de o parte dintre prietenii lui Picasso, care vor observa că alături de ea artistul se dezvoltă și atinge noi culmi în profesia sa.

Madame Picasso este nu numai o poveste de iubire, este și o lecție de viață, de prietenie și compasiune, iar finalul este emoționant și revelator.

MONSIEUR KARENIN, VESNA

GOLDSWORTHY, Editura *Humanitas*,
București, 2019

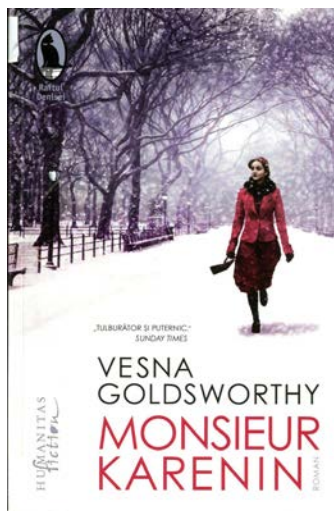
Vesna Goldsworthy s-a născut la Belgrad, în 1961, unde a locuit până în 1986, când s-a stabilit la Londra. Îmbrățișând cariera academică, autoarea predă în prezent cursuri de literatură și scriere creativă la University of Exeter și la University of East Anglia. A scris cinci cărți, traduse în mai multe țări și recompensate cu premii literare.

Monsieur Karenin a fost primită cu entuziasm de critică și de public, datorită ideii interesante pe care scriitoarea o abordează în paginile romanului.

Albertine este o tânără franțuzoaică proaspăt căsătorită, care ajunge în Londra, după terminarea celui de-al Doilea Război Mondial. Separată destul de mult timp de soțul său, care se deplasează des în interes de serviciu, și în contextul adaptării sale dificile la atmosfera londoneză, tânăra femeie simte nevoia să ofere un scop existenței sale, motiv pentru care decide să dea curs unui anunț de angajare. Ajunge astfel în casa lui Serghei Carr, un bătrân de peste 80 de ani, care are nevoie de o însoțitoare, vorbitoare de limbă franceză. În scurt timp, Albertine află adevărata identitate a angajatorului său, acesta dovedindu-se a fi fiul Annei Karenina, celebrul personaj tolstoian.

Plecând de la premisa că scriitorul rus

a avut modele reale pentru scrierea romanului său, Vesna Goldsworthy redă viața lui Serghei Karenin de după moartea mamei sale, pe care bătrânul ajunge să i-o povestească celei care, treptat, va deveni din simplă angajată confidentă, prietenă de suflet și chiar scriitorul-fantomă al acestuia.

Cititorul este purtat în diferite planuri narrative, urmărind periplul celor două personaje, până la momentul întâlnirii lor și după aceea. Drama marilor familii aristocrate rusești, care au fost nevoite să se refugieze în contextul nemilos al instalării noilor

regimuri politice, se împletește cu aspecte din viața lui Albertine, care la un moment dat ajunge să fie zguduită puternic, soarta sa asemănându-se până la un punct cu cea a Annei.

Romanul poate fi considerat un proiect îndrăzneț, prin care scriitoarea i-a oferit cumva lui Tolstoi un răspuns la imprecizia aleasă de autoare drept moto pentru *Monsieur Karenin*: *Doamne, numai de-ar putea termina cineva «Anna Karenina» în locul meu! E insuportabil.*

NEGUSTORUL DE MANUSCRISĂ, JOHN GRISHAM, Editura RAO, București, 2018

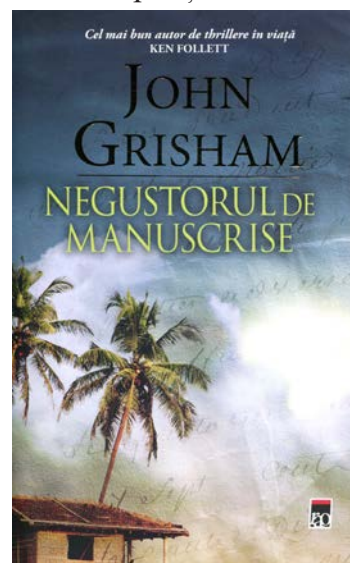
John Grisham s-a născut în Arkansas, pe 8 februarie 1955, într-o familie modestă. A absolvit Facultatea de Drept și a practicat avocatura pentru aproape 10 ani. Primul roman a fost publicat în anul 1987, iar de atunci și până în prezent cărțile sale au fost traduse în peste 29 de limbi. Majoritatea romanelor sale au specific juridic, fiind thrillere captivante, dar autorul surprinde și prin includerea altor teme în cărțile publicate. Indiferent de abordare, absolut fiecare titlu în parte este extrem de bine documentat, măiestria autorului aflându-se în detaliile pe care doar o parte a cititorilor le observă și le apreciază pe deplin.

În *Negustorul de manuscrise*, John Grisham abordează piața cărților rare, vechi și a edițiilor princeps, care atrage sume fabuloase și în care interesele financiare primează. Într-un domeniu atât de controversat, rațiunea și logica sunt înlocuite de o permanentă căutare a documentelor profitabile pentru sumele fabuloase de bani pe care le pot aduce sau pentru dezvăluirile inedite aflate în paginile scrise.

Negustorul de manuscrise spune povestea unei bande de hoți, cu antecedente infracționale, care pune la cale un furt spectaculos de manuscrise, dintr-o cameră de valori aflată în subsolul Bibliotecii *Firestone* din cadrul Universității Princeton. Volumele sunt deosebite, printre ele aflându-se și unele semnate de Fitzgerald, universitatea avându-le asigurate pentru o sumă mare de bani. Planul impecabil pus la cale de cei cinci hoți se destramă când unul dintre ei are parte de un accident.

Bruce Cable este proprietarul unui magazin de carte în Santa Rosa, pe insula Camino, Florida, unul dintre cei care câștigă bani frumoși din comerțul cu cărți rare și ediții princeps, o persoană care și-a făcut un renume în lumea cărților și care se bucură de aprecierea multor scriitori.

Mercer Mann este o tânără romancieră care are o gravă criză de inspirație. Pentru o sumă mare de bani, Mercer acceptă o misiune sub acoperire și se infiltrează printre prietenii lui Bruce Cable. Veridicitatea poveștii inventată de Mercer este susținută de faptul că are o proprietate pe insula Camino și că se pregătește să scrie o nouă carte. Această acoperire îi permite accesul la lumea lui Bruce și a afacerilor pe care acesta le desfășura.

Întâmplările neașteptate, suspansul creat și adevărul care amenință să iasă la suprafață, fac din roman unul deosebit, convingând încă o dată cititorul că John Grisham rămâne incontestabil autorul celor mai bune thrillere.

Un amestec plin de farmec între o misiune de spionaj și o aventură de-o vară, în mijlocul căreia se află un personaj cu două fețe
- The Sunday Times.

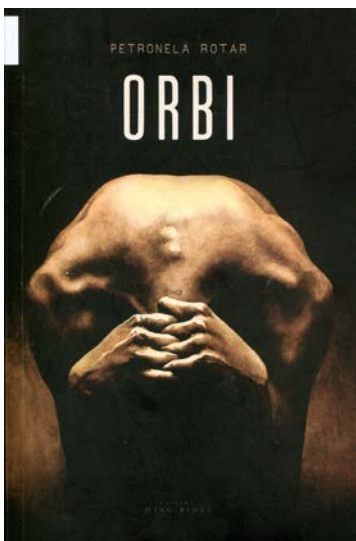
ORBI, PETRONELA ROTAR, Editura Herg Benet, București, 2017

Petronela Rotar este una dintre cele mai apreciate scriitoare contemporane din România, poate datorită obișnuinței sale de a fi extrem de sinceră în operele ei și de a scrie despre traume ale sufletului uman. *Privind înăuntru*, **Orbi** sau *Ajută-mă să nu dispar* sunt cele mai cunoscute titluri ale autoarei.

Romanul *Orbi* tratează problema relațiilor toxice, a lipsei de încredere în propria persoană, a traumelor psihice din copilărie și a depresiei provocate de unele decizii nefericite.

Alexa este o jurnalistă cu o carieră de succes, însă cu o viață personală eșuată. Romanul pendulează între diferite perioade din viața protagonistei, iar relația dintre Alexa și Călin o cunoaștem atât din acțiunile prezente ale acestora, cât și din amintirile tinerei femei. Cei doi s-au cunoscut la mare, atunci când Alexa încerca să se vindece în urma unei relații de câțiva ani cu un bărbat înșurat. Călin, un violonist fără slujbă, cu un copil și o căsătorie aflată spre final, o cucerește prin spiritul lui boem. Deși încă de la început au existat semne că relația lor nu ar putea avea o șansă reală, cei doi ajung să se căsătorească.

Gelozia excesivă și nefondată a lui Călin, alimentată de dependența sa de alcool, se

transformă într-o permanentă hărțuire psihică ce îi va scădea Alexei încrederea în sine, ajungând la un moment dat să se considere vinovată de ieșirile necontrolate ale soțului ei.

Terapia la psiholog reprezintă un punct important al romanului, problemele emoționale ale Alexiei fiind identificate, justificate, discutate și tratate pentru a fi vindecate. Însă procesul este unul de durată, traumele sunt adânci, vin din copilăria tinerei, care este surprinsă să descopere asemănarea dintre Călin și tatăl ei pe care nu a conștientizat-o niciodată.

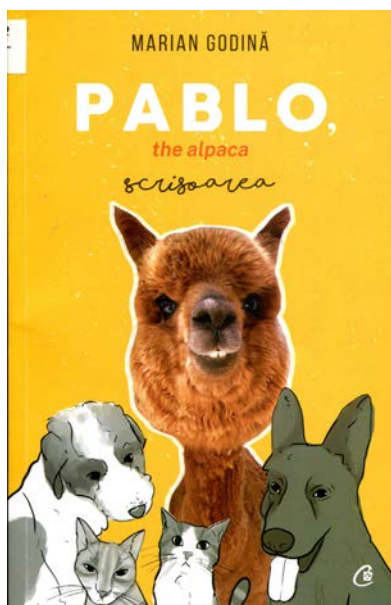
Șarmul imediat al scrisului Petronelei Rotar vine din faptul că ea tratează literatura ca pe o problemă personală. Una directă, intensă și presantă, care nu suferă amânare. Ea vine în literatură așa cum vii la confesor, la psiholog: aducând cu tine complicațiile cele mai intime și chinuitoare ale vieții personale, lucrând direct în materia lor dureroasă pentru a ajunge la vindecare. E deopotrivă o formă de curaj literar – și una de generozitate. O astfel de carte curajoasă și generoasă, vorbind despre abuz și violență și rezistența în fața lor, e și cea de față. Sunt sigur că va însemna ceva important – pentru victimele abuzurilor și cele ale literaturii, deopotrivă - Radu Vancu.

PABLO, THE ALPACA - SCRISOAREA, MARIAN GODINĂ, Editura Curtea Veche, București, 2019

Marian Godină este polițist și lucrează în prezent la Serviciul pentru Acțiuni Speciale. După ce a publicat cartea de debut, *Flash-uri din sens opus*, Marian Godină a scris și o carte dedicată copiilor, *În misiune cu Marian*, cu ajutorul căreia cei mici pot descifra regulile de circulație.

Cu *Pablo, the alpaca – scrisoarea*, autorul se apropie din nou de copii, reușind să aducă buna dispoziție și în rândul adulților. Din această nouă carte aflăm povestea unui animal aparte, pe care Marian Godină l-a adus în anul 2019 în Brașov. Achiziționat la insistențele soției sale, Georgiana, Pablo – un mascul veritabil alpaca, de culoare maro, născut în luna februarie 2018, în Belgia, ajunge la familia Godină, alăturându-se patrupedelor existente aici.

Lumea animalelor din curtea celebrului polițist este coordonată din interiorul casei de Petrică (Petru), un motan roșcat, cu botul pistruiat, născut în noiembrie 2011. Ograda aparține lui Otto (Otomanul), un motan născut în luna martie 2013, găsit de mama Georgianeii, abandonat, când era foarte mic. Alături de feline, în momentul sosirii lui Pablo la Brașov se afla și Cairo (Cairo de Arbor Domus), un câine ciobănesc german, de culoare neagră, născut pe 30 septembrie 2015. După ce alpaca ajunge la familia Godină, își face apariția un nou membru, Iancu, născut în mai 2019, un pui de ciobănesc mioritic, care devine rapid cel mai bun prieten al lui Pablo.

Pablo, the alpaca – scrișoarea începe cu amintirea lui Pablo din momentul în care este ales de Georgiana Godină să ajungă în familia ei și continuă cu o aventură extraordinară, imaginată din perspectiva animalelor, acțiunea având loc pe

o perioadă scurtă de timp, exact în momentul în care animalele rămân singure acasă. Limbajul folosit, modul ales pentru narațiune atrag atenția, stârnind zâmbetele cititorilor mici și mari.

Lumea animalelor este o lume cinstită, lipsită de răutate, invidie și lașitate, caracteristici foarte des întâlnite la oameni.

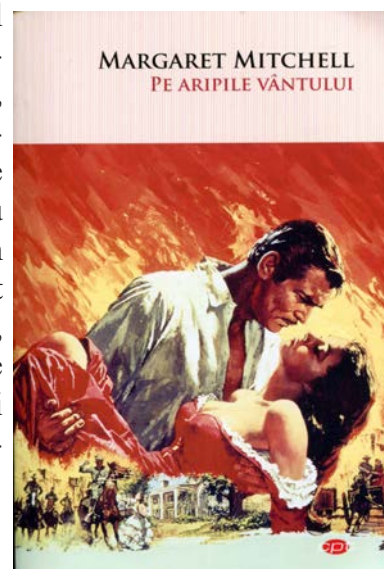
Paradoxal e că, atunci când un om e rău, se spune despre el că are «ieșiri animalice», iar când un animal e blând se spune că are «instincte umane».

În această carte, animalele sunt cele care vor face binele, reparând astfel răul făcut de oameni - se arată pe coperta cărții.

PE ARIPILE VÂNTULUI, MARGARET MITCHELL, Editura *Litera*, București, 2019

Margaret Mitchell a trăit între anii 1900 și 1949, în Atlanta, capitala statului american Georgia, și a rămas în istoria literaturii clasice prin unicul său roman, *Pe aripile vântului*, publicat în anul 1936. Monumentala epopee a Sudului, a cărei acțiune se desfășoară în timpul și după Războiul Civil American, a devenit un succes imediat, fiind vândute peste 180.000 de volume în doar patru săptămâni. Cartea a fost recompensată cu numeroase premii, printre care National Book Award (1936) și Premiul Pulitzer pentru ficțiune (1937). Datorită recunoașterii naționale și internaționale, romanul a fost ecranizat în 1939, avându-i ca protagoniști pe Vivien Leigh, Clark Gable, Olivia de Havilland și Leslie Howard. *Filmul care a schimbat pentru totdeauna istoria cinematografică a Hollywood-ului* a primit zece premii Oscar și a rămas o peliculă de referință pentru cinefili.

Romanul spune povestea complexă a fascinantei Scarlet O'Hara, fiica unui proprietar de plantație, a cărei viață se schimbă sub impactul evenimentelor istorice pe care le traversează. Acțiunea debutează în anul 1861, pe fondul izbucnirii Războiului Civil American între Nord și Sud. La cei 16 ani ai săi, Scarlett este foarte încrezătoare în propriile farmece cărora bărbații nu le pot rezista. Motiv pentru care nu concepe ca tânărul pentru care dezvoltă în timp o adevărată obsesie, Ashley Wilkes, să se căsătorească cu blânda Melanie Hamilton. Măritându-se la rândul ei dintr-un impuls de moment, în urma respingerii politicoase a lui Ashley, cu Charles Hamilton și rămasă în scurt timp văduvă, Scarlett cunoaște ororile războiului alături de Melanie în Atlanta.

Personajul feminin va trece astfel pe parcursul câtorva ani printr-un proces de transformare, orgoliul, caracterul puternic și dorința de a străluci rămânând însă aceleași. Singurul care o poate lăsa fără replică și căruia îi cere ajutorul când se vede depășită de situație este galantul aventurier Rhet Butler. Tot el este însă cel care o provoacă, fiind adesea fascinat de personalitatea ei și cel care o va face să înțeleagă faptul că Ashley a însemnat pentru ea doar o pasiune.

Pe lângă povestea vieții lui Scarlett O'Hara, autoarea surprinde magistral conflictul dintre lumea fermierilor sudiști, stăpâni de sclavi, și yankeii care luptă pentru abolirea sclaviei, dând astfel naștere unui război sângeros, urmat apoi de serioase răsturnări în structura societății. Repercusiunile se simt peste tot, însă transformările prin care trece Tara, moșia familiei O'Hara, sunt emblematice pentru perioada istorică surprinsă în roman.

Așadar, *Pe aripile vântului* este o poveste magnifică despre iubire și pierdere, despre o națiune divizată al cărei destin se va schimba pentru totdeauna și, mai presus de orice, este povestea frumoasei și lipsitei de scrupule Scarlet O'Hara și a fermecătorului Rhet Butler, două dintre cele mai mari caractere create vreodată în istoria literaturii lumii.

POVESTEA NOULUI NUME, ELENA

FERRANTE, Editura Pandora M, București, 2016

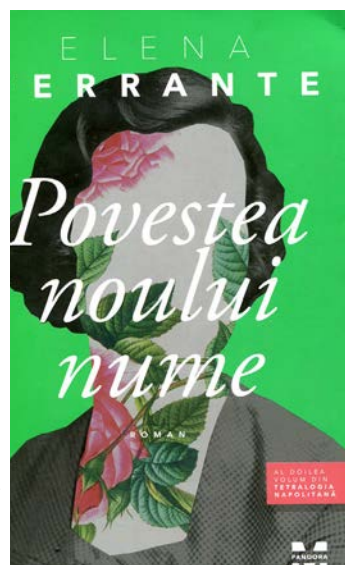
Al doilea volum al *Tetralogiei napolitane* continuă prezentarea destinului protagonistelor seriei, Lila și Lenu, personaje cu o relație destul de complicată, care ajung să redefină oarecum noțiunea de prietenie.

Elena Ferrante își partajează acțiunea cărților sale în funcție de vârsta eroinelor. Dacă *Prietenă mea genială* abordează copilăria și adolescența celor două, *Povestea noului nume* are în prim-plan evenimentele din tinerețea acestora.

Primul volum se încheie cu o separare pe care destinul le-o pregătise fetelor. În timp ce Lila se căsătorește la vârsta de doar 16 ani cu Stefano Carracci, proprietarul unei mezelării

din cartier, Elena își continuă studiile, nu fără a se compara permanent cu prietena ei, pe care încă din primii ani de viață o consideră mai bună decât ea. Romanul urmărește două mari planuri: viața tumultuoasă, deloc sigură din Napoli, de multe ori șocantă pentru cititor, și legătura bizară dintre tinerele eroine care, în ciuda orgoliilor, răutăților și concurenței permanente, rămâne indestructibilă de-a lungul timpului.

Evenimentele sunt narate la persoana I, din perspectiva Elenei Greco, care își amintește firul unei existențe marcate de anumite momente definitorii. Parcurgând astfel paginile romanului, aflăm despre căsătoria Lilei cu Stefano, care încă din ziua nunții o dezamăgește pe aceasta, deoa-

rece îi vânduse perechea de pantofi creată de Lila bărbatului pe care îl ura cu toată ființa sa, Marcello Solara, unul dintre fiii unei familii influente din cartier, ce ar fi vrut să se căsătorească cu Lila. Stefano devine violent, fizic și verbal, însă pe Lila situația nu o doboară. Știe să ascundă acest lucru, iar banii soțului îi dau o poziție socială și o siguranță evidente, care se pliază perfect pe firea ei independentă, autoritară și manipuloare în același timp.

Din dorința de a fi la fel ca prietena ei, Elena se află pe punctul de a se căsători cu Antonio, un mecanic cu un nivel intelectual care nu iese din comun, pe care nu îl iubeste, dar pentru care are o anumită afinitate. Îndrăgostită încă din adolescență de Nino Sarratore, un student strălucit, Elena speră că ar putea însemna mai mult pentru el, mai ales după ce îl întâlnește într-o vacanță la Ischia. Din nefericire însă, cea pentru care Nino va face o adevărată pasiune va fi Lila, motiv pentru care Elena se va concentra pe școală, ajungând astfel să se îndepărteze de Napoli.

Relația Lilei cu soțul ei, dar și cu amantul acesteia, destinul zbuciumat al tinerei care în ciuda faptului că promitea atât de mult în primii ani ai vieții, ajunge la un moment dat într-o situație degradantă, povestea Elenei, care deși părăsește cartierul în care s-a născut și a crescut, nu își poate depăși complexe, dar se află într-o permanentă evoluție ce culminează cu publicarea primei sale cărți, toate acestea captează cititorul și îl fac să își dorească să afle ce se va întâmpla mai departe cu cele două prietene. Povestea acestora continuă în următoarele două volume ale tetralogiei, *Cei care pleacă și cei ce rămân* și *Povestea fetei pierdute*.

ZULEIHA DESCHIDE OCHII, GUZEL

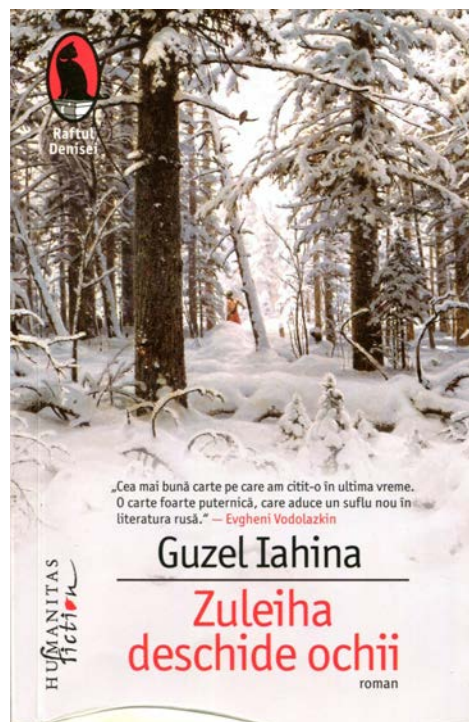
IAHINA, Editura *Humanitas*, București, 2018

Guzel Iahina s-a născut în anul 1977, în orașul Kazan, din Rusia, absolvind Facultatea de Limbi Străine a Institutului Pedagogic de Stat din Kazan, mutându-se apoi în Moscova, unde și-a completat studiile în domeniul scenografiei. După o carieră în relații publice și publicitate și numeroase colaborări cu reviste cunoscute, Guzel Iahina publică, în 2015, primul său roman, *Zuleiha deschide ochii*, inspirat din relatările bunicii sale, o învățătoare cu origini tătarăști, care a fost nevoită să petreacă peste cincisprezece ani într-o colonie de muncă din Siberia.

Cartea a fost considerată marea revelație a literaturii ruse, fiind primită cu entuziasm la apariție de Ludmila Ulițkaia și Evgheni Vodolazkin și recompensată cu premii importante precum *Bolșaiia Kniga*, *Iasnaia Poliana* și *Kniga Goda*.

Romanul spune povestea unei tinere dintr-un sat de tătari, Zuleiha, a cărei viață este extrem de dură. Căsătorită de la cincisprezece ani cu un bărbat mult mai în vârstă, aceasta a avut împreună cu soțul ei patru fete care nu au supraviețuit, urmând astfel nemiloasa profeție a Strigoaicei, soacra oarbă și aproape surdă a tinerei fete. Asprimea condițiilor naturale, nedreptatea cu care este tratată de soț și de

soacră, credința nestrămutată într-o soartă din care sustragerea este exclusă, resemnarea în ceea ce privește condiția sa de femeie supusă unor reguli nescrise, toate acestea atrag cititorul într-o lume dominată de un realism magic ce fascinează.

Instaurarea regimului sovietic aduce după sine deschiaburirea țăranilor, iar Murtaza, soțul Zuleihăi, știe că trebuie să își ascundă bunurile, moment în care este ucis de către comandantul Ivan Ignatov din Armata Roșie. Zuleiha, alături de alți țărani cărora le-au fost confiscate averile, de intelectuali leningrădeni și de deținuți de drept comun, este deportată în Siberia. Drumul cu trenul și apoi cu o barjă este sub demnitatea umană, iar pustietatea înghețată a Siberiei îi face pe cei treizeci de supraviețuitori să își forțeze limitele pentru a putea depăși primul an.

Comandantul coloniei de lucru este însuși Ignatov, care ajunge, treptat, să înțeleagă gravitatea faptelor sale și să capete o conștiință. Între el și Zuleiha se naște o stranie poveste de dragoste, însă, pentru femeie va fi întotdeauna prioritar fiul acesteia, Iusuf, pe care îl naște la scurt timp după ce ajunge în lagărul de muncă, aproape cu prețul vieții sale.

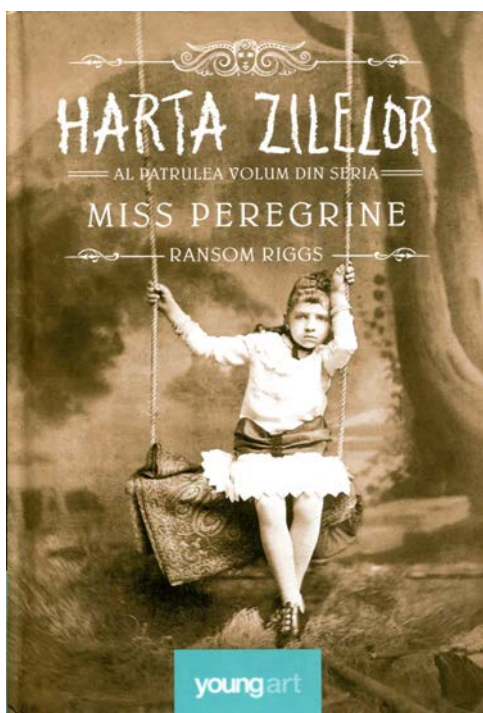
Romanul impresionează prin forța sa epică, dar și prin elogiul adus umanității, ce poate supraviețui, se pare, în cele mai aspre condiții.

Cea mai bună veste pe care ne-o aduce această importantă apariție literară: marele roman rusesc, atât de aproape cititorilor îndrăgostiți de noblețe și compasiune, nu a murit! La numai patruzeci de ani, Guzel Iahina reaprinde flacăra care l-a condus pe Pasternak la Nobel. Un debut extraordinar, care îți merge la inimă.

HARTA ZILELOR, RANSOM RIGGS,

Editura Youngart, București, 2019

Seria *Miss Peregrine* scrisă de Ransom Riggs a ajuns la cel de-al patrulea volum tradus în limba română. **Harta zilelor** continuă povestea copiilor deosebiți care locuiau într-o buclă a timpului, ocrotiți de Miss Peregrine, pe care Jacob Portman îi descoperă. De la primul volum până la acest ultim titlu tradus se remarcă o evoluție a personajelor, iar ritmul nebunesc și schimbările de situație prin care trec copiii cu puteri speciale îl fac pe cititor să nu lase cartea din mână până la ultima pagină în speranța că va primi toate răspunsurile la întrebările ridicate pe parcurs de lectură. Așa cum ne-a obișnuit,

Ransom Riggs a presărat și acest volum cu imagini inedite ale unor personaje prezentate, lucru care sporește farmecul poveștii.

Volumul *Harta zilelor* îl prezintă pe tânărul Jacob Portman într-o nouă postură. După ce reușește să înfrângă monștrii care aproape i-au distrus lumea în care trăiau prietenii săi deosebiți, revine apoi la viața guvernată de normalitate, iar părinții sunt pe punctul de a-l interna în ospiciu, crezând că este nebun și că toate întâmplările prin care a trecut sunt un rezultat al instabilității mintale. Totul se schimbă radical, încă o dată, când Miss Peregrine și copiii deosebiți, care i-au devenit prieteni, îl salvează de la o viață chinuită. Rugămintea lor este ca Jacob Portman să îi învețe să fie normali, să poată trăi printre oamenii simpli. Acceptarea acestei solicitări atrage după sine îndepărtarea familiei printr-o vrajă a ymbrynei Miss Peregrine.

Liniștea le este perturbată atunci când tinerii descoperă în casa lui Abe, bunicul lui Jacob, o ascunzătoare despre care acesta nu știa nimic. Viața dublă a lui Abe începe să se contureze treptat, iar Jacob îl contactează pe unul dintre vechii prieteni ai bunicului său. O parte din gașca copiilor cu puteri speciale împreună cu Jacob intră într-o misiune inedită: identificarea și salvarea unui copil cu puteri speciale care nu fusese contactat încă. Această decizie atrage după sine consecințe de neimaginat, care vor influența nu doar lumea deosebiților, ci și pe cea a oamenilor din prezent.

«Harta zilelor» ne prezintă un Ransom Riggs în toată splendoarea talentului său, lăsându-și fanii loiali înfomețați de și mai mult – NY Journal of Books.

Aceste volume sunt disponibile pentru public, spre împrumut, la Biblioteca Județeană *Panaît Istrati* Brăila. Disponibilitatea titlurilor poate fi consultată în catalogul electronic al bibliotecii – <https://toread.bjbraila.ro/opac>.

Roxana NEAGU
Corector

O carte pentru copii și nu numai: *Caii albi din orașul București*

Cartea pentru copii a lui Fănuș Neagu, cel mai adesea nemenționată în cronologii, ar trebui să fie nelipsită în lista de lecturi a oricărei persoane. Cine face această alegere va fi atras inevitabil de rafinamentul curgerii gândurilor povestitorului.

Caii albi din orașul București depășește granița lumii copilăriei, fiind o lectură teribil de frumoasă și pentru adulți. Are darul de a ne readuce în tărâmul amintirilor, acolo unde naivitatea copilului se împletește cu condescendența adultului. Fănuș Neagu reușește prin această carte să se adreseze și copiilor, dar și părinților acestora, iar cei care se încumetă să citească oricare dintre cele șapte povești trăiesc o neegalabilă experiență literară: farmec, încântare, mângâiere a sufletului și minții.

Cartea despre care scriu acum a apărut în anul 1967 la Editura *Tineretului* (tiparul executat la Întreprinderea Poligrafică). Ilustrația aparține Agnetei Lazăr. Autorul dedică această carte Aneimaria Beligan, în amintirea iernilor de la Mogoșoaia. Conține șapte povești fermecătoare (*Târziu, când zăpezile sunt albastre, O luntre plutea pe Buzău, Caii albi din orașul București, Înainte de bătălie, În zori, pe ploaie, În ajun de Anul Nou și Băiatul și cocoșul de lut*) în fiecare construindu-se un cadru al naturii, fie iarnă, fie vară ori toamnă, în care un copil (un băiețel) descoperă lumea dintr-o perspectivă magică construită cu măiestrie de scriitor.

Un exemplu edificator regăsim în povestea *Târziu, când zăpezile sunt albastre,*

cu care începe volumul, scriitorul relatându-ne pățaniile băiețelului Bănică ce pornise într-o călătorie, pe spatele cocoșului de lemn din vârful casei, povestită de el cățelului Tocănel: (...) *Erau acolo și douăzeci de puișori și ei voiau să-i învețe să zboare. Aștia micii sunt foarte proști, dau o dată din aripi și cad pe pământ. Cocoșul nostru mi-a zis: «Bănică, te-am adus până aici și dacă vrei să te ridic până la nori, unde plouă mere, ce vezi acum să nu spui la nici un om, te juri?», «Mă jur.» «Bine», a zis el, și atunci a venit la mine un cocoș bătrân, ăla din poarta lui nea Lache Petcu, care are pene roșii și coadă albastră, a venit, a desfăcut aripile și mi-a zis: «Bănică, ia puișorii noștri în sân, urcă-te în salcâm și dă-le drumul». M-am suit și scoteam câte unul din sân, îl țineam în palmă o clipă și pe*

urmă îl aruncam ușor în aer. Jos, între niște tufe de cătină, cocoșii bătrâni puseseră un polog cu grăunțe – și puii se căsneau să ajungă acolo și nu mai picau ca bolovanii. Era lună și ei toți erau vii, că pe lună, când doarme toată lumea, prind viață și se duc de la o poartă la alta să mai schimbe o vorbă.

Poveștile lui Fănuș Neagu uimesc prin aventurile personajelor sale, copii *bucălați*, care explorează lumea: fie călare pe cocoși de lemn, fie călătorind pe râul Buzău într-o albie sau pregătindu-se pentru o bătălie mare, *cum n-a mai fost*, ori visând călătorii pe Dunăre, fie jucându-se cu merele culese de bunica. Zăpada, însă, pare a fi un mister, dar și o mare bucurie pentru micul Bănică.

Cea mai plină de sensibilitate și subînțelesuri dintre toate poveștile, consider că este *Caii albi din orașul București*, o teribilă împletitură dintre copilărie, iarnă, personificare (fulgi și cai albi), sentimente (frică, dor), comparații și dorința de a cunoaște orașul București. În ochii copilului, dornic de a afla *cât de largă este ninsoarea (E cât orașul București?)*, se desfășoară o lume complicată: a oamenilor (cu năravurile lor), a sacrificării animalelor, a orașelor necunoscute lui. Dorința copilului de a cunoaște lumea are o soluție în mintea sa: *mă gândeam c-ar fi nemaipomenit de bine să mă schimb în cal și să plec prin viscol spre*

orașul București și când ajung acolo să mă transform din nou în om și să mă uit cum ninge, cum înghite zăpada orașul București.

Ca apoi, între băiat și bunic să aibă loc o adevărată discuție filosofică despre oameni-cai, despre iarna din București, despre libertate. Spre finalul poveștii, băiatul, provocat de vuietul viscolului, mânat de dorința de a cunoaște *caii albi ce veneau să bea din copca de râu (...)* gonind năprasnic prin troieni, pornește cu sania sa la vale: *Zbură pe pârție, amețit, jos în fundul râpii căzu, zgâriindu-și fața în niște buruieni uscate și, când se ridică, se întâlnește cu viscolul. Înflorat, își clătină capul și simți în obraji răsuflarea cailor din orașul București. Erau mulți, herghelii întregi și toți își plecau boturile spre ei și atunci el întinse mâinile și-i mângâie pe coamele albe, despletite – și știi că după ce vor pleca îi va fi dor de ei și-i va aștepta mereu.*

Asemenea dorului pe care băiatul îl va avea de purtat cailor albi și cei care vor citi aceste rânduri vor avea de dus un dor pentru poveștile lui Fănuș Neagu.

Prin redarea acestor fragmente din doar două povești din cele șapte incluse în cartea *Caii albi din orașul București* sper că am reușit să arăt frumusețea textelor și să stârnesc curiozitatea de a citi volumul de povești. Acesta poate fi solicitat la Sala de Lectură a bibliotecii.

Elisaveta DRĂGHICI
Bibliotecar

Europeana - Biblioteca Digitală a Europei

Laura CAPLEA
Bibliotecar
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Accesul la moștenirea culturală duce la schimbări sociale și economice pozitive, iar tehnologia digitală poate susține și accelera această evoluție. Având scopuri educative, de cercetare și divertisment, *Europeana Collections* oferea la începutul anului 2020 acces

la peste 58 de milioane de articole digitizate: cărți, lucrări de artă, artefacte, înregistrări video și audio, obiecte 3D din întreaga Europă, precum și multe colecții tematice, expoziții, galerii și bloguri.

Europeana colaborează cu mii de arhive, biblioteci și muzee, coordonând instituțiile de patrimoniu cultural să-și împărtășească colecțiile cu lumea întreagă. Aproximativ 4.000 de instituții din Europa sunt disponibile online prin intermediul portalului, care lunar este vizitat de peste 700.000 de utilizatori.

Sediul bibliotecii virtuale este găzduit de Biblioteca Națională a Țărilor de Jos de la Haga (Olanda), fiind gestionat de Fundația *Europeana* și finanțat în proporție de 80% de UE. Organizația este condusă de un consiliu format din 20 de experți europeni din cadrul unor organizații de patrimoniu cultural și științific. De asemenea, organizația sprijină toate aceste instituții pentru a crea active digitale de bună calitate în formate standardizate. Proiectul se axează pe multilingvism, realizând un registru

european al metadatelor și oferind îndrumări pentru potențialele eforturi de digitizare în bibliotecile naționale.

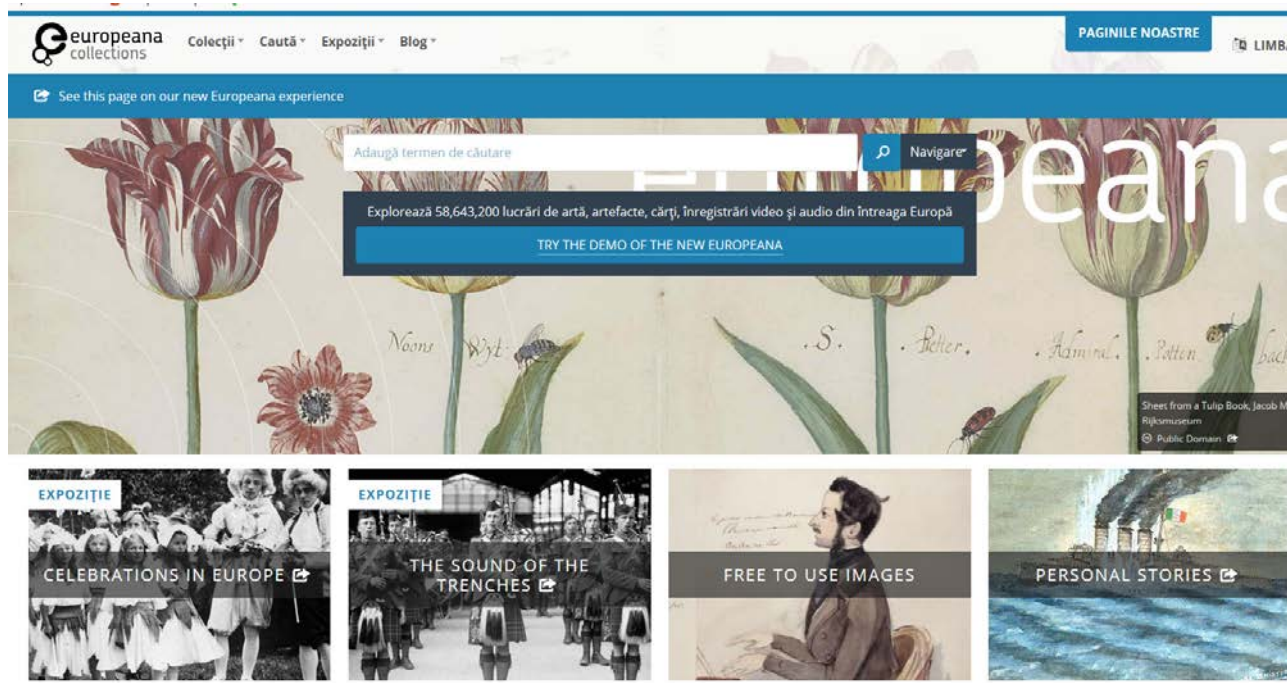
Comisia Europeană a început să lucreze la digitizarea și accesibilitatea online a materialelor culturale încă din anul 2000. Pentru realizarea prototipului *Europeana.eu* s-a lansat în 2007 proiectul EDLnet (European Digital Library Network) la care au fost invitate să participe cel puțin câte o instituție din fiecare țară. Ca partener invitat din România a fost CIMEC (Institutul de Memorie Culturală), care a rămas în continuare în postura de agregator național. Portalul a devenit accesibil online la sfârșitul anului 2008, fiind lansat de președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso.

Acesta a fost momentul când și în România s-a simțit nevoia promovării unor măsuri menite să sprijine crearea unei biblioteci digitale naționale. Prin H.G. 1676/2008 s-a aprobat Programul național pentru digitizarea resurselor culturale naționale și crearea Bibliotecii Digitale a României. **Platforma informatică *culturalia.ro*, pe care va funcționa Biblioteca Digitală a României, va conține resurse culturale (texte, imagini, audiograme, videograme, 3D) cu fișe descriptive (metadate).**

Pentru a oferi acces la conținutul local sau regional a fost creat un nou portal în perioada 2008 - 2011 numit *EuropeanaLocal*, iar printre partenerii români se află și Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila, alături de alte biblioteci județene, muzee și arhive. Contribuția bibliotecii brăilene constă în Colecția digitizată de *Ex libris*-uri și *Ancheta*, ziarul cu apariție periodică din anii 1931 - 1939.

Toate țările din UE au contribuit la acest proiect, însă în mod inegal. Astfel, Franța este cel mai important contributor, urmată de Germania și Suedia. La capitolul deficiențe pe *Europeana* putem semnala câteva aspecte: lipsa de politici coerente privind programele țărilor implicate, expunerea unor obiecte digitale cu fișe descriptive rudimentare și lipsite de context, costurile ridicate ale procesului de digitizare (nu toate țările au parteneri privați care să susțină procesul de digitizare/colectare date), concurența cu Google Books, **legea drepturilor de autor**.

Să fie oare participarea României la *Europeana* un eșec? Mai nou, **proiectul *E-cultura*** implementat de Ministerul Culturii în perioada 2018 - 2021, cu un buget de 12 milioane de euro, și-a propus să aducă o contribuție semnificativă de bunuri culturale digitalizate expuse în Biblioteca Digitală a României și în colecțiile *Europeana*.

Dintre milioanele de obiecte digitizate, România a introdus aproximativ 155.000 până în 2015, adică doar 0,3% din total. Vă dați seama cât de departe suntem? Următorul prag pe care ni l-am propus este 2020, când ar trebui să digitizăm un milion de obiecte. Este foarte greu, pentru că întârzierile sunt majore, a precizat Dan Matei, fostul director al Institutului de Memorie Culturală și vechi susținător al Bibliotecii Digitale a României (BDR).

Bibliografie:

Georgiana-Cristina Perețeanu - *Europeana: de la portal la sistem*, Revista Română de Informatică și Automatică, vol. 25, nr. 1, 2015

Dan Matei - *Europeana.eu: o introducere în bibliotecile digitale*, București: CIMEC, 2009

<http://cimec.ro>

<http://www.europeana.eu>

<http://suplimentuldecultura.ro>

Autografele lui Fănuș Neagu

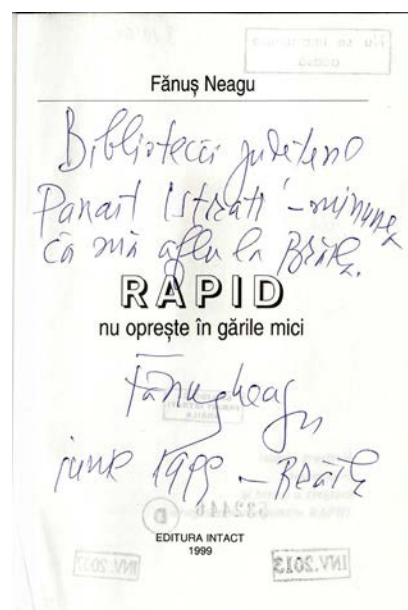
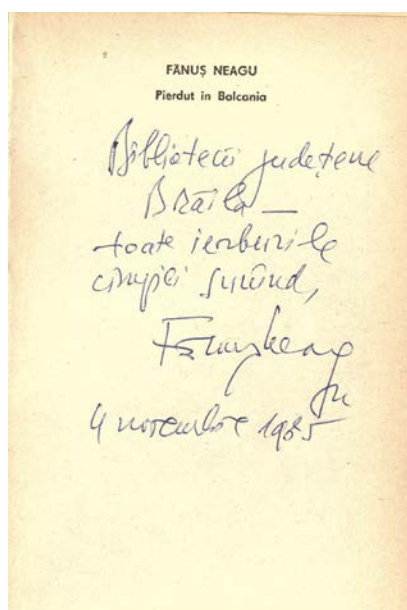
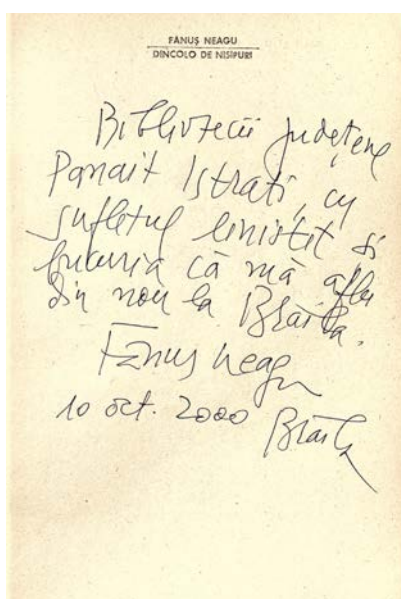
Călător prin lume, nemuritor în timp... un om născut la Brăila, lăsând în urma sa cuvinte de neuitat. Așa aș putea spune despre Fănuș Neagu și micile însemnări ale acestuia, cu numele de autografe, pe paginile de titlu ale cărților sale tipărite la diferite edituri, în diferite ediții, pe care le avem în colecție.

Un cumul de evenimente a făcut să ajung la aceste mici daruri ale lui Fănuș Neagu către Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila și către cititorii ei, daruri culese cu grijă de bibliotecari. În primul rând, anul acesta, începând cu luna martie, ne-am confruntat cu o situație nouă: cea a limitării la minimum a legăturii cu cititorii din cauza pandemiei și, implicit, a adaptării activităților de animație culturală. În al doilea rând, timpul își urma ticăitul nestingherit, readucând în atenție evenimente petrecute cu ani în urmă, date de naștere ale unor personalități, necesitatea comemorării existenței și contribuției altora. Clipe de timp care, în trecerea lor, mai adăugau încă un an de la consemnarea petrecerii lor, constituind o mărturie în plus pentru ceea ce numim memorie socială și implicit de îmbogățire a memoriei culturale. În al treilea rând, biblioteca și bibliotecarii își aveau de împlinit datoria lor față de cititori, de a le oferi

mici momente de animație culturală și de a-i susține moral într-o perioadă de izolare. S-a născut un nou mod de păstrare a legăturii, unul tacit, dar animat de postări pe pagina de Facebook a bibliotecii și de reacții ale celor ce receptau mesajul.

Și așa, printre alte date calendaristice cu semnificație, ne-am oprit la cea de 5 aprilie. Aveam să postăm pe pagina de Facebook un videoclip dedicat marcării zilei de naștere a lui Fănuș Neagu sub titlul: *Să ne amintim de... Fănuș Neagu*. Cu toate stângăciile inerente unei prime filmări, cu emoții în glas, cu reluări ale înregistrărilor, cu mici neatenții și bâlbe, împreună cu colega mea bibliotecar, Monica Ionescu, am oferit cititorilor mici crâmpoie vizuale din file de carte purtătoare de autografe ale scriitorului brăilean.

Fără a bănuși ce comori se ascund în spatele copertelor, am luat la întâmplare câteva cărți ce se găsesc la depozitul Sălii de Lectură (și încă nu am scos din raft toate cărțile achiziționate) și am parcurs titluri și nume de edituri la care au fost tipărite, în diferiți ani (am ales varianta cronologică a tipăririi). Așa am descoperit micile destăinuiți ale lui Fănuș Neagu. Scrise la momentul lansării cărții,

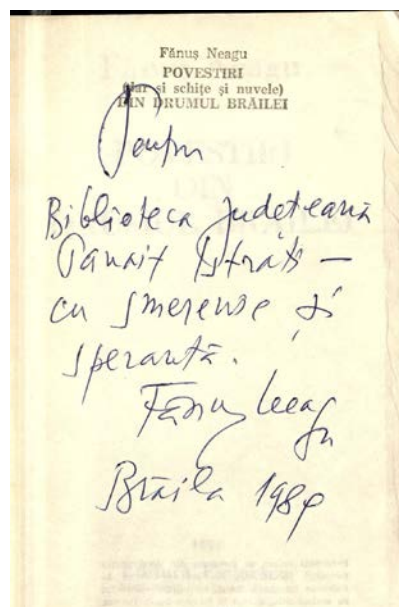
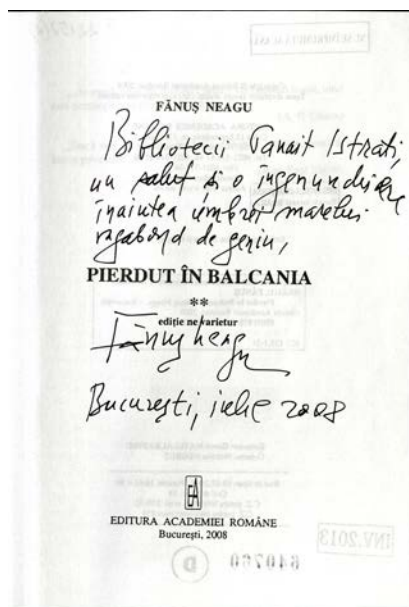
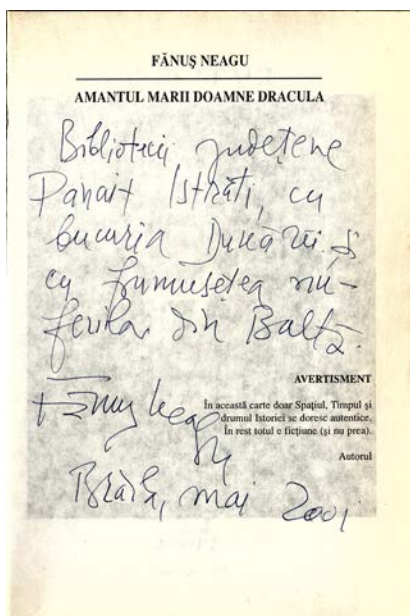

alte la câțiva ani de la apariția acesteia, fie în Brăila, fie în București sau oriunde altundeva, aceste însemnări (autografe), păstrează impregnate în cuvântul olograf emoțiile scriitorului.

Periplul nostru printre autografele lui Fănuș Neagu, scoate la iveală lumea lansărilor de carte, prezența autorului și a stărilor sale interioare expuse pe o filă, oferite cititorilor ce se hotărăsc să pornească într-o călătorie prin proza lui Fănuș. Vă prezentăm și vouă unele autografe, selectate în funcție de mesaj și așezate în text după data trecută de autor, tocmai pentru a poposi cu privirea asupra cuvintelor sale atât de pline de ființa scriitorului.

individ născut pe malurile marelui fluviu, trezește admirația: *Bibliotecii Județene Brăila – dragoste pentru lumea Dunării minunată. Fănuș Neagu, 4 noiembrie 1985* (în volumul *Scoica de lemn. Echipa de zgomote*, București: Eminescu, 1981). Câmpia întinsă a Brăilei, cu ierburile mângâiate de vânt, este invocată în 1985: *Bibliotecii Județene Brăila – toate ierburile câmpiei sunând, Fănuș Neagu. 4 noiembrie 1985* (în volumul *Pierdut în Balcania*, București: Sport-Turism, 1982).

Legătura cu Panait Istrati prin intermediul cărților se păstrează toată viața, iar revenirea pe meleagurile brăilene este o ocazie de a etala această verigă, această nevoie

Nedesprins încă de brăileni, păstrând în amintire clipele trăite pe meleagurile natale, Fănuș Neagu ne învâluie cu mărturisirea iubirii lui: *Celor din Brăila – toate trăirile de altă dată, trecând prin somnul dragostei, Fănuș Neagu, iunie 1980* (în volumul *Frumoșii nebuni ai marilor orașe*, București: Eminescu, 1976).

La câțiva ani de la publicarea cărții pentru copii *Caii albi din orașul București*, scriitorul brăilean invocă satul natal și își declară iubirea pentru copii: *și caii roibi din comuna Gradiștea și iubirea mea pentru cei mici, minunați și bucălați – Fănuș Neagu, 8 septembrie 1984* (în *Caii albi din orașul București*, București: Editura Tineretului, 1967).

Dunărea, prezentă în viața fiecărui

de exprimare a admirației unui scriitor față de altul: *Bibliotecii Județene Panait Istrati din Brăila – curajul și admirația unui urmaș, Fănuș Neagu, 4 noiembrie 1985* (în volumul *Cartea cu prieteni - poeme răsărite-n iarbă*, București: Sport-Turism, 1979).

Cine cunoaște Brăila știe că salcâmul este inseparabil de acest oraș, iar Fănuș nu ezită să invoce frumusețea orașului cu salcâmi și a iernilor sale: *Bibliotecii Județene Brăila – iubire pe tot parcursul ninsorilor și-al împlinirii salcâmlor, Fănuș Neagu, Brăila, 4 noiembrie 1985* (în volumul *A doua carte cu prieteni*, București: Sport-Turism, 1985).

Și chiar dacă ne toarnă în urechi povești (așa cum spunea Cuprian interlocutorului

său din *Scaunul singurătății*), Fănuș ne mai spune una ca o mângâiere blândă a timpului: *Bibliotecii Județene Panait Istrati, toată istoria luminilor blânde – Fănuș Neagu, 1987* (în volumul *Scaunul singurătății*, București: Cartea Românească, 1987).

Două sentimente brăzdează sufletul omului ce invocă locuri ale copilăriei: pioșenia (pentru ceea ce a cunoscut în viață) și speranța (o invitație către un viitor dorit, încrezător): *Pentru Biblioteca Județeană Panait Istrati – cu smerenie și speranță. Fănuș Neagu, Brăila, 1989* (în volumul *Povestiri din drumul Brăilei*, București: Eminescu, 1989).

Iubirea mărturisită, scrisă negru pe alb, curajul de a o spune lumii întregi: *Cititorilor Bibliotecii Panait Istrati – gânduri de iubire, Fănuș Neagu, Brăila, 1994 [mai 14]* (în volumul *Partida de pocher*, București: Editura Eminescu, 1994), stabilesc o nouă legătură între cititor și bibliotecă. Recunoștința, cu toate formele sale posibile (imaginate de noi), către ceva ce se întâmplă în anul 1997, îl face pe Fănuș Neagu să scrie: *Pentru Biblioteca Județeană Panait Istrati: cu îngenunchieri, Fănuș Neagu, 7 noi. 1997* (în volumul *O corabie spre Bethleem*, București: Cartea Românească, 1997).

Iar bucuria revenirii în Brăila ne este mărturisită pe filele din două cărți ce poartă semnătura de autor: *Bibliotecii Județene Panait Istrati, cu sufletul liniștit și bucuria că mă aflu din nou la Brăila. Fănuș Neagu, 10 oct. 2000 Brăila* (în volumul *Dincolo de nisipuri*, Galați: Porto-Franco, 1994) și *Bibliotecii Județene Panait Istrati – minune că mă aflu la Brăila. Fănuș Neagu, iunie 1999 - Brăila* (în volumul *Rapid nu oprește în gările mici*).

Cine ar putea uita Dunărea ori Balta Brăilei? *Bibliotecii Județene Panait Istrati, cu bucuria Dunării și cu frumusețea nuferilor din Baltă, Fănuș Neagu, Brăila, mai 2001* (în volumul *Amantul Marii Doamne Dracula*, București: SemnE, 2001).

Cititorii brăileni au rezervată atenția specială a scriitorului, căci el adresează explicit acestora gânduri de iubire și urări de noroc: *Pentru Biblioteca Panait Istrati – mult noroc tuturor cititorilor. Fănuș Neagu. Brăila, aprilie 2002* (în volumul *Punți prăbușite*, București: SemnE, 2002) sau *Pentru Biblioteca Județeană Panait Istrati – cu toată bucuria inimii – Fănuș Neagu, Brăila, decembrie 2004* (n.n. Panait Istrati din titulatura instituției fiind subliniat de autor) (în volumul *Asfințit de Europă, răsărit de Asie*, București: SemnE, 2004), completând cu autograful: *Pentru cititorii (se înțelege că și în stele) ai Bibliotecii Panait Istrati, întreaga dragoste a lui Fănuș Neagu. București, iulie 2008* (în volumul *Dincolo de nisipuri*, București: Editura Academiei Române, 2007).

Și iarăși, destinul scriitorului este marcat de Istrati, oriunde s-ar afla Fănuș, în fața căruia îngenunchează: *Bibliotecii Panait Istrati, un salut și o îngenunchiere înaintea umbrei marelui vagabond de geniu, Fănuș Neagu, București, iulie 2008* (în volumul *Pierdut în Balcania*, București: Editura Academiei Române, 2008).

Aceste șaptesprezece autografe, dovezi ale iubirii lui Fănuș pentru Brăila (cu Dunărea, câmpiile foșnitoare, nuferii albi ai bălților, cu vagabonzii de geniu, cu ninsorile sale ori salcâmiei, cu cititorii iubiți) reprezintă pentru noi comori olografe, a căror valoare va crește în timp, numai și prin simplul fapt că, prin varietatea sentimentelor expuse larg cititorilor, ne face să ne simțim acceptați în universul unui scriitor ce a plecat din spațiul mustind a Dunăre, baltă și nuferi și care, de câte ori a avut ocazia, i-a întors un cald salut și recunoștință.

Elisaveta DRĂGHICI
Bibliotecar

Vânătorii de magie (II)

Fortuna era foarte concentrată să nu calce în mizerii și alte insecte scârboase. Frigul o înțepa și o enerva dorindu-și să fi existat un spray împotriva acestuia. Aproape că o înțelegea pe Samara, dar orgoliul ei era prea mare ca să și arate asta. Dorin mergea în fața ei fără să scoată alt sunet în afară de scrâșnitul tălpii tenișilor pe pietriș. După o perioadă, se opri brusc întorcându-se spre Fortuna cu gura întredeschisă.

– Ce e? îl privi nedumerită.

– Drumul..., spuse făcând o pauză, se bifurcă iar...

– Vorbești serios? se încruntă ea și îl dădu ușor la o parte cu brațul pentru a se convinge. Asta înseamnă că...

– Ne despărțim, zise Dorin cu o voce ce sună imposibil.

Cuvintele o înjunghiară în piept pe Fortuna mai întâi ușor, apoi adânc. Pentru ea, propoziția pe care o auzise căpătase alt sens. Înghiți în sec, schimonosindu-se și încercând să privească oriunde altundeva, numai la el nu. Dar era deja prea târziu. Dorin se uita liniștit la ea cu aceeași ochi de un verde scufundat în valurile fermecătoare ale mării. Avea o privire de *pescaș de inimi*.

– Deci încotro, căpitane? râse ea cam forțat, executând un salut marinăresc.

– Poate ar fi mai bine dacă mergem pe o cale împreună, zise puțin îngrijorat. Nu vreau să te las pe mâinile întunericului...

– Pot să mă descurc și singură, se îmbărbătă ea. Voi alege eu partea din dreapta, adăugă și trecu pe lângă el îndreptându-se către drumul ales.

– Stai! Fortuna..., dacă ceva merge prost, țipă cât poți de tare și voi alerga până la tine. Știu că nu avem semnal la telefoane aici. Ar fi trebuit să ne gândim mai bine la asta și să luăm dispozitivele semnalizatoare, comentă el simțindu-se vinovat că propuse să se despartă.

– Sunt praf acum, ai uitat că Samara le-a pus accidental la spălat odată cu ghiozdanul? pufni ea. Uneori e atât de aiurită, adăugă și se pierdu în întuneric, strângând curajoasă lanterna.

Dar dacă mi-aș da jos masca asta, aș fi exact ca ea..., adăugă în mintea sa.

Dorin se dezmetici și o luă pe partea stângă, cu grija ei apăsându-i pe inimă. Merse puțin, simțind presiunea aerului din ce în ce mai ridicată, până când i se păru că aude un strigăt înfundat. *Fortuna*. Se întoarse la 360 de grade și alergă cu o viteză de invidiat, de parcă ar fi fost urmărit de umbrele nopții din hrubă și de ceea ce *ascundea* ea. Când ajunse în punctul în care se despărțise de blondă, piciorul îi alunecă pe pietriș, dar își reveni repede prinzând parcă și mai mare iuțeală. În câteva secunde apărură în fața ei. Fortuna de-abia stătea în picioare, genunchii îi tremurau vizibil și nu de la frig, ci de la *frică*. Lumina cercetătoare a lanternei căzu peste un schelet ros de timp și de insecte. Dorin înghiți în sec, înțelegând că strigătul Fortunei fusese unul natural, de teroare. O luă în brațe, încercând să o ferească de priveliștea terifiantă, simțind astfel tremurul ce îi acaparase trupul. Dorin se blestemă în sine că o lăsase singură.

– Sunt bine, zise Fortuna mai calmă după ce se îndepărtă de el.

– Îmi pare rău, a fost vina mea... Nu ar fi trebuit niciodată să te las singură, se necăji el regretând. Dacă vrei să ne întoarcem...

– Nu, răspunse ferm Fortuna după o pauză lungă. Nu vreau. Să ne continuăm drumul!

– Fortuna, a murit un om aici. Dacă există capcane, ne poate costa viața! Să ne întoarcem imediat, se încăpățână Dorin șocat de siguranța ei.

A murit unul și încă o să mai moară: masca mea, își spuse ea în gând, fericită și pregătită.

– La ce e bună viața, dacă nu ne asumăm unele riscuri? zâmbi ea, apropiindu-se de el așa cum nu o mai făcuse niciodată.

Dorin ascultă uluit, apoi simți mâna delicată a Fortunei ce îl făcu să se aplece puțin. În întuneric, în tunelul subteran al hrubei, lângă un schelet..., buzele ei le atinseră pe ale lui, iar masca se sfărâmă în mii de cioburi leite pietricelelor de pe sol. În sfârșit, putea simți gustul libertății, căci nu mai era într-o lume subterană. Își simțea părul blond dansând ca spicele de grâu în bătaia vântului și mirosul de pâine coaptă ce îi oferea senzația de acasă. Vedea câmpul de aur strălucitor ce se continua în infinit și roiul de păsări colorate ca un curcubeu însuflețit ce părea că o lua și pe ea în zbor. Și dintr-o dată, își lăsă sufletul să călătorească prin toată frumusețea vieții, ca un fluture, fie și pentru o zi - o clipă.

Cu ajutorul luminii puternice, Victor întrezări bolta asemănătoare intrării, cu care părea că se termină drumul. În câteva minute, și el și Samara lăsară în spate cuibul familiei de păienjeni pentru a pătrunde într-o încăpere mai vastă a tunelului, ca un fel de cerc extins. Părea puțin mai răcoare, iar lipsa aerului le apăsa plămânilor. Samara și Victor își plimbară lanternele de-a lungul pereților hrubei, spate în spate, formând un cerc de lumină fugitiv. Pereții erau dotați cu sfeșnice antice din metal negru ruginit, cu făclii vechi și prăfuite de câteva epoci. Iar în momentul în care lanterna lui Victor poposi pe celălalt punct terminal al drumului ales de restul grupului, Dorin și Fortuna își făcură apariția, ca și când ar fi ieșit din lampa lui Aladin.

– O, ce tare! fu fascinat Victor de structura hrubei. Așadar, cele două drumuri ne-au adus în același punct, zise cu ochii măriți și zâmbetul pe buze. Ochelarii îi alunecaseră încet spre vârful nasului, oferindu-i o figură amuzantă precum a unui profesor de istorie ce spune povești de groază elevilor săi în tabără.

Meowzart se îndreptă curioasă spre capătul încăperii, unde, în partea stângă, descoperi că zona circulară se continua cu un pătrat mic, ca o cabină de duș, care, de fapt, ascundea un hău în pământ, cu alte scări abrupte. Însă totul era atât de întunecat și neclar încât nici ochii agili ai pisicii nu văzură nimic, lucru pentru care sfârși prăvălindu-se speriată pe scări în jos.

Dorin își îndreptă primul lanterna în direcția sunetului, urmat de restul grupului. Abia atunci observară bucașica de perete dreptunghiular ieșită în afară. Se strânseseră imediat lângă groapa întunecată fără a putea lumina altceva decât treptele cioplite de timp. Fortuna înghiți în sec. Arăta ca un drum spre *iad*, sau o capcană, nu spre magie. Dar... Dacă era *magie neagră*?

Samara era singura care rămase neclintită, în urmă. Meowzart nu mai era. Inima i se agita și aproape o putea simți micșorându-se între plămâni. Își roti privirea speriată, luminând cercul subteran și se simți din nou claustrofobă, deși spațiul era încăpător. Înghiți în sec, se încruntă la umbrele pe care le făceau sfeșnicele din pricina luminii, fiindcă i se păru că acestea se transformă în monștri ai nopților, în aducătorii întunericului malefic. Samara își închise strâns ochii, scăpând lanterna, iar bateriile se rostogoliră. *Monștrii copilăriei.*

4 mai 2019

Sami nu putea să doarmă nici cu câinele-mop din pluș. Fereastra era deschisă larg, iar perdeaua verde flutura tulburată de vânt. Mama ei întotdeauna venea să i-o închidă înainte de culcare. Dar de data aceea întârzia. Încă nu se obișnuise așa bine să doarmă singură, iar vremea de afară o speria. Auzi un tunet înainte ca picăturile se ploaie să săgeteze natura și strânse mai bine jucăria la piept. Se dădu jos tremurând, când ușa se întredeschise cu un scârțâit scurt.

– Mami? spuse fetița suspinândușor. Ușa se deschise larg făcând loc unui om îmbrăcat tot în negru, inclusiv cu o mască. Samara clipi confuză uitând de vremea înspăimântătoare. Ai venit să-mi spui o poveste? întrebă curioasă.

– *Mă tem că are un sfârșit tragic, îi răspunse dur și se îndepărtă fugind și dezvoltându-se trupul mamei sale ce zăcea pe podea.*

– *Mami! Mami, nu adormi înainte să îmi spui povestea! alergă ea veselă, dar când ajunsese lângă mama sa, înțepeni, scăpând plușul în balta de sânge.*

Era prea mică să înțeleagă de ce, dar știa că mama ei nu era bine. Plânse cu sughituri, împungând-o ca să se trezească, până dimineată. Dar mama ei adormise deja și nu avea să își mai revină din somnul adânc niciodată.

Și de atunci Samara nu făcea față întinericului de una singură, iar în momentul în care zărise umbrele, își aminti de cea a criminalului pe care o privise când îl întrebase cu naivitate de poveste. În loc să înceapă una, o terminase. Hoțul îi încheiase cu sânge rece un capitol din viață, răpindu-i nu numai banii, ci și persoana pe care o iubise, de care avea nevoie cel mai mult. Singura care nu putea fi înlocuită vreodată, *mama...*

Samara și-l închipsu în fața sa, cu aceeași mască neagră ce îi lăsase la iveală ochii întunecați. O luă la goană, simțind cum întinericul o sufocă și se lipește de ea, furându-i posibilitatea de a vedea. *Ai venit să îmi spui o poveste?* Inspiră adânc simțindu-și și sufletul cum nădușește, apoi își auzi vocea interioară cu care își vorbise înainte de a pătrunde în hrubă. *O să fiu curajoasă.* Samara se opri înainte de a se izbi de peretele hrubei orbește și se întoarse dând nas în nas cu Victor.

– Dumnezeule, Samara, ce se întâmplă?! zise Victor nedumerit, gâfâind. O privi și se cutremură puțin când zări groaza întipărită în irișii săi cafenii.

– Doar... o altă criză, oftă calmându-se puțin. Închise ochii și scutură din cap îndepărtând amintirea oribilă a morții celei mai dragi ființe.

A fost doar un coșmar, își spuse zâmbind amar și dorindu-și din tot sufletul să fi fost așa.

– Sigur ești bine? se încruntă roșcatul. Samara încuviință din cap, abia atunci realizând că alergase de ceva timp, pe drumul pe care îl parcursese mai devreme. Hai, să mergem!

Am descoperit un loc mult mai în adâncul pământului. Vom coborî iarăși niște trepte. Probabil Meowzart ne așteaptă în întineric speriată. Cred că zgomotul pe care l-am auzit a fost momentul în care a căzut pe scări, o informă cu părere de rău.

Samara se frământă cu gândul la Meowzart și mări ritmul mersului aproape împingându-l pe Victor. Ajunseseră destul de repede înapoi lângă Dorin ce o strângea în brațe pe Fortuna care plângea. PLÂNGEA!?

Victor și Samara înțepeniră surprinși să o vadă astfel pe Fortuna. Nu se putea spune chiar că plângea, dar o lacrimă i se scurgea încet pe obraz. Samara veni lângă ea încruntată, întrebând-o din priviri ce se întâmplă. Victor nu se clinti, continuă să clipească din ce în ce mai repede.

– M-am emoționat puțin din cauza pisicii... Trebuie să mergem mai repede după ea, sper că nu e rănită. Am auzit un mieunat înfundat cam îngrijorător, își explică Fortuna reacția.

– Uaaaau, exclamă natural Victor rămânând cu gura deschisă. Fortuna, ești bine? Hai, spune sincer... Plângi fiindcă ți s-a rupt unghia? o înțepă Victor cu nelipsitul său sarcasm de tocilar.

– Cred că întreci măsura, zise Dorin încordându-și maxilarele, sătul de glumele lui proaste.

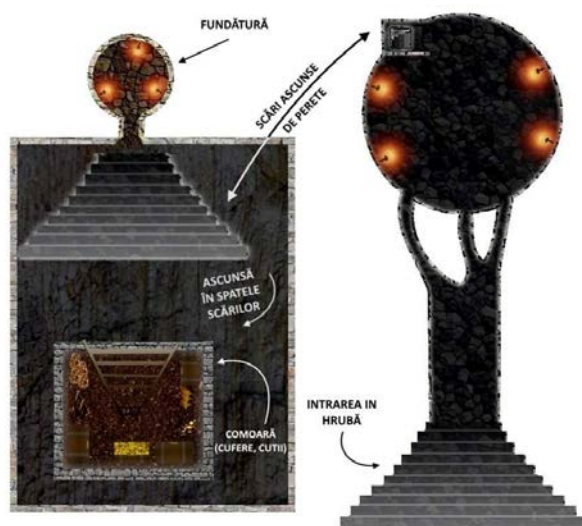
Victor se prefăcu că își pierde privirea în jos către scări, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. De data asta se simțea și el prost, nici măcar nu știa de ce se comportase așa, în loc să se îngrijeze pentru Meowzart. Dorin coborî încrezător primul, urmat de Fortuna și apoi de Samara care se uită o clipă la el dând negativ din cap. Roșcatul își dori să se îngroape în pământ de rușine, stătu câteva minute bune, după aceea îi urmă jenat, la o distanță considerabilă.

Câteva clipe mai târziu lanterna lui Dorin cedă. Fortuna, fiindcă studia marginea unei trepte, se ciocni de el și astfel scăpă sursa ei de lumină în golul de lângă scară. Sunetul de lanternă spartă răsună înfiorător. Samara nu mai vedea nimic în față și atunci se cutremură: uitase complet de ea în zona circulară, pentru

că până atunci se ghidase de lumina puternică a celei din mâna blondei. Cei trei tineri se opriră bâjbâind în întuneric, așteptând ca Victor să ajungă la ei. Era o beznă groaznică, iar lanterna lui Victor forma un punct strălucitor îndepărtat, o scânteie slabă ca și cum ar fi fost singura stea de pe cerul nopții. Dorin strânse mâna tremurândă a blondei, încercând să o liniștească. Samara de-abia se putea abține din a nu se mișca, pentru că astfel s-ar fi prăvălit peste scări aterizând și ea ca lanterna Fortunei.

– Ce Dumnezeu??! exclamă Victor când zări fețele palide ale prietenilor săi. Samara răsuflă ușurată pentru *lumină*, zărindu-și piciorul aproape de prăpastia de lângă scară.

Locul era straniu, o altă săpătură în pământ, dar mult mai vastă, largă și adâncă.

Scara era lipită de peretele stâng, în timp ce distanța dintre trepte și peretele drept, opus, părea interminabilă. Samara se lăsă pe spate amețită de contrastul dintre lumina și întunericul abundent, ridicându-și un picior dezechilibrat în sus, astfel aproape zburând și lanterna lui Victor. Ochelaristul acționă la timp, înconjurându-și brațul liber în jurul taliei fetei. Mâna lui Dorin se încleștă pe cea a lui Victor, ajutându-l să-și recupereze mai repede echilibrul.

– Acum că toți suntem pe picioarele noastre și vedem limpede, credeți că suntem pregătiți în sfârșit să dăm piept cu magia? întrebă Dorin dând din sprâncene, zâmbind ușor pentru a destinde atmosfera.

Dar nu aveau nici cea mai mică idee că așa vor da piept cu magia...

După ce Dorin își potrivi bateriile noi în lanternă, gașca misterelor își reluă drumul, coborând toate scările. Calea se continua destul de îngustă în față, dând într-o zonă similară cu cea de dinainte, circulară, cu făclii neaprinse, străvechi, dar mult mai mică și restrânsă.

– Asta... Asta e tot? clipi dezamăgită Fortuna. Își ținea mâinile în șolduri și era încruntată, de parcă voia să ia la bătaie pe cineva.

– Trebuie... Nu se poate! Trebuie să fie ceva pe-aici. O intrare secretă, orice! se agită Dorin, neacceptând o altă aventură inutilă.

Samara stătea țeapănă, îngândurată. Cel mai tare o preocupa dispariția pisicii, iar presiunea din aer o făcea și mai stresată. Victor nu încercă să cerceteze disperat zona circulară vizibil blocată. Nu exista decât un singur drum - cel pe care veniseră. Roșcatul se întoarse, lăsându-i pe restul cu lumina unei singure lanterne, însă mai intensă datorită noilor baterii.

Așa, Victor se trezi în spatele scărilor pe care le coborâseră, lângă o nouă groapă ce avea să-i aducă și mai aproape de miezul pământului. Aproape putea simți răcoarea ce venea dinăuntru și aerul foarte înecăcios, lipsit de oxigen. Dintr-o dată își dădu seama că îl durea capul de ceva vreme. Observă o scară din lemn subțire în locul celei de piatră, la prima vedere fragilă și periculoasă. Victor își dădu seama uimit că nu era chiar așa de veche, pe cât părea să fie.

– Hei, fraților, veniți aici! răcni el mai tare decât își dori. I se păru că aude un mieunat, dar vocea Samarei îl derută.

– Victor? Unde ești?! tremură glasul șatenei.

– Aici, în spatele scărilor!

Dorin înaintă, mișcând lanterna de-a lungul spațiului lat dintre peretele drept și scară. Probabil cândva acesta servise drept adăpost pentru comori mari și *secrete* mai mari...

– Nu te cred! ridică Dorin sprâncenele într-un amalgam de uimire, ironie și totuși fericire. Fericire că încă mai era o speranță.

– Asta-i șansa noastră. Dacă nu găsim nimic aici..., comentă Fortuna ducând discuția într-un punct pesimist.

– Miaaaau!

– O găsim pe Meowzart, zise Samara pe un ton vesel, pentru ea fiind suficientă recuperarea animalului său de companie.

Coborârea pe rând, Victor fiind ultimul. Încăperea era mult mai răcoroasă, un coridor lung și lat subteran cu tot felul de cutii, cufere și chiar mini dulapuri antice. Totul părea *ireal*: bucăți de lemn pe care se vedeau urmele timpului, cutii îmbrăcate în straturi de praf și pânză, cufere cu modele sofisticate parcă furate și ascunse de pirăți, ca în filme. Gașca misterelor se simți aruncată într-un vârtej al trecutului, îmbătăta de alura arhaică a hrubei. Până când... zăriră o strălucire portocalie la capătul drumului. Văpăile creșteau pe măsură ce înaintau, parcă multiplicându-se, apoi își dădură seama: făcliile învechite din sfeșnice erau aprinse.

– Ce mama..., dar Dorin nu apucă să termine înjurătura.

Meowzart sări în fața lor speriind-o pe Samara ce se afla puțin mai în spatele liderului. Avea pânză de păianjen încâlcită în mustăți și blana albă din unele părți devenise gri murdar. Șatena o luă în brațe așa cum era, fără să-i pese. Pisica tremură în brațele ei, căutând căldură și siguranță. Fortuna întinse mâna și o mângâie și ea, încercând să o liniștească. Victor, ca de obicei, rămase puțin în urmă, studiind o cutie stâlcită.

Un sunet strident îi făcu pe toți să înainteze cu sufletul la gură. Roșcatul îi ajunse din urmă, astfel încât să vadă și el ce avea să se întâmple. La câțiva metri depărtare, unde se termina tunelul, din spatele unor cufere suprapuse, apăru *un gândac gigantic*. Avea dungă maronii și negre, membrele subțiri și păroase și chiar și antene. Începu să scoată niște zgomote, un amestec între un scârțâit înfiorător și un mârâit grav. Cei cinci înghețară cu gurile aproape căscate, urmărind creatura enormă

și hidoasă care se ridica bizar în picioare acoperind pe rând făcliile, pentru a le stinge.

– Dorin..., murmură Fortuna cu ochii măriți de groază.

– Da? răspunse și el cu aceeași stare.

– Când ai spus să dăm piept cu magia..., nu mă gândeam că o să dăm piept cu ASTAA! zise și își pierdu controlul arătând agitată către monstruoșitatea ce stingea ultima făclie.

Întunericul cuprinse partea tunelului pe care cele două lanterne nu o pătrunseră. Samara înghiți zgomotos în sec. Victor își potrivi ochelarii pregătindu-se parcă pentru cursa vieții. *Gândacul de hrubă* se deplasă șerpuit și greoi spre ei, intensificând sunetele ce parcă veneau din stomac. Dacă... *îi era FOAME?*

– Fu... Fugggiți! zbiră Dorin, încercând să-și trezească gașca din transă.

Ceilalți îi urmară ordinul, alergând aproape orbește, singurele lanterne luminând fugitiv calea din față. Alergând mâncând pământul, Dorin se opri la scară primul, o apucă de brațe pe Fortuna și o urcă repede. Urmă Victor și apoi Dorin. În tot haosul, ei nu-și dădură seama că Samara și Meowzart rămăseseră în spate. Exact în clipa în care Dorin reuși să ajungă sus, monstrul izbi scara, la un centimetru de cele două prietene terifiate. Meowzart își scoase ghearele, aproape zgâriindu-și stăpâna, și scuipă tremurând. Grupul salvat privi îngrozit scena cu gura căscată și cu ochii sculptați de frică. Samara se lipi de niște cutii, alunecând în jos pe podeaua rece, simțind cum i se taie respirația pe măsură ce hidoșenia se apropia și mai tare. De sus, cele două lanterne proiectau lumină suficientă încât cele două victime să vadă fața groaznică a monstrului, iar creatura să observe, la rândul ei, chipurile îngrozite, dar delicioase.

Momentul de stagnare a gândacului uriaș, împreună cu sunetul strident ce provenea din organismul lui îi înspăimântară și mai tare, ținându-le inima pe ace, *acele terorii*. Jos, Samara simți că întunericul devine lipicios și că praful o inundă, îngropând-o în adâncul hrubei și devenind una cu hăul. Închise ochii tremurând și așteptând să se termine, iar transpirația înghețată îi alunecă pe frunte ca

un impuls electric. Deschise ochii și văzu licărirea flămândă din privirea goală și neagră a monstrului.

Fă ceva!

Atunci când Samara își auzi conștiința tipându-i în minte, Victor strigă, plimbând lumina de-a lungul creaturii. Avusese destul timp cât să o analizeze și spera din tot sufletul că nu se înșelase.

– Ia stai așa!

Victor își luă avânt și sări peste gândac, precum un călăreț nebun peste o prăpastie, pentru a pica fix pe șaua calului sălbatic. Dorin aproape scăpă lanterna.

– Pentru numele lui Dumnezeu! Victor, ce faci? Fortuna deschise gura, stupefiată.

Samara se ridicase în picioare încă de când roșcatul strigase, încercând să găsească o modalitate de a scăpa la timp. Meowzart tremura și mai tare. Victor părea că vrea să îmblânzească un taur furios. Monstrul se zbătea turbat, iar șatena se mira că imensul gândac nu făcea spume la gură. Dintr-o dată, sunetul interminabil pe care îl scotea se opri, atunci când roșcatul îl trânti de podea. Se năpusti asupra lui, după ce jumătate din corpul târătoarei se ridicase în aer. Samara simți în atmosferă particulele de praf dansând nevrotic și un gust de mucegai. Dorin dădu să sară și el, dar auzi respirația sacadată a Fortunei și se răzgândi. Nu o putea lăsa în întuneric după ce văzuse așa ceva.

Ochelaristul avea părul ciufulit ca o creastă de super-erou, iar ochelarii îi stăteau puțin strâmb, dezvelindu-i ochii măriți de concentrare. Samara se simți brusc atât de ușurată, încât îi venea să zâmbească. Dar încă nu se terminase... Victor trase o parte metalică din zona gâtului gândacului gigantic ce părea a fi un fermoar. Acest lucru îi atrăsese atenția ca o scânteie în întuneric. Din trupul monstruos se ivi un cap de om obosit, cu părul brunet, lipit de frunte, din cauza nădușelii. Mirosea a saună și îmbăcseală. Gândacul de hrubă nu era un *monstru*, ci era un *costum* perfect, demn de filmele horror. Echipa misterelor paraliză, apoi izbucni într-o criză de râs, amplificată de reacția răzbunătoare a pisicii.

Meowzart coborî de pe umărul Samarei cu o privire furioasă și încruntată, de parcă ar fi fost dresată. Sări pe chipul omului și își făcu treaba cu gheruțele nerăbdătoare, dând startul unui concert de văicăreli combinate cu niște mieunături stridente.

Câteva minute mai târziu, omul se ridică amețit în picioare, împiedicat de costum și cu fața sângerândă. Victor potrivi scara de lemn, iar cei doi spectatori li se alăturară.

– Și... Cum e să-ți petreci veacul pe aici, gândacule de hrubă? se activă sarcasmul lui Victor.

Omul părea mai în vârstă, părul brunet prinsese rădăcini albe, avea un început de barbă și câteva riduri erau subliniate de zgârieturile subțiri și usturătoare lăsate de Meowzart. Se încruntă enervat către tineri, mai ales către piscică.

– O să vă fac o favoare. Dispăreți și nu se va întâmpla nimic, murmură îmbufnat, plimbându-și privirea de la unul la altul.

Meowzart mieună amenințător, iar ceilalți răbufniră într-un hohot scurt de râs. Omul tresări. Victor își potrivi mai bine ochelarii și apoi aruncă o scurtă privire în jur. O urmă de zâmbet îi apărui pe chip precum curcubeul în urma ploii. Gândacul de hrubă intră vizibil în panică.

– Ahaa! Acum înțeleg ce faci tu aici, descoperi Victor. Ai găsit hruba și ai dat peste comoară. Ba chiar, ai venit echipat fix pentru acest lucru, până și scara asta e a ta! Faci chestia asta de mai mult timp și, ca măsură de precauție, în caz că ar da cineva peste tine, cum suntem noi acum, ai ales să te îmbraci așa ca să ne sperii. Dar nu ți-a mers, n-o să mai iei ce nu îți aparține! *Și gândacul de hrubă s-a dovedit a fi astfel un hoț*, explică el foarte bine, lăsându-i pe toți mască.

Omul scrâșni din dinți, căutând agitat o cale de scăpare. Dădu să spună ceva, dar sfârși încruntat și întrerupt de Dorin.

– Stai așa... O, Doamne! Scheletul ăla e fals și tu l-ai pus, nu?! realiză el oarecum ușurat, dar dezgustat.

Hoțul se crispă involuntar. Înghiți în sec și își strânse ochii, mușcându-și pe interior obrazul, de nervi. Dorin rânji satisfăcut, în timp ce Victor ridică o sprânceană nedumerit.

– Vreți să știți ce făcea domnul aici? zise el gata să dezvăluie prietenilor săi o altă acțiune murdară a omului. Pe drumul nostru, am întâlnit un schelet uman. Da, un schelet! Se pare că de vină a fost doar mintea lui bolnavă!

– Sunteți niște pământăni! Explodă hoțul înroșit la față. O să sfârșiți la fel ca acel cercetaș! Însă din voi nici oasele nu vor mai rămâne!

Ecoul vocii sale răsună tulburător. Bărbatul se îndepărta cu pași mici de ei, continuând să mormăie. Victor răsese și se avântă în fața lui inconștient.

– Crezi că mi-e frică de tine? pufni ochelariștii disprețuitor.

Chiar în acea clipă, fostul gândac îndreptă o pușcă către Victor, lipind țeava de pieptul lui. Părea un model antic, totuși era o armă, *reală*. Omul încărcă un glonț, rânjind mulțumit de expresiile palide ale tinerilor.

Lanternă lui Victor cedă și ea parcă de frică. Dorin îl fixă cu privirea pe bărbat și stinse singura sursă de lumină, înmânându-i-o Fortunei într-o fracțiune de secundă. Se auziră o bușitură zdravănă, un icnet sfâșietor și un găfâit slab. Când Fortuna apăsă butonul, peisajul deveni clar. Dorin stătea cu pușca în mână, îndreptată spre bărbatul ce zăcea amețit și șocat de lovitura ce îl luase pe neașteptate. Se ridică repede în picioare și se întinse după armă, însă se împiedică în costum și căzu cu nasul fix într-o crăpătură din sol. Meowzart se așeză pe capul lui, spălându-și total indiferentă o lăbuță. Același sunet straniu, ce provenise cu ceva timp în urmă din burta monstrului, se auzi din nou. Bărbatul murmură lucruri indescifrabile, iar grupul izbucni într-un hohot de râs răzbunător. Zgomotul persistă și după încetarea valului de râsete.

– Normal! Ai descărcat această înregistrare cu sunete de monstru ca să fie totul credibil. Spre nefericirea ta, se pare că noi suntem mai inteligenți decât un gândac!

Victor și Dorin zâmbiră învingători, iar ceilalți le urmară exemplul până când fericirea li se șterse de pe chip. *Unde era magia?* O nouă aventură inutilă. O altă căutare zadarnică. Sau oare...?

Sunetul sirenelor anunța din depărtare sosirea poliției. După puțin timp, Dorin se întoarse cu trei oameni ai legii, explicându-le situația în timp ce Victor ținea pușca antică în dreptul hoțului. Fortuna și Samara stăteau lângă el la intrarea în hrubă. Se lăsase frigul, însă toți erau recunoscători pentru aerul răcoros, dar bogat în oxigen. Deși se aflau pe cale să facă un bine orașului în care locuiau, tinerii erau posomorâți deoarece credeau că totul fusese în zadar. Pe parcursul fiecărei aventuri eșuate, speranța și credința li se diminuau.

– Așteptați, domnule polițist! Sunt niște mincinoși, nu credeți ce vă spun! Ascultați-mă! Bărbatul îi imploră pe un ton jalnic. Vorbind, își dezvăluie un dinte de aur.

– Domnul Mucegai? se încruntă polițistul. Obişnuiați să furați bani de la magazinul mamei când eram copil. Vă mulțumesc că m-ați îndrumat spre această carieră! Mai nou vă plac locurile mai întunecate și izolate? Nu vă temeți, vă voi asigura o celulă întocmai! îi făcu la final cu ochiul.

Domnul Mucegai înțepeni, recunoscând puștiul de mai ieri ce devenise inamicul său, transformându-se în om al legii. Polițistul puse cătușele la mâinile impostorului zâmbind și, înainte de a-l conduce spre mașină, le vorbi tinerilor:

– Felicitări, copii! Cred că vă datorez niște mulțumiri, de fapt, întregul oraș o face. Mucegai e un hoț ce bântuie prin Brăila de mulți ani. A stat o perioadă închis, iar după ce și-a ispășit pedeapsa, a devenit mai priceput și greu de prins. Ați făcut exact ceea ce trebuia! le explică tânărul bărbat ce nu părea să aibă mai mult de 20 de ani.

– Este datoria noastră de oameni ai dreptății, vorbi Victor modest.

– Aș fi reușit dacă nu erați voi, băgăcioșilor! Nu s-a terminat aici!! bombăni infractorul cu o grimasă de furie întipărită pe chip. Fu pe punctul de a-i scuipa, însă polițistul îl smuci, împingându-l spre mașină.

Ceilalți doi agenți fură conduși de Dorin către comoară. Restul grupului așteptă în liniște afară. Erau dezamăgiți și, cu toate astea, încă aveau putere să se mai gândească la o nouă escapadă.

– Și, ce urmează? întrebă Fortuna aducând în inimile lor o mică furtună de gânduri. Dar întrebarea rămase suspendată undeva între visuri și dorințe nespuse. Numai Victor gândi:

Oare nu cumva am găsit-o deja, dar suntem prea orbi să o vedem?

– Hai! Haideeți! îi grăbi Fortuna emoționată.

La o zi după această întâmplare se aflau în locul lor special, parcul *Monument*, pe aceeași pătură, savurând împreună știrea de la televizorul portabil. Victor își scoase brățara electronică, asemănătoare unui ceas de mână, dar cercul care ar fi trebuit să fie un ceas, reflecta în aer, ca o hologramă, un ecran pe care erau prezentate canalele. Acesta nu era transparent sau străveziu, ci părea pur și simplu ca un abțibild. Ochelaristul schimbă canalele până la un post de știri, apoi se așeză mai bine lângă ceilalți, dispuși într-un semicerc. Fortuna stătea în brațele lui Dorin, iar Samara se sprijinea puțin de Victor. Meowzart era așezată în fața lor, privind cuminte.

Știrile de la ora 16:00

Bună ziua, doamnelor și domnilor!

Astăzi știrile încep cu povestea unor tineri din Brăila. Echipa misterelor, așa cum s-au prezentat, s-a aventurat în cea mai mare hrubă ce datează încă de pe vremea când turcii foloseau tunelele subterane pentru a fura aurul românilor.

Prezentatoarea se opri din vorbit, iar imaginile se schimbă cu interviurile lor. Fortuna, Dorin, Samara, Victor, toți. La televizor! Chiar și Meowzart ce încheiase interviul cu un *miau* răspicat, furând zâmbetul reporteritei. Ecranul arătă din nou prezentatoarea ce își continuă discursul.

Vânătorii de magie sau Echipa misterelor, cum vrei să-i denumiți, acești tineri curajoși au prins impostorul dându-l pe mâna poliției și oferind orașului lor comoara demult pierdută. Se pare că magia chiar există!

Știrea se încheie cu câteva poze cu ei, care le fuseseră cerute. Grupul de prieteni se îmbrățișă, chiar și cu Meowzart. Victor închise televizorul portabil surâzând, apoi privi către gașca sa. Chiar dacă nu avuseseră parte de

adevărata magie așa cum ei o vedeau, erau mulțumiți. Dorin își dusese promisiunea până la capăt. Plecaseră din hrubă mai fericiți decât intraseră. Cu imaginea zâmbetelor sincere ale prietenilor săi, Victor căzu profund pe gânduri.

Ei nu vedeau, dar magia era chiar *acolo*. Ea exista, ei, de fapt, nu o vedeau și probabil că aveau să o facă mult, mult mai târziu. Căci cine vânează și tot vânează devine una cu ceea ce vrea să găsească. Când îți dorești ceva cu ardoare, poate chiar obsesiv, nu se mai numește dorință, devine o apartenență. Vânătorii de magie nu mai erau de mult doar o echipă a misterelor. Ei deja aparțineau magiei și magia le aparținea lor. Altfel, ce farmec ar mai fi avut aventurile? Altfel, ce îi mai ținea împreună, ce îi făcea deosebiți?

Magia stătea în sclipirea ochilor lor atunci când o idee strălucită le străbătea mintea ca o stea căzătoare pe cerul limpede al nopții. Magia era în strângerea de mâini, în îmbrățișările care îi uneau pe toți într-o echipă destinată aventurilor. Magia era ca un lichid transparent, sclipicios, ce li se strecurase prin sânge. Magia era ei.

Text și ilustrație: **Oana Stephanie ROȘU**, 18 ani, clasa a XII-a, Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* Brăila

Text realizat în cadrul Atelierului de scriere creativă – Școala de vară *dunăreană* 2019.

Personalități care au trecut pragul Sălii de Lectură

Ne amintim cu drag de doamna Maria Cogălniceanu!
01 septembrie 1939 – 26 octombrie 2019

Monica IONESCU
Bibliotecar
Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Maria Cogălniceanu, profesor, poet, eseist, o prezență permanentă la Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila. Fire matinală, dorea să-și înceapă ziua printre cărțile și documentele pe care le prețuia și le adora. O vedeam intrând: o siluetă elegantă, zâmbitoare, diafană, se adresa cu glas mai mult șoptit, ca să nu

tulbure liniștea propice studiului. Se așeza la aceeași masă din sală, de fiecare dată, și aștepta documentele de care era interesată, în timp ce răsfoia revista *România literară*. Nici boala de care suferea în ultima parte a vieții nu o putea opri să vină în lăcașul de cultură, de unde, parcă făptura dumneai firavă își lua puterea de a continua să se documenteze și să scrie. Pasiunea aceasta de a scrie, de a cunoaște sunt convinsă că a ajutat-o să treacă mai ușor peste momentele dificile ale vieții domniei sale.

Prezența acesteia la bibliotecă nu era numai în calitate de cititor perseverent, ci și de participant activ la evenimentele desfășurate aici, atât ca spectator, cât și ca organizator, direct implicat: lansări de carte, vernisaje.

Ne bucurăm să avem în colecțiile Sălii de Lectură lucrări cu autograful domniei sale, dedicate atât Bibliotecii Județene Panait Istrati, cât și cititorilor noștri:

Reîntoarcerea eroilor - Din manuscrisele postume ale generalului maior Octav Cogălniceanu, N. Carandino Labirinturi, Întâlniri irepetabile, Tempo Rubato. În cel din urmă volum de versuri, Maria Cogălniceanu a scris o dedicație cititorilor bibliotecii, un îndemn la lecturarea operei sale, astfel încât aceștia să poată cunoaște și înțelege mai bine omul din spatele cuvintelor.

Ție,
Nu sunt Ioana d'Arc,
N-aud voci, n-am armură și spadă
Doar stiloul cu care scriu și pentru tine.
Cunoaște-mă!

Reper important al culturii brăilene, i se pot asocia nume precum: Alexandru Talex, N. Carandino, Constantin Noica, Relu Cioran, N. Steinhardt și alții. Vă invit să citiți cartea *Întâlniri irepetabile*, întemeiată pe documente autentice! Veți avea plăcerea și privilegiul să descoperiți corespondența Mariei Cogălniceanu cu marile noastre personalități naționale. Dragostea față de Panait Istrati și opera acestuia a fost un punct de plecare în legarea prietenei cu aceștia. *Sunt pagini de intensă participare emoțională și de elevată spiritualitate*, spune criticul literar român, Teodor Vârgolici.

Există în cartea profesoarei Maria Cogălniceanu o vibrație specială, o tensiune spre frumos, căreia nimeni și nimic nu i se poate împotrivi. O feroare a comunicării, a prieteniei care te cucerește și te face partaș la bucuria acestor întâlniri – profesor Ștefania Gârbă.

Acest articol nu se vrea o enumerare a tuturor activităților sale culturale, a tuturor lucrărilor sale, ci o memorare a unei personalități

cu un grad mare de spiritualitate, care ne obișnuise cu prezența sa elevată și pe care o regretăm, fiindcă încă un alt mare nume, o omniprezență marcantă a intelectualității brăilene s-a stins și nu mai este printre noi.

Biblioteca în statistici

În anul 2019 au trecut pragul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* în jur de **4.700** de persoane, înregistrându-se un număr de peste **95.000** de vizite directe, cu **2,9%** mai puțin față de anul anterior. În medie, un utilizator a venit la bibliotecă de **31** de ori pe parcursul perioadei de referință, înregistrându-se o creștere de aproximativ **20%** față de anul anterior. Foarte mare amploare au luat în ultimii ani vizitele virtuale, prin acestea înțelegându-se numărul de persoane care au vizitat site-ul instituției, pagina oficială de Facebook ori blogul bibliotecii. Astfel, în 2019 s-a înregistrat un număr de **53.270** de vizite ale utilizatorilor unici în mediul online, cu **13,7%** mai mult față de 2018. Accesarea online a instituției oferă publicului ocazia de a afla noutățile din bibliotecă precum: modificări ale programului de funcționare, recenzii ale cărților nou intrate în bibliotecă, programul activităților desfășurate de către instituție, precum și alte informații utile pentru public. În ceea ce privește difuzarea de documente de bibliotecă, s-au împrumutat în jur de **116.500** de documente incluzând: cărți, periodice, manuscrise, documente audio-video. Despre circulația fondului de carte se pot face următoarele precizări:

- Fiecare utilizator a împrumutat în medie **25** de documente pe parcursul anului, cu **4** mai multe față de anul anterior, din care **20** reprezentând cărți;
- Din totalul fondului bibliotecii (aproximativ **363.300** de unități bibliografice) s-a împrumutat aproximativ **35%**, din care **81%** (**94.828**) au fost cărți;
- Cele mai împrumutate cărți în funcție de ordinea solicitării sunt din următoarele domenii: lingvistică, literatură beletristică; arte, sport, loisir; generalități; istorie, geografie, biografii; filosofie; științe teoretice aplicate (medicină, tehnică); științe sociale; științe teoretice pure (matematică,

științele naturii). De asemenea, cea mai mare căutare au avut-o cărțile în limba română, urmate de cele în limba engleză, franceză, germană, dar și alte limbi.

În ceea ce privește relația bibliotecar – utilizator, se poate preciza că fiecare bibliotecar a deservit în jur de **192** de cititori pe parcursul anului. O importanță deosebită o prezintă frecvența medie zilnică, înregistrându-se **605 vizite** la bibliotecă/zi, cu **2,2%** mai mult față de anul anterior.

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila nu oferă doar servicii tradiționale de împrumut de carte, ci are o vastă paletă de activități culturale, de recreere și educative pentru publicul doritor. Pe parcursul anului, angajații bibliotecii, alături de voluntari au realizat **2.102** activități culturale, înregistrându-se o creștere de **2,8%** față de anul 2018, la care au participat **46.527** de persoane din categorii de vârstă diferite (creștere cu **1,8%** față de 2018).

Participanții la activitățile culturale ale bibliotecii reprezintă **23%** din totalul populației municipiului, la o activitate participând în medie **22** de oameni. În incinta bibliotecii s-au mai realizat și **108** expoziții cu diverse tematici. Totuși, biblioteca își extinde activitățile și în afara spațiilor acesteia, bibliotecarii realizând **157** de activități pentru public și în exterior, la cămine de bătrâni, centre pentru copii defavorizați, în parcuri sau pe Faleza Dunării.

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* își extinde în fiecare an serviciile, dorind să satisfacă nevoile utilizatorilor săi prin achiziția titlurilor celor mai căutate și dorite, realizarea de activități din cele mai diverse, punerea la dispoziția acestora de săli pentru desfășurarea de evenimente, întâlniri tematice sau pur și simplu pentru loisir.

Dana CIUTACU
Bibliotecar

Importanța orientării profesionale

Vibrații sonore, reflectorizante de pe tărâmul colorat al poveștilor de altădată, unde ne aduc pitiicii dorul de carte și deschiderea de noi orizonturi. Comoara spiritului și a sufletului ce pătrunde prin oasele copilului din noi. Prin curajul simțului, mirosului proaspăt de lectură care dă aripi îngeresți. Aceste farmece ne conduc pe drumul frumos al cărții, culturii educaționale.

Astăzi, asistăm la transformări fundamentale ale bibliotecilor atât pe plan mondial, cât și național. Finețea miraculoasă a schimbărilor o observăm în creșterea pulsului modern prin tehnologii informaționale, crearea materialelor în mass-media, participarea cu metode non-formale educaționale, cu modele creative, inovative, explorând și experimentând. Bibliotecarul participă la toate acestea cu devotament și profesionalism.

În prezent bibliotecarul este veriga care informează societatea și contribuie la schimbarea tuturor sferelor de activitate umană. Bibliotecarul are competențe înalte de a presta o gamă largă de servicii de calitate pentru societate. Iar pentru aceasta este mereu în studiu de perfecționare, prin participarea la diverse instruirii, training-uri, conferințe. Mereu se ghidează după obiectivele naționale, internaționale pentru a atinge nivelul înalt profesional și susține multe din propunerile inițiate la nivel mondial. Cum ar fi: documentele fundamentale generate de către Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare (IFLA) ca portavoce a bibliotecilor la nivel mondial; Agenda 2030 de dezvoltare durabilă care conține 17 obiective ce au ca scop la nivel global aprobarea unui set de indicatori în număr de 241, conform cărora este evaluată fiecare țară la nivel regional și global. Setul de indicatori ODD a fost elaborat de către grupul de experți ODD (IAEG-SDGs)¹, creat de către Comitetul pentru Statistică a ONU (sesiunea 46), și care include 50 de reprezentanți ai țărilor membre ONU, precum și observatori din cadrul organizațiilor internaționale.

De menționat faptul că fundamentarea documentelor legislative și strategice internaționale sunt generate la nivel național și relaționate după specificul local. Așadar bibliotecarul poate să construiască, în baza metodologiei internaționale, societăți mai puternice, mai inteligente și echitabile.

Bibliotecile sunt un exemplu pentru societate prin multitudinea de servicii gratuite. Unul dintre acestea livrate pentru utilizatori este orientarea în carieră. Acest serviciu le oferă elevilor și tinerilor oportunitatea de a lua o decizie corectă și rațională privind viitorul profesional, în condițiile în care tinerii din Moldova fac alegerea în mare parte bazându-se pe popularitatea universităților și facultăților sau pe dorințele părinților. Conform Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova în **anul 2018 rata șomajului** (*ponderea șomerilor BIM în populația activă*) la nivel de țară a înregistrat valoarea de 3,0%, în rândul tinerilor (15 - 24 ani) rata șomajului a constituit 7,4%, iar în categoria de vârstă 15 - 29 ani acest indicator a avut valoarea de 5,6%.

Orientarea în carieră este mai mult decât utilă, este necesară. Consider că activitățile privind orientarea în carieră ar trebui să înceapă din ciclul preșcolar. Astfel ca în anii ulteriori de studiu elevii să își consolideze abilitățile și să înceapă pregătirile pentru facultatea aleasă. În unele licee, psihologii sau diriginții de clasă efectuează activități de orientare profesională, însă subiectul dat este abordat la nivel general și nesubstanțial.

Orientarea în carieră reprezintă un pilon de rezistență al unui învățământ eficient prin asigurarea continuității, extinderea orientării școlare și profesionale la toate nivelele de pregătire, prin abilitarea curriculară durabilă, cu ajutorul instrumentelor digitale, prin adaptarea curriculei la nevoile elevilor, asigurarea unor resurse metodologice adecvate. Alegerea profesiei este un moment important în viața fiecărui individ, constituind una dintre premisele majore

ale inserției sociale, dar ea are loc într-un context mai larg în care sunt implicați factori de natură personală, educațională, economică, contextuală. Din acest motiv, planificarea carierei implică demersuri ca: orientarea școlară, orientarea profesională, consilierea pentru carieră, fiecare cu un specific propriu.

Multe biblioteci organizează diverse cursuri inclusiv cu tematică de orientare profesională. Una dintre ele este și Biblioteca Ștefan cel Mare, filială a bibliotecii Municipale B. P. Hasdeu din Chișinău. Biblioteca Ștefan cel Mare oferă comunității o agendă educațională consistentă în care sunt cuprinse toate vârstele și categoriile sociale. Utilizatorii fiind impresionați, satisfăcuți de activitățile desfășurate, propun organizarea instruirilor și pe alte tematici. Un număr mare de solicitări a fost înregistrat pentru tematica *orientarea profesională*. Astfel, s-a inițiat proiectul numit *100 de profesii explicate copiilor*. Inițiativa a fost discutată la nivel de filială unde s-a creat un plan bine definit, scopul, obiectivele, strategiile de lucru, s-au specificat actorii și formatorii responsabili. Apoi s-a dat start frumosului proiect.

Bibliotecarii interacționează, susțin propunerile utilizatorilor cu mare satisfacție și echivalează necesitățile utilizatorilor ca în citatul lui Nelson Mandela - *Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea*. Și bibliotecile pot schimba lumea printr-un strop de cultură și civilizație, iar bibliotecarul completează prin rolul de intermediar activ între utilizatori și sursele de informare, prin asigurarea, dezvoltarea durabilă a societății cu caracterul ei umanist.

Totodată percepem că acest tip de cursuri organizate de ONG-uri, centrele de asistență psihopedagogică, centrele media pentru tineri sunt costisitoare, iar biblioteca este unica speranță pentru pătura vulnerabilă care nu dispune de resurse financiare. Astfel, bibliotecarul prin prestarea serviciilor gratuite contribuie și la combaterea sărăciei, obiectiv de dezvoltare durabilă cunoscut ca obiectiv global care e un apel universal la acțiune pentru a pune capăt sărăciei, pentru a asigura faptul că toți oamenii se bucură de pace și de prosperitate.

În anul 2018 s-a format primul grup de elevii interesați de orientarea profesională, în

care s-a dat start activităților cu diverse metode de lucru în scopul îmbunătățirii procesului dezvoltării profesionale, evidențiind o serie de zone prioritare care necesită competențe noi. Importante fiind perceperea, informarea elevilor în legătură cu raporturile de muncă stabilite între angajat și angajator, dar și contractul individual de muncă. Pe lângă acestea, este util ca elevii să cunoască atât drepturile și obligațiile salariaților, cât și pe cele ale angajatorilor. Aceste subiecte s-au discutat într-o formă ușoară de lucru prin exemple și studii de caz, în care elevii s-au implicat activ și au prezentat exemple cunoscute de ei.

Un rol important în managementul carierei este și cunoașterea de sine. Aspectele care prezintă o relevanță mai mare pentru deciziile privind cariera sunt: interesele elevului, valorile personale, aptitudinile și personalitatea ca element integrator. Acest capitol a fost călăuzit de un specialist din domeniul psihologiei, iar prin joc și teste de cunoaștere s-au descoperit aptitudinile, competențele acestora și s-a fixat care sunt profesiile de interes pentru aceștia.

În cadrul proiectului s-au abordat următoarele aspecte: importanța dezvoltării personale și înzestrarea elevilor cu abilități și cunoștințe necesare pentru managementul propriei vieți; documentarea elevilor privind oportunitățile de educație și formare; informarea despre facilitarea accesului la întreaga ofertă de educație și formare profesională; cunoașterea procesului de utilizare a resurselor umane de care societatea dispune; exersarea și vizualizarea tehnicilor, procesului de lucru în cadrul diverselor profesii; conștientizarea conexiunilor între ceea ce învață și utilitatea cunoștințelor și abilităților dobândite pentru viața reală.

Putem remarca faptul că în urma scopurilor propuse, grupul țintă a interacționat cu specialiștii din diverse domenii și participanții au avut posibilitatea să descopere mai atent fiecare profesie. Au aflat tainele ascunse ale unor specializări și au rămas uimiți de tehnicile de lucru ale specialiștilor din diverse ramuri de activitate. În cadrul instruirilor elevii au privit lumea muncii permanent încurajator, iar modelele (formatorii) au fost urmăriți în procesul de lucru prin utilizarea surselor alternative utile în scopul de a obține un

produs calitativ, creativ prin pluralitatea soluțiilor și autonomia investigatoare.

Elevii care au participat la proiect au fost recompensați cu surprize, cadouri inedite și voie bună. În cadrul activității *Cum să devii un fotograf bun* participanții credeau că știu multe, despre arta fotografică, pe care aproape fiecare copil a practicat-o, având la dispoziție un gadget, dar au înțeles că puține lucruri le sunt cunoscute. S-au convins că este o artă între pasiune și meserie, care se bazează pe instrumentul magic din mâinile fotografului. Cu ajutorul invitatului special elevii s-au transpus într-o dimensiune ireală prin jocul imaginilor, culori fascinante, emoționante, care pot cuceri, dar și înfiora sufletele vii.

Elevii au trăit senzații frumoase la toate activitățile organizate în cadrul acestui proiect, mai ales atunci când s-au întâlnit cu un scriitor, care le-a explicat secretele profesiei lui.

Participanții au avut ocazia să se întâlnească cu salvamontiști, care au reușit să-i captiveze prin istoriile lor de succes, prin echipamentele sofisticate și rolul important pe care îl au în societate. La fel și profesia de jurnalist a dat fiori în momentul vizitării televiziunii naționale, unde copiii i-au întâlnit personal pe cei cunoscuți până atunci doar de pe micile ecrane. Momentul cel mai intens a fost când participanții au văzut cum se transmit știrile și cum se prelucrează materialele.

Memorabilă a fost și întâlnirea cu grupul de actori, care cu dragoste le-au oferit elevilor posibilitatea să mânuiască marionetele. Uimitoare au fost și atelierelor din cadrul Școlii de meserii, unde au descoperit diverse unelte de lucru, iar unii băieți din grup au rămas cu gândul la echipamentul tehnologiilor moderne. Profesia de croitor au descoperit-o prin kilometri de ață și țesături din care se cos diverse vestimentații moderne. Și profesia de frizer are farmecele sale prin modelarea creativă a podoabei capilare.

Fiecare profesie prezentată a fost descoperită cu bucurie, curaj și speranță pentru viitorul ce îi așteaptă. Copiii și-au dorit să cunoască cât mai multe taine ale profesiei, să mânuiască uneltele și să-și exprime gândurile. S-au descoperit pe ei înșiși, iar bucuria se putea citi pe fețele lor. Vorbind despre experiența oferită prin participarea la proiect, una dintre

eleve spunea: *Îmi doresc ca timpul să se oprească ca să explorez mai multe din profesia ce îmi place mie.*

Importanța, responsabilitatea viitorului fiecărei persoane le percepem cu sufletul și astfel le comunicăm participanților să mediteze asupra acestui rol pentru a identifica valoarea calităților, aptitudinilor proprii pentru a fi capabili să se integreze într-o societate aflată în permanentă schimbare. Este îmbucurător faptul că vezi participanții cum se evidențiază într-un anumit domeniu. Dacă prin intermediul acestui proiect au reușit să descopere la ce se pricep cel mai bine, deja primul pas spre succes a fost făcut. Este evident faptul că nu există o singură carieră potrivită pentru o persoană. Fiecare ocupație are o configurație flexibilă de cerințe aptitudinale și de personalitate, care permite o variabilitate a persoanelor în raport cu o ocupație și, în același timp, o variabilitate a ocupațiilor în raport cu o persoană. Munca trebuie să-ți ofere mai mult decât un salariu. Să-ți asigure libertate, stimulare, provocare, independență și împlinire emoțională. Cariera nu înseamnă neapărat prestigiu sau câștiguri materiale mari, ci un echilibru între lucrurile care contează cel mai mult, indiferent de profesie.

Crearea carierei profesionale este un proces care se desfășoară de-a lungul vieții, începând de timpuriu cu traseul educațional și continuând cu cel profesional.

Este important să înțelegem că viața noastră reprezintă rezultatul tuturor alegerilor pe care le-am făcut până în prezent și a celor pe care le vom face în continuare. Așadar suntem liberi să alegem, avem controlul vieții noastre și o putem proiecta așa cum ne dorim sau visăm. Iar pentru a putea construi societăți mai puternice, mai inteligente și echitabile, instituțiile noastre depind de deciziile luate de noi înșine. Avem nevoie de voință, ceea ce ne va ajuta să realizăm misiunea noastră. Sper ca într-o zi tinerii din toată Moldova înainte de a merge la facultate să aibă oportunitatea să ia o decizie echilibrată și bine informată privind viitorul lor profesional.

Lilia GAMARȚA

Șef filială Biblioteca Municipală B. P. Hasdeu Filiala Ștefan cel Mare și Sfânt

Lansarea volumului monografic

Biblioteca Județeană «Dinicu Golescu» Argeș. File de cronică

La începutul acestui an, în Sala de Conferințe, într-o atmosferă caldă și destinsă, s-a desfășurat un eveniment deosebit de important pentru biblioteca din Argeș - lansarea volumului monografic *Biblioteca Județeană «Dinicu Golescu» Argeș. File de cronică*, autor Teodor Mavrodin.

Publicat sub egida proiectului *Respect pentru valorile naționale*, derulat de Consiliul Județean Argeș, volumul se constituie într-o remarcabilă contribuție la ceea ce înseamnă pentru națiunea română *Centenarul Marii Uniri*. Fiind o lucrare științifică, *Biblioteca Județeană «Dinicu Golescu» Argeș. File de cronică* include o bibliografie bogată, cuprinzând documente din Arhivele Naționale - Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale (fondurile: Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice, dar și ale Comitetului pentru Așezăminte Culturale - Direcția Bibliotecii), documente din Arhivele Naționale - Serviciul Județean Argeș (din fondurile: Primăria orașului Pitești, Prefectura județului Argeș, Liceul *Nicolae Bălcescu* / *I.C. Brătianu* din Pitești și Colecția de Stare Civilă a Municipiului Pitești), dar și documente din Arhiva Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș. De asemenea, lucrarea se încheie cu un glosar, în care sunt explicați termeni de specialitate sau cuvinte, folosite în limbajul comun de la sfârșitul secolului al XIX-lea, astăzi fiind ieșite din uzul curent, devenind arhaisme.

La eveniment, alături de bibliotecarii instituției, au participat personalități ale vieții culturale argeșene: Spiridon Cristocă, fostul director al Muzeului Județean Argeș, lect. univ. dr. Sorin Mazilescu, specialist în Etnografie și Folclor; cunoscutul scriitor

argeșean, Lucian Costache, fost profesor de limba română la Colegiul Național *I.C. Brătianu* din Pitești, dar și scriitorul și jurnalistul Spiridon Voinescu, fiul marelui om de cultură, Silvestru Voinescu, director, timp de patruzeci de ani (între 1964 și 2004) al Bibliotecii Județene Argeș. În aplauzele celor prezenți, gazda evenimentului, Octavian Mihail Sachelarie, directorul instituției, i-a dat cuvântul reputatul istoric și om de cultură, Teodor Mavrodin. Autorul a făcut o scurtă prezentare a cărții, subliniind motivul pentru care a întocmit această lucrare:

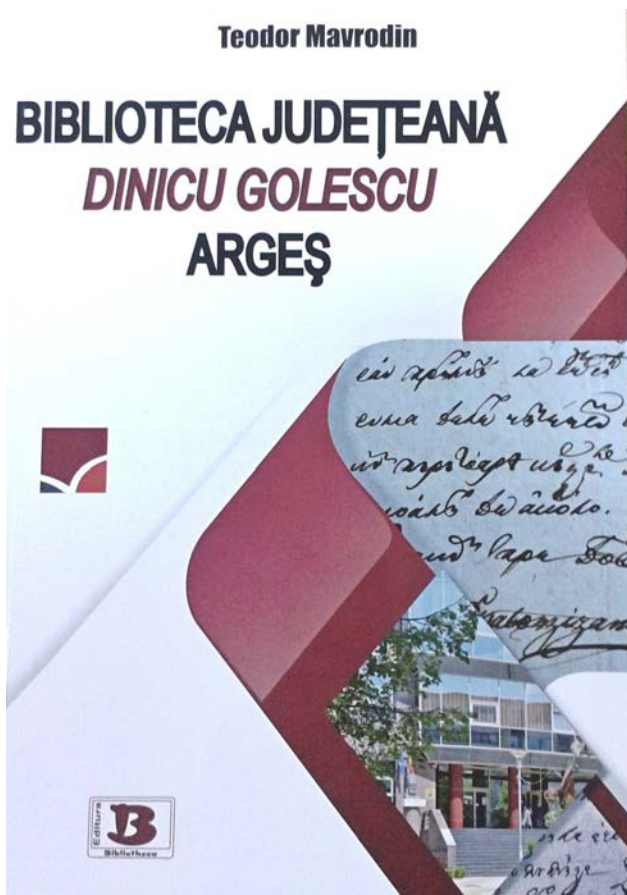

Istoria națională ar fi îmbogățită, ar fi corectată și ar fi mai exactă, dacă fiecare instituție publică – de cultură, de învățământ, financiară, bancară ar avea câte o monografie, scrisă profesionist. Această carte, pe care o lansăm astăzi – «Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș. File de cronică» este a optsprezecea lucrare de nuanță monografică pe care am publicat-o, ea adăugându-se altora de aceeași factură - «Istoria Primăriei Pitești», «Filiala Arhivelor Statului, județul Argeș - monografie», «Episcopia Argeșului (1793-1949)» sau «Aninoasa și Slănicul Mușcelului».

Autor și coautor a numeroase lucrări științifice și monografii locale, director timp de aproape trei decenii al Arhivelor Naționale - Filiala Argeș, Teodor Mavrodin a realizat această lucrare în decursul a patru ani, ajutat fiind în demersul său de un colegiu redacțional, constituit din bibliotecari ai instituției. Potrivit tehnoredactorului, Gabriela Tomescu, această carte, structurată în cinci capitole și având 300 de pagini, este o lucrare bine documentată din punct de vedere științific, completată în mod fericit de cele 103 fotografii realizate după documente vechi de arhivă, fiind, probabil, singura monografie de o asemenea anvergură, a unei biblioteci publice, din țară.

Teodor Mavrodin

**BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
DINICU GOLESCU
ARGEȘ**

Deși, de-a lungul timpului, am mai colaborat cu domnul Teodor Mavrodin, realizând împreună, dânsul - în calitate de coordonator și eu în calitate de tehnoredactor, o lucrare științifică de mare însemnătate pentru comunitatea argeșeană, intitulată «Argeș și Mușcel - spații istorice ale românismului»

(vol. I - 529 p. și vol. II - 576 p.) de această carte – pe care am lansat-o pe 27 februarie 2020 - mă leagă un sentiment aparte, fiind vorba de evoluția în timp a instituției în care lucrez și de creșterea și devenirea acestui centru cultural de excepție - Biblioteca Județeană «Dinicu Golescu» Argeș. De asemenea, țin să mulțumesc, în mod deosebit, Editurii «Bibliotheca» din Târgoviște și mai ales editorului - reputatul prozator și critic literar, Mihai Stan, președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni, pentru prezentarea grafică de excepție a volumului.

Realizând o scurtă recenzie a acestei lucrări monografice, dr. Octavian Mihail Sachelarie, cel care semnează și postfața acestui volum, a subliniat: *Lucrarea domnului Mavrodin abordează trei piloni esențiali pentru evoluția durabilă a unei comunități: carte, lectură, bibliotecă, fără a eluda, însă, oamenii, personalitățile culturale care au dat sensul dezvoltării bibliotecii, ca instituție culturală de prim rang. Autorul depășește latura rece, necesară discursului său, identificându-se afectiv cu destinul acestui centru cultural de excepție. Dovada elocventă: albumul de familie (66 de fotografii), cu care se încheie volumul și care surprinde pentru posteritate evenimente, personalități culturale, pe scurt - o viață trăită intens. Nu în ultimul rând aș vrea să mulțumesc domnului academician Constantin Bălăceanu Stolnici, unul din ultimii boieri autentici din cultura română, originar din Argeș, pentru prefața laborioasă la acest volum. Orice monografie este perfectibilă și trebuie să meargă mai departe. De aceea le recomand tinerilor mei colegi din bibliotecă să continue a scrie fresca acestei instituții culturale de prestigiu.*

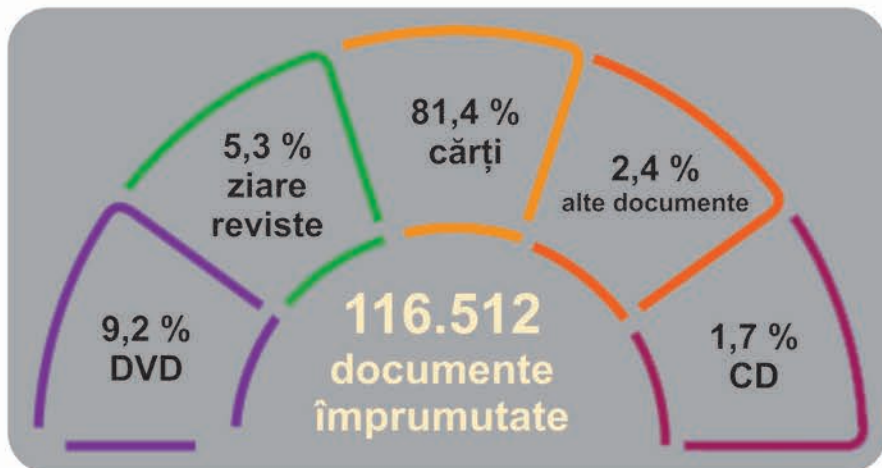
Evenimentul s-a încheiat cu o sesiune de autografe, acordate de autor tuturor celor care și-au dorit volumul.

Gabriela TOMESCU

Responsabil al Secției Colecții Speciale din cadrul Bibliotecii Județene Dinicu Golescu Argeș

2019

Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila în cifre

4.712
utilizatori activi

95.334 vizite directe
53.270 vizite virtuale
(FB, blog, site)
31 vizite / utilizator
605 vizite / zi

94.828 cărți
476 documente / zi
25 documente / utilizator

361.380 documente
existente în bibliotecă
6.015 documente adăugate colecției

2.102 activități culturale
46.527 participanți
22 particip. / activitate
9 activități / zi
107 expoziții

12.923 informații oferite

tel.

e-mail

text

chat

470 ateliere în cadrul
Clubului de vacanță
30 zile
7.590 participanți
253 participanți / zi

2.301
noi înscriși

7.650
sesiuni internet

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
PANAIT ISTRATI
BRĂILA

Caseta redacțională
EX Libris nr.13/2020:

Infografic realizat de
Dana Ștefania CIUTACU
Bibliotecar - sociolog

Secretar de redacție
și Redactor: Teodora SOARE
Corectură: Roxana NEAGU
Coperta și tehnoredactarea computerizată
Cerasela GEORGESCU

Revistă editată și multiplicată
de Biblioteca Județeană PANAIT ISTRATI Brăila
Piața Poligon, nr. 4

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ "PANAIT ISTRATI" BRĂILA

www.bjbraila.ro • e-mail: bjpi@bjbraila.ro

*„Nu Brăila este fiica Principatului Țării Românești,
ci ea este maica acestuia.”*

Nicolae Iorga

ISSN 2285 – 9721
ISSN-L 2285 – 9721

